

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ ΡΑΨΩΔΙΑ Ω

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΣΤ'. ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Δ.Β.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΜΕΤΡΟΝ ΚΑΤΑ ΣΤΙΧΟΝ — ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ —
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ — ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ — ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ — ΑΙΣΘΗ-
ΤΙΚΑ — ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ — ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ — ΧΑΡΑ-
ΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ — ΝΟΗΜΑ — ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ — ΕΠΙΓΡΑΦΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σ. ΔΙΩΝΙΤΗ

ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 · ΤΗΛΕΦ. 632.894

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ

Αρ. ερω 45087

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ

ΕΚΛΟΓΑΙ

ΡΑΨΩΔΙΑ Ω

ΣΧΟΛΙΚΗ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΣΤ' ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΞΑΤΑΞΙΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΟΥ Ο.Ε.Σ.Β.

ΚΕΙΜΕΝΟΝ — ΜΕΤΡΟΝ ΚΑΤΑ ΣΤΙΧΟΝ — ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ —
ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ — ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ — ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΑ — ΛΙΣΘΗ-
ΤΙΚΑ — ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ — ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ — ΧΑΡΑ-
ΚΤΗΡΙΣΜΟΙ ΠΡΟΣΩΠΩΝ—ΝΟΗΜΑ—ΠΕΡΙΛΗΨΙΣ—ΕΠΙΓΡΑΦΗ.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Σ. ΑΣΩΝΙΤΗ
ΦΙΛΟΛΟΓΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ

ΝΕΩΤΑΤΗ

ΕΚΔΟΣΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΕΥΘ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76—ΤΗΛ. 632.894
ΑΘΗΝΑΙ

Πάν γνήσιον αντίτυπον φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ ἐκδότου καὶ τὴν ὑπογραφήν του.

E. Christopoulos

Copyright by E. Christopoulos, ATHENS 1964

Ἀπαγορεύεται ἡ ἀναδημοσίευσις ἢ ἡ ἀνατύπωσις ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τοῦ περιεχομένου τοῦ παρόντος βιβλίου ἀνευ τῆς προγενεστέρως ἐγκρίσεως τοῦ Ἐκδοτικοῦ Οἴκου Ε. Δ. Χριστοπούλου, τοῦ ὁποίου ἀπετελεῖ πνευματικὴν ἰδιοκτησίαν.

ΜΕΤΡΟΝ ΤΩΝ ΟΜΗΡΙΚΩΝ ΕΠΩΝ

Μετρική ονομάζεται ή τέχνη, ή όποια έξετάζει τούς νόμους του ρυθμού του έμμέτρου λόγου.

Είς τήν άρχαίαν ποίησιν ό ρυθμός στηρίζεται είς τήν **προσφάδιαν** δηλ. είς τήν διαφοράν μακρών και βραχειών συλλαβών, ένω ό ρυθμός είς τήν νέαν έλληνικήν ποίησιν στηρίζεται είς τήν διαφοράν τής τονιζομένης και άτόνου συλλαβής.

Βασικόν στοιχείον του άρχαίου ποιητικού λόγου είναι ό **ρυθμός ή τό μέτρον** δηλ. ή επανάληψις των μακρών και βραχειών συλλαβών, μέ τας όποίας σχηματίζονται οί σίχοι.

Τό μικρότερον μέρος του ρυθμού καλεΐται **πούς**, ό όποιος άποτελείται από δύο ή περισσότερας συλλαβάς.

Έκαστος πούς άποτελείται από τήν **θέσιν** και τήν **αρσιν**.

Θέσις ή βάσις ή κάτω χρόνος ονομάζεται ή συλλαβή εκείνη ή όποια είναι μακρά και είναι ισχυροτέρα κατά τήν άπαγγελίαν. **Άρσις** δέ ή **άνω χρόνος** ονομάζεται ή βραχεία ή αι δύο βραχεία συλλαβαί, ή όποια ή αι όποιαί δέν άπαγγέλλονται έντόνωσ.

Συνηθέστεροι πόδες είς τήν άρχαίαν έλληνικήν ποίησιν είναι οί εξής :

1) **Ό δάκτυλος**, ό όποιος άποτελείται από **μίαν μακράν συλλαβήν (θέσις)** και **δύο βραχείας (αρσις)** — — —.

2) **Ό άνάπαιστος ή αντιδάκτυλος**, ό όποιος άποτελείται από **δύο βραχείας συλλαβάς (αρσις)** και **μίαν μακράν (θέσις)** — — —.

3) **Ό γαμβος**, ό όποιος άποτελείται από **μίαν βραχείαν συλλαβήν (αρσις)** και **μίαν βραχείαν (θέσις)** — — —.

4) **Ό σπονδειος**, ό όποιος άποτελείται από **δύο μακράς συλλαβάς** — — —.

5) **Ό τροχαιος**, ό όποιος άποτελείται από **μίαν μακράν συλλαβήν (θέσις)** και **μίαν βραχείαν (αρσις)**.

Διά να δηλώσωμεν **μίαν μακράν συλλαβήν** χρησιμοποιούμεν τό σημεΐον —, **μίαν δέ βραχείαν** τό σημεΐον —.

Άπό τούς άνωτέρω πόδας ό **γαμβος** και ό **ανάπαιστος** αρχίζουν μέ τήν **αρσιν** και διά τοϋτο λέγονται **πόδες από άρσεως**, ένω ό **τροχαιος** και ό **δάκτυλος** αρχίζουν από τήν **θέσιν** και διά τοϋτο ονομάζονται **πόδες από θέσεως**.

Τό μέτρον των έπων είναι τό **δακτυλικόν** δηλ. οί πόδες που άποτελοϋν αυτό είναι οί **δάκτυλοι** (— — —).

Έκαστος σίχος του έπους έχει έξ δακτύλους, διά τοϋτο τό μέτρον του σίχου ονομάζεται **δακτυλικόν έξάμετρον**.

Όπως είπομεν άνωτέρω ό δάκτυλος αρχίζει μέ τήν μακράν συλλαβήν που άποτελεί τήν **θέσιν** και ακολουθοϋν δύο **βραχεία συλλαβαί** που άποτελοϋν τήν **αρσιν**. Αί δύο αύται βραχεία συλλαβαί που άποτελοϋν τήν **αρσιν** είναι **ισοδύναμοι προς μίαν**

μακράν: Οὕτω εἰς οἰονδήποτε πόδα τοῦ στίχου δύναται νὰ ὑπάρχη ἀντὶ δακτύλου σπονδείου (_ _).

Ὁ τελευταῖος πούς τοῦ ἑξαμέτρου δὲν εἶναι ποτὲ **δάκτυλος** ἀλλὰ εἰς τὴν θέσιν τοῦ δακτύλου ἔχομεν ἢ **σπονδεῖον** (_ _) ἢ **τροχαῖον** (_). Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν τὸ μέτρον τοῦτο λέγεται καὶ ἀκατάληκτον. Οἱ περισσότεροι στίχοι τῶν ἑλληνικῶν ἐπῶν εἶναι μικτοὶ δηλ. ἀποτελοῦνται ἀπὸ δακτύλους καὶ σπονδείους

π.χ. οὐλομένην, ἢ | μυρὶ Ἄχαιοῖς | ἄλγε' ἔθηκε

Ἐὰν ἓνας στίχος ἔῃ ὅλους τοὺς πόδας δακτύλους, πλὴν τοῦ τελευταίου βεβαίως, τότε ὀνομάζεται **ὀλοδάκτυλος**, π.χ.

νοῦσον ἄ | νὰ στρατὸν | ὦρσε κα | κὴν ὀλέ | κοντο δέ | λαοί

Ὅταν ἓνας στίχος ἔῃ ὅλους τοὺς πόδας **σπονδείους**, τότε ὀνομάζεται **ὀλοσπονδείους**: οἱ στίχοι αὗτοί εἶναι ἐλάχιστοι, ἦτοι τρεῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα καὶ τρεῖς εἰς τὴν Ὀδύσειαν

ψυχὴν | κικλή | σκων Πα | τρόκλη | ος δεῖ | λοῖτα

Κατὰ κανόνα ὁ πέμπτος πούς τοῦ δακτυλικοῦ ἑξαμέτρου εἶναι δάκτυλος· σπανίως ὅμως ὑπάρχει εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν σπονδεῖος· εἰς αὐτὴν τὴν περίπτωσιν ὁ στίχος ὀνομάζεται **σπονδειάζων** π.χ.

οὔνεκα | τὸν Χρῦ | σην ἢ | τίμασεν | ἄ ρη | τήρα

Τομαὶ — εἶδη αὐτῶν

Τομὴ ὀνομάζεται ὁ χωρισμὸς τοῦ στίχου εἰς δύο μέρη.

Ἡ τομὴ ἐπενοήθη ἀπὸ τοὺς ποιητὰς διὰ τοὺς στίχους ἐκείνους οἱ ὅποιοι ἀποτελοῦνται ἀπὸ πολλὰς συλλαβὰς ὅπως π.χ. ὁ δακτυλικὸς ἑξάμετρος.

Τὸ σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον γίνεται ἡ τομὴ εὐρίσκεται σχεδὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ στίχου καὶ οὕτω τὰ δύο ἡμιστίχια ἔχουν κάποιαν ἀναλογίαν.

Ἡ τομὴ κατὰ κανόνα γίνεται εἰς τὸ μέσον τοῦ στίχου καὶ εἰς τὸ τέλος λέξεως.

Ἐκτὸς ἀπὸ τὰς κυρίας τομας ὑπάρχουν καὶ δευτερεύουσαι. Αἱ κύριαι τομαὶ τοῦ δακτυλικοῦ ἑξαμέτρου εἶναι αἱ ἑξῆς.

1) Ἡ **πενθήμεμερης**: ἡ τομὴ αὕτη γίνεται μετὰ τὴν θέσιν τοῦ τρίτου ποδός· ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ συμβαίνει νὰ τελειῶνουν πέντε ἡμίση μέρη (δοδομένου ὅτι αἱ δύο βραχεῖαι συλλαβαὶ τοῦ δα.

κτύλου (ισοδυναμοῦν μὲ μίαν μακρὰν) ὀνομάζεται πενθημιμερής :

— — — | — — — | — || — — — | — — — | — — — | — — —
 πολλῶν | δ' ἀνθρώ | πων || ἴδεν | ὄσσεα | καὶ νόον | ἔγνω.] ;
 1 2 3 4 5

ἀλλ' οὐκ | Ἄτρεϊ | δη || Ἄγα | μέμνονι | ἦνδανε | θυμῷ
 1 2 3 4 5

2) ἡ ἐφθημιμερής· ἡ τομὴ αὐτὴ γίνεται μετὰ τὴν θέσιν τοῦ τετάρτου ποδός. Ἐπειδὴ δὲ ἐκεῖ συμπληρώνονται ἑπτὰ ἡμίση μέρη διὰ τοῦτο ὀνομάζεται ἐφθημιμερής.

— — — | — — — | — — — | — || — — — — — — —
 1 2 3 4 5 6 7
 κρινόμε | νος ἦν | τε ψυ | χὴν || καὶ | νόστον ἔ | ταιρων
 1 2 3 4 5 6 7

νοῦσον ἄ | νὰ στρατὸν | ὄρσε κα | κὴν || ὀλέ | κοντο δὲ | λαοί
 1 2 3 4 5 6 7

3) Κατὰ τρίτον τροχαῖον· ἡ τομὴ αὐτὴ γίνεται εἰς τὸν τρίτον πόδα καὶ μετὰ τὴν πρώτην βραχεῖα συλλαβὴν, ἐπειδὴ ὁ τρίτος πῶς μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῆς τελευταίας συλλαβῆς γίνεται τροχαῖος, διὰ τοῦτο ὀνομάζεται κατὰ τρίτον τροχαῖον.

— — — | — — — | — || — — — | — — — | — — — | — — —
 αὐτῶν | γὰρ σφετέ | ρησιν || α | τασθαλί | ησιν δ | λοντο
 1 2 3

ὄμιν | μὲν θεοί | δοῖεν || Ὅ | λύμπια | δώματ' ἔ | χοντες
 1 2 3

ἡ τομὴ αὐτὴ εἶναι πολὺ συχνὴ εἰς τὰ ὁμηρικὰ ἔπη.

4) Βουκολικὴ· ἡ τομὴ αὐτὴ γίνεται μετὰ τὸ τέλος τοῦ τετάρτου ποδός.

— — — | — — — | — — — | — — — || — — — | — — —

τὸν δ' οἶ | ον νό | στον κε | χρημένον || ἠδὲ γυ | ναικός
 — — — | — — — | — — — | — — — || — — — | — — —
 ἐννῆ | μαρ μὲν ἄ | νὰ στρατόν | ὦχετο || κῆλα θε | οἶο
 — — — | — — — | — — — | — — — || — — — | — — —
 1 2 3 4

Ἡ τομὴ αὐτὴ χρησιμοποιεῖται κυρίως ἀπὸ τοὺς *βουκολικούς ποιητὰς* (Θεόκριτον, Βίωνα, Μόσχον) καὶ διὰ τοῦτο ὀνομάζεται βουκολική· εἶναι ὅμως καὶ εἰς τὸν Ὅμηρον ἄρκετὰ συνήθης.

Εἰς τοὺς στίχους, ὅπου γίνεται βουκολικὴ τομὴ, ὁ τέταρτος ποὺς εἶναι κατὰ κανόνα *δάκτυλος*.

Ἀπὸ τὰ τέσσερα εἶδη τῶν τομῶν αἱ συχνότεραι εἰς τὰ ὁμηρικὰ ποιήματα εἶναι ἡ *πενθήμερη* καὶ ἡ *κατὰ τρίτον τροχαῖον*.

Εἰς πολλοὺς στίχους εἶναι δυνατόν νὰ συναντῶνται περισσότεραι τῆς μιᾶς τομαί.

Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν προτιμᾶται ἡ τομὴ ἐκείνη, ἡ ὅποια ἀνταποκρίνεται περισσότερον εἰς τὸ νόημα τοῦ στίχου.

Ἡ ποσότης τῶν συλλαβῶν τοῦ ὁμηρικοῦ ἔπους.

Διὰ νὰ καθορίσωμεν τὴν ποσότητα (μακρόν—βραχὺ) τῶν συλλαβῶν εἰς τὸ ὁμηρικὸν ἔπος πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς:

1) *Φύσει μακρὰ* συλλαβὴ ὀνομάζεται ἐκείνη, ἡ ὅποια ἔχει ἢ μακρόν φωνῆεν (η, ω) ἢ δίφθογγον.

2) *Θέσει μακρὰ* συλλαβὴ ὀνομάζεται ἐκείνη, ἡ ὅποια ἔχει βραχὺ φωνῆεν, καὶ ἀκολουθοῦν δύο ἢ περισσότερα σύμφωνα ἢ ἓν διπλοῦν σύμφωνον (ζ, ξ, ψ).

Τὰ σύμφωνα αὐτὰ εἶναι δυνατόν νὰ εὐρίσκωνται εἴτε μέσσω εἰς τὴν ἴδιαν λέξιν εἴτε εἰς τὴν ἐπομένην.

3) *Βραχεῖα συλλαβὴ* ὀνομάζεται ἐκείνη, ἡ ὅποια ἔχει βραχὺ φωνῆεν (ε, ο) χωρὶς νὰ ἀκολουθοῦν δύο ἢ τρία σύμφωνα ἢ ἓν διπλοῦν (ζ, ξ, ψ).

4) *Κοινὴ συλλαβὴ* λέγεται ἐκείνη, ἡ ὅποια ἄλλοτε λαμβάνεται ὡς μακρὰ καὶ ἄλλοτε ὡς βραχεῖα. Αἱ συλλαβαὶ αἱ ὅποια λαμβάνονται ἄλλοτε ὡς βραχεῖαι καὶ ἄλλοτε ὡς μακრაὶ εἶναι αἱ ἑξῆς:

α) *Τὸ τελικὸν μακρόν* φωνῆεν ἢ ἡ δίφθογγος, ὅταν εὐρίσκειται εἰς τὴν ἄρσιν τοῦ ποδός καὶ ἀκολουθῆ φωνῆεν, ὑπολογίζεται ὡς βραχεῖα.

πλάγχθη ἔ | πει Τροί | ης ἰε | ρὸν πολλί | εθρον ἔ | περσεν
 — — — | — — — | — — — | — — — | — — — | — — —

β) **βραχεία συλλαβή**, όταν εύρισκεται ἔμπροσθεν συμπλέγματος ἀφώνου μὲ ὕγρον, δὲν ἐκτείνεται πάντοτε εἰς μακρὸν. ἢ.

γ) **μία τελικὴ βραχεία συλλαβή** ἐκλαμβάνεται ὡς μακρὰ ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ἐπομένη συλλαβὴ ἀρχίζῃ ἀπὸ φωνῆεν· τούτο συμβαίνει, διότι ἡ ἐπομένη λέξις ἤρχιζεν ἀπὸ F ἢ σ.

δ) **μία τελικὴ βραχεία συλλαβή** ἐκλαμβάνεται ἐνίοτε καὶ ὡς θέσει μακρὰ, ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰ σύμφωνα λ, ρ, μ, ν.

ε) **Τὸ μακρὸν φωνῆεν ἢ ἡ δίφθογγοσ** τῆσ ληγούσῃσ μίδσ λέξεωσ ἐκλαμβάνεται καὶ ὡσ βραχεῖα, ὅταν ἡ ἐπομένη λέξις ἀρχίζῃ ἀπὰ φωνῆεν.

στ) **αἱ δίφθογγοι αἰ καὶ οἱ** εἰσ τὸ τέλος τῆσ λέξεωσ, ὅταν δὲν ἀκολουθῇ σύμφωνόν εἶναι βραχεῖαι· πολλὰσ φορὰσ δὲμωσ παρὰ τὸν κανόνα ἐκλαμβάνονται καὶ ὡσ μακρὰ.

ζ) **Μερικὰι συλλαβαὶ βραχεῖαι** προκειμένου νὰ χρησιμοποιοῦν εἰσ τὸν στίχον ὡσ μακρὰ ἐκτείνονται· τὸ φαινόμενον αὐτὸ λέγεται **μετρικὴ ἔκτασις** π.χ. οὐλομένην ἀντὶ ὀλομένην.

Συνίζησις'

Ἐνίοτε δύο ἀλλεπάλληλα φωνῆεντα προφέρονται ὡσ μία συλλαβή· τὸ φαινόμενον αὐτὸ ὀνομάζεται **συνίζησις** π.χ. Πη-ληιάδεω.

Τὸ σύμβολον τῆσ συνίζησεωσ εἶναι τὸ $_$.

Ἡ συνίζησις συναντᾶται συχνότερον εἰσ τὴν ἄρσιν παρὰ εἰσ τὴν θέσιν.

Σημείωσις : Οἱ πόδεσ χωρίζονται μὲ μίαν γραμμὴν· μὲ δύο αἰ τομαί. Αἰ τομαί χαρακτηρίζονται Π=πενθημιμερῆσ Ε=ἑφθημιμερῆσ ΤΤ=κατὰ τρίτον τροχαῖον Β=βουκολικὴ.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

Ραψωδία Ω

Στ. 143 — 158

«Βάσκ' ἴθι, Ἴρι τα χεῖα· λι ποῦσα ἔδος Οὐλύμ ποιο	ΤΤ
ἀγγει λον Πριά μω μεγα λήτορι Ἴλιον εἴσω	Β
λύσα σθαι φίλον υἷον ἴδοντ' ἐπὶ νῆας Ἀ χαιῶν,	ΤΤ
δῶρα δ' Ἀ χιλλῆ ι φερέ μεν, τὰ κε θυμόν ἰ ήνη,	Ε
οἶον, μῆδέ τις ἄλλος ἅ μα Τρώ ων ἴτω ἀνήρ.	ΤΤ
κῆρῶξ τίς οἱ ἔ ποιτο γει ραίτερος, ὅς κ' ἰ θύνοι	Β
ἡμέ ρους καὶ ἄμαξαν ἐ ὔτροχον, ἠδέ καὶ αὔτις	Β
νεκρὸν ἄ γοι προτὶ ἄστυ, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀ χιλλεύς,	ΤΤ
μῆδέ τί οἱ θάνα τος μελέ τω φρεσί, μῆδέ τι τάρβος.	Β
τοῖον γάρ οἱ πομπὸν ὀ πάσσομεν ἀργε ῖφόντην,	ΤΤ
ὅς ἄ ξει, ἦ ός κεν ἄ γων Ἀχι λῆι πε λάσση.	Ε
οὔταρ ἐ πὴν ἀγά γησιν ἔ σω κλισί ην Ἀχι λῆος,	ΤΤ
οὔτ' αὐ τός κτενέ ει ἀπό τ' ἄλλους πάντας ἐ ρύξει·	Π
οὔτε γάρ ἔστ' ἄ φρων, οὔτ' ἄ σκοπος, οὔτ' ἀλι τήμων·	Π
ἀλλά μάλ' ἐνδυκέ ως ἰκέ τεω πεφ ιδήσεται ἀνδρός».	Π

Στιχ. 143 — 158

Ἑρμηνευτικά : *βάσκ' ἴθι* = ἐμπρός πήγαινε *ταχεῖα* = γρήγορα ἔδος = κατοικία *μεγαλήτωρ* = μεγαλόψυχος *λύσασθαι* τοῦ λύο-

Ἐξηγησις μετρικῶν σημείων : 1) ἡ ἀπλῆ κάθετος γραμμὴ χωρίζει τοὺς πόδας μεταξύ των, 2) αἱ διπλαῖ κάθετοι γραμμαὶ ἐηλώνουσι τὴν θέσιν τῆς τομῆς, 3) τὰ κεφαλαῖα γράμματα δηλώνουσι τὸ εἶδος τῶν τομῶν ἤτοι: Π = πενημιμερῆς Ε = εφοημιμερῆς ΤΤ = κατὰ τρίτον τροχαῖον Β = βουκολικὴ.

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΣ

Ραψωδία Ω

Στ. 143 — 158

«Ἐμπρός πῆγαινε γρήγορα, Ἴρι· ἀφοῦ ἀφήσεις τὴν κατοικίαν
 παράγγειλε εἰς τὸν μεγαλόψυχον Πρίαμον εἰς τὸ Ἴλιον μέσα
 νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν ἀγαπητὸν τοῦ υἱὸν πηγαίνων εἰς τὰ πλοῖα
 δῶρα δὲ διὰ τὸν Ἀχιλλέα νὰ φέρῃ, τὰ ὅποια ἤθελον εὐφράνει
 μόνος καὶ κανένας ἄλλος ἄνδρας ἀπὸ τοὺς Τρῶας νὰ μὴ πη-
 γαίνη μαζί του
 ἕνας κῆρυξ μόνον ἄς ἀκολουθῇ αὐτὸν ὁ γεροντότερος, διὰ νὰ
 τοὺς ἡμιόνους καὶ τὴν ἄμαξαν μὲ τοὺς ὠραίους τροχούς, καὶ
 τὸν νεκρὸν μεταφέρῃ εἰς τὴν πόλιν, τὸν ὅποιον ἐφο-
 Κεῖ καθόλου ἄς μὴ σκεφθῇ τὸν θάνατον, οὔτε καὶ τὸν τρόμον
 διότι τέτοιον συνοδὸν θὰ δώσωμεν εἰς αὐτὸν τὸν Ἑρμῆν τοῦ
 ὁ ὅποιος θὰ ὀδηγήσῃ (αὐτὸν) ἕως οὗτου ὀδηγῶν πλησιάσῃ τὸν
 Ἄχιλλέα.
 Ὅταν δὲ ὀδηγήσῃ (αὐτὸν) μέσα εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως,
 οὔτε αὐτὸς θὰ τὸν φονεύσῃ καὶ ἄλλους τοὺς ἄλλους θὰ ἐμποδίσῃ
 διότι οὔτε ἀνόητος, οὔτε ἀπερίσκεπτος, οὔτε ἀσεβὴς εἶναι·
 ἀλλὰ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν θὰ λυπηθῇ τὸν ἰκέτην ἄνδρα».

μαί = ἐξαγοράζω φίλος = ἀγαπητός ἴοντα τοῦ εἶμι = πηγαίνω τὰ =
 τὰ ὅποια ἰήνη τοῦ ἰαίνω = εὐχαριστῶ οἶος = μόνος ἄμα = μαζί σὺ
 = αὐτῷ ἐποιετο τοῦ ἐπομαι = ἀκολουθῶ γεραίτερος = γεροντότερος
 ἰθύναι τοῦ ἰθύνω = διευθύνω ἔντροχος = ἡ μὲ ὠραίους τροχούς
 σίτες = πάλιν μελέτω οἱ θάνατος = ἄς μὴ σκεφθῇ τὸ θάνατον τερ-
 βορ = τρόμος τοῖον πομπὸν = τέτοιον συνοδὸν δάσσωμεν τοῦ θ-
 πάζω = δίδω ἀργεῖφόντης = ὁ αἰφνιδίως ἐμφανιζόμενος ἦος = ἕως
 οὗτου πελάσση τοῦ πελάζω = πλησιάζω αὐτὰρ = δὲ κλισίη = σκηνὴ
 κτείνει τοῦ κτείνω = φονεύω ἀπὸ = ἐρύξει = ἀπερύξει τοῦ ἀπερύσσει
 = ἐμποδίζω ἄφρων = ἀνόητος, ἄσκοπος = ἀπερίσκεπος, ἀλιτήμων
 = ὀσιβὴς ἐνδυκῆως μὲ ἐπιμέλεια, ἐπιμελῶς ἰκέτω ἄνδρὸς = τοῦ
 ἰκέτοι ἄνδρὸς πεφιδῆσεται τοῦ φείδομαι = λυποῦμαι.

Γραμματικά : *βάσκε* = προστακτ. τοῦ βάσκω (ἔχει τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ βαίνω) *ἴθι* = προστακτ. τοῦ εἶμι *λιποῦσα* = μετοχ. ἄορ. β'. τοῦ λείπω *ἔδος* = οὐσιαστ. οὐδ. (ἀπὸ τὴν ρίζαν σεδ-ἔζομαι, ἔδρα) *Οὐλύμποιο* = ἄττ. Ὀλύμπου *ἄγγελιον* = προστακτ. ἄορ. α' τοῦ ἀγγέλλω *μεγαλήτορι* = ἐπιθ. δοτ. ἐν. τοῦ ἄρσ. τοῦ μεγαλήτωρ (ἀπὸ τὸ μέγας καὶ ἦτορ) *εἶσω* = ἐπιρρ. *λύσασθαι* = ἄπαρ. μεσ. ἄορ. α' τοῦ λύομαι *φίλον* = ἐπιθ. ἄρσ. γένος αἰτ. ἐνικοῦ φίλος, ἦ, ον *ἰόντα* = μετοχ. τοῦ εἶμι *Ἀχιλλῆι* = δοτ. ἐν. τοῦ Ἀχιλλεύς ἄττικ. Ἀχιλλεῖ. *φερέμεν* = ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ φέρω *τά* = ἀναφ. ἀντων. *κε* = ἄν = δυνητ. *ἰήνη* = ὑποτακτ. ἄορ. τοῦ *λαίνω* παθ. ἐνεστ. λαίνομαι παρατ. λαίνετο ἄορ. ἰάνθης *οἶον* = ἐπιθ. οἶος, ἦ, ον, *ἴτω* = προστ. τοῦ εἶμι *οἶ* = δοτ. ἐν. τῆς προσ. ἀντων. γ'. προσώπου *ἔποιτο* = γ'. ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ ἔπομαι *γεραιτέρος* = συγκριτ. βαθμὸς τοῦ ἐπιθ. γεραιὸς *κ' = κε* = ἄν *ἰθύνοιοι* = γ'. ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ ἰθύνω *ἔυτροχον* = ἐπιθ. ἔυτροχος, ος, ον *ἠδέ* = σύνδεσμος *αὐτίς* = ἐπιρρ. *ἄγοι* = γ'. ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ ἄγω *προτί* = προθ. = πρὸς *τόν* = ἀναφ. *ἔκτανε* = γ'. ἐν. ὀριστ. ἄορ. β'. τοῦ κτείνω *δῖος* = ἐπιθ., δῖος δῖα, δῖον (ἀπὸ τὸ δι(φίος) λατ. divus). *οἶ* = ἀντων. προσωπικὴ δοτ. ἐν. *μελέτω* = προστακτ. τοῦ μέλω γ' ἐν. μέλει προστ. μελέτω ἄπαρ. μελέμεν παρατ. μέλε ἦ ἔμελεν μελλ. μελήσει παρακ. μέμηλε ὑπερσ. μεμήλει *φρεσά* = δοτ. πληθ. τοῦ φρῆν *τάρβος* = οὐσιαστ. γ' κλισ. *τοῖον* = αἰτ. ἐν. τοῦ ἄρσεν. τοῖος, ἦ, ον (ἀπὸ τὸ θέμα το- τοῦ δεικτικοῦ ὁ) *πομπόν* = οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ πέμπω, πομπή) *ὀπάσσομεν* = α' πληθ. ὀριστ. μελλ. τοῦ ὀπάζω παρατ. ὀπαζεν μελλ. ὀπάσσω, ἄορ. ὀπασσα καὶ ὠπασε *ἀργεῖφόντην* = αἰτ. ἐν. τοῦ ἐπιθέτου ἀργεῖφόντης (α' συνθ. ἀργεῖ ἀπὸ τὸ θέμα ἀργεσ- τοῦ ἀργός = λάμψις καὶ β' συνθετ. τὸ θείνω = φονεύω δηλ. ὁ φονεύων μὲ τὴν λαμψιν· κατ' ἄλλους ἀπὸ τὸ ἀργός = ταχύς καὶ φαίνω δηλ. αὐτὸς ποῦ ἐμφανίζεται γρήγορα). *ἄξει* = γ' ἐν. ὀριστ. μέλλ. τοῦ ἄγω *ῆος* = ἐπιρρ. *κεν* = ἄν = δυνητ. *πελάσση* = γ' ἐν. ὑποτ. ἄορ. τοῦ πελάζω ἄορ. πέλασεν παθ. ἄορ. πελάσθη μέσ. ἄορ. β' πλήτο μεσ. παρακ. πεπλημένος (ἀπὸ τὸ ἐπίρρ. πέλας) *αὐτὰρ* = σύνδεσμ. *ἔπην* = σύνδεσμος χρον. *ἐπεὶ* καὶ *ἄν* = ἐπὶ ἀν *ἀγάγησιν* = γ' ἐν. ὑποτακτ. ἄορ. τοῦ ἄγω *ἔσω* = ἐπίρρ. *κλισίην* = οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ κλίνω) *κτενέει* = γ' ἐν. ὀρ. μέλλ. τοῦ κτείνω (ἄττ. = κτενεῖ) *ἀπό* = ἔρῳξει = γ' ἐν. ὀρ. μέλλ. τοῦ ἀπερύκω *ἄφρων* = ἐπιθ. (ἀπὸ τὸ αστερητ. καὶ φρῆν) *ἄσκοπος* = ἐπιθ. (ἀπὸ τὸ αστερητ. καὶ σκοπῶ) *ἀλιτήμων* = ἐπιθ. (ἀπὸ τὸ ἀλιταίνω = ἀμαρτάνω, ἀσεβῶ) *ἐνδυκέως* = ἐπίρρ. (ἀπὸ τὴν ἐν καὶ δεύκει = φροντίζει) *ἰκέτω* = γεν. ἐν. τοῦ ἰκέτης (ἰων. τύπος) *πεφιδῆσεται* = γ' ἐν. μέλλ. τοῦ φείδομαι μέσ. ἄορ. φείσατο μελλ. πεφιδῆσεται.

Στ. 143 — 158

Συντακτικά : ταχεία=έπιρρ. κατηγορ. λιπούσα=μετοχ. χρονική Πριάμφ=άντικ. τοῦ ἄγγελου λύσασθαι=τελ. ἀπαρεμφ. ἐκ τοῦ ἄγγελου (άντικ.). υἷον=άντικ. τοῦ λύσασθαι ἰόντα=τροπ. μετοχή φερέμεν=τελ. ἀπαρεμ. ἀπὸ τοῦ ἄγγελου (άντικ.) (Πριάμων)=ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφ. δῶρα - Ἀχιλλῆι=άντικ. τοῦ φερέμεν· τὰ κε θυμὸν ἰήνη=ἀναφορ. πρότασις τὰ=ὑποκ. τοῦ ἰήνη θυμὸν=άντικ. οἶον=κατηγορ. εἰς τὸ ἐννοούμενον Πριάμων Τρώων=γεν. διαιρετ. ἔποιτο=ρῆμα κῆρυξ=ὑποκ. οἶ=άντικ. δε κ° ἰθύνοι... ἠδὲ καί... ἄγοι=ἀναφορικαὶ τελικαὶ προτάσεις αἱ ὁποῖαι ἔχουν εὐκτικὴν κατ' ἀφομοίωσιν πρὸς τὴν κυρίαν τὸν ἔκτανε... Ἀχιλλεύς=ἀναφορ. πρότασις. τὸν=άντικ. τοῦ ἔκτανε θάνατος - τάρβος=ὑποκ. τοῦ μελέτω φρεσὶ=άντικ. τοῦ μελέτω οἶ=δοτ. κτητ. πομπὸν=κατηγ. οἶ=άντικ. ἄγων=τροπ. μετοχή Ἀχιλλῆι=άντικ. τοῦ πελάσση ἐπὴν ἀγάγησιν... Ἀχιλλῆος=χρον. πρότασις ἄλλους=άντικ. τοῦ ἀπερῦξει ἄφρων - ἄσκοπος - ἀλιτήμων=κατηγορούμενα ἀνδρὸς=άντικ. τοῦ πεφιδῆσεται ἐνδοκέως=τροπ. προσδιορισμός.

Στ. 143 — 158

Αἰσθητικά : ἔδος Οὐλύμποιο=ἔδω εἶναι περίφρασις ἀντὶ νὰ εἶπῃ Ὀλυμπον.

... ἄγγελον... μηδὲ τις ἴτω=εἰς τοὺς στίχους αὐτοὺς ἔχομεν α) παρήχησιν τοῦ λ, ὅπου ἐπαναλαμβάνεται ἐπὶ τὰ φορὰς καὶ β) μὲ τὸ μηδὲ ἴτω μετατρέπεται ἡ ἀπαρεμφατικὴ σύνταξις ἀντὶ δηλ. νὰ εἶπῃ μηδὲ ἄλλον ἶναι, καὶ γ) μὲ τὸ μηδὲ τις ἄλλος ἴτω δηλοῦται ὅτι μόνον ἡ παρουσία τοῦ Πριάμου θὰ ἦτο δυνατόν ἀφ' ἑνὸς νὰ καταπραῦνη τὴν μῆνιν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ προκαλέσῃ τὸν οἶκτον αὐτοῦ. γεραίτερος=διότι ἡ πείρα καὶ ἡ σύνεσις ἦσαν ἀπαραίτητα στοιχεῖα διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὴν ἀποστολὴν του πορευόμενος εἰς τοὺς ἐχθρούς. ἀπὸ - ἐρύξει=τμήσις. ἰκέτεω=ἔδω ἔχομεν συνίτησιν. ἄφρων - ἄσκοπος - ἀλιτήμων=μὲ τὰ τρία αὐτὰ ἐπιθέτα ὁ ποιητὴς θέλει νὰ τονίσῃ τὰς ἀρετὰς τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 143 — 158

Πραγματικά : Ἴρις=ἡ θεὰ Ἴρις ἡ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν. Λόγω τῆς μεγάλης ταχύτητός της ὁ Ὅμηρος τὴν χαρακτηρίζει δελλόπου, ποδῆνεμον, χρυσόπτερον ταχεῖαν. ἔδος Οὐλύμποιο=

Ὡς γνωστόν ὁ Ὀλύμπιος ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τοὺς Ἀρχαίους ἡ κατοικία τῶν θεῶν. *υἷόν*—πρόκειται περὶ τοῦ νεκροῦ υἱοῦ τοῦ Ἐκτορος. *Ἀργεῖφόντην*—ἐπίθετον τοῦ Ἑρμοῦ, τοῦ υἱοῦ τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας. Ὁ Ἑρμῆς ἦτο ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν· ἔφερε κηρύκειον καὶ χρυσὰ πέδιλα. Ἦτο ἀκόμη καὶ ὁ ψυχοποιμπὸς θεὸς ποῦ ὁδηγεῖ τὰς ψυχὰς τῶν θνητῶν εἰς τὸν Ἄδην. *Ἴρις*—*Ἀργεῖφόντης*—Ὁ Ὀμηρος ἐδῶ χρησιμοποιεῖ τοὺς δύο θεοὺς, διότι χωρὶς τὴν βοήθειαν αὐτῶν θὰ ἦτο ἀδύνατον εἰς τὸν Πρίαμον νὰ διασχύσῃ τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν, νὰ παρουσιασθῇ εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ νὰ ζητήσῃ τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ του. Ἄρα οἱ δύο θεοὶ εἶναι οἱ ἀπὸ μηχανῆς θεοί, ὅπως ἀκριβῶς καὶ εἰς τὰ δράματα τοῦ Εὐριπίδου.

Στ. 143 — 158

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *ἄμαξά*—ἦτο φορτηγὸς ἄμαξα τετράτροχος καὶ ἐσύρετο ὑπὸ δύο ἡμιόνων. Μὲ αὐτὴν ὁ Πρίαμος θὰ μετέφερε λύτρα διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ πτώματος τοῦ Ἐκτορος καὶ μὲ τὴν ἴδιαν τὸ ἴδιον τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ του. Ὁ Πρίαμος θὰ εἶχεν ἄλλην ἴδιαν ἄμαξαν τετράτροχον δίφρον. *ἰκέτεω*—οἱ ἰκέται, οἱ ἐπαῖται καὶ οἱ ξένοι εὐρίσκοντο ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Διὸς. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προστάτου τῶν ἰκετῶν ὁ Ζεὺς ὠνομάζετο Ἰκετήσιος.

Στ. 143 — 158

Νόημα: Ὁ Ζεὺς, μετὰ τὴν σκληρότητα ποῦ ἔδειξεν ὁ Ἀχιλλ.

Στ. 159 — 187

Ὡς ἔφατ' | ὦρτο δέ | Ἴρις ἀελλόπος || ἀγγελέουσα. B
 Ἴξεν | δ' ἐς Πριάμοιο, || κίχεν δ' ἐνοπήν τε γόν τε. TT
 παῖδες | μὲν πατέρ' | ἀμφὶ καθήμενοι || ἔνδοθεν | αὐλῆς B
 δάκρυσιν | εἶματ' ἔφυρον' || ὁ δ' | ἐν μέσσοισι γειραῖός TT
 ἐντυπὰς | ἐν χλαίῳη κεκαλυμμένος' || ἀμφὶ δέ | πολλῇ B
 κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ | αὐχένι || τοῖο γέροντος, B
 τὴν βα κυλινδόμενος || καταμήσατο | χερσὶν ἔησιν. B

λεός πρὸς τὸν νεκρὸν Ἔκτορα σὺρων αὐτὸν δέμενον ἐπισθεν τοῦ ἄρματός του γύρω ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ φίλου του Πατρόκλου, αἰσθάνεται λύπην διὰ τὸν νεκρὸν καὶ διέταξε τὴν Ἴριδα νὰ μεταβῇ εἰς τὸ Ἴλιον καὶ νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὸν Πρίαμον νὰ μεταβῇ εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν με λύτρα διὰ τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἐξαγοράσῃ ἔτσι τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἐκτορος. Μόνον αὐτὸς καὶ κανεὶς ἄλλος νὰ μὴ τὸν συνοδεύσῃ ἐκτὸς ἀπὸ ἕνα ἡλικιωμένον κήρυκα ποῦ θὰ διευθύνῃ τὴν ἄμαξαν. Ὡσαύτως ὁ Ζεὺς παρήγγειλε εἰς τὸν Πρίαμον μέσῳ τῆς Ἴριδος νὰ μὴ φοβηθῇ καθόλου διὰ τὴν ζωὴν του ἀφ' ἑνὸς διότι θὰ συνοδεύσῃ αὐτὸν μέχρι τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Ἑρμῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἀχιλλεὺς ποῦ διακρίνεται διὰ τὴν σωφροσύνην, τὴν περίσκεψιν καὶ τὴν εὐσέβειαν θὰ τὸν σεβασθῇ ὡς ἱκέτην.

Στ. 143 — 158

Περίληψις: Ὁ Ζεὺς δίδει ἐντολὴν εἰς τὸν Πρίαμον μέσῳ τῆς Ἴριδος νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν διὰ νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸν νεκρὸν Ἔκτορα. Οὐδεμία ἀνησυχία δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ διὰ τὴν ζωὴν του, διότι θὰ τὸν συνοδεύσῃ ὁ Ἑρμῆς καὶ θὰ σεβασθῇ τὸν ἱκέτην ὁ Ἀχιλλεὺς.

Στ. 143 — 158

Ἐπιγραφή: Ὁ Ζεὺς δίδει ἐντολὴν εἰς τὸν Πρίαμον μέσῳ τῆς Ἴριδος νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν Ἀχιλλέα καὶ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν νεκρὸν υἱὸν του Ἔκτορα.

Στ. 159 — 187

Ἔτσι εἶπεν' ἐσηκώθη δὲ ἡ Ἴρις ἢ ταχεῖα ἄν θύελλα γιὰ νὰ
 [φέρῃ τὴν ἀγγελίαν.
 Ἐφθασε δὲ εἰς τοῦ Πριάμου (τὰ ἀνάκτορα), εὗρε δὲ κραυγὴν
 [πόνου καὶ θρήνον.
 Οἱ μὲν υἱοὶ γύρω ἀπὸ τὸν πατέρα καθισμένοι μέσα εἰς τὴν αὐλὴν
 με δάκρυα τὰ ἐνδύματα ἔβρεχον' ἐκεῖνος δὲ ὁ γέρον εἰς τὸ μέ-
 [σον (ἦτο)
 σκεπασμένος σφικτὰ μὲ τὴν χλαῖναν' πολλὴ δὲ ἀκαθαρσία
 ἦτο γύρω ἀπὸ τὸ κεφάλι καὶ τὸν τράχηλον τοῦ εἰς τέτοιαν κα-
 [τάστασιν εὕρισκομένου γέροντος,
 τὴν ὁποῖαν (ἀκαθαρσίαν) ὅπως συμπεραίνομεν κυλιόμενος ἐσω-
 [ρευεν ἐπάνω τοῦ μὲ τὰ χέρια του.

θυγατέρες δ' ἀνά δώματ' ἰδέ νοιοι ὠδύροντο,	ΤΤ
τῶν μιμνησκόμεναι, οἱ δὴ πολέες τε καὶ ἐσθλοὶ	Π
χερσὶν ὑπ' Ἀργείων κέατο, ψυχὰς ὀλέσαντες.	Ε
στῆ δὲ παρὰ Πρίαμον Διὸς ἄγγελος, ἠδὲ προσηύδα	Β
τυτθὸν φθεγξαμένη· τὸν δὲ τρόμος ἔλλαβε γυῖα·	Π
«Θάρσει, Δαρδανίδη Πριάμε, φρεσὶ, μηδέ τι τάρβει·	Β
οὐ μὲν γάρ τοι ἐγὼ κακὸν ὄσσομένη τὸδ ἰκάνω,	Π
ἀλλ' ἀγαθὰ φρονέουσα· Διὸς δὲ τοι ἄγγελός εἰμι,	ΤΤ
ὅς σευ ἀνευθεν εἰὼν μέγα κήδεταί ἠδ' ἐλεῖαίρει.	Π
λύσασθαί σ' ἐκέλευσεν Ὀλύμπιος Ἔκτορα δῖον,	Β
δῶρα δ' Ἀχιλῆϊ φερέμεν, τά κε θυμὸν ἰήνη,	Ε
οἶον. μηδέ τις ἄλλος ἅμα Τρώων ἴτω ἀνὴρ.	ΤΤ
κῆρὸς τίς τοι εἴποιτο γεραίτερος, ὅς κ' ἰθύνει	Β
ἡμιόνους καὶ ἄμαξαν ἐστροχόν, ἠδὲ καὶ αὐτίς	Β
νεκρὸν εἶγοι προτὶ ὄστω, τὸν ἔκτανε δῖος Ἀχιλλεύς.	ΤΤ
μηδέ τί τοι θάνατος μελέτω φρεσὶ, μηδέ τι τάρβος·	Β
τοῖος γάρ τοι πομπὸς ἅμ' ἔψεται ἀργεῖφόντης,	Β
ὅς σ' εἶξει, ἦϊος κεν εἰγων Ἀχιλῆϊ πελάσσει.	Ε
αὐτὰρ εἶπὴν ἀγάγησιν εἶσω κλισίην Ἀχιλλῆος,	ΤΤ
οὐτ' ἀπίδος κτενέβει ἀπὸ τ' ἄλλους πάντας ἐρύξει·	Π
οὔτε γάρ ἔστ' ἀφρων, οὔτ' ἄσκοπος, οὔτ' ἀλιτήμων·	Π
ἀλλὰ μάλ' ἐνδοκέως ἰκέτω πεφιδήσεται ἀνδρός·».	Π

Στ. 159 — 187

Ἑρμηνευτικά: ὄς=ἔτσι. ἔφατο=εἶπεν. ὠδοτο τοῦ ὄνομαι=σηκόνουμαι. ὀλέσασθε=ἡ ταχεία σάν θύελλα ἀγγελοῦσα τοῦ ἀγγέλλω=φέρω ἀγγελίαν ἔξεν τοῦ ἔνω=φθάνω. κίχεν τοῦ κίχάνω=εὐρίσκω ἔσοπή=κραυγή πόνου γόος=θρήνος εἶμα=ἐνδομα

Αἱ δὲ θυγατέρες (του) καὶ αἱ νύμφαι μέσα εἰς τὰ δωμάτια
 [ἔκλαιον,
 ἔπειδῃ ἐνεθυμοῦντο αὐτούς, οἱ ὅποιοι ὡς γνωστὸν πολλοὶ καὶ
 [γενναῖοι
 ἔκειντο (νεκροί), ἀφοῦ ἔχασαν τὴν ζωὴν τους ἀπὸ τὰ χέρια τῶν
 [Ἀργείων.

Ἐστάθη τότε κοντὰ εἰς τὸν Πρίαμον ἡ ἀγγελιαφόρος τοῦ Διός,
 [καὶ τοῦ ἀπέτεινε τὸν λόγον
 ψιθυριστὰ ὁμιλοῦσα· ἐκείνου ὁμῶς τὰ μέλη τρόμος κατέλαβε·
 κτάρε θάρρος, Πρίαμε, υἱὲ τοῦ Δαρδάνου εἰς τὴν καρδίαν σου
 [καὶ μὴ φοβᾶσαι διόλου·
 διότι ἐγὼ βέβαια ἔχω ἔλθει ἐδῶ χωρὶς νὰ προμηνύω διὰ σένα
 [συμφορὰν,

ἀλλὰ ἔχουσα καλὴν διάθεσιν· σοῦ εἶμαι δὲ ἀγγελιαφόρος τοῦ
 [Διός,
 ὃ ὅποιος μολονότι εἶναι μακρὰν πολὺ σὲ φροντίζει καὶ σὲ εὖ-
 [σπλαχνίζεται.

Ἐὰν ἐξαγοράσης διέταξε σὲ ὁ Ὀλύμπιος τὸν εὐγενῆ Ἔκτορα,
 νὰ φέρῃς δὲ δῶρα εἰς τὸν Ἀχιλλέα, τὰ ὅποια ἤθελον εὐφράνει
 [τὴν ψυχὴν του·

μόνος, καὶ κανένας ἄλλος ἄνδρας ἀπὸ τοὺς Τρῶας νὰ μὴ ἔρχεται
 [μαζὶ σου
 ἕνας κῆρυξ μόνον ἄς ἀκολουθῇ ἐσέ, ὁ γεροντότερος, διὰ νὰ δι-
 [ευσθῆναι

τοὺς ἡμίονους καὶ τὴν ἄμαξαν μὲ τοὺς ὠραίους τροχούς, καὶ
 [ἐπίσης πάλιν
 τὸν νεκρὸν νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν πόλιν, τὸν ὅποιον ἐφόνευσεν ὁ
 [εὐγενῆς Ἀχιλλεύς

καὶ καθόλου ἄς μὴ σκεφθῆς τὸν θάνατον, οὔτε καὶ τρόμον
 [προσέτι
 διότι τέτοιος συναδὸς θὰ σὲ συνοδεύσῃ, ὁ Ἑρμῆς ποδ' αἰφνιδίως
 [ἐμφανίζεται

ὁ ὅποιος θὰ σὲ ὀδηγήσῃ, ἕως ὅτου ὀδηγῶν σὲ πλησιάσῃ εἰς τὸν
 [Ἀχιλλέα.

Ὅταν δὲ σὲ ὀδηγήσῃ μέσα εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως,
 οὔτε αὐτὸς θὰ σὲ φονεύσῃ καὶ ὄλους τοὺς ἄλλους θὰ ἐμποδίσῃ·
 διότι οὔτε ἀνόητος, οὔτε ἀπερίσκεπτος, οὔτε ἀσεβῆς (εἶναι)
 ἀλλὰ μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν θὰ λυπηθῇ τὸν ἰκέτην ἄνδρα·.

Ἐφυρην τοῦ φύρω=βρέχω ἐντυπὰς=σφικτὰ κόπρος=ἀκαθαρσία
 ἔην=ἔην=ἦτο τοῖτο=τοιοῦτου=εἰς τέτοιαν κατάστασιν εὐρισκο-
 μένου εἴην=ἦν ἔα=ὅπως συμπεραίνομεν κυλινδόμενος τοῦ κυ-
 λίνδομαι=κυλλομαι καταμήσαιε τοῦ καταμάδομαι=σωρεύω ἐπὰ-

νω μου νυοὶ τοῦ νυός=ἡ νύμφη *ᾠδύροντο* τοῦ *ᾠδύρομαι*=κλαίω
 μιννησκόμεναι τοῦ μιννήσκομαι=ἐνθυμοῦμαι *τῶν*=τούτων δὴ=
 ὡς γνωστὸν *πολλές*=πολλοὶ *ἑσθλοὶ*=γενναῖοι *κέατο* τοῦ *κεῖμαι*
ὀλέσαντες τοῦ *ὀλλυμι*=χάνω *ψυχή*=ζωὴ *σιῆ* τοῦ *ἵσταμαι*=στέ-
 κομαι *παρά*=κοντὰ *ἠδὲ*=καὶ *προσηύδα* τοῦ *προσαυδάω*=ἀπο-
 τεῖνω τὸν λόγον *τυτθόν*=ψιθυριστὰ *φθεγξαμένη* τοῦ *φθέγγομαι*
 =ὀμιλῶ *γυῖα*=τὰ μέλη *θάρσει* τοῦ *θαρσέω*=παίρνω θάρρος
τάρβει τοῦ *ταρβέω*=φοβοῦμαι *τοι*=σοι *ἄσσομένη* τοῦ *ἄσσομαι*=
 προμηνύω *ἰκάνω*=ἔχω ἔλθει *φρονέουσα ἀγαθὰ*=ἔχουσα καλὴν
 διάθεσιν *σεν*=σοῦ *ἀνευθεν*=μακρὰν *κῆδειαι* τοῦ *κῆδομαι*=
 φροντίζω *ἐλεαίρω*=εὐσπλαχνίζομαι *λύσασθαι* τοῦ *λύομαι*=ἔξα-
 γοράζω. Ἀπὸ τὸν στίχον 175—187 ὁ ποιητὴς ἐπαναλαμβάνει,
 ἀλλὰ εἰς εὐθὺν λόγον, ὅσα εἶπε εἰς πλάγιον λόγον εἰς τοὺς
 στίχους 146—158. Ἐπομένως αἱ ἐρμηνευτικαί, γραμματικαί, αἰ-
 σθητικαί, πραγματικαί κλπ. παρατηρήσεις εἶναι αἱ αὐταί.

Στ. 159 — 187

Γραμματικά: ὡς=ἐπίρρ. *ἔφατο*=γ' ἐν. μεσ. παρατ. τοῦ φημί
ᾠρω=γ' ἐν. μέσ. ἄορ. β' τοῦ ὄρωμαι παρατ. ὄρωτο καὶ ὄρ-
 νυτο μέλλ. ὄρεται ἄορ. β' ὄρετο καὶ ὄρωτο παρακ. ὄρωνεν ὑπερσ.
 ὄρωρει (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα ὄρνω, ὄρνεον ἀντιστ. λατιν. οἰοῖ)
ἀελλόπος=ἐπίθ. γεν.—οδος, ὁ ἀελλόπος ἢ ἀελλόπος (ἀπὸ τὸ
 ἀελλα=θύελλα καὶ πούς) *ἀγγελέουσα*=μετοχὴ μέλλοντος τοῦ
 ἀγγέλλω *ἴξεν*=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. τοῦ ἴκω παρατ. ἴκην ἄορ. ἴξεν
Πριάμοιο ἄτι.=Πριάμου, *κίχεν*=γ' ἐν. ἄορ. β' (ἀναυξήτου) τοῦ
 κιχάνω παρατ. κιχάνων ἄορ. β' κίχεν *ἐνοσπῆν*=οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ
 ἐννέπω) *γός*=οὐσιαστ. ὁ γός. *ἐνδοθεν*=ἐπίρρ. *εἶματα*=οὐ-
 σιαστ. αἰτ. πληθ. τὸ εἶμα. *ἔφυρον*=γ' πληθ. παρατ. τοῦ φύρω
 παρατ. ἔφυρον ὑποτ. ἄορ. φύρω μετοχ. παρακ. πεφυρμένον.
μέσσοισι ἄτι.=μέσσοις *ἐντυπᾶς*=ἐπίρρ. *ἔην*=παρατ. τοῦ εἶμι ἄτι.
 ἦν *αὐχένη*=δοτ. ἐν. τοῦ αὐχὴν *τοῖο*=γεν. ἐν. τοῦ τοῖος, τοίη,
 τοῖον. *ρα*=ρ' πρὸ φωνήεντος καὶ ἄρα καὶ ἄρ=μόριον μὲ πολλὰς
 σημασίας. *κυλινδόμενος*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ κυλίνδομαι *καταμή-
 σατο*=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. τοῦ καταμάομαι ἄορ. καταμήσατο (ἀπὸ
 τὸ ἀμάομαι=συλλέγω). *ἔῃσιν*=δοτ. πληθ. τοῦ κτητικῆς ἐπίθ.
 ἀντὶ ἑαῖς τοῦ ἐός, ἐή, ἐόν. *νυοὶ*=οὐσιαστ. ὄν. πληθ. τοῦ ἡ νυός
 (ἀπὸ τὴν ἴδιαν ρίζαν *νύμφη* λατιν. *nunus*=νύμφη). *ᾠδύροντο*=
 γ' πληθ. παρατ. τοῦ ᾠδύρομαι *τῶν*=τούτων (δεικτ.). *μιννησκό-
 μεναι*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ μιννήσκομαι *οἷ*=ἀναφ. *πολλές*=ἐπίθ.
 ἴων. τύπος ἄτι. πολλοὶ *ἑσθλοὶ*=ὄνομ. πληθ. τοῦ ἐπίθ. ἑσθλός,
 ἦ, ὄν *κέατο*=γ' πληθ. παρατ. τοῦ κεῖμαι γ' πληθ. κέαται—κένον-
 ται παρατ. κείμην γ' πληθ. κείντο, κέατο καὶ κέατο μέλλ. κεί-
 σομαι. *ὀλέσαντες*=μετοχ. ἄορ. α' τοῦ ὀλλυμι. *σιῆ*=γ' ἐν. ὄρ.
 ἄορ. β' τοῦ ἵσταμαι (ἀναυξήτος ἀντὶ ἔστη) *ἠδὲ*=σύνδεσμος *προσ-*

ηΐδα=παρ. τοῦ προσαυδάω παρ. προσηΐδων τυτθόν=αἰτια-
 τική λαμβανομένη ἐπιρρηματικῶς τοῦ ἐπιθ. τυτθός, ὄν=μικρός
 φθεγγαμένη=μετοχή μέσου ὄρ. τοῦ φθέγγομαι τόν=δεικτ. ἔλ-
 λαβε=ἄορ. β' τοῦ λαμβάνω (τὰ δύο ἄλλ. διὰ τὸ μέτρον). γυῖα=
 οὐσιαστ. μόνον κατὰ πληθ. ἄριθ. γυῖα, γυῖων θάρσει=τάρβει=
 προστακτικαί ἐνεστ. τοῦ θαρσέω καὶ τάρβειαι=σοι ὄσσομένη
 =μετοχή ἐνεστῶτος τοῦ ὄσσομαι μετοχ. ὄσσομενος, παρ. ὄσ-
 σετο (ἀπὸ τὸ ὄσσε=τὰ μάτια). τόδε=ἀντωνυμία (ἐδῶ κεῖται
 ἐπιρρηματικῶς καὶ σημαίνει ἐδῶ) ἱκάνω=ὄριστ. ἐνεστ. παρ. ἱ-
 κανον μέσ. ἐνεστ. ἱκάνομαι φρονέουσα=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ φρο-
 νέω τοι=δοτ. τῆς προσ. ἄντων. ἄτι. σοι. σεῦ=γεν. ἐν. τῆς ἄν-
 των. σὺ ἢ γεν. ἔχει καὶ τοὺς τύπους σεῖο, σεο=σεο, σεῦ=σεῦ
 ἀνευθύν=ἐπίρρ. ἔων=μετοχ. ἐνεστ. ἄτι. ὦν μέγα=ἐπίρρ. κη-
 δεῖται=γ' ἐν. ἐνεστ. τοῦ κήδομαι παρ. κήδετο μέλλ. κεκαδησό-
 μεθα ἐλεαίρει=γ' ἐν. πρ. ἐνεστ. τοῦ ἐλεαίρω παρ. ἐλεαίρεν
 (ἀπὸ τὸ ἔλεος) στ. 175—187 ἰδέ γραμματικά εἰς στίχ. 146—158.

Στ. 159 — 187

Συντακτικά: ὡς=ἐπίρρ. προσδιόρ. τρόπου ἀγγελέουσα=
 τελική μετοχή. ἐς Πριάμοιο=ἐμπρόθ. προσδ. τόπου ἐννοεῖται οἶ-
 κον, ἐς οἶκον Πριάμοιο ὁπότε τὸ Πριάμοιο=γεν. κτητική (ἄτι.
 εἰς Ἄδου) (βλ. νέα Ἑλληνικά εἶμαστε στοὺς Κώστα (ἐννοεῖται
 στὸ σπίτι τοῦ Κώστα) καθήμενοι=τροπ. μετοχή ἀθλήης=γεν.
 ἐξαρτωμ. ἐκ τοῦ ἐνδοθεν δάκρυσιν=δοτ. τοῦ ὄργανου ἢ μέ-
 σου κεφαλῆ—αὐχένι=δοτ. τοπικαί γέροντος=γεν. κτητική τῆν
 =ἀντικ. τοῦ καταμήσατο κυλινδόμενος=τροπική μετοχή χερσίν
 =δοτ. τοῦ ὄργανου τῶν=ἀντικ. τοῦ μιννησκομέναι μιννησκό-
 μεναι=αἰτιολ. μετοχή οἶ=ὑποκ. τοῦ κέατο πολεές—ἐσθλοῖ=
 κατηγορ. ὑπὸ χερσίν=ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ αἰτίου δλέσαντες=
 χρον. μετοχή τυτθόν=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου ἔλλαβε=ρῆμα τρό-
 μος=ὑποκ. τόν=ἀντικ. γυῖα=αἰτ. τοῦ κατὰ τι φρεσὶ=δοτ. τοῦ
 πρὸς τι=σύστοιχον ἀντικ. τοῦ τάρβει. τοι=δοτ. ἠθική τοι=δοτ.
 τόπου. σευ=ἀντικ. τοῦ κήδετα ἔων=ἐναντιωμ. μετοχή μέγα=
 σύστοιχον ἀντικ. ἐκέλευσεν=ρῆμα Ὀλύμπιος=ὑποκ. σέ=ἀντικ.
 λύσασθαι=τελ. ἀπαρέμφατον. Τὰ συντακτ. τῶν στίχων 175—
 187 ἰδέ εἰς τὰ συντακτικά τῶν στίχων 146—158.

Στ. 159 — 187

Αἰσθητικά: δάκρυσιν εἶματ' ἔφυρον=ὠραιοτάτη καὶ παρα-
 στατικωτάτη σκηνὴ δεικνύουσα τὸ μέγα πένθος διὰ τὸν φόνον
 τοῦ Ἑκτορος. ἐντυπὰς κεκαλυμμένος=μὲ τὴν κάλυψιν τοῦ σώ-
 ματός του σφικτὰ ἐξάιρεται τὸ μέγεθος τῆς θλίψεως ποὺ ἠσθά-
 νετο ὁ πατήρ Πρίαμος διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ υἱοῦ του. Ἦτο δηλ.

P. A. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὀμήρου Ἰλιάδος Ω'

τόσον βαρὺ τὸ πένθος του, ὥστε ἤθελε μὲ τὴν κάλυψιν τοῦ σώματος καὶ τοῦ προσώπου νὰ ἀποχωρισθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου. Τὰ αἰσθητικὰ τῶν στίχων 175—187 ἰδὲ εἰς τὰ αἰσθητικὰ τῶν στίχων 146—158.

Στ. 159 — 187

Πραγματικά: *ἔνδοθεν αὐλῆς*—Οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες τοῦ Πριάμου ὅπως ἐμάθαμεν εἰς τὸ Ζ τῆς Ἰλιάδος (στιχ. 247) εἶχον τοὺς θαλάμους τῶν ἀπὸ τὴν μιὰ καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλην πλευρὰν τῆς αὐλῆς τοῦ ἀνακτόρου. *τυτθὸν φθνεγξαμένη*—ἐννοεῖ σιγὰ διὰ νὰ μὴ ἀκούσουν οἱ ἄλλοι καὶ ὄχι νὰ μὴ τρομάξῃ ὁ Πρίαμος. *Δαρδανίδης*—ἔτσι ὀνομάζεται ὁ Πρίαμος, διότι ἦτο ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, ἐνὸς ἀπὸ τοὺς παλαιοὺς βασιλεῖς τῆς Τροίας.

[Στ. 159 — 187

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *ἀμφὶ δὲ πολλὴ κόπρος ἔην κεφαλῇ τε καὶ αὐχένι*—Ἦτο συνηθισμένος κατὰ τὴν ὀμηρικὴν ἐποχὴν ὁ τοιοῦτος τρόπος ἐκδηλώσεως τοῦ πένθους. Καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, ὅπως μανθάνομεν ἀπὸ τὸ Σ τῆς Ἰλιάδος (στιχ. 23), ὅταν ἐπληροφόρηθῃ τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου ἔχυσε εἰς τὸ πρόσωπον καὶ τὴν κεφαλὴν του σκόνιν αἰθαλόεσσαν, ἡ ὁποία προήρχετο ἀπὸ τὰ θυσιαζόμενα εἰς τὴν αὐλὴν ζῶα εἰς τὸν Ἑρκειὸν Δία. Ἀπὸ τὸ Εὐαγγέλιον ἐπίσης μαθαίνομεν ὅτι οἱ Φαρισαῖοι ἐπασπάλιζαν τὴν κεφαλὴν τῶν μὲ τέφραν, ὅταν εἶχον πένθος. Ἡ συνήθεια αὕτη ἦτο καθαρῶς ἀνατολική.

Στ. 159 — 187

Νόημα. Ἡ ἴρις, ἔπειτα ἀπὸ τὴν ἐντολὴν πού ἐπήρην ἀπὸ τὸν Δία, μετέβη ταχύτατα εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου, ὅπου

Στ. 188 — 199

Ἡ μὲν ἄρ' ὡς εἰ ποῦσ' ἀπέ βη πόδας ὠκέα ἴρις.	Π
αὐτὰρ δ' γ' υἱας, δ μαξαν ἐ ὕτροχον ἡμιο νεῖν?	Β
ὀπλίσαι ἠνώγει, πει ρινθαξδὲ δῆσαι ἐπ' αὐτῆς.	Π
αὐτὸς δ' ἔς θάλα μον κατε βήσετο κηώ εντα,	Π
κέδρινον, ὑψόρο φον, ὅς γλήνεα πολλα κε χάνδει.	Π
ἔς δ' ἄλο χον Ἐκά βην ἐκα λέσσατο, φώνη σέν τε.	Β

εἶδρε τραγικὴν κατάστασιν. Οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου, ἔχοντες εἰς τὸ μέσον τὸν γέροντά πατέρα τῶν σκεπασμένον σφικτὰ μὲ τὴν χλαίνην του καὶ ἔχοντα πασπαλισμένην τὴν κεφαλὴν μὲ κόνιν καὶ ἀκαθάρσιες, ἔκλαιον γοερῶς τὸν θάνατον τοῦ Ἑκτορος. Ὁμοίως ἔθρηνον καὶ αἱ θυγατέρες καὶ αἱ νύμφαι τοῦ Πριάμου μέσα εἰς τὰ δωμάτιά των διὰ τὸν χαμὸν τῶσων γενναίων ἀνδρῶν. Ἡ Ἥρις τότε ἐπλησίασε τὸν Πριάμον, ἀόρατος βεβαίως εἰς τοὺς λοιπούς, καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν μὲ χαμηλὴν φωνήν, διὰ νὰ μὴ ἀκούσουν οἱ ἄλλοι, τὴν ἀπόφασίν τοῦ Διός. Ὁ γέρον ἐτρόμαξεν προφανῶς, ἀπὸ τὴν θεῶν τῆς Ἥριδος. Ὁ Ζεὺς, εἶπεν ἡ Ἥρις, ἐπειδὴ αἰσθάνεται συμπάθειαν δι' αὐτὸν τὸν διατάσσει νὰ μεταβῇ μόνος εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν, διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ μὲ λύτρα ποῦ θὰ πάρῃ μαζί του τὸν νεκρὸν τοῦ Ἑκτορος. Κατὰ τὴν μετάβασίν του ἐκεῖ θὰ συνοδεύεται ὑπὸ ἑνὸς μόνου ἡλικιωμένου κήρυκος, ὁ ὁποῖος θὰ διευθύνῃ τὴν ἄμαξαν. Ἀκόμη τοῦ εἶπεν ἡ Ἥρις ὅτι οὐδένα κίνδυνον διέτρεχε, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν συνοδὸν θὰ εἶχεν τὸν Ἑρμῆν ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς εἶναι συνετός, σώφρων καὶ εὐσεβὴς καὶ ἐπομένως θὰ λυπηθῇ τὸν κέτην.

Στ. 159 — 187

Περίληψις. Ἡ Ἥρις μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου, ὅπου θρῆνος καὶ ὀδυρμὸς ἐπικρατεῖ ἐντὸς αὐτῶν. Ἀνακοινώνει εἰς τὸν Πριάμον τὴν ἐντολὴν τοῦ Διός διὰ μεταβῆ ὁ ἴδιος εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ υἱοῦ του. Οὐδεὶς κίνδυνος διὰ τὴν ἀσφάλειάν του.

Στ. 159 — 187

Ἐπιγραφή. Ἡ Ἥρις μεταβαίνει εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Πριάμου καὶ ἀνακοινώνει εἰς αὐτὸν τὴν ἐντολὴν τοῦ Διός.

Στ. 188 — 199

Ἡ μὲν ταχύπους Ἥρις, φυσικὰ ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ ἔφυγεν.
Ἐκεῖνος δὲ τοὺς υἱοὺς καλλιτροχὸν ἡμιονικὴν ἄμαξαν
νὰ ἐτοιμάσσουν διέταξε, ψάθινόν δὲ κιβώτιόν νὰ δέσουν ἐπάνω
[εἰς αὐτήν.
Ὁ ἴδιος δὲ εἰς ἀποθήκην κατέβη μυρωδάτην,
ἀπὸ ξύλων κέδρου, μὲ ὑψηλὴν στέγην, ἣ ὅποια περιελάμβανε
[πολλὰ πολύτιμα πράγματα
μέσα δὲ τὴν σόζυγόν Ἐκάβην προσεκάλεσε καὶ εἶπεν (εἰς αὐτήν):

«δαιμονίη, Διόθεν || μοι Ὀλύμπιος | ἄγγελος | ἦλθεν Π
 λύσα|σθαι φίλον | υἷόν || ἴδοντ' ἐπὶ | νῆας Ἀ|χαιῶν, ΤΤ
 δῶρα δ' Ἀχιλλῆ|ι φερέ|μεν, || τὰ κε | θυμὸν ἰήνη. Ε
 ἀλλ' ἄγε | μοι τόδε | εἶπέ, || τί | τοι φρεσὶ | εἶδεται | εἶναι; ΤΤ
 αἰνῶς | γὰρ μ' αὐτόν γε || μένος καὶ | θυμὸς ἄ|νωγεν ΤΤ
 κεῖσ' ἰέ|ναι ἐπὶ | νῆας || ἔ|σω στρατὸν | εὐρὺν Ἀ|χαιῶν». ΤΤ

Στ. 188 — 199

Ἑρμηνευτικά: ἄρα=φυσικά ἀπέβη=ἔφυγεν πόδας ὠκύς=ταχύπους υἷας=υἷους εὐτροχος=καλλίτροχος ἡμιονεῖη=ἡμιονική ὄπλισαι τοῦ ὄπλιζω=ετοιμάζω ἠνώγει τοῦ ἄνωγα=διατάσσω πείρινθα τοῦ πείρινς=ψάθινον κιβώτιον. δῆσαι τοῦ δέω=δένω κηῶεντα τοῦ κηῶεις=μυρωδάτος. κέδρινος=ἀπὸ ξύλον κέδρου ὑψόροφος=μὲ ὑψηλὴν στέγην τὰ γλήνεα=τὰ πολύτιμα πράγματα. κεχάνδει τοῦ χανδάνω=περιλαμβάνω. ἄλοχος=σύζυγος ἐκαλέσατο τοῦ καλέομαι=προσκαλῶ φώνησεν τοῦ φωνέω=λέγω δαιμονίη=δυστυχησμένη Διόθεν=ἀπὸ τὸν Δία λύσασθαι τοῦ λύομαι=ἐξαγοράζω τὰ=τὰ ὅποια κε=ἂν ἰήνη τοῦ ἰαίνω=εὐφραίνω ἄγε=ἐμπρὸς εἶδεται τοῦ εἶδομαι=φαίνομαι αἰνῶς=ὑπερβολικὰ μένος καὶ θυμὸς=ἀκράτητος ἐπιθυμία καὶ ὀρμὴ κείσε=ἐκεῖ ἔσω=μέσα εὐρύς στρατὸς=ἐκτεταμένον στρατόπεδον.

Στ. 188 — 199

Γραμματικά: ὧς=ἐπίρρ. εἰποῦσα=μετχ. ἄορ. β' τοῦ λέγω ὠκέα=ὄνομαστ. ἐν. τοῦ θηλ. τοῦ ἐπιθ. ὠκύς, εἶα, ὕ (ἡ ὄνομαστ. τοῦ θηλυκοῦ πάντα ὠκέα ἀπὸ δὲ τὸ ὠκεῖα οἱ τύποι ὠκεῖαι, ὠκεῖων, ὠκεῖσι). υἷας=αἷτ. πληθ. γ' κλίσ. ἀντὶ υἷας εὐτροχον ἐπιθ. γεν. θηλυκοῦ εὐτροχος, ὄν ἡμιονεῖην=ἐπιθ. γεν. θηλ. τοῦ ἐπιθ. ἡμιόνειος, η, ὄν ὄπλισαι=ἄπαρ. ἄορ. α' τοῦ ὄπλιζω ἠνώγει=γ' ἐν. ὑπερσυντ. μὲ σημασίαν παρατατ. τοῦ ἄνωγα τὸ ὅποῖον εἶναι παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστώτος. πείρινθα=αἷτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. πείρινς δῆσαι=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ δέω παρατ. δέον, ἄορ. ἔδησε. κατεβήσετο=γ' ἐν. ἄορ. τοῦ καταβαίνω παρατ. κατέβαινον ἄορ. β' κατέβην' μικτὸς ἄορ. κατεβήσετο ὑποτακτ. καταβήσεται προστ. καταβήσεο. κηῶεντα=αἷτ. ἐνικ. ἄρσεν. τοῦ ἐπιθ. κηῶεις, εσσα, εν (ἀπὸ τὸ κῆφος=θυμίαμα κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ τὸ

«δυστοχισμένη, ἀπὸ τὸν Δία εἰς ἐμένα ἦλθεν ἀγγελιαφόρος ἀπὸ
[τὸν Ὀλύμπου
νὰ ἐξαγοράσω (τὸν νεκρὸν) τοῦ ἀγαπίτου μας υἱοῦ Πηγαίων
[εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν,
δῶρα δὲ νὰ φέρω εἰς τὸν Ἀχιλλέα, τὰ ὅποια ἤθελον εὐφράνει
[τὴν ψυχὴν του.

* Ἀλλὰ ἐμπρὸς εἶπε εἰς ἐμέ τί σοῦ φαίνεται ὅτι εἶναι αὐτό;
διότι ὑπερβολικὰ ἐμέ τὸν ἴδιον ἀκράτητος ἐπιθυμία καὶ ὄρμη ἐπὶ
[παρακινεῖ
νὰ ὑπάγω ἐκεῖ εἰς τὰ πλοῖα μέσα εἰς τὸ ἐκτεταμένον στρατόπε-
[δον τῶν Ἀχαιῶν.

καΐφος λατ. canus=κοῖλος δηλ. θάλαμον κηρώντα=θολωτὸν θά-
λαμον). ὑψόροφον=ἐπίθ. ὑψόροφος, ος, ον γλῆνεα=οὐσιαστικὸν
τὸ γλῆνος (ἀπὸ τὸ γλῆνη=ἡ κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ. Τὸ θέμα ἔχει
τὴν ἔννοιαν τοῦ λάμπειν) κεχάνδει=γ' ἐν. ὑπερσυντελ. τοῦ χαν-
δάνω (ἀντιστ. λατίν. pnae=pendo) παρατ. χάνδανεν, μέλλ. χεί-
σεται ἄορ. β' χάδε καὶ ἔχαδε μετοχ. παρακ. κεχανδῶτα ὑπερσυν.
κεχάνδει. ἐς=ἔχει ἐπίρρ. σημασίαν ἄλοχον=οὐσιαστ. θηλ. γένους
ἢ ἄλοχος (ἀπὸ τὸ α ἄθροιστικὸν καὶ λέχος=κλίνη) ἐκαλέσσατο
=γ' ἐν. μέσ. ἄορ. τοῦ καλέομαι φώνησεν=γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ.
α' (ἀναύξητος) τοῦ φονέω δαιμονίη=κλιτ. ἐν. θηλ. τοῦ ἐπιθ.
δαιμόνιος, η, ον (ἀπὸ τὸ δαίμων) Διόθεν=ἐπίρρ. τοπικὸν (ἀπὸ
τόπου κίνησις) λύσσασθαι=ἄπαρ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ λύομαι ἰόντα
=μετοχ. τοῦ εἶμι φερέμεν=ἄπαρ. ἐνεστ. τοῦ φέρω ἄττ. φέρειν,
εὐ=ἀναφορ. σημασίαν κε=δυνητ. ἄττ. ἂν ἰήνη=ὑποτακτ. ἄορ.
α' τοῦ λαῖνω ἄγε=προστ. ἐνεστ. τοῦ ἄγω ἢ ὅποια κατήντησε
παρακελευσματικὸν μόριον ὅπως καὶ τὸ ἴθι τοι=σοι εἶδεται=γ'
ἐν. ἐνεστ. τοῦ εἶδομαι (θέμα Φειδ-) ἄορ. εἴσατο καὶ εἴσατο
αἰνώως=ἐπίρρ. μένος=οὐσιαστ. γ' κλισ. (ἀπὸ θέμα μεν—λατ.
mens ὅπως καὶ τὸ ρῆμα μέμονα) ἄνωγεν=γ' ἐν. παρακ. με ση-
μασίαν ἐνεστῶτος κείσε=ἐπίρρ. τοπικὸν (εἰς τόπον κίνησις)
ἰέναι=ἄπαρ. τοῦ εἶμι ἔσω=ἐπίρρ. στρατὸν=οὐσιαστ. (ἀρχικῶς
ἦτο ρηματικὸν παράγωγον τοῦ ρήματος σιόρηνυμι=στρώνω καὶ
κατόπιν μετέπεσεν εἰς οὐσιαστικὸν) εὐρύν=ἐπίθ. εὐρύς, εἶα, ὄ.

Στ. 188 — 199

Συντακτικά: εἰποῦσα=χρόν. μετοχ. ὠκέα=αἰτιατ. τοῦ κα-
τά τι. ἠνώγει=ρῆμα δ=ὑποκ. νλας=ἀντικ. ὀπλίσαι—δησαι=τελ.
ἀπαρέμφ. ἐκ τοῦ ἠνώγει νλας=ὑποκ. τοῦ ὀπλίσαι ἄμαξαν=ἀντικ.
τοῦ ὀπλίσαι. νλας=ὑποκ. τοῦ δησαι πείρινθα=ἀντικ. τοῦ δησαι
μοι=δοτικ. χαριστική. λυσασθαι—φερέμεν=ἀπαρέμφ. τοῦ σκό-
που (ἐμέ)=ὑποκ. τοῦ λύσσασθαι καὶ τοῦ φερέμεν δῶρα—Ἀχιλλῆι

=άντικ. τοῦ φερέμεν *τοι*=δοτ. προσ. εἰς τὸ εἶδεται *φρεσὶ*=δοτ. τοπικὴ *εἶναι*=εἰδικόν ἀπαρέμφ. *τόδε*=ὑποκ. τοῦ εἶναι *τι*=κατηγορούμενον. *ἄνωγεν*=ῥῆμα *μένος*-*θυμός*=ὑποκ. *λέναι*=τελικ. ἀπαρέμφ. *μέ*=άντικ. τοῦ ἄνωγεν καὶ ὑποκ. τοῦ *λέναι* *αὐτόν*=κατηγορημ. προσδιορισμός *κεῖσε*=ἐπίρρ. τοπικός προσδ. *ἔσω*=ἐπίρρ. τοπικός προσδιορ. *Ἀχαιῶν*=γεν. κτητικῆ.

Στ. 188 — 199

Αἰσθητικά: *ἐκαλέσσατο ἄλοχον Ἐκάβην*=Ὁ Πρίαμος ἐθεώρησε σκόπιμον νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὴν σύζυγόν του καὶ νὰ ἐρωτήσῃ τὴν γνώμην της. *τόδε εἶπέ*=τὸ τόδε ἐτέθη κατὰ πρόληψιν. *μένος*=πρόκειται περὶ σωματικῆς καὶ ψυχικῆς δυνάμεως ποῦ χαρακτηρίζει τοὺς ρωμαλέους ἀνθρώπους· ἐδῶ ἡ λέξις αὕτη ἐκφράζει τὸ σύνολον τῆς ψυχῆς. *θυμός*=ὁ θυμός μὲ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς· δηλώνει ἐδῶ ἀκράτητον ἐπιθυμίαν καὶ ὄρμην. *ὠκέα, ἐὔτροχον κηῶεντα, ὑπόροφον*=ὠραιότατα κοσμ. ἐπίθετα.

Στ. 188 — 199

Πραγματικά: *πελρινθα*=*Ἄντι* ἦτο τετράγωνον ἢ στρογγυλὸν κιβώτιον πλεκτὸν ἀπὸ καλάμια ἢ ἀπὸ εὐλύγιστους κλάδους καὶ ἐχρησίμευεν διὰ νὰ θέτουν ἐντὸς ἐφόδια ἢ δῶρα. Τὸ κιβώτιον αὐτὸ ἐτίθετο ἐπὶ τῆς ἀμάξης ἢ καὶ τοῦ ἄρματος διὰ νὰ συγκρατῆ τὸ φορτίον· ἀκόμη ἐχρησίμευε καὶ ὡς κάθισμα. *ἐς θάλαμον κηῶεντα*=τὰ δωμάτια καὶ τὰ ἐνδύματα ἠλείφοντο μὲ ἀρωματικὸς οὐσίας, διὰ νὰ προφυλάσσωνται ἀπὸ τοὺς σκόρους καὶ τὰς μυίας· συγχρόνως μὲ τὰ ἀρώματα αὐτὰ ἀπεμακρύνετο ἡ δυσσομία, ποῦ προεκάλουεν εἰς τὴν ὁμηρικὴν οἰκίαν ἡ κνίσσα καὶ οἱ σω-

Στ. 200 — 216

Ὡς φάτο· | κώκυ|σεν δὲ γυ|νῆ || καὶ ἀ|μειβετο | μύθω· E
 «ὦ μα, | πῆ δῆ | τοι φρένες | οἴχονθ', || ἦς τὸ πά|ρος περ B
 ἔκλε' ἐπ' | ἀνθρώ|πους ξει|νους || ἦδ' | οἴσιν ἀ|νάσσεις ; E
 πῶς ἐθέ|λεις ἐπὶ | νῆας Ἄ|χαιῶν || ἐλθέμεν | οἶος, B
 ἀνδρὸς ἐς | ὀφθαλ|μούς, || ὅς | τοι πολέ|ας τε καὶ | ἐσθλοὺς Π
 υἱέας | ἐξενά|ριξε ; || σι|δῆρει|όν νύ τοι | ἦτορ' TT
 εἰ γάρ' | σ' αἰρή|σει || καὶ ἐ|σφύεται | ὀφθαλ|μοῖσιν, Π

ροί από κόπρον. **Ἐκάβη** = ἦτο ἡ σύζυγος τοῦ Πριάμου, θυγάτηρ τοῦ Δύμαντος βασιλέως τῆς Φρυγίας. **Ὀλύμπιος** = ἡ λέξις προσετέθη διότι καὶ ἡ ὄσσα (= ἡ φῆμη ὡς πρόσωπον) καὶ ὁ ἀέτος ἦσαν ἀγγελιαφόροι τοῦ Διός.

Στ. 188 — 199

Νόημα: "Ὅταν ἐφυγεν ἡ γοργοπόδαρη Ἴρις ὁ Πρίαμος διέταξε τοὺς υἱούς του νὰ ἐτοιμάσουν ἡμιονικὴν ἄμαξαν καὶ ἐπάνω εἰς αὐτὴν νὰ προσδέσουν κιβώτιον ψάθινον. Ὁ ἴδιος κατέβηκεν εἰς τὴν ἀποθήκην ὅπου ἐφυλάσσοντο πολυτίμα πράγματα. Ἐκεῖ μέσα ἐκάλεσε τὴν σύζυγόν του Ἐκάβην καὶ τῆς ἀνεκοίνωσεν ὅτι κατ' ἐντολὴν τοῦ Διός πρέπει νὰ πάη εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν διὰ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ ἀγαπητοῦ των υἱοῦ Ἐκτορος, φέρων μαζί του καὶ πλούσια λύτρα διὰ τὸν Ἀχιλλέα· ἐζήτησεν ἀπὸ αὐτὴν τὴν γνώμην της, ὁ ἴδιος δὲ ἐτόνισεν ὅτι ἔχει ζωηρὰν ἐπιθυμίαν νὰ μεταβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν.

Στ. 188 — 199

Περὶ ληψίς: Ὁ Πρίαμος, μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Ἴριδος, βιδεὶ ἐντολὴν νὰ ἐτοιμασθῇ ἡ ἄμαξα. Συναντᾷ τὴν Ἐκάβην καὶ ἀνακοινώνει εἰς αὐτὴν τὴν ἐντολὴν τοῦ Διός.

Στ. 188 — 199

Ἐπιγραφή: Ἐντολὴ τοῦ Πριάμου πρὸς τοὺς υἱούς του, συνάντησις μετὰ τὴν Ἐκάβην καὶ ἀνακοινώσεις πρὸς αὐτὴν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διός.

Στ. 200 — 216

Ἔτσι εἶπε· ἐβγαλε δὲ γοερὰν κραυγὴν ἡ γυνὴ καὶ ἀπήντησεν:
 « Ἄλλοιμονον σέ μένα, ποῦ λοιπὸν ἐπῆγαν τὰ λογικά σου, ἐξ
 [αἰτίας τῶν ὀπαιῶν πρωτύτερα βέβαια
 ἐφημίζεσο μετὰ τῶν ξένων ἀνθρώπων καὶ εἰς αὐτοὺς ποῦ κυ-
 βερνάς;
 πῶς ἔχεις τὴν διάθεσιν νὰ πᾶς εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν μόνος,
 ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια ἀνθρώπου, ὁ ὅποιος πολλοὺς καὶ γενναίους
 [υἱούς
 σου ἐφῶνευσε; ἀπὸ σιδηρὸν λοιπὸν εἶναι ἡ καρδιά σου·
 διότι ἐάν σέ συλλάβῃ καὶ σέ ἀναγνωρίσῃ

ὤμηστίης καὶ ἄπιστος ἀνήρ ὄδε, οὐ σ' ἐλείψει	B
οὐδέ τι σ' αἰδέσεται. νῦν δέ κλαίωμεν ἀνευθεν	Π
ἡμενοι ἐν μεγάρω· τῷ δ' ὡς ποθὶ μοῖρα κραταίη	Π
γεινομένῳ ἐπένησε λίῳ, ὅτε μιν τέκον αὐτή,	E
ἀργίποδας κύνας ἄσαι, ἐῶν ἀπ' ἀνευθε τοκῆων,	ΤΤ
ἀνδρὶ πάρα κρατερῷ, τοῦ ἐγὼ μέσον ἦπαρ ἔχοιμι	Π
ἐσθέμεναι προσφῦσα· τότε ἄντιτα ἔργα γένοιτο	ΤΤ
παιδὸς ἐμοῦ, ἐπεὶ οὐ ἐ κακίζόμενον γε κατέκτα,	ΤΤ
ἀλλὰ πρὸ Τρώων καὶ Τρωάδων βοθυκόλων	Π
ἑσταότ', οὔτε φόβον μεμνημένον οὔτ' ἀλεωρῆς».	B

Στ. 200 — 216

Ἑρμηνευτικά : ὡς=ἔτσι κώκυσεν τοῦ κωκύω=βγάζω γοεράν κραυγὴν ἀμείβετο μύθῳ=ἀπήντησεν πῆ=ποῦ δῆ=λοιπὸν οἴχονται τοῦ οἴχομαι=φεύγω, πηγαίνω τὸ πάρος=πρωτότερα ἔκλειο τοῦ κλέομαι=φημιζομαι ξείνους τοῦ ξείνος=ξένος ἐθέλεις τοῦ ἐθέλω=θέλω, ἔχω τὴν διάθεσιν τοῖσσι ἐσθλὸς τοῦ ἐσθλός=γενναῖος ἐξενάριξε τοῦ ἐξεναρίζω=φονεύω σιδήρειον τοῦ σιδήρειος=ἀπὸ σιδήρον ἦτορ=ἡ καρδιὰ αἰρήσει τοῦ αἰρέω=συλλαμβάνω ἐσώπεται τοῦ ἐσορῶ=ἀναγνωρίζω ὤμηστίης=αἰμοδιψῆς ἄπιστος=ἀναξιόπιστος ἐλεήσει τοῦ ἐλεῶ=εὐσπλαχνίζομαι αἰδέσεται τοῦ αἰδέομαι=σέβομαι ἀνευθεν=μακρὰν ἡμενοι τοῦ ἡμαι=κάθημαι μέγαρω τοῦ μέγαρον=ἀνάκτορον ὡς=ἔτσι ποθὶ=ὅπως φαίνεται κραταίος=παντοδύναμος γεινομένῳ τοῦ γείνομαι=γεννώμαι ἐπένησε τοῦ ἐπινέω=κλώθω λίῳ τοῦ λίνον=τὸ λινάρι, τὸ νῆμα μιν=αὐτὸν τέκον τοῦ τίκω=γεννώ ἀργίποδας τοῦ ἀργίπους=ταχύπους ἄσαι τοῦ ἄω=χορταίνω κάποιον ἐῶν τοῦ ἐός=ἰδικός του ἀπ' ἀνευθε=μακριὰ τοκῆων τοῦ τοκεύς=γονεὺς παρὰ=κοντὰ κρατερός=σκληρὸς ἦπαρ=τὸ σηκώτι ἔχοιμι ἐσθέμεναι: τὸ ἔχω+ἀπαρέμφατον=δύναμαι, μπορῶ ἐσθέμεναι τοῦ ἐσθίω=τρώγω προσφῦσα τοῦ προσφύομαι=προσκολλῶμαι ἄντιτα τοῦ ἄντιτος=ὁ ἐκδικητικὸς γίγνεται μοι ἄντιτα ἔργα=ἐκδικοῦμαι ἐ=αὐτὸν κακίζόμενον τοῦ κακίζομαι=φέρωμαι ἀνδρα κατέκτα τοῦ κατακτείνω=φονεύω πρὸ+ἑσταότα=ὑπερασπίζοντα φόβος=φυγὴ μεμνημένον τοῦ μιμνήσκομαι=συλλογίζομαι ἀλεωρῆ=ἡ ὑποχώρησις δι' ἄμυναν.

αὐτός ὁ αἰμοδιψής καὶ ἀναξιόπιστος ἄνδρας, δὲν θά σέ εὖσπλα-
 |χνισθῆ
 οὔτε θά σέ σεβασθῆ καθόλου. Τώρα δέ ἄς κλαίωμεν μακρὰν
 καθήμενοι εἰς τὸ ἀνάκτορον· δι' αὐτὸν δέ (τὸν Ἔκτορα) ἔτσι
 |ὅπως φαίνεται ἡ παντοδύναμος μοῖρα
 ὅταν ἐγεννᾶτο ἔκλωσε μὲ τὸ νῆμα τῆς, ὅταν αὐτὸν ἐγὼ ἡ ἴδια
 |ἐγέννησα.
 διὰ νὰ χορτάσῃ τὰς ταχύποδας σκύλλους, μακριὰ ἀπὸ τοῦς γο-
 |νεῖς του,
 κοντὰ εἰς σκληρὸν ἄνδρα, τοῦ ὁποῖου ἐγὼ μακάρι νὰ μποροῦσα
 |τὸ σηκώτι
 νὰ κατέτρωγα προσκολληθεῖσα μέχρι τὸ βᾶθος· τότε θά τὸν ἐξε-
 |δικούμην δι' ὅτι ἔκαμεν.
 εἰς τὸν υἱὸν μου, διότι δὲν τὸν ἐφόνευσε βέβαια σὰν ἄνανδρον
 ἀλλὰ τοῦς Τρῶας καὶ τὰς βαθυκόλπους Τρωάδας
 ὑπερασπίζοντα, χωρὶς νὰ συλλογίζεται οὔτε τὴν φυγὴν οὔτε
 τὴν ὑποχώρησιν διὰ ὄμυναν».

Στ. 200—216

Γραμματικά : ὡς=ἐπίρρ. φάτο=γ' ἐν. παρατ. τοῦ φημί κώ-
 κυσεν=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. α' τοῦ κωκύω (ἀναύξητος) παρατ. ἐκώ-
 κυον ἄορ. κώκυσεν (ἀπ' αὐτὸ τὸ κωκυτός=θρήνος) ἀμείβετο=
 γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀμείβομαι (ἀμείβω — ἀμοιβή — ἀργυραμοιβός)
 ὦ=ἐπιφώνημα· τὸ ἐπιφώνημα αὐτὸ ἐκφέρεται μαζί μὲ τὸ μοι ἢ
 τὸ πόποι καὶ ἐκφράζει θαυμασμόν ἢ λύπην· ἐνῶ ὦ=ἐπιφώνημα
 τοῦ ἐκφέρεται μὲ τὴν κλητικὴν πτώσιν καὶ χρησιμοποιεῖται διὰ
 προσφωνήσεις ἢ ἐπικλήσεις. πῆ=ἐπίρρ. τοι=δοτ. ἐν. τῆς προσω-
 πικῆς ἀντων. ἀττ.=σοι οὔχονται=γ' πληθ. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ οἴ-
 χομαι παρατ. ὦχεο ἦς=δοτ. πληθ. τοῦ θηλ. τῆς ἀναφορ. ἀντων.
 ὄς, ἦ, ὀ ἰωνικός τύπος ἀντι αἰς τὸ πάρος=ἐπίρρ. ἔκλειο=β' ἐν.
 παρατ. τοῦ κλέομαι (ἀπὸ τὴν ἴδιαν ρίζαν κλεός, κλειτός, κλείω)
 ξείνους=ἐπιθ. ἀττ. ξένους ἠδέ=σύνδεσμος οἴσιν=δοτ. πληθ. τῆς
 ἀναφ. ἀντων. ἀττ. οἷς ἀνάσεις=β' ἐν. ὄρ. ἐνεστ. τοῦ ἀνάσσω·
 (ἐξ οὗ ἀνάκτορον, ἄναξ). ἐλθέμεν=ἀπαρέμφ. ἄορ. β' ἀττ. ἐλθεῖν
 οἶος=ἐπιθ. οἶος, η, ον τοι=προσ. ἀντων. ἀττ.=σοι πολέας=
 ἐπιθ. αἰτιατ. πληθ. ἰων. τύπος ἀττ.=πολλοὺς υἰέας=αἰτ. πληθ.
 τοῦ υἱός γεν. υἱέος—υἱοῦ δοτ. υἱέει—υἱεῖ—υἱί αἰτιατ. υἱέα—υἱά
 —υἱόν πληθ. υἱέας—υἱεῖς—υἱεας γεν. υἱῶν δοτ. υἱάσι—υἱοῖσιν
 αἰτιατ. υἱέας—υἱας—υἱεῖς. ἐξενάριξεν=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. α' τοῦ
 ἐξεναρίζω παρατ. ἐξενάριζεν, μέλλ. ἐξεναρίζει ἄορ. ἐξενάριξα
 σιδήρειον=ἐπιθ. σιδήρειος, η, ον νυ=μόριον ἐγκλιτικὸν τοι=σοι
 ἦτορ=οὔσιαστ. εὐρισκόμενον μόνον εἰς ὄνομαστ. καὶ αἰτιατ. σ'==

σὲ αἰρήσει=γ' ἐν. ὀριστ. μέλλ. τοῦ αἰρέω ἐσώφεται=γ' ἐν. ὀρ. μέλλ. τοῦ ἔσοράω ὠμησθῆς=ἐπίθ. (ἀπὸ τὸ ὠμά+ἔδω=τρώγω). ἐλεήσει=γ' ἐν. ὀρ. μέλλ. τοῦ ἔλεέω αἰδέσεται=γ' ἐν. ὀρ. μέλλ. τοῦ αἰδέομαι. κλαίωμεν=ὑποτακτ. ἐνεστ. τοῦ κλαίω ἀνευθεν=ἐπίρρ. ἡμενοί=μετοχ. τοῦ ἦμαι. τῶ=τούτῳ ὡς=ἐπίρρ. πόθι=ἐπίρρ. κραταιῆ=ἐπίθ. κραταιός, ἦ, ὄν γεινομένῳ=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ γείνομαι παρατ. γεινόμεθα ἄορ. α' γείνατο ἐπένησε=γ' ἐν. ὀρ. ἄορ. α' τοῦ ἐπινέω ἄορ. ἐπένησε· (ἀπὸ τὸ νέω=γνέθω) λίνῳ=οὐσιαστ. οὐδέτ. τὸ λίνον μιν=αἰτ. ἐν. τῆς ἀντων. γ' προσώπου καὶ τῶν τριῶν γενῶν. τέκον=ἄορ. β' ὀριστ. τοῦ τίκτω (ἀναύξητος) ἀργίποδας=ἐπίθ. ἀργίπους, —οδος (ἀπὸ τὸ θέμ. ἀργί—ἄλλος τύπος τοῦ ἀργο—ἀργός=ταχύς καὶ πούς). κύνας=οὐσιαστ. αἰτ. πληθ. ἀνώμ. ὁ κύων, κυνός. ἄσαι=ἄπαρ. ἄορ. α' τοῦ ἄω μέλλ. ἄσειν ἄορ. ὑποτ. ἄση εὐκτ. ἄσαιμι ἄπαρ. ἄσαι μέσ. μέλλ. ἄσεσθε ἄπαρ. ἄορ. μεσ. ἄσασθαι (ἀπὸ τὸ ἄω τὸ ἄατος, ὄν καὶ ἄτος, ὄν=ὁ κεκορεσμένος· ἡ ἴδια ρίζα εὐρίσκ. καὶ εἰς τὸ ἐπίρρ. ἄδην=μέχρι κόρον) ἔων=γεν. πληθ. τοῦ κτητ. ἐπιθ. ἐός, ἦ, ὄν ἀπάνευθε=ἐπίρρ. τοκήων=γεν. πληθ. τοῦ οὐσ. τοκεὺς πάρα=ἐπίρρ. ἔδῳ τοῦ=ἀναφορ. ἦπαρ=οὐσ. γ' κλισ. ἀνώμ. ἐσθόμεναι=ἀπαρέμφ. ἐνεστ. (ἰων. τύπος) τοῦ ἔσθω τὸ ὁποῖον εἶναι παράλληλος τύπος τοῦ ἐσθίω προσφῦσα=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ προσφύομαι ἄντιτα=ἐπίθ. ἄντιτος, ὄς, ὄν κατ' ἀπλολογίαν ἐκ τοῦ ἀντίτιτος (β' συνθ. τὸ τίνω) (ὅπως τετράπεζα—τράπεζα, ἀμφιφορεὺς—ἀμφορεὺς, ἀπόποινα—ἄποινα, κελαινονεφῆς—κελαινεφῆς). ε=προσ. ἀντων. γ' προσ. αἰτ. ἐν. κακίζόμενον=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ κακίζομαι κατέκτα=γ' ἐν. ἄορ. β' τοῦ κατακτείνω μέλλ. κατακτενεῖ ἄορ. ὑποτ. κατακτείνῃ ἄορ. β' κατέκτανον θέμιστ. ἄορ. β' κατέκταν πρὸ=μέ ἐπίρρ. σημασίαν βαθυκόλπων=ἐπίθ. θηλ. γένους ὁ βαθύκολπος, ὄς, ὄν ἔσταατα=μετοχ. παρακ. τοῦ ἵσταμαι ἄττ.=ἔστῳτα μεμνημένον=μετοχ. παρακ. τοῦ μιμνήσκομαι ἀλεωρῆς=θηλ. οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ ἀλέομαι=ἀποφεύγω).

Στ. 200—216

Συντακτικά: μύθῳ=ἀντικ. τοῦ ἀμείβετο τοι=δοτ. προσ. κτητ. ἦς=δοτ. αἰτίας οἴσιν=ἀντικ. τοῦ ἀνάσσεις. οἴσας=κατηγορ. προσδιορ. τοι=δοτ. ἀντιχαριστ. ὀφθαλμοῖσιν=δοτ. ὄργανου εἰ γὰρ σ' αἰρήσει καὶ ἐσώφεται=ὑπόθεσις οὐ σ' ἐλεήσει οὐδέ τι σ' αἰδέσεται=ἀπάδοσις σύνθετος, ὑποθ. λόγος α' εἶδους κλαίωμεν=παρακελευσματικὴ ὑποτακτικὴ ἡμενοί=τροπ. μετοχ. γεινομένῳ=χρον. μετοχ. λίνῳ=δοτ. ὄργανου μιν=ἀντικ. τοῦ τέκον αὐτῆ=κατηγορ. προσδιορ. ἄσαι=ἀπαρέμφ. τοῦ σκοποῦ ἐπεξηγήσις τοῦ ὡς πόθι. ἐπένησε τοκήων=γεν. ἔξαρτ. ἀπὸ τὸ ἀπάνευθε' τοῦ ἐγώ... ἔχοιμι... προσφῦσα=ἀναφορ. πρὸτ. ἔχοιμι=εὐχεται. εὐκτικ. ἐσθόμεναι=ἀπαρ. τελ. ἐκ τοῦ ἔχοιμι ἦπαρ=ἀντικ. τοῦ ἐσθόμε-

ναι μέσον=κατηγορ.-προσδιορ. προσφῦσα=μετοχ. τροπική ἔργα=
 =ὕποκ. τοῦ γένοιτο ἀντιτα=ἐπιθ.-προσδιορ. παιδός=γεν. ἀντικ.
 ἐκ τοῦ ἀντιτα ἔργα. ἐπεὶ οὐ... κατέκτα=αἰτιολ. πρότασις (Ἄχιλ-
 λεύς)=ὕποκ. ἐ=ἀντικ. κακίζόμενον — ἐσταόντα — μεμνημένον=
 ἐπιθ. μετοχ. φόβον—ἀλεωρῆς=ἀντικ. τοῦ μεμνημένον.

Στ. 200—216

Αἰσθητικά: πῶς ἐθέλεις ἐλθέμεν οἶος=Ἡ Ἐκάβη μένει
 ἐκπληκτος μετὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πριάμου νὰ μεταβῇ εἰς τὸ στρα-
 τόπεδον τῶν Ἀχαιῶν μόνος, διότι ἔχει πικρὰν πείραν τῆς σκλη-
 ρότητος τοῦ Ἀχιλλέως. ὠμησιτῆς=ἡ λέξις τίθεται ἐδῶ μεταφορι-
 κῶς κυριολεκτεῖται δὲ ἐπὶ τῶν ἀγρίων θηρίων καὶ τῶν ἀρπακτι-
 κῶν πτηνῶν. νῦν δὲ κλαίωμεν=δηλώνεται μετὰ τὰς λέξεις αὐτὰς
 ζωηρὰ ἀντίθεσις πρὸς τὴν μελετουμένην μετάβασιν τοῦ Πριάμου
 εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν. ὡς ποθὶ ἔχοιμι... ἐσθόμεναι
 προσφῦσα=ὀλόκληρος ἡ φράσις αὐτὴ δεικνύει τὴν δίψαν τῆς
 ἐκδικήσεως ποῦ διακατέχει τὴν ψυχὴν τῆς Ἐκάβης. ἐπεὶ οὐ ἐ-
 κακίζόμενον κατέκτα=ἡ αἰτιολογικὴ αὐτὴ πρότασις δικαιολο-
 γεῖ τὸ φοβερὸν μῖσος αὐτῆς ἐναντίον τοῦ Ἀχιλλέως, διότι ἐφό-
 νευσεν τὸν υἱὸν τῆς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ πρὸς τὴν πατρίδα
 καθήκοντος· διότι ἐὰν ἐφονεύετο ὡς δειλὸς καὶ ἀνανδρὸς ὁ
 Ἔκτωρ θὰ ἐδικαιολογεῖτο εἰς τὴν συνείδησιν τῆς Ἐκάβης ὁ
 Ἀχιλλεύς· ἐσταόντα=ἀντὶ τοῦ ἀνθιστάμενον βραχυλογικῶς. με-
 μνημένον οὔτε φόβον οὔτε ἀλεωρῆς=αὐτὰ τὰ λέγει μετὰ ὑπερφηά-
 νειαν ἡ Ἐκάβη, διότι μόνος ὁ Ἔκτωρ ἔμεινε ἔξω τῶν τειχῶν
 διὰ νὰ μονομαχήσῃ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα ἐνῶ οἱ ἄλλοι Τρῶες εἶχον
 τραπῆ εἰς φυγὴν.

Στ. 200—216

Πραγματικά: πολέας νείας=Εἰς τὴν Ἰλιάδα ἀναφέρεται
 ὅτι τρεῖς υἱοὶ τοῦ Πριάμου ἐφονεύθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως: ὁ
 Λυκάων, ὁ Πολύδωρος καὶ ὁ Ἔκτωρ. ἀνευθην=ἐννοεῖ μακρὰν
 τοῦ νεκροῦ. ἀνδρὶ πάρα=ἐννοεῖ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.
 Τρωιάδων βαθυκόλπων=αἱ Τρωάδες καλοῦνται βαθύκολποι,
 διότι ἔφερον πέπλον πτυχωτὸν γύρω ἀπὸ τὴν ὀσφύν, ὁ ὁποῖος
 πέπλος ἦτο ἀπὸ λεπτὸν ὕφασμα καὶ διὰν ἐζώνετο ἐσχημάτιζε
 πλουσίας κολπώσεις· πρὸ Τρώων ἐσταόντα=ὁ Ἔκτωρ, πρά-
 γματι, ὅταν ὁ Ἀχιλλεύς κατεδίωξε τοὺς Τρῶας καὶ τοὺς ἐξηγά-
 κασε νὰ κλεισθοῦν ἐντὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, μόνος αὐτὸς
 ἔμεινε ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη διὰ νὰ μονομαχήσῃ μετὰ τὸν Ἀχιλλέα
 παρὰ τὰς ἰκεσίας τῶν γονέων καὶ φίλων τοῦ νὰ εἰσελθῇ καὶ
 αὐτὸς μέσα εἰς τὰ τεῖχη.

Στ. 200—216

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ : μοῖρα ἐπένησε λίω—Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἐπίστευόν ὅτι αἱ μοῖραι κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἀνθρώπου καθώριζον εἰς αὐτὸν τὴν μελλοντικὴν του τύχην. Αἱ μοῖραι ἦσαν τρεῖς : ἡ Κλωθῶ, ἡ Λάχεσις καὶ ἡ Ἄτροπος. Ἐδῶ ἐννοεῖται ἡ Κλωθῶ ἢ ὅποια ἔκλωθε τὸ νῆμα τῆς ζωῆς κάθε ἀνθρώπου.

Στ. 200—216

Νόημα : Μετὰ τοὺς λόγους τοῦ Πριάμου ἡ Ἐκάβη κλαίουσα γοερῶς ἀντετάχθη εἰς τὴν τολμηρὰν ἀπόφασιν τοῦ Πριάμου τὴν ὅποιαν ἐχαρκτηρίσεν σὰν παράλογόν δι' ἄνθρωπον ποῦ ἐχαρκτηρίζετο κατὰ τὸ παρελθόν ὡς συνετός. Ἀπορεῖ πῶς εἶχε τὴν τόλμην νὰ ἀντικρῦσῃ ἄνθρωπον ὁ ὅποιος πολλοὺς υἱοὺς του ἐφόνευσε. Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, συνέχισεν ἡ Ἐκάβη, δὲν πρόκειται νὰ τὸν εὐσπλαχνισθῇ, ἂν τὸν ἀναγνωρίσῃ. Προτιμᾷ λοι-

Στ. 217—227

Τὴν δ' αὖτε προσέειπε γέρον Πρίαμος θεοειδής·	ΤΤ
«μή μ' ἐθέλοντ' εἶναι κατερύκανε, μηδὲ μοι αὐτῇ	Β
ῥνις ἐνὶ μεγάροισι κακὸς πέλευ' οὐδέ με πείσεις·	Β
εἰ μὲν γάρ τις μ' ἄλλος ἐπιχθονίων ἐκέλευεν,	ΤΤ
ἢ οἱ μάντιές εἰσι, θυσοσκόοι ἢ ἱερῆς,	ΤΤ
ψεῦδος κεν φαίμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μάλλον·	Π
νὸν δ'—αὐτὸς γὰρ ἄκουσα θεοῦ καὶ ἐσέδρακον ἄντην—	Ε
εἶμι, καὶ οὐχ ἄλιον ἔπος ἔσσεται. εἰ δέ μοι αἴσα	Β
τεθνάμεναι παρὰ νηυσὶν Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων,	ΤΤ
βούλομαι' αὐτίκα γάρ με κατακτείνειεν Ἀχιλλεύς,	ΤΤ
ἀγκὰς ἐλόντ' ἐμόν υἱόν, ἐπὶ γόνον ἐξ ἔρον εἶην».	ΤΤ

Στ. 217—227

Ἑρμηνευτικά : αὖτε=πάλιν προσέειπε=ἀπέτεινε τὸν λόγον θεοειδής=θεόμορφος ἐθέλοντα τοῦ ἐθέλω=λαμβάνω τὴν ἀπό-

πόν νά κλαίουν τόν νεκρόν τοῦ Ἑκτορος μακράν, εἰς τὸ ἀνάκτορον, ἀφοῦ ἡ μοῖρα τοῦ Ἑκτορος τέτοια ἦτο δηλ. νά χορτάσῃ τὰ σκυλλιά μακράν ἀπὸ τοὺς γονεῖς του. Ἀκολουθῶς ὁμιλεῖ μὲ ἐκφράσεις γεμάτες μῖσος ἐναντίον τοῦ Ἀχιλλέως ποῦ ἐφόνευσε τὸν Ἑκτορα ὑπερασπιζόμενον τοὺς Τρῶας καὶ εὐχεται νά μπορούσε νά τὸν εἶχε εἰς τὰς χεῖρας τῆς διὰ νά τοῦ κατέτριψε τὸ σκύδι.

Στ. 200—216

Περίληψις: Ἡ Ἑκάβη ἐκπλήσεται καὶ διαφωνεῖ μὲ τὴν παράλογον ἀπόφασιν τοῦ Πριάμου, χαρακτηρίζει μὲ βαρείας ἐκφράσεις τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἐξαίρει τὸν γενναῖον θάνατον τοῦ Ἑκτορος.

Στ. 200—216

Ἐπιγραφή: Ἡ Ἑκάβη ἀντιτάσσεται εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πριάμου περὶ μεταβάσεως του εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν.

Στ. 217—227

Πρὸς αὐτὴν τότε πάλιν ἀπέτεινε τὸν λόγον ὁ θεόμορφος γέρον
 [Πριάμος]
 «μὴ μὲ ἐμποδιζῃς ἐνῶ ἔχω λάβει τὴν ἀπόφασιν νά πάω, οὔτε
 [σὺ ἢ ἴδια εἰς ἐμέ
 κακὸς οἰωνὸς εἰς τὸν οἶκόν μου νά γίνῃς· οὔτε θά μὲ πείσῃς·
 διότι, ἐάν μὲν κάποιος ἄλλος ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους μὲ προέτρεπεν,
 ἢ (ἀπὸ ἐκείνους) οἱ ὅποιοι εἶναι μάντις, δηλ. ἐμπυρομάντις ἢ
 [ἱεροσκόποι,
 θά τὸ ἐνομίζαμε ψεῦμα καὶ μᾶλλον θά τὸ ἀποφεύγαμεν·
 τώρα ὁμως—διότι ἐγὼ ὁ ἴδιος ἄκουσα τὸν θεὸν καὶ τὸν ἀτένισα
 [κατὰ πρόσωπον·
 θά πάω καὶ δὲν θά μείνῃ ἀνεκτέλεστος ἡ ἐντολὴ τοῦ θεοῦ. Ἐάν
 [δὲ εἶναι ἡ μοῖρά μου
 νά πεθάνω κοντὰ εἰς τὰ πλοῖα τῶν χαλκοθωράκων Ἀχαιῶν,
 εὐχαρίστως τὸ δέχομαι· διότι εἴθε ἀμέσως νά μὲ φονεύσῃ ὁ Ἀ-
 χιλλεύς,
 ὅταν, ἀφοῦ πιάσω εἰς τὰς ἀγκάλας τὸν υἱόν μου, ἤθελον χορ-
 τάσει κλαίων».

φασιν *κατερύκανε* τοῦ *κατερυκάνω* = ἐμποδιζῶ *ὄρνις* = οἰωνὸς *ἐνὶ*
πύλῳ = ἐν *πέλευ* τοῦ *πέλωμαι* = γίνομαι, εἶμαι *ἐπιχθόνιος* = ἀνθρώπος
ἢ οἶ = ἢ (*ἐκείνων*) *οἶ* = ἢ (ἀπὸ ἐκείνους) οἱ ὅποιοι. *θυσοσκόος* = ἐμ-
 πυρομάντις *ἱερῆες* = οἰωνοσκόποι *κέν* = ἂν *κεν φαῖμεν* = θά ἐνομι-

ζαμεν. *νοσφίζομαι* = αποφεύγω *ἐσόδρακον τοῦ ἐσόδρακομαι* = ἀτε-
νίζω *ἄντην* = κατὰ πρόσωπον *ἄλιος* = ἀνεκτέλεστος *ἔπος* = ἡ ἐντολὴ
τοῦ θεοῦ *αἶσα* = ἡ μοῖρα *τεθνάμεναι* τοῦ *θνήσκω* = ἀποθνήσκω
χαλκοχιτώνων τοῦ *χαλκοχιτών* = ὁ χαλκοθώραξ *βούλομαι* = εὐχα-
ρίστως τὸ δέχομαι *αὐτίκα* = ἀμέσως *κατακτείνειεν* τοῦ *κατακτείνω*
= φονεύω *ἀγκάς* = εἰς τὰς ἀγκάλας *ἐλόνια* τοῦ *αἰρῶ* = πιάνω *ἐξ-*
εἶην τοῦ *ἐξίημι* = ἀποβάλλω *ἔρος* = ἐπιθυμία *εἶπην ἐξ ἔρον εἶην*
= ἀφοῦ ἤθελον ἀποβάλλει τὴν ἐπιθυμίαν = ἀφοῦ ἤθελον χορτάσει.

Στ. 217—227

Γραμματικά : *τὴν* = δεικτ. *αὐτε* = σύνδεσμος *προσέειπε* = γ' ἔν. ἄορ. ἀπαντᾶ μόνον εἰς τοὺς τύπους προσέειπεν καὶ προσέει-
πον *θεοειδής* = ἐπίθ. θεοειδής, ἦς, ἐς (ἀπὸ τὸ θεός καὶ εἶδος =
μορφή) *ἐθέλοντα* = μετχ. ἔνεστ. τοῦ ἐθέλω *λέναι* = ἄπαρ. τοῦ εἶμι
κατερούκανε = γ' ἔν. προστακτ. ἔνεστ. τοῦ κατερυκάνω (παράλ-
ληλος τύπος τοῦ ἐρυκανάω τὸ ὁποῖον εἶναι παράλληλος τύπος
τοῦ ἐρύκω) *ὄρνις* = οὐσιαστ. ἡ καὶ ὁ ὄρνις (ἀπὸ τὸ ὄρνυμι) *πέλεν*
προστακτ. ἔνεστ. τοῦ πέλομαι ἀντί πέλεο — πέλου *ἐπιχθονίων*
= ἐδώ εἶναι οὐσιαστικοποιημένον ἐπίθετον *οἷ* = ἀναφορ. *μάντιες*
ἄττ. *μάντιες* (ἰων. τύπος) *θυοσκοί* = οὐσιαστ. θυοσκός (ἀπὸ τὸ
θυο- ἐκ τοῦ θύω καὶ β' συνθ. θέμα σκoF- ποῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν
τοῦ παρατηρῶ) *ἰερεῖες* ἄττ. *ἰερεῖς* (ἰων. τύπος) *κεν* = δυνητ. — ἂν
φαίμεν = εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ φημί *νοσφιζοίμεθα* = εὐκτ. ἔνεστ. τοῦ
νοσφίζομαι (ἀπὸ τὸ ἐπίρρ. νόσφι = χωριστὰ) *ἄκουσα* = ὀριστική
ἄορ. α' (ἀναύξητος) τοῦ ἀκούω ἀντί ἤκουσα *ἐσόδρακον* = ὀριστ.
ἄορ. β' τοῦ ἐσόδρακομαι (ἀπὸ τὸ δέρκομαι τὰ δράκων, ὄξυδερκῆς,
δορκᾶς καὶ ἴσως καὶ δραγάτης) *ἄντην* = ἐπίρρ. *εἶμι* = μέλλων *ἄλιον*
= ἐπίθ. ἄλιος, ἴη, ον (ἀπὸ τὸ θέμα ἄλη) *ἔσσειται* = γ' ἔν. ὀριστ.
μέλλ. ἄττ. ἔσται *αἶσα* = οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ αἶνυμαι = λαμβάνω)
τεθνάμεναι = ἄπαρ. παρακ. τοῦ θνήσκω *χαλκοχιτώνων* = ἐπίθ.
εὐρισκόμενον μόνον εἰς τὸν πληθ. ἀριθ. *χαλκοχιτώνες*, χαλκοχι-
τώνων — χαλκοχιτώνας *αὐτίκα* = ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ αὐτός καὶ τὸ -κα
τὸ ὁποῖον εὐρίσκεται εἰς τὸ -πηνίκα καὶ ἠνίκα). *κατακτείνειεν* =
γ' ἔν. εὐκτ. ἄορ. α' τοῦ κατακτείνω *ἀγκάς* = ἐπίρρ. πιθανῶς νά
προέρχεται ἀπὸ τὴν δοτ. πληθ. τοῦ ἀγκῶν ἀγκάσι. *ἐλόνια* = με-
τοχ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέω *εἶπην* = σύνδεσμος *γόνον* = οὐσιαστ. ὁ γόνος
ἔρον = οὐσιαστ. ὁ ἔρος ἄττ. ἔρος (ἔρός = ποιητ. τύπος). *ἐξ-εἶην*
= εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ ἐξίημι.

Στ. 217—227

Συντακτικά : *τὴν* = ἀντικτ. τοῦ προσέειπε *με* = ἀντικτ. τοῦ κα-
τερούκανε *ἐθέλοντα* = ἐναντιωμ. μετῶχ. *λέναι* = τσλ. ἄπαρ. ἐκ τοῦ
ἐθέλοντα πέλεν = ρήμα (σὺ) = ὑποκτ. *ὄρνις* = κατηγορ. *μοι* = δεστ.

ἠθική· *εἰ μὲν ... ἐκέλευεν* = ὑποθ. πρότασις ἢ (*ἐκείνων ἐκέλευεν*) = ὑποθετ. *οἱ μάντιες εἰσι ... ἱερῆες* = ἀναφορ. *ψεύδος κεν φαίμεν καὶ νοσφιζοίμεθα μᾶλλον* = ὑποθ. προτάσεις· *εἰ ... ἐκέλευεν* = ὑπόθεσις· *κεν φαίμεν καὶ νοσφιζοίμεθα* = ἀπόδοσις : συνθετος ὑποθ· λόγος γ' εἵδους (ἀπλή σκέψις λέγοντος) *ἐπιχθονίων* = γεν. διαιρετ. *μάντιες* = κατηγορ. *θυσοσκόοι-ἱερῆες* = ἐπεξηγησις τοῦ μάντιες *ψεύδος* = κατηγορ. εἰς τὸ ἐννοούμενον τοῦτο *αὐτός* = κατηγορ. προσδιορ. *θεοῦ* = ἀντικ. τοῦ ἄκουσα· *ἔπος* = ὑποκ. τοῦ ἔσσεται *ἄλιον* = κατηγορούμενον· *εἰ δέ μοι αἴσα (ἔστι) τεθνάμεναι ... χαλκοχιτώνων* = ὑποθετ. πρότασις *βούλομαι* = ἀπόδοσις (ὑποθ. λόγος α' εἵδους πραγματικόν). *τεθνάμεναι* = ὑποκ. τοῦ αἴσα ἐστι μοι = δοτ. ἠθική *με* = ὑποκ. τοῦ τεθνάμεναι *κατακτείνειεν* = εὐχεται· εὐκτ. *Ἀχιλλεύς* = ὑποκ. *με* = ἀντικ. *ἀντίκα* = χρον. προσδ. *ἔλόντα* = χρον. μετοχή (*με*) = ὑποκ. τοῦ ἐλόντα *υἶόν* = ἀντικ. τοῦ ἐλόντα *ἔπην γόν ἐξ ἔρον εἶην* = χρον. πρότασις *γόν* = γεν. ἀντικ. τοῦ ἔρον *ἔρον* = ἀντικ. τοῦ ἐξείην.

Στιχ. 217—227

Αἰσθητικά : *ἔθελοντα* = μετὰ τὴν ἐναντιωματικὴν αὐτὴν μετοχὴν ἐξαίρεται ἡ ζωηρὰ ἀντίθεσις πρὸς τὸ κατερύκτανε. *ἄριστοι ἐνὶ μεγάροισι κακός* = ὁ Πρίαμος ἐδῶ ἐντόνως ὀνομάζει τὴν Ἑκάβην κακὸν οἰωνόν δηλ. κακοπούλλι μέσα εἰς τὰ ἀνάκτορα, ἐνῶ ὅπως γνωρίζομεν οἱ οἰωνοὶ ἐμφανίζονται εἰς τὸ ὑπαιθρον. *ἄλλος τις ἐπιχθονίων* = ὁ Πρίαμος ἐδῶ δηλώνει ὅτι ἐάν οἰσοῦν ποτε ἄλλος τὸν διέτασεν καὶ ὄχι ἄγγελος τῶν θεῶν δὲν θά ὑπήκουεν. *μᾶλλον* = τὸ ἐπίρρημα αὐτὸ χρησιμοποιεῖ ὁ Πρίαμος διὰ νὰ δεῖξῃ τὴν ἐπικίνδυνον πορείαν πρὸς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν. *νῦν δέ* = ζωηρὰ ἀντίθεσις πρὸς τὸ εἰ μὲν γὰρ τις.... *εἶμι* = ἡ θέσις τοῦ ῥήματος εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ στίχου ἐξαίρει τὴν ὀριστικὴν ἀπόφασιν πλέον τοῦ Πριάμου νὰ μεταβῇ εἰς τοὺς Ἀχαιούς. *μὲ κατακτείνειεν* — *ἀγκὰς ἐλόντα ἐμὸν υἶόν* = μετὰ τὰς φράσεις αὐτὰς ἐξαίρεται ἡ ζωηρὰ ἐπιθυμία τοῦ Πριάμου νὰ ἀγκυλιῶσῃ τὸν νεκρὸν υἶόν του ἔστω καὶ ἐάν αὐτὸ τοῦ στοιχίσῃ τὴν ζωὴν. Ἡ πατρικὴ στοργὴ καὶ ἡ ἀπεριόριστος ἀγάπη πρὸς τὸν ἕκτορα δηλοῦται μετὰ τὰς φράσεις αὐτὰς. *ἐξ-εἶην* = τμησις· *θεοειδής* — *χαλκοχιτώνων* = χαρακτηριστικώτατα κοσμητικὰ ἐπίθετα.

Στιχ. 217—227

Πραγματικά : *ἔπος* = ἐδῶ ἡ λέξις σημαίνει τὴν θεῖαν ἐντολήν· *Ἀχαιῶν χαλκοχιτώνων* = τὸ ἐπίθετον, ποῦ κυρίως σημαίνει ὁ ὀπλισμένος μετὰ χαλκόν, χρησιμοποιεῖ ὁ Ὀμηρὸς διὰ τοὺς Ἀχαιούς, τοὺς Ἐπειούς, τοὺς Βοιωτούς, τοὺς Κρήτας, τοὺς Ἀργεῖους καὶ τοὺς Τρῶας.

Στ. 217 — 227

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ : μάντιες=Οἱ μάντιες εἶχον ἔργον νὰ ἐρμηνεύουν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τὰ σημεῖα ποὺ ἐδίδοντο ἀπὸ τοὺς θεοὺς. Τέτοια σημεῖα ἦσαν τὰ παρουσιαζόμενα εἰς τὰς θυσίας, ἀκόμη λόγοι τυχαῖοι, πέταγμα πτηνῶν, παρμοὶ ἀνθρώπων καθὼς καὶ φυσικὰ σημεῖα ὅπως βρονταί, κεραυνοί. Οἱ μάντιες ἐκαλοῦντο καὶ οἰωνοπόλοι ἢ θεοπρόποι. Οἱ μάντιες ἐξετέλουν κοινωφελές ἔργον καὶ διὰ τοῦτο ἀνήκον εἰς τὴν τάξιν τῶν δημοεργῶν, ὅπου ἀκόμη ἀνήκον καὶ οἱ τέκτονες, οἱ ἰατροί, οἱ ἀοῖδοί, οἱ κήρυκες καὶ οἱ πηρηκτῆρες (=ἔμποροι). *θυσιοῖ*=αὐτοὶ ἦσαν εἰδικὴ κατηγορία μάντεων οἱ ὅποιοι παρετήρουν πῶς ἐκαίοντο τὰ θύματα εἰς τὸν βωμὸν καθὼς καὶ τὴν κατεύθυνσιν τοῦ πυρός καὶ τοῦ καπνοῦ. *ιερεῖς*=καὶ αὐτοὶ ἦσαν εἰδικὴ κατηγορία μάντεων ποὺ ἔργον εἶχον νὰ παρατηροῦν τὰ σπλάγχνα τοῦ θυσιαζομένου ζώου. Ἡ λέξις *ιερεῖς* ἐδῶ δὲν πρέπει νὰ συγχέεται μὲ τοὺς ἄλλους ἱερεῖς οἱ ὅποιοι ἀπηύθυνον δεήσεις πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατόικουν μέσα εἰς τὸν ναὸν καὶ ἦσαν πρόσωπα ἱερά καὶ ἀπαραβίαστα.

Στ. 217 — 227

Νόημα : Ὁ Πρίαμος εἰς ἀπάντησιν εἶπεν ὅτι εἰς καμμίαν

Στ. 228 — 246

Ἦ, καὶ | φωρια|μῶν || ἐπι|θήματα | κάλ' ἀνέ|φωγεν
 ἔνθεν | δῶδεκα | μὲν || περι|καλλέας | ἔξελε | πέπλους,
 δῶδεκα | δ' ἀπλοῖ|δας χλαί|νας, || τόσ|σους δὲ τά|πητας,
 τόσσα δὲ | φάρεα | καλά, || τόσους δ' ἐπὶ | τοῖσι χι|τῶνας·
 χρυσοῦ | δὲ στή|σας || ἔφε|ρεν δέκα | πάντα τά|λαντα·
 ἐκ δὲ δυ' | αἴθω|νας τρίπο|δας, || πίου|ρας δὲ ἄ|λέβητας,
 ἐκ δὲ δέ|πας περι|καλλές, ὅ || οἱ Θρη|ηκες πόρον | ἄνδρες
 ἐξεσί|ην ἐλ|θόντι, μέ|γα κτέρας· || οὐδέ νυ | τοῦ περ
 φείσατ' ἐ|νὶ μεγά|ροις ὁ γέ|ρων, || περὶ | δ' ἤθελε | θυμῷ
 λύσα|σθαι φίλον | υἱόν. || ὁ | δὲ Τρω|ας μὲν ἄ|παντας
 αἰθού|σης ἀπέ|εργεν, || ἔ|πεσσ' αἰ|σχροῖσιν ἐ|νίσσων·
 «ἔρρετε, | λωβη|τῆρες, ἐ|λεγχέες· || οὐ νυ καὶ | ὑμῖν
 οἴκοι ἐ|νεστι γό|ρος, || ὅτι | μ' ἤλθετε | κηδή|σοντες;

περίπτωσιν δὲν πρόκειται νὰ τὸν πείσουν οἱ λόγοι τῆς συζύγου του, τὴν ὁποῖαν καὶ ἐπικρίνει διὰ τοὺς προηγουμένους λόγους τῆς διότι δὲν πρόκειται περὶ ἐντολῆς ἀνθρώπου ἀλλὰ περὶ θείας ἐντολῆς, ἡ ὁποία ἐδόθη ἀπ' αὐτοὺς εἰς αὐτὸν, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν πρέπει νὰ μετῆ ἀνεκτέλεστος. Ἐὰν πάλιν, ἐδήλωσεν, ἡμοῖρα τοῦ ἔχει γράψει νὰ πεθάνῃ κοντὰ εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν καὶ αὐτὸ μὲ εὐχαρίστησιν τὸ δέχεται ἀρκεῖ νὰ ἀγκαλιάσῃ τὸν ἀγαπημένον του υἱὸν τοῦ καὶ νὰ χορτάσῃ ἀπὸ δάκρυ.

Στ. 217 — 227

Περίληψις: Ὁ Πρίαμος ἀντικρούων τὴν συμβουλὴν τῆς Ἑκάβης μένει σταθερὸς εἰς τὴν ἀπόφασίν του, διότι πρόκειται περὶ θείας ἐντολῆς. Ἀλλὰ καὶ ὁ θάνατός του ἀκόμη θὰ εἶναι ὠραῖος ἔχων εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν υἱὸν του.

Στ. 217 — 227

Ἐπιγραφή: Ὁ Πρίαμος εἶναι ἀνένδοτος εἰς τὴν ἀπόφασίν του νὰ μεταβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν.

Στ. 228 — 246

εἶπε, καὶ τῶν κιβωτίων τὰ ὠραῖα καλύμματα ἀνοίγε
 ἀπὸ ὅπου δώδεκα μὲν ὠραῖα σκεπάσματα ἔβγαλε,
 δώδεκα δὲ μονὰς χλαίνας, ἄλλους τόσους δὲ τάπητας,
 ἄλλα τόσα δὲ ὠραῖα ἐπανωφόρια ἄλλους δὲ τόσους ἐκτὸς τοῦ-
 [τῶν χιτῶνας
 ἀφοῦ δὲ ἐζύγισεν ἔλαβε δέκα ἐν ὄλω τάλαντα χρυσοῦ
 ἔβγαλε δὲ δύο ἀπαστράπτοντας τρίποδας, καὶ τέσσαρας λέβητας,
 ἔβγαλε δὲ καὶ ὠραιότατον ποτήριον, τὸ ὁποῖον προσέφερον εἰς
 [αὐτὸν Θρᾶκες ἄνδρες,
 ὅταν πῆγε ὡς ἀπεσταλμένος σπουδαῖον κτῆμα· οὔτε λοιπὸν αὐτὸ
 [τούλάχιστον
 ἐλυπήθη ὁ γέρων εἰς τὸν οἶκον του, διότι ὑπερβολικὰ ἐπεθύμει
 [ἢ ψυχὴ του
 νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν υἱὸν του. Αὐτὸς ἔπειτα ὄλους ἐν γένει τοὺς
 [Τρῶας
 τοὺς ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τὴν αἴθουσαν, ἐπιπλήττων μὲ ὑβριστικὰ
 [λόγια:
 *χαθῆτε ἐλεινοί, ἐπονεδιστοί· δὲν ὑπάρχει λοιπὸν καὶ σὲ σᾶς
 εἰς τὸ σπῆτι θρῆνος, διότι ἦλθετε διὰ νὰ μὲ λυπήσετε ;

Ε. Λ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁμήρου Ἰλιάδος Ω

ἡ ἐνόησασθ', ὅτι | μοι || Κρονί|δης Ζεὺς | ἄλγε' ἔ|δωκεν, Π
 παῖδ' ὀλέ|σαι τὸν ἄ|ριστον || ἀ|τὰρ γνῶ|σεσθε καὶ | ὕ|μες. ΤΤ
 ῥή|τειροι γάρ | μά|λλον || Ἄ|χαιοῖ|σιν δὴ ἔ|σεσθε, ΤΤ
 κείνου | τεθνη|ῶτος, || ἐ|ναιρέ|μεν' | αὐτὰρ ἐ|γώ γε, ΤΤ
 ποῖν ἀ|λαπαζο|μένην τε πό|λιν || κερα|ῖζομένην τε Ε
 ὄφθαλμοῖσιν ἴ|δειν, || βα|ῖην δόμον | "Αἶδος εἴσω». Π

Στ. 228 — 246

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπε φωριαμός=κιβώτιον ἐπιθήματα=καλύμματα ἐνθεν=ἀπὸ ὅπου περικαλλής=ώρατος ἔξελε τοῦ ἐξαιρῶ=βγάζω πέπλος=σκέπασμα ἀπλοῖδας χλαίνας=μονὰς χλαίνας φάρεα τοῦ φάρους=ἐπανωφόρι ἐπὶ τοῖσι=ἐκτός τούτων σήσας τοῦ ἰσῆμι=ζυγίζω αἴθων=ἀπαστράπτων πίσυρας=τέσσαρας δέπας=ποτήριον πόρον=ἔδωσαν ἐξεσίη=ἡ πρεσβεία κτέρας=κτῆμα μέγα=σπουδαῖον νυ=λοιπὸν φείσασθε τοῦ φείδομαι=λυποῦμαι ἐνι=ἐν περὶ=πολὺ ἀπέργεν τοῦ ἀποέργω=ἀπομακρύνω αἰσχρός=ὑβριστικὸς ἐνίσσων τοῦ ἐνίσσω=ἐπιπλήττω ἔρρετε τοῦ ἔρρω=σύρω κατὰ γῆς, φέρομαι εἰς τὸν ὀλεθρον, χάνομαι. λωβητῆρ=ἐλεεινὸς ἐλεγχής=ἐπονείδιστος νυ=λοιπὸν ἐνεσι=ὑπάρχει γός=θρήνος ὅτι=διότι κηδήσασθε τοῦ κήδω=λυπῶ, προξενῶ λύπην ἦ=ἀλήθεια δνόσασθε τοῦ δνομαι=δὲν λογαριάζω, περιφρονῶ ἄλγος=λύπη ὀλέσαι τοῦ ὀλλυμι=χάνω ἀτὰρ=ἀλλὰ, ὅμως γνῶσεσθε τοῦ γιννώσκω=ἀντιλαμβάνομαι. ῥηίτερος=εὐκολώτερος ἐναιρέμεν τοῦ ἐναιρῶ=φονεύω ἀλαπάξομαι=πορθοῦμαι, κυριεύομαι κεραῖζομαι=ἐρμύνομαι βαῖην τοῦ βαίνω=ἔρχομαι εἴσω=μέσα δόμος=οἶκος.

Στ. 228 — 246]

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ρημ. ἡμί (ἄχρηστον) φωριαμών=οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ φέρω κατὰ μετὰπτωσιν φέρω—φόρος φῶρ (=κλέπτῃς) φωριαμός) ἐπιθήματα=οὐσιαστ. τὸ ἐπιθήμα κάλ'=καλὰ ἐπίθ. (ἀνεβαίνει ὁ τόνος μετὰ τὴν ἐκθλιψιν, διότι εἶναι κλιτὴ λέξις). ἀνέωγεν=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀνοίγω παρατ. ἀνέωγεν καὶ ἀνῶγεν ἄορ. ἀνέωξε. ἐνθεν=ἐπίρρ. περικαλλέα=ἐπίθ. αἰτ. πληθ. τοῦ ἄρσεν. ὁ περικαλλής, ἤς, ἐς ἔξελε=γ' ἐν. ἄριστ. ἄορ. β' τοῦ ἐξαιρέω ἀπλοῖδας=αἰτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστικ. ἀπλοῖς, ἴδος (ἀπὸ τὸ ἀπλόος) χλαίνας=οὐσιαστικ. αἰτ. πληθ. ἡ χλαίνα φάρεα=οὐσιαστ. οὐδέτ. τὸ φάρους (ἀπὸ τὸ θέμ. φαρF—ος ποῦ ἔχει σχέσιν μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὄφαινεν) σήσας=μετοχ.

Ἀλήθεια δὲν ἐλογαριάσετε ὅτι εἰς ἐμὲ ὁ υἱὸς τοῦ Κρόνου, Ζεὺς
 [ἔδωκε λύπας
 νὰ χάσω δηλ. τὸν υἱὸν μου τὸν ἀριστον· ἀλλὰ θὰ τὸ ἀντιλη-
 [φθῆτε κατ' ἐσεῖς (τί ἐχάσατε)
 διότι εὐκολώτερον πολὺ θὰ εἶναι βέβαια εἰς τοὺς Ἀχαιοὺς,
 ἀφοῦ ἐκεῖνος ἔχει πεθάνει, νὰ σὰς φονεύσουν· ἐγὼ ὁμως τοῦ-
 [λάχιστον
 προτοῦ νὰ ἴδω μὲ τὰ μάτια μου τὴν πόλιν πορθουμένην καὶ
 [ἐρημωμένην, μακάρι νὰ εἰσέλθω εἰς τὸν οἶκον τοῦ Ἄδου».

ἐνεργ. ἀορ. α' τοῦ ἴσθημι *ἐκ* = ἐπίρρ. *αἰθῶνας* = ἐπίθ. γεν. ἀορ. αἰθῶν, ον (ἀπὸ τὸ αἰθῶ (=καίω), αἰθουσα, αἰθήρ, αἰθηρ (=ἡ αἰθρία, ἡ ξαστεριά). *τρίποδας* = οὐσιαστικ. ὁ τρίπους, *πίλους* = ἀριθ. ἀπόλυτον τύπου αἰολικοῦ (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ τέσσαρες) *δέπας* = οὐσιαστ. οὐδέτ. τὸ δέπας δοτ. δέπαϊ—δέπαι πληθ. δέπα γεν. δεπάων δοτ. δεπάεσσι καὶ δέπασσι. δ = ἀναφορ. οἶ = δοτ. ἐν. τῆς προσωπικῆς ἀντων. *Θρηῆκες* ἄττ. = Θρηῆκες οὐσιατ. τριτόκλιτον ὁ Θρηῆξ *πόρον* = ἀόριστος β' ἀναύξητος ἀχρήστου ρήματος (ἀπὸ τὸ θέμα περ—τοῦ περᾶω καὶ πείρω) ἀορ. β' ἔπορον καὶ πόρον ὑποτακτ. πόρη εὐκτ. πόροις προστ. πόρε μετοχ. πορῶν παθ. παρακ. πέπρωται μετοχ. τὸ πεπρωμένον· *ἐξεσίην* = οὐσιαστ. αἰτ. ἐν. τοῦ ἐξεσίη (ἀπὸ τὸ ἐξίημι), ἡ αἰτ. ἐξεσίην ἐπιρρηματικῶς *ἐλθόντι* = μετοχ. ἀορ. β' τοῦ εἶμι *κτέρας* = οὐσιαστ. οὐδέτ. γένους *νυ* = μόριον ἐγκλιτικόν (ἀνάγεται εἰς τὸ θέμα τοῦ νέος) *τοῦ* = δεικτ. = τούτου *φείσασθε* = γ' ἐν. ὄρ. μέσ. ἀορ. α' (ἀναύξητος) τοῦ φείδομαι *ἐνὶ* = πρόθεσις ἄττ. ἐν *περὶ* = ἐπίρρ. *ἀπέργεν* = γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀπέργω παρατ. ἀπέργεν· *ἐπεσο' αἰσχροῖσιν* ἄττ. = ἔπεισιν αἰσχροῖς *ἐνίσσω* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἐνίσσω (ἀπὸ τὸ ἐνιπῆ = ἐπίπληξις) παρατ. ἐνίσσομεν *ἔρρετε* = προστακτ. β' πληθ. τοῦ ἔρρω (ἀπὸ τὸ θέμα ἔρρω—ἔντιστ. λατίν. νεργο = σύρω κατὰ γῆς) προστακτ. ἔρρε μετοχ. ἔρρων· *λωβητήρες* = οὐσιαστ. ὁ λωβητήρ προστακτ. ἔρρε μετοχ. ἔρρων· *λωβάομαι* = προσβάλλω *ἐλεγχείς* = ἐπίθ. ὁ ἐλεγχῆς, ἦς, ἐς *οἴκοι* = ἐπίρρ. τοπικόν (τὸ οἰ τῆς καταλήξεως μακρόν, διότι προέρχεται ἀπὸ συναίρεσιν) *γῶος* = οὐσιαστ. ὅτι = σύνδ. αἰτιολ. *κηδήσοντες* = μετοχ. μέλλ. τοῦ κῆδω παρατ. κῆδεν μετοχ. μέλλ. κηδήσοντες (κῆδος = φροντίς, κηδεμῶν, κηδιστος = πολὺ ἀγαπητός) *ἧ* = μόριον τὸ ὁποῖον εἰσάγει ἐρωτήματ. πρότασιν. *δνόσασθε* = β' πληθ. ἀορ. τοῦ δνομαι εὐκτ. δνοίτο μέλλ. δνόσσεται ἀορ. δνόσασθε εὐκτ. δνόσαιτο ἀορ. β' ὄνατο· *ὀλέσαι* = ἀπαρ. ἀορ. α' τοῦ ὀλλυμι *διὰ* = σύνδεσμος. *ὑμεις* = ἀντων. προσωπικῆ (αἰολικός τύπος) *ρηίτεροι* = ἐπίθ. συγκριτ βαθμοῦ τοῦ ρηιδιος, η, ον συγκριτ. ρηίτερος ὑπερθ. ρήιστος *τεθνηῶτος* = μετοχ. παρακ. τοῦ θνήσκω *ἐναίρέμεν* = ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἐναίρω προστ. ἔναιρε, ἀπαρ. ἐναίρέμεν μετοχ. ἐναίρων (ἀπὸ τὸ ἔναρα =

τὰ ὄπλα τοῦ φονευθέντος πολεμιστοῦ) *αὐτὰρ* = σύνδεσ. (ἀπὸ τὸ αὐτε καὶ ἄρ), *ἀλαπαζομένην* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἀλαπάζομαι ἀπὸ τὴν παθητ. φωνὴν μόμον ἢ μετοχὴ τοῦ ἐνεστῶτος· οἱ χρόνοι τοῦ ἀλαπάζω εἶναι: παρ.τ. ἀλάπαζε μέλλ. ἀλαπάξεις ἀορ. ἀλάπαξα *κεραϊζομένην* = μετοχ. παθ. ἐνεστ. τοῦ κεραϊζώ παρ.τ. κεραϊζεν μετοχ. παθ. ἐνεστ. κεραϊζομένην (ἀπὸ τοῦ κεραΐζω = κατάστρεπτικός τὸ δὲ κεραΐζω ἀπὸ τοῦ κηραίνω = βλάπτω) *βαλὴν* = εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ βαίνω *δέμον* = οὐσίματ. ὁ δόμος (λατ. domus) " *Αἶδος* = γεν. εν. τοῦ οὔσιματ. " *Αἶς* (ἀπὸς θέμα: Αἶδ = ἀόρατος) *εἶσω* = ἐπίρρ.

Στ. 228—246

Συντακτικά: *ἀνέωγεν* = ρῆμα *Πρίαμος* = ὑποκ. *ἐπιθήματα* = ἀντικ. *φωριαμῶν* = γεν. κτητ. *ἔνθεν*. ἔξελε = ἀναφορ. πρότασις *πέπλους* — *χλαίνας* — *τάπητας* — *φάρεα* — *χιτῶνας* = ἀντικ. τοῦ ἔξελε *στήσας* = χρον. μετοχ. *τάλατρα* = ἀντικ. τοῦ ἔφερον *πάντα* = κατηγορ. προσδιορ. *χρυσοῦ* = γεν. τοῦ περιεχομένου *ὁ οἱ Θρηῆκες πόρρον ἄνδρες* = ἀγαφ. πρότασις *πόρρον* = ρῆμα *ἄνδρες* = ὑποκ. *Θρηῆκες* = ἐπιθ. προσδ. *ὁ οἱ* = ἀντικ. τοῦ πόρρον *ἔλθόντι* = χρον. μετοχ. *οἱ* = ὑποκ. τοῦ ἔλθόντι *ἔξεσιν* = αἰτιατ. τοῦ σκοποῦ *κτέρας* = παράθεσις τοῦ = ἀντικ. τοῦ *φεισάτο ἤθελε* = ρῆμα ὁ *γέρον* = ὑποκ. *περὶ* = ἐπίρρ. προσδ. *ποσοῦ θυμῷ* = δοτ. τοπικὴ *λύσασθαι* = τελ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ ἤθελε *υἶόν* = ἀντικ. τοῦ λύσασθαι *ἀπέεργεν* = ρῆμα ὁ *δὲ* = ὑποκ. *Τρώας* — *αἰθούσης* = ἀντικείμενα *ἐυλισσῶν* = τροπικὴ μετοχὴ *ἔπεσσι* = δοτ. τοῦ ὄργανου *ἔνεστι* = ρῆμα *γῶας* = ὑποκ. *ὕμιν* = δοτ. προσ. κτητικὴ *οἴκοι* = ἐπίρρ. τοπικός· προσδιορισμός *ὅτι μ' ἤλθετε κηθήσοντες* = αἰτιολ. πρότασις *ἤλθετε* = ρῆμα (*σεῖς*) = ὑποκ. *κηθήσοντες* = τελ. μετοχ. *μὲ* = ἀντικ. τοῦ κηθήσοντες *ὅτι μοι... ἄλγε' ἔδωκεν* = εἰδικὴ πρότασις *ἔδωκεν* = ρῆμα *Ζεὺς* = ὑποκ. *μοι* — *ἄλγεα* = ἀντικ. *ὀλέσαι* = ἐπεξήγησις τοῦ ἄλγεα (*μὲ*) = ὑποκ. *παῖδα* = ἀντικ. *τὸν ἄριστον* = κατηγορημ. προσδιορ. *ρηῖτεροι ἔσεσθε ἐναιρέμεν* = προσωπικὴ σύνταξις ἀντὶ ἀπροσώπου *ρηῖτερον ἔσεται ἐναιρέμεν* *Ἀχαιοῖσιν* = δοτικὴ προσωπικὴ *ἐναιρέμεν* = ἀπαρέμφ. τοῦ σκοποῦ *τεθνηῶτος* = γεν. ἀπόλυτος χρον. μετοχὴ *κείνου* = ὑποκ. τοῦ τεθνηῶτος *αὐτὰρ ἐγὼ γε βαλὴν...* *εἶσω* = κυρία πρότασις *πρὶν...* *ἰδεῖν* = χρονικὴ (ἐκφέρεται ὁ πρὶν μὲ ἀπαρέμφ. διότι ἡ κυρία πρότασις εἶναι καταφατικὴ) *βαλὴν* = εὐχ. εὐκτ. *ἀλαπαζομένην* — *κεραϊζομένην* = κατηγορημ. μετοχ. εἰς τὸ πόλιν *πόλιν* = ἀντικ. τοῦ ἰδεῖν, (*ἐμὲ*) = ὑποκ. τοῦ ἰδεῖν.

Στ. 228—246

Αἰσθητικά: *δάδενα πέπλους* — *δάδενα χλαίνας* — *τόσους τάπητας* — *τόσσα φάρεα* — *τόσους χιτῶνας* = ἐδῶ ἔχομεν πολυσύνδετον σχῆμα μὲ τὸ ὄπριον δεικνύεται ὁ πλοῦτος τῶν λύτρων. *δέ-*

πας περικαλλές—ιδιαιτέρως ἀναφέρει τὸ πότηριον, διότι τοῦτο ἐδόθη εἰς αὐτὸν ὡς δῶρον. *αἰθούσης ἀπέεργεν Τρώας*—ὁ Πρίαμος πιθανὸν νὰ ἐξῆλθεν ἀπὸ τὴν ἀποθήκην εἰς τὴν αὐλὴν διὰ νὰ ἴδῃ ἐάν οἱ υἱοὶ τοῦ ἐξετέλεσαν τὴν ἐντολήν του. Ἐκεῖ δὲ φαίνεται εἰς τὴν αἰθούσαν πού εὐρίσκετο κοντὰ εἰς τὴν αὐλειὸν θύραν συνήντησε τοὺς Τρώας οἱ ὁποῖοι ἔφρασαν τὴν αἰθούσαν καὶ τοὺς ἀπομακρύνει. *ἔρρετε λωβητῆρες, ἔλεγχείς*—τὰς βαρβείας αὐτὰς ἐκφράσεις ἐκστομίζει ὁ Πρίαμος διότι κατέχεται ἀπὸ ἀγανάκτησιν ἐναντίον τῶν Τρώων πού ἐμποδίζουν τὸ ἔργον του. *ὄτι μ' ἤλθετε κηδήσοντες*—ὁ Πρίαμος ὡς πενθῶν διὰ τὴν ἀπώλειαν τοῦ υἱοῦ του θέλει ἡσυχίαν, πράγμα πολὺ φυσικὸν δι' ἓνα λυπημένον· *γνώσεσθε καὶ ὑμμες*—αὐταὶ αἱ λέξεις βεβαίως ἔχουν ἐγώτισμόν, πλὴν ὅμως εἶναι καὶ ἡ πραγματικότης, διότι ὁ Ἔκτωρ ἦτο διὰ τοὺς Τρώας ἐν ὄσῳ ἔζη ὁ προστάτης, ὅπως ἀκριβῶς ἦτο διὰ τοὺς Ἕλληνας ὁ Ἀχιλλεύς. Ἐπομένως θὰ ἀισθανθοῦν πολὺ γρήγορα τὴν ἀπώλειάν του. *πρὶν ἰδεῖν... βαίην* *Ἄιδος εἶσω*—ὁ Πρίαμος προτιμᾷ τὸν θάνατον παρα νὰ ἐπιζῆσῃ καὶ νὰ ἴδῃ τὴν ἐκπόρθησιν καὶ τὴν λεηλασίαν τῆς πόλεως.

Στ. 228—246

Πραγματικά : *Θρηῆκες*—οἱ *Θραῖκες* οἱ ὁποῖοι ἦσαν λαὸς συγγενῆς μὲ τὰς Τρώας καὶ σύμμαχοί τοὺς. Ὁ Πρίαμος προτοῦ ἀκόμη γίνῃ βασιλεὺς εἶχεν ἀποσταλῆ ἀπὸ τὸν πατέρα του Λαομέδοντα ὡς πρέσβυς εἰς τὴν Θράκην ὅποτε τοῦ ἐδόθη τὸ δέπας διὰ τὸ ὁποῖον θὰ εἴπωμεν εἰς τὰ στοιχεῖα τοῦ πολιτισμοῦ. Φαίνεται ὅτι οἱ Θραῖκες ἦσαν καὶ πολὺ καλοὶ τεχνῖται.

Στ. 228—246

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ : *φοριαμῶν*—οἱ φοριαμοὶ ἦσαν κιβώτια μέσα εἰς τὰ ὁποῖα ἔθετον ἐνδύματα, χλαίνας, τάπητας, χιτῶνας. *πέπλους*—ὁ πέπλος ἦτο τεμάχιον ἀπὸ ὕφασμα μὲ τὸ ὁποῖον ἐκάλυπτον τὰ ἄρματα καὶ τοὺς θρόνους διὰ νὰ μὴ φθειρῶνται ἀπὸ τὴν σκόνην. *χλαίνας*—ἡ χλαίνα ἦτο ἐνδυμα ἐξωτερικὸν καὶ ἐφορεῖτο ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὸν χιτῶνα. Ὑπῆρχον δύο εἶδη χλαινῶν, αἱ ἀπλοῖδες δηλ. αἱ ἀπλαῖ καὶ αἱ διπλαῖ. Αἱ ἀπλαῖ περιέβαλλον τὸ σῶμα μίαν φορά, αἱ δὲ διπλαῖ δύο. *τάπητας*—οἱ τάπητες ἦσαν σκεπάσματα μάλλινα, τὰ ὁποῖα ἄπλωναν ἐπάνω εἰς τὰ καθίσματα διὰ νὰ εἶναι μαλακώτερα ἢ ἐπάνω εἰς τὰ στρώματα διὰ νὰ εἶναι θερμότερα· *φάρεα*—τὸ φάρος ἦτο ἐνδυμα χωρὶς μανίκια ἀπὸ λινὸν καὶ ἐφόρουσαν αὐτὸ ἄνδρες ἢ γυναῖκες ἐπάνω ἀπὸ τὰ ἄλλα ἐνδύματα ὡς ἂν ἐπανωφόρι. *χιτῶνας*—ὁ χιτῶν ἦτο ἐνδυμα ἐσωτερικόν, ἐφορεῖτο δὲ κατὰ σάρκα καὶ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὸ σημερινὸν ὑποκάμισον. *τάλαντα*

=ή λέξις εἰς τὸν πληθυντικὸν ἀριθμὸν εἰς τὸν Ὅμηρον σημαίνει 1) τὴν ζυγαρίαν, τοὺς δίσκους τῆς ζυγαρίας 2) τεμάχιον χρυσοῦ εἰς σχῆμα δίσκου ζυγαρίας μικρᾶς πάντως ἀξίας, τὸ ὅποιον ἐχρησίμευσεν ὡς μὴ μόνον βάρους. Εἰς τοὺς ἄττικοὺς τάλαντον ἦτο νομισματικὴ μὴ μόνον ἀξίας καὶ ὑποδιηρεῖτο εἰς 60 μνᾶς καὶ ἐκάστη μνᾶ εἰς 100 ἄττικὰς δραχμάς· ἐπομένως ἕνα τάλαντον εἶχεν 6000 ἄττικὰς δραχμάς. Δεδομένου δὲ ὅτι μὲ 25 ἄττικὰς δραχμάς ἀγόραζε κανεὶς ἕνα ἀρνί τὸ τάλαντον ἦτο ὀλόκληρος περιουσία. **τρίποδας** : ὁ τρίπους ἦτο μετάλλινος ἐπὶ τῶν τριῶν δὲ ποδῶν τοῦ ποῦ ἐστηρίζοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἐτίθεντο δοχεῖα, λέβητες, κρατῆρες. Κατὰ τὰς ἀνασκαφὰς τῆς Τροίας καὶ τῶν Μυκηνῶν εὐρέθησαν τοιοῦτοι τρίποδες. **λέβητες** = ὁ λέβητης ἦτο 1) τὸ σημερινὸν καζάνι χωρὶς πόδας βεβαίως ὅπου ἐντὸς ἔβραζαν νερόν ἢ τροφὰς 2) ἦτο ὁ νικητὴρ ἢ ἡ λεκάνη· ἐκεῖνος δηλ. ποῦ ἤθελε νὰ πλύνῃ τὰ χέρια τοῦ ἢ τὰ πόδια τοῦ τὰ ἐκράτει ἐπάνω ἀπὸ τὸν λέβητα καὶ μὲ τὴν πρόχουν ἐρριπτον νερόν, τὸ ὅποιον ἐπιπτε μέσα εἰς τὸν λέβητα. **δέπας** = τὸ δέπας ἦτο ποτήριον μὲ τὸ ὅποιον ἀντιλοῦσαν νερό ἀπὸ τὸν κρατῆρα καὶ ἐπιπνον. Δὲν μᾶς εἶναι γνωστὸν τὸ ἀκριβὲς σχῆμα τοῦ. Μία ἀποψὶς εἶναι ὅτι ἦτο ποτήριον μὲ δύο λαβὰς καὶ μὲ τὴν μίαν λαβὴν τὸ ἐκράτουν καὶ τὸ ἐβύθιζον εἰς τὸν κρατῆρα καὶ ἔτσι δὲν ὑγραίνοντο τὰ χέρια ἀπὸ τὸ κρασί· ἔτσι δὲ προσεφέρετο εἰς τοὺς προσκεκλημένους. **αἰθούσης** = ἡ αἰθούσα ἦτο μία ἀπὸ τὰς στοὰς τὰς εὐρισκομένας περὶ τὴν αὐλήν, ἐκεῖτο δὲ ἀπέναντι ἀπὸ τῆς θύρας τῆς αὐλῆς (αὐλείου θύραν) καὶ ἀπετέλει τὸν πρόδομον τοῦ μεγάρου.

Στ. 228—246

Νόημα : Ὁ Πρίαμος, ἀφοῦ ἀπήντησε πρὸς τὴν σύζυγον τοῦ, ἀνοίξε τὰ καλύμματα τῶν κιβωτίων καὶ ἔβγαλε δώδεκα ὠραιότατα σκεπάσματα, δώδεκα μὴ μόνον χλαίνας, δώδεκα τάπη

Στ. 247—264

Ἦ, καὶ | σκηπανί|ω διέπ' | ἀνέρας· || οἱ δ' ἴσαν | ἔξω,

σπερχομένοι|ο γέροντος· || ὁ | δ' οὐσίαι|ν | οἴσιν δ|μόκλα,

νεικει|ων Ἐλε|νὸν τέ || Πό|ριν τ' Ἀγά|θωνά τε | δῖον

Πάμμο|νά | τ' Ἀντίφ|ονὸν τε || βο|ήν ἀγα|θὸν τε Πο|λίτην

τας, δώδεκα ἐπανωφόρια, δώδεκα χιτώνας. Ἀκόμη ἐζύγισε καὶ ἐπῆρε δέκα τάλαντα χρυσοῦ, δύο ἀπαστράπτοντας τρίποδας, τέσσαρας λέβητας, καὶ τὸ πολύτιμον ποτήριον. Ἐπίσης ἐπῆρε, τὸ ὁποῖον τοῦ εἶχε προσφερθῆ ὡς δῶρον ἀπὸ τοὺς Θρᾶκας, διὰν εἶχε ἀντιπροσωπεύσει ἐκεῖ ὡς πρέσβυς τὴν χώραν του. Οὔτε καὶ αὐτὸ τὸ πολύτιμον ἀντικείμενον δὲν ἐλογάρισσε προκειμένου νὰ ἐξαγοράσῃ τὸν νεκρὸν υἱὸν του. Καθ' ὃν χρόνον ὁμοῦ ἐξήρχετο ἀπὸ τὴν αἴθουσαν συνήνητησεν ἐκεῖ τοὺς συγκεντρωμένους Τρῶας καὶ κατεχόμενος ἀπὸ νευρικότητα πού τὴν ἐδημιούργει ἡ ὑπερβολικὴ θλίψις του ἤρχισε νὰ ὑβρίζει αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς ἐπιπλήττῃ διότι ἦλθον εἰς τὸ ἀνάκτορόν του νὰ θρηνήσουν τὸν Ἔκτορα, ἐνῶ ἠδύναντο νὰ πράξουν τοῦτο εἰς τὰς οἰκίας των. Ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀργῆς εἶπεν ὅτι ἡ ἀπώλεια τοῦ Ἔκτορος ἦτο μεγίστη ἐθνικὴ συμφορὰ καὶ πολὺ γρήγορα θὰ ἀντιληφθοῦν τοῦτο οἱ Τρῶες, διότι μὲ μεγαλυτέραν εὐκολίαν τῶρα θὰ τοὺς ἐξοντώνουν οἱ Ἀχαιοί. Ὁ ἴδιος προσωπικὰ εὐχεται νὰ πεθάνῃ, παρὰ νὰ ἴδῃ τὴν πόλιν τῆς Τροίας νὰ ἐκπορθῆται καὶ νὰ λεηλατήται.

Στ. 228 — 246

Περίληψις: Ὁ Πρίαμος ἐξάγει ἀπὸ τὴν ἀποθήκην πλοῦσια λύτρα διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ Ἔκτορος. Ἐξοργίζεται μὲ τὴν παρουσίαν τῶν Τρῶων καὶ ἐκδιώκει αὐτοὺς, θεωρεῖ τὸν θάνατον τοῦ Ἔκτορος ὡς συμφορὰν διὰ τὴν Τροίαν καὶ εὐχεται νὰ ἀποθάνῃ παρὰ νὰ ἴδῃ τὴν Τροίαν νὰ πίπτῃ εἰς χεῖρας τῶν ἐχθρῶν.

Στ. 228 — 246

Ἐπιγραφή: Προετοιμασία τῶν λύτρων ὑπὸ τοῦ Πριάμου καὶ ἐκδιώξις τῶν Τρῶων ἐκ τῆς αἰθούσης.

Στ. 247 — 264

Εἶπε, καὶ μὲ τὴν βακτηρίαν διεχώριζε τοὺς ἄνδρας καὶ ἐπερνοῦσε
[διὰ μέσου αὐτῶν] ἐκεῖνοι δὲ ἔβγαιναν ἔξω,
ἐνῶ ὁ ὁ γέρον ἦτο βιαστικός. Ἐκεῖνος τότε εἰς τοὺς υἱοὺς του
[ἐφώναζε δυνατῶς,
ἐπιπλήττων καὶ τὸν Ἐλένου καὶ τὸν Πάριν καὶ τὸν εὐγενικόν
[Ἀγάθωνα
καὶ τὸν Πάμμονα καὶ τὸν Ἀντίφονον καὶ τὸν βροντόφωνον Πο-
λίτην]

Δη φοι βόν τε καί Ἰ ππό θο ον καί Δί ον, ἀ γαυόν·	E
ἐννέα τοῖς ὁ γε ραιός ὀ μοκλή σας ἐκέ λευε·	ΤΤ
«σπεύσατέ μοι, κακὰ τέκνα, κα τηφόνες· αἴθ' ἅμα πάντες	B
Ἔκτορος ὠφέλετ' ἀντί θο ῆς ἐπὶ νηυσὶ πε φάσθαι.	ΤΤ
ὦ μοι ἐγὼ πανά ποτμος, ἐπεί τέκον υἱας ἀ ρίστους	ΤΤ
Τροίη ἐν εὐρέιῃ, τῶν δ' οὐτινά φημι λει λειφθαι,	Π
Μήστορά τ' ἀντίθε ον καί Τρωίλον ἵππι οχάρμην,	Π
Ἔκτορα θ', ὅς θεός εσκε μετ' ἀνδράσιν, οὐδὲ ἐ φκει	B
ἀνδρός γε θνη τοῦ πάις ἔμμεναι, ἀλλὰ θε οῖο·	B
τοὺς μὲν ἀ πώλεσ' Ἄ ρης, τὰ δ' ἐ λέγχεα πάντα λέ λειπται,	Π
ψευσταί τ' ὄρχη σται τε, χο ροῖτυπ ίῃσιν ἀ ρίστοι,	ΤΤ
ἄρνων ἠδ' ἐρή φων ἐπι δήμιοι ἀρπα κτῆρες.	Π
οὐκ ἂν δὴ μοι ἄ μαξαν ἐφοπλ ίσαιτε τα χιστα	ΤΤ
ταῦτά τε πάντα ἐπι θεῖτε, ἵ να πρή σωμεν ὀ δοῖο» :	ΤΤ

Στ. 247 — 264

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπε σκηπάνιον=ἡ βακτηρία διέπε τοῦ διέπω=διαχωρίζω καὶ περνῶ ἴσαν τοῦ εἶμι=ἔρχομαι σπερχομένοι τοῦ σπέρχομαι=βιάζομαι, εἶμαι βιαστικός ὀμόκλα τοῦ ὀμοκλάω=φωγάζω δυνατά. νεικείων τοῦ νεικέω=ἐπιπλήττω ὀτις=εὐγενικός βοήν ἀγαθός=βροντόφωνος ἀγαυός=ἀγέρωχος σπεύσατε τοῦ σπεύδω=βιάζομαι κακὰ=ἀνίκανα κατηφόνες τοῦ κατηφών=αἰσχρός αἴθε=εἶθε ὠφέλετε τοῦ ὀφέλλω=χρεωστῶ, ὀφείλω πεφάσθαι τοῦ θείνω=φονεύω αἴθ' ὠφέλετε πεφάσθαι =εἶθε νὰ εἴχατε φονευσθῆ πανάποτμος=δύσμοιρος ἄριστος=ἐξαίρετος τέκον τοῦ τέκνω=γεννῶ λειλειφθαι τοῦ λείπομαι=ἀπομένω ἵππιοχάρμης=ἀρματομάχος εσκε=ἦν=ἦτο ἐφκει τοῦ ἔοικα=φαίνομαι ἀπώλεσε τοῦ ἀπόλλυμι=ἀφανίζω, καταστρέφω ἐλέγχεα τοῦ ἔλεγχος (τό)=τιποτένιος ὄρχησται=χορευταὶ χοροῖτυπῆ=τὸ χοροπήδημα ἄριστοι=πéριφημοι ἔριφος=κατσίκι ἐπιδήμιος=ἐντόπιος ἀρπακτῆρ=ἄρπαξ ἐφοπλίσσαιτε τοῦ ἐφοπλίζω=ἐτοιμάζω ἐπιθεῖτε τοῦ ἐπιτίθημι=βάζω ἐπάνω πρήσσω ὀδοῖο=διανύω ὁδόν.

Στ. 247—264

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀχρήστου ἡμὶ σκηπανίω

καὶ τὸν Διήφοβον καὶ τὸν Ἰππόθοον καὶ τὸν ἀγέρωχον Δῖον·
 εἰς αὐτοὺς τοὺς ἑννέα ὁ γέρας ἀφοῦ ἐφώνησε δυνατὰ ἔδιδε δια-
 [ταγὰς·
 «βιασθῆτε πρὸς χάριν μου, ἀνίκανα παιδιὰ, ἀισχροί· εἴθε ὅλοι
 [μαζὶ
 νὰ εἶχατε φονευθῆ ἀντὶ τοῦ Ἐκτορος κοντὰ εἰς τὰ ταχέα πλοῖα.
 Ἄλλοίμονο, σὲ μένα τὸν δῦσμοιρο, ἀφοῦ ἐγέννησα ἐξαιρέτους
 [υἱούς
 εἰς τὴν ἐκτεταμένην Τροίαν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅμως ἄλλω ὅτι
 [κανένας δὲν ἔχει ἀπομείνει,
 δηλοδῆ (οὔτε) ὁ Μήστωρ ὁ Ἰσόθεος καὶ ὁ Τρωῖλος ὁ ἀρματομάχος
 καὶ ὁ Ἐκτωρ, ὁ ὁποῖος ἦτο θεὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, οὔτε
 [ἐφαίνετο
 ὅτι ἦτο υἱὸς θνητοῦ βέβαια ἀνθρώπου, ἀλλὰ θεοῦ.
 Αὐτοὺς μὲν ἐξηφάνισεν ὁ Ἄρης, ὅλοι δὲ οἱ τιποτένιοι ἔχουν ἀπο-
 [μείνει,
 δηλ. καὶ ψευσταὶ καὶ χορευταί, εἰς τὰ χοροπηδήματα περίφημοι,
 τῶν ὄρνιθων καὶ τῶν κασικιῶν ἐντόπιοι ἄρπαγες.
 Δὲν θὰ μοῦ ἐτοιμάσετε λοιπὸν ὅσον τὸ δυνατόν γρηγορώτερα τὴν
 [ἄμαξαν·
 καὶ ὅλα αὐτὰ (δὲν θὰ μοῦ) τὰ βάλετε ἐπάνω, διὰ νὰ διανύσω τὸν
 [δρόμον;».

=δοτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. τὸ σκηπάνιον (σκήπτω=στηρίζω, σκή-
 πτρον) *δίεπε*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ διέπω (θεμ. σεπ- ἔπω) παρατ.
δίεπε ἀνέρας=αἰτ. πληθ. (ἐπικός τύπος) αἰτ. ἀνδρας οἰ=δεικτ.
ἴσαν=γ' ἐν. παρατ. τοῦ εἶμι *σπερχομένοιο*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ
 σπέρχομαι (αἰτ. σπερχομένου) (ἀπὸ τὴν ἴδιαν ρίζαν καὶ Σπερ-
 χειός καὶ τὸ ἐπίθ. ἀσπερχές) *υἰάσιν*=δοτ. πληθ. (ἐπικός τύπος)
 αἰτ. υἱοῖς *οἴσιν*=δοτ. πληθ. τοῦ κτητ. ἐπιθ. ἐός, ἐή, ἐόν καὶ ὄς,
 ἦ, ὃ *ὀμόκλα*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ὀμοκλάω καὶ ὀμοκλέω παρατ.
 ὀμόκλα, ὄορ. ὀμόκλησαν (α' συνθετ. τὸ ὄμο, θέμα τοῦ ὀμοῖος,
 καὶ β' συνθετ. τὸ καλέω) (ὀρθῶς ὁ Λορεντζάτος θέτει φιλήν) *νει-
 κείω*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ νεικείω παρατ. νεικείων *ὄζον*=αἰτ. ἐν.
 τοῦ ἄρσεν. τοῦ ἐπιρρ. δίος, δία, διον (ἀπὸ τὸ δίφιος λατ. divus)
ἀγαυόν=ἐπίθ. ἀγαυός, ἦ, ὄν (ἀπὸ τὸ θέμα ἀγα- τοῦ ἄγαμαι) *τοῖς*
 =δεικτ. *κατηφόνες*=ὁ κατηφών, ὄνος (κατηφέω, κατηφής) *αἴθε*
 αἰτ. εἴθε *ὄφέλετε*=ἄορ. τοῦ ὄφέλλω παρατ. ὄφελον καὶ ὄφελ-
 λον ἄορ. ὄφελον καὶ ὄφελος, ἐν παθ. ἐνεστ. ὄφέλλεται *θοῆς*=
 ἐπίθ. δοτ. πληθ. θηλυκοῦ γένους αἰτ. θοαῖς τοῦ ἐπιθ. θός, ἦ,
 ὄν (ἀπὸ τὸ θέω=τρέχω) *πεφάσθαι*=ἄπαρ. παθ. παρακ. τοῦ θεῖ-
 νω παρατ. θεῖνε ἄορ. β' πέφνον καὶ ἔπεφνον παθ. παρακ. πέφα-
 νται ἄπαρ. πεφάνθαι *πανάποτος*=ἐπίθ. πανάποτος, ὄν, ἀπὸ
 τὸ πᾶν καὶ τὸ ἀποτος=ἀτυχής (ἄ στερητ. καὶ πότιος=ἡ μοί-

ρα τοῦ θανάτου) *τέκον*=ἀόρ. β' (ἀναύξητος) τοῦ *τίκτω* *υἷας*=αἷτ. πληθ. τοῦ *υἷος* *τῶν*=ἀναφορ. *λελειφθαι*=ἀπαρ. παθ. παρακ. τοῦ *λείπομαι* *ἱππιοχάρμην*=ἐπίθ. (ἀπό τὸ ἱκίτην χάρμην = ὄρμην πρὸς τὴν μάχην ἔχων) *ἔσκε*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ εἰμί (ἐπικός τύπος) *ἔφκει*=γ' ἐν. ὑπερσυντ. μέ σημασίαν παρατ. τοῦ εἶκα ὑπερσ. *ἔφκειν* *πάϊς*=ἀττ. παῖς (ὥστε τὸ παῖς μολονότι μονοσύλλαβον ἀρσενικόν δὲν λάμβάνει ὄξειαν (ὅπως μὴν, χεῖρ) ἀλλὰ περισπωμένην διότι προέρχεται ἀπὸ συναίρεσιν) *ἔμμεναι*=ἀπαρ. ἐνεστ. (ἰων. τύπος) τοῦ εἰμί (ἀττ. εἶναι) *ἀπώλεσε*=γ' ἐν. ὀριστ. ἀορ. τοῦ ἀπόλλυμι *ἔλέγχεα*=οὐσιαστ. γ' κλ. οὐδέτ. τὸ ἔλεγχος, πληθ. τὰ ἐλέγχεα *λέλειπται*=γ' ἐν. παθ. παρακ. τοῦ *λείπομαι* *ὄρχησται*=οὐσιαστ. ὁ ὄρχηστής (ἀπὸ τὸ ὄρχεομαι) *χοροῖτυπλήσιν*=οὐσιαστ. δοτ. πληθ. θηλυκὸν ἢ χοροῖτυπλή (χοροῖτύπος α' συνθ. χοροῖ (=δοτ. τοπικὴ π.χ. οἴκοι, Ἰσθμοῖ) καὶ β' συνθ. τὸ τύπτω) *ἀργῶν*=οὐσ. γεν. πληθ. ὁ ἀρὴν *ἠδέ*=σύνδ. *ἔριφων*=οὐσιαστ. ὁ ἔριφος *ἐπιδήμιοι*=ἐπίθ. ἀρσεν. ἐπιδήμιος, ον (ὁ ἐπὶ δήμῳ) *ἀρπακτῆρες*=οὐσιαστ. γ' πλ. ὁ ἀρπακτῆρ (ἐκ τοῦ ἀρπάζω) *ἐφοπλίσσασθε*=εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ἐφοπλίζω *ἐπιθεῖτε*=εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ἐπιτίθημι *πρήσσωμεν*=ὑποτακτ. ἐνεστ. τοῦ πρήσσω (ἀπὸ τὸ θέμα πρα— ἀττ. πράσσω. (ὥστε πρᾶγμα περισπᾶται διότι τὸ α ἦτο εἰς τὴν ἰωνικὴ ἠ' ἄρα ἀπὸ τὴν φύσιν τοῦ μακρὸν) *ὄδοιο* ἀττ. *ὄδου*

Στ. 247 — 264

Συντακτικά: *δῖεπε*=ρῆμα *Πρίαμος*=ὑποκ. *ἀνέρας*=ἀντικ. *σκηπανίῳ*=δοτ. ὄργανου. *σπερχομένοιο*=γεν. ἀπόλυτος χροιν. μετοχὴ *υἷασιν*=ἀντ. τοῦ ὁμόκλ) *νεικειῶν*=τροπ. μετοχὴ *βοῆν*=αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι *τοῖς*=ἀντικ. τοῦ ὁμοκλήσας *μοι*=δοτ. ἠθικὴ *αἰθ'* *ὠφέλετε πεφάσθαι*=εὐχὴ ἀνεκπλήρωτος *πεφάσθαι*=τελ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ ὠφέλετε *πάντες*=ὑποκ. καὶ τοῦ ἀπαρεμφ. *ἐπὶ νηυσὶ*=ἐμπρόθ. τοπικός προσδιορ. *ἀντὶ Ἐκτορός*=ἐμπρ. προσδ. δηλῶν ἀντικατάστασιν *μοι*=δοτ. ἠθικὴ *ἐπεὶ τέκον... ἀρῆστους*=χροιν. πρότασις *τῶν δ' οὔτινα φημί λελειφθαι*=ἀναφορ. *τῶν*=γεν. διαιρετ. *λελειφθαι*=εἶδ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ φημί *τινά*=ὑποκ. τοῦ *λελειφθαι* *Μήστορα—Τρωίλον—Ἐκτορα*=ἐπεξήγησις τοῦ τῶν *ἔσκε*=ρῆμα. *δς*=ὑποκ. *θεός*=κατηγορούμ. *ἔφκει*=ρῆμα *οὔτος δηλ. Ἐκτωρ*=ὑποκ. *ἔμμεναι*=εἶδ. ἀπαρ. ἔξαρτ. ἐκ τοῦ ἔφκει. *πάϊς*=κατηγορούμ. *ἀνδρός*=γεν. κτητ. *ἀλλὰ θεοῖο* ἢ πληρῆς πρότασις *ἀλλὰ (ἔφκει ἔμμεναι πάϊς) θεοῖο. ἀπώλεσε*=ρῆμα *Ἄρης*=ὑποκ. *τοῖς*=ἀντικελμ. *λέλειπται*=ρῆμα *τὰ ἔλέγχεα*=ὑποκ. *ψεῦσται—ὄρχησται—ἀρπακτῆρες*=ἐπεξήγησις εἰς τὸ ἐλέγχεα *χοροῖτυπλήσιν*=δοτ. τῆς ἀναφορᾶς. *ἀργῶν—ἔριφων*=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἀρπακτῆρες. *μοι*=δοτ. ἠθικὴ *ἵνα πρήσσωμεν ὄδοιο*=τελ. πρότασις *ὄδοιο*=γεν. διαιρετ.

Στ. 247 — 264

Αισθητικά : *σπερχομένοιο γέροντος* = λόγω του μεγάλου του πένθους ο Πρίαμος ἦτο βλαίος καὶ εὐέξαπτος. *σπεύσατέ μοι* = ὁ Πρίαμος λόγω τῆς ψυχολογικῆς του καταστάσεως ἐπαναλαμβάνει πάλιν τὴν ἐντολὴν πού εἶδομεν εἰς τὸν στίχ. 189 εἰς τοὺς υἱούς του, τὴν ὁποῖαν ἐντολὴν ἐπαναλαμβάνει καὶ εἰς τὸν στίχ. 263 καὶ τοῦτο, διότι νομίζει ὅτι οἱ υἱοὶ του δὲν σπεύδουν νὰ ἐκτελέσουν αὐτήν. *κατηφόνες* = ἐδῶ ὁ Ὅμηρος χρησιμοποιοεῖ τὸ ἀφηρημένον οὐσιαστικόν ἢ κατηφῶν ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου. *Ἐκτορος ἀντί* = ἀναστροφή τῆς προθέσεως δηλ. ἢ πρόθεσις ἀντὶ νὰ προταχθῆ τοῦ οὐσιαστικοῦ ἐπιτάσσεται· ἢ φράσις Ἐκτορος ἀντί, εἶναι ζωηρὰ ἀντίθεσις πρὸς τὸ πάντες. *ὦμοι ἐγὼ πανάποτμος* = ὁ Πρίαμος ἐκβάλλων στεναγμούς ἐνθυμεῖται τοὺς υἱούς πού ἔχασε εἰς τὸν πόλεμον· ἐδῶ βλέπομεν μίαν μετάπτωσιν, εἰς τὸν ψυχικόν του κόσμον, διότι πρωτίτερα ἦτο ὠργισμένος καὶ ὕβριζε. *θεὸς ἔσκε μετ' ἀνδράσιν* = ὑπερεῖχε τόσον πολὺ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν κατὰ τὴν ἀνδρείαν, ὅσον ἓνας θεὸς μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων. *τὰ δὲ ἐλέγχεα πάντα λέλειπται* = τοὺς λόγους αὐτοὺς λέγει μὲ περιφρόνησιν πρὸς τοὺς ἐναπομείναντας υἱούς του· τὸ πάντα ἀποτελεῖ ζωηρὰν ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀνωτέρω οὐτίνα. *ἐπιδήμιοι ἀρπακτῆρες* = αἱ λέξεις αὐταὶ ἐνέχουν μεγάλην προσβολὴν διὰ τοὺς υἱούς του, διότι ἀντὶ νὰ ληστεύουν τοὺς ξένους, πᾶγμα πού ἦτο τιμητικόν, ἤρπαζον τὰ ζῶα τῶν ἐντοπίων. *οὐκ ἂν δὴ μοι ἄμαξαν ἐφοπλίσσαιτε* = ἐπαναλαμβάνει ὁ γέρον ὅσα εἶπε εἰς τὸν στίχον 253 (σπεύσατε). Αὐτὸ δεικνύει τὴν μεγάλην του ἀνυπομονησίαν διὰ νὰ ἐτοιμασθοῦν ὄλα τάχιστα ὅσα χρειάζονται διὰ τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ υἱοῦ του.

Στ. 247 — 264

Πραγματικά : *υἱάσι* = Ὁ Πρίαμος, ὅπως μᾶς λέγει ὁ Ὅμηρος εἰς τὸ Ω' στίχ. 495 πρὸ τοῦ Τρωικοῦ πολέμου εἶχε 50 παιδιά. *Ἐλενος* = Ὁ Ἐλενος ἦτο ἓνας ἀπὸ τοὺς υἱούς τοῦ Πριάμου· ἦτο περίφημος μάντις καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἀδελφὴ του Κασσάνδρα. Κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Ἐλενος ἦτο ὁ μόνος ἀπὸ τοὺς υἱούς τοῦ Πριάμου πού ἐπέζησαν τοῦ Τρωικοῦ πολέμου. *Πάρις* = Ἦτο υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὠνομάζετο καὶ Ἀλέξανδρος, αὐτὸς δὲ ἐγίνε αἰτία μὲ τὴν ἀρπαγὴν τῆς Ἑλένης νὰ γίνῃ ὁ Τρωικὸς πόλεμος. *Ἀγάθωνα — Πάμμωνα — Πολίτην* = Αὐτοὶ ἦσαν ἐπίσης υἱοὶ τοῦ Πριάμου, οἱ ὁποῖοι ἐφόνευσαν κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς Τροίας. *Ἀντίφογον* = Καὶ αὐτὸς ἦτο υἱὸς τοῦ Πριάμου, ὁ ὁποῖος εἶχε συλληφθῆ ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ ἀπέλευθερώθη μὲ τὴν καταβολὴν πλουσιῶν λύτρων. Ἐφονεύθη καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως. *Δηίφοβον* = Ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Πριάμου ἦτο μετὰ τὸν Ἐ-

κτορα ὁ γενναιότερος τῶν Τρώων. Ἐφονεύθη ἀπὸ τοῦ Μεγέλαον καὶ Ὀδυσσεά. *Ἰππόθοον* = καὶ αὐτὸς υἱὸς τοῦ Πριάμου. *Μήετορα* — *Τρωίλον* = υἱοὶ τοῦ Πριάμου, οἱ ὁποῖοι ἐφονεύθησαν κατὰ τὰς πρώτας συγκρούσεις. Ἐκ τούτων ὁ Τρωΐλος ἐφονεύθη ἐξ ἐνέδρας ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεά. Οἱ δύο αὐτοὶ υἱοὶ τοῦ Πριάμου δὲν ἀναφέρονται εἰς ἄλλην ραψωδίαν τοῦ Ὀμήρου.

Στ. 247 — 264

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: —————

Στ. 247 — 264

Νόημα: Ὁ Πρίαμος γεμάτος ὀργήν, ψυχικὴν ταραχήν, νευρικότητα καὶ πόνον ἐδίωχνε τοὺς Τρώας ἀπὸ τὴν αἴθουσαν καὶ ἐπέπληττεν μὲ τρόπον ὀριμύτατον τοὺς ἐννέα υἱοὺς του, διότι δὲν ἠτοίμασαν, ὡς ὄφειλαν, γρήγορα τὴν ἄμαξαν. Ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀργῆς ἤρχετο νὰ εἶχαν ἀποθάνει αὐτοὶ ἀντὶ τοῦ Ἐκτορος.

Στ. 265 — 280

Ὡς ἔφαθ'· οἱ δ' ἄρα πατὴρ ὑποδείσαντες ὀμοκλήν,	ΤΤ
ἐκ μὲν ἄμαξαν ἄειραν ἐΐτροχον ἡμιονεῖην,	ΤΤ
καλήν πρωτοπαγέα πελρινθα δὲ δῆσαν ἐπ' αὐτῆς.	Π
ἐκ θαλάμου δὲ φέροντες ἐΐξέστης ἐπ' ἀπήνης	ΤΤ
νήεον Ἐκτορέης κεφαλῆς ἀπειρεῖσι ἄποινα·	Ε
ζεῦξαν δ' ἡμιόνους κρατερώνυχας ἐντεσιεργούς,	Π
τοὺς ῥά ποτε Πριάμῳ Μυσοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα.	Π
ἵππους δὲ Πριάμῳ ὑπαγον ζυγόν, οὓς ὁ γειραῖος	Π ἢ Β
αὐτὸς ἔχων ἀτιταλλεν ἐΐξέστη ἐπὶ φάτην	ΤΤ

Στ. 265 — 280

Ἑρμηνευτικά: ἄρα = φυσικὰ ὑποδείσαντες τοῦ ὑποδεῖδω = φοβοῦμαι ὀμοκλήν = κραυγὴ ἄειραν τοῦ δαίρω = πηγαίνω καὶ φέρνω ἐκ = ἐξω ἐΐτροχος = καλλιτροχος ἡμιονεῖη = συρομένη ἀπὸ

Καθ' ὃν χρόνον δὲ ὕβριζεν τοὺς παρόντας υἱούς του καὶ ἐχαρακτήριζεν αὐτούς ὡς ἄρπαγας, ψευστάς καὶ τριποτενίους ἔφερον εἰς τὴν μνήμην του τοὺς ἐξόχους ἐκεῖνους υἱούς του τὸν Μήστορα, Τρωῖλον καὶ ἰδιαιτέρα τὸν Ἑκτόρα πού ἦτο θεὸς μεταξύ ἀνθρώπων καὶ τοὺς ὁποίους ἐξηφάνισεν ὁ Ἄρης. Περαιῶν διεταξεν αὐτοὺς νὰ ἐτιμάζουν τάχιστα τὴν ἄμαξαν διὰ νὰ ἀναχωρήσῃ.

Στ. 247 — 264

Περίληψις: Ὁ Πρίαμος ἐκδιώκει τοὺς Τρώας ἐκ τῆς αἰθούσης. Ἐκτοξεύει βαρείας ὕβρεις ἐναντίαν τῶν 9 παρόντων υἱῶν του, φέρει εἰς τὴν μνήμην του τὰς ἀρετὰς τῶν τριῶν ἐξόχων νεκρῶν καὶ διατάσσει ταχεῖαν ἐτοιμασίαν τῆς ἄμαξης.

Στ. 247 — 264

Ἐπιγραφή: Ὁ Πρίαμος ἐπιπλήττει τοὺς παρόντας υἱούς του, ἐνθυμεῖται τὰς ἀρετὰς τῶν νεκρῶν καὶ διατάσσει αὐτοὺς νὰ ἐτοιμάσουν ἐσπευσμένως τὴν ἄμαξαν.

Στ. 265 — 280

Ἔτσι εἶπεν. Ἐκεῖνοι δέ, φυσικά, ἐπειδὴ ἐφοβήθησαν τὴν κραυγὴν τοῦ πατέρα τους, ἐπήγαν καὶ ἔφεραν ἔξω ἄμαξαν καλλιτροχὸν συρομένην ἀπὸ ἡμιόνους, ὠραίαν, καινούργιαν· ψάθινον δὲ κιβώτιον ἔδεσαν ἐπάνω εἰς αὐτήν. Ἀπὸ τὸν θάλαμον ἔπειτα μεταφέροντες ἐπάνω εἰς τὴν ἐπιμελῶς κατειργασμένην ἄμαξαν ἐσώρευον τὰ ἄπειρα λύτρα διὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἑκτορος· ἔξευξαν δὲ ἡμιόνους μὲ ἰσχυρὰς ὀπλὰς οἱ ὅποιοι ἦσαν ὑποζύγιοι, τοὺς ὁποίους ὡς γνωστὸν κάποτε οἱ Μυσοὶ ἔδωσαν εἰς τὸν Πρίαμον ὡς λαμπρὰ δῶρα ἄλογα δὲ διὰ τὸν Πρίαμον ἔξευξαν κάτω ἀπὸ τὸν ζυγόν, τὰ ὅποια ὁ γέρον ὁ ἴδιος διατηρῶν (διὰ χρῆσιν του) ἔτρεφεν εἰς τὴν ἐπιμελῶς κατειργασμένην φάτιν.

ἡμιόνους καλή=ὠραία πρωτοπαγῆς=καινούργια πείριος=ψάθινον κιβώτιον δῆσαν τοῦ δένω=δένω φέρω=μεταφέρω εὐξεστος=ὁ ἐπιμελῶς κατειργασμένος ἀπήνη=ἄμαξα νῆσον τοῦ νηῶ=σωρεῦω, ἀπερείσια=ἄπειρα ἀποινα=λύτρα ξεῦξαν τοῦ ξεύγνυμι=ξεύγω κρατερῶνξ=ὁ ἔχων ἰσχυρὰς ὀπλὰς ἐντεσειεργός=ὁ

ὀποζύγιος *δα*—ὡς γνωστὸν *ἀγλαός*—λαμπρὸς *ὕπαγω ζυγόν*—
ζεύγω κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν *ἔχω*—διατηρῶ *διενάλλω*—τρέφω, ἀνα-
τρέφω.

Στ. 265 — 280

Γραμματικά : *ὕποδεισαντες*—μετοχ. ἀορ. α' τοῦ ὑποδεῖδω
ὀμοκλήν—οὐσιαστ. *ἄειραν*—ρημ. γ' πληθ. ὄριστ. ἀορ. α' τοῦ
αἰρῶ παρατ. αἶρε ἀορ. αἶρεν (ἀοριτῆρ) *ἔυτροχον*—ἐπίθ. ἔυτρο-
χος, ὃν *ἡμιονεῖην*—ἐπίθ. ἡμιόνειος, ἥ, ὃν *πρωτοπαγέα*—ἐπίθ.
αἰτ. ἐνικ. τοῦ θηλυκοῦ πρωτοπαγῆς, ἐς *πεῖρινθα*—αἰτ. ἐν. τοῦ
οὐσιαστ. *πεῖρινς δῆσαν*—γ' πληθ. ὄριστ. ἀορ. α' τοῦ δέω (ἀναύ-
ξητος) παρατ. δέον ἀορ. ἔδησε *ἐϋξέστως*—ἐπίθ. ἐϋξέστος, ἥ, ὃν
(ἀπὸ τὸ ἐϋ (ἀττ. εὔ) καὶ ξέω—ξύνω ἐξ' οὗ ξεστός, ἄξεστός, ξδά-
νον). *ἀπήνης*—οὐσιαστ. θηλ. *νήσον*—γ' πληθ. παρατ. τοῦ νῆω
παρατ. νῆει—νήσον ἀορ. νῆσαν *ἀπερείσια*—ἐπίθ. οὐδέτ. γεν.
ἀπερείσιος, ἥ, ὃν καὶ ἀπειρέσιος, ἥ, ὃν (ἀπὸ τὸ ἀπέρετος τὸ ὁποῖον
εἶναι ρηματ. (παράγωγον ἀπὸ τὸ πείρω). *ἀποινα*—οὐδέτ. οὐσιαστ.
(ἀπὸ τὸ ἀπόποινα κατ' ἀπλολογίαν ἀπὸ καὶ ποινή). *ξεῦξαν*—γ'
πληθ. ὄριστ. ἀορ. α' (ἀναύξητος) τοῦ ζεύγνυμι *κρατερώνυχας*—
ἐπίθ. ἀρσεν. κρατερώνυξ (ἀπὸ τὸ κρατερός καὶ τὸ ὄνυξ) τὸ ὄνυξ
ἐκτείνει τὸ ο εἰς ω, ὅταν εἶναι β' συνθετικὸν ὅπως καὶ τὰ ὀβο-
λός, ὄροφος, ὄρος, ὀμαλός, ὄλλυμι, ὄνυμι, ὄρύττω) *ἐντεσιεργ-
γούς*—ἐπίθ. γέν. ἀρσ. τοῦ ἐντεσιεργός, ὃν (τὸ πρῶτον συνθετ.
εἶναι ἢ δοτ. τοπικὴ τοῦ ἐντεα—τὰ σκευὴ καὶ τὸ β' τὸ ἔργον. *ποτε*
—ἐπίρρ. *δόσαν*—γ' πληθ. ὄριστ. ἀορ. β' τοῦ δίδωμι (ἀναύξητος)
ἀγλαά—ἐπίθ. οὐδέτ. τοῦ ἀγλαός, ἥ, ὃν (ἀπὸ τὸ ἀγα (ἀγαμαί) καὶ
τὸ γλοῦ, γλαυ (γλαύξ). *ὑπαγον*—γ' πληθ. παρατ. τοῦ ὑπάγω
παρ. ὑπογε-ὕπαγον *ἀτίταλλον*—παρατ. τοῦ ἀτίτᾶλλον παρατ.
ἀτίταλλον ἀορ. ἀτίτῆλα (ἀπὸ τὸ ἀτίτᾶλλον—πῆδᾶ ζῶηρά τὸ ὁποῖον
παράγεται ἀπὸ τὸ ἀταλός=παιδικός) *φάνην*—οὐσιαστ.

Στ. 265 — 280

Συντακτικά : *ἔφαθο*—ρῆμα (*Πριάμος*)—ὑποκ. ὡς = ἐπίρρ.
προσδ. τρόπου *ὕποδεισαντες*—αἰτιολ. μετοχ. *οἱ δέ*—ὑποκ. *ὀμο-
κλήν*—ἀντικ. *πατρός*—γεν. ὑποκειμ. *νήσον*—ρῆμα *ἀποινα*—ἀντικ.
κεφαλῆς—γεν. αἰτίας. *τούς δα.* *δόσαν*—*δῶρα*—ἀναφορ. πρότασις
δόσαν—ρῆμα *Μυσοί*—ὑποκ. *τούς*—*Πριάμῳ*—ἀντικ. *δῶρα*—κατη-
γορ. *ὑπαγον*—ρῆμα (*οἱ δέ*)—ὑποκ. *Πριάμῳ*—δοτ. χριστική *αὐ-
τός*—κατηγορημ. προσδιορ.

Στ. 265 — 280

Διορθωτικά : *ὕποδεισαντες*—Οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου καλῶς ποι-
οῦντες ἐτοιμάζουν τὴν ἄμαξον χωρὶς νὰ ἐπιηρέαζοντα τοὺς ὄλους

ἀπὸ τὰς ὕβρεις τοῦ πατρὸς των, διότι γνωρίζουν ὅτι αὐταὶ προ-
έρχονται ἀπὸ τὴν βαθυτάτην θλίψιν τοῦ τὸν συνέχει. *ἐκ-ἄειραν*
= τμήσις. *Ἐκτορέης κεφαλῆς* = ἐδῶ εἶναι περίφρασις ἀντὶ
Ἐκτορος.

Στ. 265.—280

Πραγματικά : *ἐκ-ἄειραν* = σημαίνει ἐσήκωσαν ἀπὸ κάποιο
ὕπβαθρον, ὅπου φαίνεται ὅτι ἐφύλασσετο ἡ ἄμαξα κεκαλυμμένη
μὲ ὕφασμα *ἀπήνης* = ἡ ἀπήνη ἦτο τετράτροχος φορτηγὸς ἄμαξα
ἢ ὅποια ἐσύρετο ἀπὸ βόδια ἢ ἡμίονους· μὲ τὴν ἀπήνην αὐτὴν
θὰ μετεφέροντο τὰ δῶρα διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἐκτο-
ρος. *περιγυθᾶ* = ἡ πείρινος ἦτο τετράγωνος ἢ κυκλικὴ ἀπὸ καλά-
μια κατεσκευασμένη ἢ ἀπὸ ἄλλα πλέγματα. Ἐχρησιμοποιεῖτο
διὰ νὰ τίθενται μέσα ἐφόδια καὶ δῶρα καὶ ἐδένετο εἰς τὴν ἄμα-
ξαν ἢ εἰς τὸ ἄρμα. *Μυσοὶ* = οἱ Μυσοὶ ἦσαν κάτοικοι τῆς Μυσίας
χώρας εὐρισκομένης εἰς τὰ ΒΔ τῆς Μ. Ἀσίας. Ἦσαν σύμμαχοι
τῶν Τρώων. *Ἰππους* = ἐννοεῖ τὰ ἄλογα ποῦ θὰ ἔσυρον τὸν δι-
φρον ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ ἐπέβαινεν ὁ Πρίαμος. *αὐτὸς ἔχων* = τοὺς
Ἰππους τοὺς ἀνέτρεφεν ὁ Πρίαμος διὰ τὴν ἰδικὴν του χρῆσιν.

Στ. 265 — 280

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ : *ζυγὸν* = ὁ ζυγὸς ἦτο ξύλον τὸ ὁποῖον
ἔθετον εἰς τὸν τράχηλον τῶν ὑποζυγίων καὶ συνεδέετο μὲ τὸ
ἄκρον τοῦ ρυμοῦ μὲ τὸν ἔστωρα δηλ. μὲ μιὰν σφήνα. Τὸν ζυγὸν
αὐτὸν βλέπομεν καὶ σήμερον εἰς τὰ ἄροτρα.

Στ. 265 — 280

Νόημα : Οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου ὑπήκουσαν εἰς τὴν διαταγὴν
τοῦ πατέρα των καὶ ἐτοιμάσαν ὥραϊαν ἄμαξαν καινούργην ἀρο-
μένην ἀπὸ ἡμίονους ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐποθετήσαν ψάθινων κιβώ-
τιον μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐποθετήσαν ἄρθρα λύτρα διὰ τὴν
ἐξαγορὰν τοῦ Ἐκτορος. Μετὰ ταῦτα ἔξωσαν εἰς τὴν ἄμαξαν
ἡμίονους, τοὺς ὁποίους ὁ Πρίαμος εἶχε πάρει ὡς δῶρα ἀπὸ τοῦ
Μυσοῦ. Ἀκολουθῶς ἐτοιμάσαν καὶ μιὰν δευτέραν ἄμαξαν, ἢ
ὅποια θὰ ἐσύρετο ἀπὸ ἄλογα διὰ νὰ χρησιμεύσῃ διὰ τὴν μετα-
φορὰν τοῦ ἴδιου τοῦ Πριάμου.

Στ. 265 — 280

Περὶληψις : Οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου ὑπακούοντες εἰς τὴν ἐντο-
λὴν τοῦ πατρὸς των ἐτοιμάζουν μιὰν ἄμαξαν διὰ τὴν μεταφο-
ρὰν τῶν λύτρων καὶ μιὰν ἄλλην διὰ τὴν μεταφορὰν τοῦ ἴδιου
τοῦ Πριάμου.

Στ. 265 — 280

Ἐπιγραφή : Οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου ἐτοιμάζουν δύο ἄμαξας.

Μεταβάσεις τοῦ Πριάμου εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν

Στ. 281 — 293

Τῷ μὲν | ζευγνύσθην || ἐν | δώμασιν | ὕψηλοῖσι Π
 κῆρυξ | καὶ Πρίαμος, || πυκινὰ φρεσὶ | μήδε' ἔχοντες Π
 ἀγκίμολον δὲ | σφ' ἦλθ' Ἐκάβη || τετιηότι | θυμῷ, Ε
 οἶνον ἔχουσ' ἐν | χειρὶ μελίφρονα || δεξιτερῆφι, Β
 χρυσῶ | ἐν δέπαϊ, | ὄφρα λείψαντε κιοίτην Π
 στή δ' ἴπιπων προπάροιθεν, || ἔπος τ' ἔφατ' | ἔκ τ' ὄνόμαζε ΤΤ
 κτῆ, σπεῖσον Διὶ | πατρί, || καὶ | εὖχεο | οἴκαδ' ἵκέσθαι ΤΤ
 ἄψ ἕκ | δυσμενέων ἀνδρῶν, || ἐπὶ | ἄρ' σέ γε | θυμὸς Ε
 ὀτρύνει ἐπιβῆσας, || ἐμειομέν | οὐκ ἔθειλάουσης ΤΤ
 ἀλλ' εὖχεο σὺ γ' ἔπειτα || κελαίνεφέϊ Κρονίωνι, ΤΤ
 ἴδαίω, ὅς τε Τροίην || κατὰ | πᾶσαν ὀρᾶται Ε
 αἴτει | δ' οἴωνόν, || ταχὺν | ἄγγελον, | ὅς τε οἱ | αὐτῷ Π
 φίλατος | οἴωνῶν, || καὶ εὐκράτος | ἐστὶ μέγιστον, Π
 δεξιόν, | ὄφρα μιν | αὐτὸς || ἐν | ὀφθαλμοῖσι νοήσας, ΤΤ
 τῷ πῖσυνος ἐπὶ | νῆας ἴης || Δαναῶν ταχυπῶλων. Ε
 εἰ δέ τοι | οὐ δώσει ἐόν | ἄγγελον || εὐρύοπα Ζεὺς, Β
 οὐκ ἂν ἐγὼ γέ σ' ἔπειτα || ἐποτρύνουσα κελοίμην ΤΤ
 νῆας ἐπ' | Ἀργείων λείναι, || μάλα | περ μεμαῶτα». Ε

Στ. 281 — 298

Ἑρμηνευτικά : ζευγνύσθην=ἠσυχολοῦντο μετὰ τὴν ζευξίν πυκινὰ μήδεα=σοβαρὰ σκέψεις ἀγκίμολον=πλησίον τετιηότι τοῦ τετιηῆμαι=λυποῦμαι θυμὸς=καρδία μελίφρονα=ὁ εὐφραίνων τὴν καρδίαν δεξιτερῆφι τοῦ δεξιτέρως=δεξιὸς δέπας=ποτήριον, κύπελλον λείψαντε τοῦ λείβω=χύνω σπονδὴν κιοίτην τοῦ κίω=

Μετάβασις τοῦ Πριάμου εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν

Στ. 281 — 298

Αὐτοὶ (οἱ δύο) μὲν ἠσυχολοῦντο, μὲ τὴν Ζεῦσιν (τῶν ζῶων) μέγα
 [εἰς τὰ ὑψηλὰ ἀνάκτορα
 δηλ. ὁ κῆρυξ καὶ ὁ Πρίαμος, ἔχοντες σοβαρὰς σκέψεις εἰς τὸν
 [νοῦν·

πλησίον δὲ αὐτῶν ἦλθεν ἡ Ἑκάβη μὲ λυπημένην τὴν καρδίαν,
 κρατοῦσα κρασί πού εὐφραίνει τὴν καρδίαν εἰς τὸ δεξιὸν χεῖρ,
 μέσα εἰς χρυσὸν κύπελλον, ἵνα, ἀφοῦ χύσωμιν σπονδὴν, ἀναχω-
 [ρήσωμιν·

ἑστάθη δὲ ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ ἄλογα, τὸν προσφωνοῦσα καὶ τοῦ ἔλεγε·
 «νά, κάμε σπονδὴν εἰς τὸν πατέρα Δία, καὶ νὰ εὐχῆσαι νὰ ἔλ-
 [θῃς πίσω εἰς τὸν οἶκον σου

ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς, ἀφοῦ τέλος πάντων ἡ καρδιά σου
 σὲ παρακινεῖ (νὰ ἔλθῃς) εἰς τὰ πλοῖα, ἐγὼ ἐγὼ βέβαια δὲν τὸ
 [θέλω.

Ἄλλὰ νὰ εὐχῆσαι σὺ βέβαια ἀφοῦ πῆρες τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸν
 [συνάγοντα μελανὰ σύννεφα υἱὸν τοῦ Κρόνου,
 πού λατρεύεται εἰς τὴν Ἴδην, καὶ ὁ ὁποῖος ὀλόκληρον τὴν
 [Τροίαν ἐπιβλέπει·

νὰ ζητᾷς δὲ οἰωνόν, ταχὺν ἀγγελιαφόρον, ὁ ὁποῖος καὶ εἰς αὐ-
 [τὸν τὸν ἴδιον
 εἶναι ἀγαπητότατος ἀπὸ τοὺς οἰωνοὺς καὶ ἡ δύναμις αὐτοῦ εἶ-
 [ναι μεγίστη,

αἴσιον, ἵνα αὐτὸν ἐσὺ ὁ ἴδιος ἀφοῦ τὸν ἀντιληφθῆς μὲ τὰ μά-
 [τια σου
 εἰς αὐτὸν ἔχων ἐμπιστοσύνην πορευθῆς εἰς τὰ πλοῖα τῶν Δα-
 [ναῶν πού ἔχουν γρήγορα ἄλογα.

Ἄν ὁμως εἰς ἐσὲ δὲν θὰ δώσῃ τὸν ἀγγελιαφόρον τοῦ ὁ βλέπων
 [μακριὰ Ζεὺς,
 ἐγὼ τρῶλάχιστον τότε δὲν θὰ σὲ προέτρεπα μὲ τὰς συμβουλὰς μου
 νὰ πᾶς εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀργείων παρ' ὄλην σου τὴν σφοδρὰν
 [ἐπιθυμίαν».

βαδίζω, ἀναχωρῶ *σιτῆ* τοῦ *ἵσαιμαι* = στέκομαι *προπάροισθην* = ἐμ-
 πρὸς *τῆ* = νὰ *σπειῖσον* τοῦ *σπένδω* = κάνω σπονδὴν *οἴκαδε* = εἰς
 τὸν οἶκον *ἄψ* = ὀπίσω *δυσμενεῖς ἄνδρες* = οἱ ἐχθροὶ *διγύνω* = πα-
 ρακινῶ *ἐπειια* = ἀφοῦ πῆρες τὴν ἀπόφασιν *κελαινεφῆς* = ὁ συνά-
 γων τὰ σύννεφα *Ἰδαῖος* = ὁ λατρευόμενος εἰς τὴν Ἴδην *κατὰ-*
ὄρᾳται = καθορᾶται τοῦ *καθορῶμαι* = ἐπιβλέπω *αἴτει* τοῦ *αἰτέω* =
 ζητῶ *ἐν* = αὐτοῦ *κράτος* = δύναμις *δεξιὸς* = ἐκεῖνος πού συμβαίνει

Ε. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὀμήρου Ἰλιάδος Ω'

δεξιὰ, ὁ αἴσιος νόησας τοῦ νοέω=βλέπω, ἀντιλαμβάνομαι τῷ= εἰς αὐτὸν πλύνω=ἔχων ἐμπιστοσύνην ἕως τοῦ εἶμι=πορεύομαι ταχύπωλος=ὁ ἔχων γρήγορα ἄλογα. εἰ δὲ=ἂν ὅμως τοι=εἰς ἐσὲ δὸν=τὸν ἰδικόν του εὐρύσοπα=ὁ βλέπων μακρὰν ἔπειτα=τότε ἐπιτρύνουσα=μὲ τὰς συμβουλὰς μου κελομένη τοῦ κέλομαι= τροτρέπω μεμαῶτα τοῦ μέμονα=σφοδρῶς ἐπιθυμῶ.

Στ. 281 — 298

Γραμματικά: τῷ=δεικτ. δυικοῦ ἀριθμοῦ ζευγνύσθην=ρῆμα χρον. παρατατ. δυικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ζεύγνυμαι. Τὸ ρῆμα εἶναι μέσον διάμεσον. ὑψηλοῖσι ἄττ.=ὑψηλοῖς πυκινὰ=ἐπίθ. οὐδεν. γένους τοῦ πικυνός, ἢ, ὄν (ἀπὸ τὸ ἐπίρρ. πύκα=σφικτὰ) μῆδεα=οὐσιαστ. οὐδέτερ. τοῦ μῆδος τὸ ὅποιον εἶναι εὐχρηστον μόνον εἰς τὸν πληθυντικόν (ἀπὸ τὸ μῆδομαι=σκέπτομαι) ἀγγιμόλον=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἀγγι=κοντὰ καὶ μόλον τοῦ βλώσκω=ἔρχομαι) σφ'=σφι=δοτ. πληθ. τῆς προσωπικῆς ἀντωνυμίας γ' προσώπου ὄνομ. σφεῖς γεν. σφείων=σφένων—σφῶν δοτ. σφίσιν—σφι=σφ' αἰτιατ. σφέας, σφᾶς τετιηότι=μετοχ. τοῦ τετήμαι ἀπὸ τὸ ρῆμα χρησιμοποιεῖται μόνον ἢ μετοχῇ τετιημένος καὶ τετικότι (τὸ ρῆμα γίνεται ἀπὸ θέμα πού ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ φροντίζω, ἀπ' ὅπου καὶ τὸ τίω=ἐκτιμῶ) μελίφρονα=ἐπίθ. αἰτ. ἐν. τοῦ ἄρσεν. τοῦ μελίφρων, ὄν (ἀπὸ τὸ μέλι καὶ φρήν) δεξιτερεῖφι=δοτικῆ ἐπικῆ τοῦ ἐπίθ. δεξιτερός, ἢ, ὄν, δὲν ἀναβιβάζει τὸν τόνον δεξιτερος κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὸ δεξιός δέπαϊ=οὐσιαστ. δοτ. ἐν. τοῦ δέπας ὄφρα=τελ. σύνδεσμος λείψαντε=μετοχῇ ἄορ. δυικοῦ ἄρ. τοῦ λείψω ἀπὸ τὸ ὅποιον ἢ λειβή=ἢ σπουδῆ ὅπως ἀμείβω, ἀμοιβή, ἀλείφω, ἀλοιφή, ἀείδω ἀοιδός λείπω λοιπός) κιοίτην=εὐκτ. δυικοῦ ἀριθμοῦ τοῦ κίω σιῆ=γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ ἴσταμαι ἄττ. ἔστη. προπάροισεν=ἐπίρρ. ὀνόμαζε=γ' ἐν. παρατ. (ἀναύξητος) ἄττ. ὀνόμαζε. τῆ=μόριον παρακελευσματικόν μετὰ τὸ ὅποιον ἀκολουθεῖ προστακτικῆ, ὑπάρχει καὶ τῆ=ἐπίρρ. τοπικόν, ἀναφορικόν καὶ τροπικόν τῆ=ἐκεῖ τῆ=ὅπου τῆ=ὅπως. σπεῖσον=προστ. ἄορ. α' τοῦ σπεύδω εὐχεο=προστ. ἐνεστ. τοῦ εὐχομαι οἴκαδε=ἐπίρρ. τοπικόν ἰκέσθαι=ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἰκνέομαι (εἰς τοὺς ἄττ. πεζοὺς σύνθετον ἀφικνοῦμαι) ἄφ=ἐπίρρ. (ἔχει συγγένειαν μὲ τὴν ἀπὸ λατ. abs) δυσμενέων=γεν. πληθ. τοῦ ἐπίθ. δυσμενῆς δτρύνει=γ' ἐν. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ ὀτρύνω παρ. ὀτρυνεν καὶ ὠτρυνον μέλλ. ὀτρυνέω ἄορ. ὠτρυνα ἐμείτο=γεν. ἐν. προσωπ. ἄντων. ἄττ. ἐμοῦ κελαινεφεί=ἐπίθ. δοτ. ἐν. τοῦ κελαινεφῆς, ἐς (ἀπὸ τὸ κελαινός καὶ νέφος ἀπὸ τὸ κελαινονεφῆς μὲ ἀπολογίαν ὅπως ἀμφιφορεὺς ἀμφορεὺς, τετράπεζα τράπεζα ἀπόποινα—ἄποινα κατὰ—δράται=γ' ἐν. ὄρ. ἐνεστ. τοῦ καθοράομαι αἴτει=προστ. ἐνεστ. τοῦ αἰτέω οἰ=δοτ. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. γ' προσώπου εὐ=οὐ=γεν. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. γ' προσ. μιν=

αὐτόν, αὐτήν, αὐτὸ νοήσας=μετοχ. ἄορ. α' τοῦ νοέω τῶ=δεικτ. =αὐτῶ πίνουος=ἐπιθ. πίνουος, η, ον (ἀπὸ τὸ πινῶ=συνος μὲ ἀπλολογία) (ἀπὸ τὸ πίνος=ἡ ἐμπιστοσύνη). ἴης=β' ἐν. ὑποτακτ. τοῦ εἶμι ταχυπῶλων=ἐπιθ. ὁ ταχύπωλος, ον (ἀπὸ τὸ ταχύς καὶ πῶλος=τὸ μικρὸν τοῦ ἀλόγου, τὸ πουλάρι) τοι=δοτ. ἐν. τῆς προσ. ἀντων. ἀττ.=σοὶ ἔδν=κτητ. ἐπιθ. ἐός, ἐή, ἔδν (ἀπὸ τὸ ἔξ καὶ τὸ ὄς) εὐρύοπα=ἐπιθ. πτωσ. ὄνομαστ. (προέρχεται ἡ ἰδιόρρυθμος αὐτῆ ὄνομαστ. ἀπὸ τὴν κλητικὴν πτωσιν κατ' ἄλλους εἶναι ἀρχαιοτάτη ὄνομαστικῆ ὄπως, εἰς τὴν ἀδελφὴν λατινικὴν παυτα=ὁ ναύτης) (ἡ λέξις σύνθετος ἀπὸ τὸ εὐρύς καὶ τὸ οκ=ὄσσε μάτια) κελοίμην=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ κέλομαι μεμαῶτα=μετοχ. παρακ. τοῦ μέμονα τὸ ὁποῖον εἶναι παρακ. μὲ σημασίαν ἐνεστῶτος μετοχῆ μεμαῶς.

Στ. 281 — 298

Συντακτικά : κῆρυξ—Πρίαμος=ἐπεξηγήσις τοῦ τῶ ἔχοντες =τροπ. μετοχῆ φρεσὶ=δοτ. τοπικὴ σφι=δοτ. ἀντικ. ἐκ τοῦ ἀγχιμόλον θυμῶ=δοτ. τρόπου τετηῶτι=ἐπιθ. μετοχῆ. ὄφρα λείψαντε κιοίτην=τελικὴ πρότασις λείψαντε=χρον. μετοχῆ ἰππων =γεν. ἀντικ. εἰς τὸ προπάραιθεν Διὶ πατρὶ=ἀντικ. τοῦ σπεῖσον ἰκέσθαι=τελ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ εὐχεο ἐπεὶ ἄρ' σέ γε θυμὸς ὀτρύνει ἐπὶ νῆας=χρον. πρότασις οὐκ ἐθελούσης=γεν. ἀπόλυτος ἐναντ. μετοχῆ ὅς τε ὄραται=ἀναφορ. πρότασις ὅς τε οἱ αὐτῶ φίλτατος (ἐστίν) οἱ=δοτ. προσ. αὐτῶ=κατηγορ. προσδ. δεξιὸν=κατηγορ. ὄφρα... ἴης ταχυπῶλων=τελ. πρότασις νοήσας=χρονικὴ μετοχῆ αὐτὸς=κατηγορ. προσδιορ. μιν=ἀντικ. τῶ=δοτ. ἀντικ. εἰς τὸ πίνουος εἶ δέ τοι οὐ δώσει... Ζεὺς=ὑποθ. πρότασις οὐκ ἂν ἐγὼ... κελοίμην=κυρίᾳ ἀπόδοσις (ὑποθ. λόγος α' εἶδους, πραγματικόν) τοι—ἄγγελον=ἀντικ. τοῦ δώσει ἐποτρύνουσα=τροπ. μετοχῆ ἰέναι=τελ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ κελοίμην μεμαῶτα περ=ἐναντιωμ. μετοχῆ.

Στ. 281 — 298

Αἰσθητικά : ἐν δώμασιν ὑψηλοῖσιν=ἡ ζεῦξις τῶν ἡμιόνων καὶ τῶν ἰππων ἐγένετο εἰς τὴν αὐλὴν ἐπομένως ἡ φράσις αὐτῆ εἶναι γενικὴ πυκινὰ φρεσὶ μῆδεα ἔχοντες=καὶ ὁ Πρίαμος, ὁ ὁποῖος φυσικὰ εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴν ψυχικὴν ταραχὴν καὶ ὁ κῆρυξ σκέπτονται διὰ τὸ ταξίδι καὶ τὴν τύχην τοῦ θά ἔχουν κατ' αὐτὸ ἦλθ' Ἐκάβη τετηῶτι θυμῶ=Ἡ Ἐκάβη ἦτο λυπημένη ἀφ' ἐνόος διὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἐκτωρος, ἀφ' ἐτέρου διὰ τὴν τύχην τοῦ Πριάμου· ὄφρα λείψαντε κιοίτην=ἔδω βλέπομεν ὅτι εἰς τὴν σπονδὴν συμπεριελήφθη καὶ ὁ κῆρυξ, ἐνῶ μόνον ὁ Πρίαμος θά ἔκαμνε αὐτὴν· σέ γε=ζωηρὰ ἀντίθεσις μὲ τὸ ἐπόμενον ἐμεῖο

οὐκ ἐθελοῦσης *ἔπειτα*—ἡ λέξις ἀναφέρεται εἰς τὴν προηγουμένην πρότασιν ἐπεὶ ἄρ' σέ γε θυμὸς ὀτρύνει· *κατὰ—δραῖται*—τιῆσις *ὅς τε οἱ αὐτῷ φίλιαιος οἰωνῶν, καὶ εὐκράτος ἐστὶ μέγιστος*—ἔδω βλέπομεν ὅτι ἀπὸ τὴν ἀναφορικὴν πρότασιν μετέβη κατ' ἀνακόλουθον τρόπον εἰς ἀνεξάρτητον *ἄφρα μιν αὐτὸς ἐν ὀφθαλμοῖσιν νοήσας*—Ἡ Ἐκάβη μὴ ἔχουσα ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἀγγελίαν [τοῦ Διὸς προτρέπει τὸν Πρίαμον νὰ μὴ πορευθῆ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν ἐὰν ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια του δὲν ἴδῃ τὸν «δεξιὸν» οἰωνόν.

Στ. 281 — 298

Πραγματικά : *ζευγνύσθην*—δὲν ἠσυχολοῦντο οἱ ἴδιοι μὲ τὴν ζευξίν τῆς ἀμάξης, διότι τοῦτο ἔκαυνον· οἱ υἱοὶ τοῦ Πριάμου, ἀλλὰ ἐννοεῖ ἔδω ὅτι ἐπέβλεπον τὴν ὅλην ἐργασίαν· *Ἰππῶν προπάροιθεν*—ἐστάθη ἡ Ἐκάβη ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ ἄλογα, διότι ἠτοιμάζετο ὁ Πρίαμος νὰ ἀνέβῃ εἰς τὸν δίφρον· *Ἰδαίῳ Κρονίῳ*—εἰς τὸ ὄρος Ἴδη, ποῦ ἐκτείνεται ἀπὸ τὴν Φρυγίαν πρὸς τὴν Μυσίαν καὶ διὰ μέσου αὐτῆς καταλήγει εἰς τὸν Ἑλλησπόντον, εἶχε βωμὸν καὶ τέμενος ὁ Ζεὺς· *κατὰ—δραῖται*—τὸ ρῆμα αὐτὸ ἔχει τὴν ἔννοιαν ὅτι ἐπροστάτευεν ὁ Ζεὺς τὴν χώραν τοῦ Πριάμου· *φίλιαιος οἰωνῶν*—ἔδω ἐννοεῖται ὁ αἰετός, ὁ ὁποῖος ἦτο τὸ ἀγαπητὸν πτηνὸν τοῦ Διὸς κατ' ἄλλους· διότι τὸ πτηνὸν αὐτὸ περιφέρεται εἰς τὰς κορυφὰς τῶν ὀρέων, αἱ ὁποῖαι ἦσαν ἀφιερωμέναι εἰς τὸν Δία, ὅπου ἐκεῖ διέτριβεν, κατ' ἄλλους διότι θῆαν ὁ Ζεὺς ἔγινε βασιλεύς, ἐφανέρωσεν εἰς αὐτὸν τὰ μέλλοντα· *δεξιὸν*—ἡ πτῆσις αὐτοῦ πρὸς τὰ δεξιὰ ἦτοι πρὸς ἀνατολὰς ἐθεωρεῖτο αἰετός. Τὸ δεξιὸν αὐτὸ ἐννοεῖται βεβαίως ὡς πρὸς ἐκεῖνον ποῦ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα βλέπει πρὸς Βορρᾶν δηλ. πρὸς τὸν Ὀλυμπον.

Στ. 299 — 313

Τὴν δ' ἀπομειβόμενος || προσέφη Πρίαμος θεοειδής· Π
 «ὦ γύναι, | οὐ μὲν | τοι || τὸδ' ἐφιεμένη ἀπιθήσω· Π
 ἔσθλον | γὰρ Διὶ | χεῖρας ἀνασχέμεν, || αἶ κ' ἐλέησῃ». Β
 Ἡ ῥα, καὶ | ἀμφίπολον ταμίην || ὦτρυν' ὁ γειραιὸς Ε
 χερσὶν ὕδωρ ἐπιχευαὶ σκήρατον || ἡ δὲ παρέστη Β
 χέρνιβον | ἀμφίπολος || πρόχοιόν θ' ἅμα | χερσὶν ἔχουσα· Π
 νιψάμενος δὲ κύπελλον ἐδέξατο || ἦς ἀλόχοιο· Β
 εὔχετ' ἔπειτα | στάς μέσωσ' | ἔρκει, || λείβε δὲ | οἶνον Β

Στ. 281 — 298

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ. χρυσέω ἐν δέπαϊ, ὄφρα λείψαντε= προκειμένου νὰ ἐξευμενίσουν τὸ θεῖον ἔκαμνον σπονδὴν μὲ οἶνον.

Στ. 281 — 298

Νόημα: Ἐνῶ ὁ Πρίαμος καὶ ὁ κῆρυξ παρηκολούθουν τὴν ζευθεὶν τῶν ζώων, παρουσιάσθη ἡ Ἐκάβη περίλυτος ἐκράτει εἰς τὸ δεξιὸν χεῖρ χρυσοῦ κύπελλον ποῦ περιεῖχε κρασί διὰ σπουδὴν καὶ ἀφοῦ ἐστάθη ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ ἄλογα προέτρεπε τὸν Πρίαμον πρὶν νὰ ἀναχωρήσουν νὰ κάμνουν σπουδὴν εἰς τὸν Δία καὶ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ ἀποστείλῃ εἰς αὐτοὺς αἴσιον οἰωνόν. Καὶ ἐὰν ὁ οἰωνὸς αὐτὸς ποῦ θὰ ἴδῃ ὁ Πρίαμος μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια εἶναι αἴσιος, τότε νὰ μεταβῇ ἀφόβως εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν, ἄλλως νὰ παραιτηθῇ τοῦ ταξιδίου.

Στ. 281 — 298

Περίληψις: Ἡ Ἐκάβη παρουσιάσθη εἰς τὸν Πρίαμον ἔχουσα χρυσοῦ κύπελλον μὲ κρασί καὶ παρεκάλεσεν αὐτὸν νὰ κάμῃ σπουδὴν προτοῦ ἀναχωρήσουν καὶ νὰ ζητήσῃ ἀπὸ τὸν Δία αἴσιον οἰωνόν.

Στ. 281 — 298

Ἐπιγραφή: Ἡ Ἐκάβη κάμνει σύστασιν πρὸς τὸν Πρίαμον νὰ κάμῃ σπονδὴν πρὸς τὸν Δία.

Στ. 299 — 313

Πρὸς αὐτὴν τότε ἀπαντῶν εἶπεν ὁ θεόμορφος Πρίαμος.
 «Γυναῖκα, θὰ ὑπακούσω εἰς αὐτὴν σου τὴν ἐπιθυμίαν»
 διότι εἶναι καλὸν νὰ προσευχηθῶ εἰς τὸν Δία μήπως μὲ εὐσπλα-
 χνισθῇ.
 Εἶπε λοιπόν, καὶ τὴν θεραπαινίδα οἰκονόμον διέταξεν ὁ γέρον
 νὰ χύσῃ ἐπάνω εἰς τὰ χέρια καθαρὸν νερόν· καὶ αὐτὴ ἡ θερα-
 παινίς ἐστάθη κοντὰ του
 τὴν λεκάνην καὶ τὸ κανάτι συγχρόνως εἰς τὰ χέρια κρατοῦσα.
 Ἀφοῦ δὲ ἔπλυνε (τὰ χέρια του) ἐπῆρεν ἀπὸ τὴν σύζυγόν του το
 κύπελλον
 ἔπειτα προσήχετο ἀφοῦ ἐστάθη εἰς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς, ἔχουσε
 ἰδέ κρασί

οὐρανόν | εἰσαν(ί)δων || καὶ | φωνή|σας· ἔπας | ἠὺδα·
 «Ζεὺ πάτερ, | Ἰδη|θεν μεδέων, || κύδι|σθε μέγιστε,
 δός μ' ἐς Ἀ|χιλλῆ|ος || φίλον | ἔλθειν | ἠδ' ἔλεμινόν·
 πέμψον | δ' αἰ|ώωνόν, || ταχύν | ἄγγελον, | ὅς τεσοί | αὐτῶ
 φίλτατος | οἰωνών, || καὶ εἰ| κράτος | ἔστι μέγιστον,
 δεξιόν, | ὄφρα μιν | αὐτὸς || ἐν | ὀφθαλ|μοῖσι νοή|σας,
 τῷ πῖ|συ|νος ἐπὶ | νῆας ἴ|ω || Δανα|ῶν ταχυ|πώλων».

Στ. 299 — 313 :

Ἑρμηνευτικά: θεοειδής=θεόμορφος ἐφίεμαι=παραγγέλλω ἀπιθέω=δὲν ὑποκούω ἐσθλός=καλὸς ἀνασχέμεν τοῦ ἀνέχω=ὕψων ἀνέχω χειρας=προσεύχομαι ἐλεέω=εὐσπλαχνίζομαι ἦ=εἶπε ἀμφίπολος=θεραπαινὶς ταμίη=οἰκονόμος ὄτρυνω=διατάσσω ἐπιχεῦναι τοῦ ἐπιχεῶ=χύνω ἀκήρατος=καθαρὸς παρεῖστη τοῦ παρίσταμαι=ἴσταμαι πλησίον πρόχους=τὸ κανάτι ἔχω=κρατῶ νιψάμενος τοῦ νίζω=πλένω ἄλοχος=σύζυγος ἦς=ἔῆς=ἰδικῆς τοῦ ἔρκος=ἡ αὐλή λείβε τοῦ λείβω=χύνω εἰσανιδῶν τοῦ εἰσανορῶ=ἀτενίζω πρὸς τὰ ἄνω φωνέω=φωνάζω ἢ μετοχή φωνήσας μὲ τὸ ἠὺδα=δυνατὴν φωνὴν Ἰδηθεν=ἀπὸ τὴν Ἰδην μεδεων τοῦ μέδω=βασιλεύω κύδιστε=ἐνδοξότατε δός ἐλθεῖν=κάμε νὰ πάω ἐλεεινός=ὁ προκαλῶν τὴν συμπαθειαν, ὁ ἄξιος συμπαθείας. (Αἱ παρατηρήσεις ἑρμηνευτικά, γραμματικά, συντακτικά, αἰσθητικά τῶν στίχων 310—313 εἶναι αἱ ἴδιαι μὲ τὰς παρατηρήσεις τῶν στίχων 292—295).

Στ. 299 — 313

Γραμματικά: ἐφιεμένη=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἐφίεμαι ἀπιθήσω=μελλ. ὀριστ. τοῦ ἀπιθέω μελλ. ἀπιθήω ἄορ. ἀπιθήσεν ἀνασχέμεν=ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἀνέχω ἄορ. ἀνέσχον αἶ=σύνδεσμος μὲ προτάσεις ὑποθετικὰς πάντοτε μὲ ὑποτακτικὴν αἰτ=εἰ κεν=ἂν ἐλέσησῃ ὑποτακτ. ἄορ. τοῦ ἐλεέω μέλλ. ἐλεήσει, ἄορ. ἐλέησα ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἠμί ἀμφίπολον=οὐσιαστ. ἢ ἀμφίπολος (ἀπὸ τὸ ἀμφὶ καὶ πέλομαι) ταμίην=αἰτ. ἐν. τοῦ ἢ ταμίη (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ τημελέω=φροντίζω), ὄτρυνε=ὀριστ. ἄορ. τοῦ ὄτρυνω ἐπιχεῦναι=ἄπαρ. ἄορ. τοῦ ἐπιχεῶ ἄορ. ἐπέχευεν ἄπαρ. ἐπιχεῦναι μεσ. ἄορ. β' ἐπέχοντο μεσ. ἄορ. α' ἐπεχείλατο. ἀκήρατον=ἐπιθ. ἀκήρατος, ον (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ κηραίνω=βλάπτω) χέρνιβον=οὐσιαστ. οὐδέτερ. τὸ χέρνιβον

ἀφοῦ ἀτένισε πρὸς τὸν οὐρανόν· καὶ μὲ δυνατὴν φωνὴν εἶπεν
 «Πατέρα Δία, ποῦ βασιλεύεις ἀπὸ τῆν Ἰδην, ἐνδοξότατέ, μέγιστε,
 κάμε νὰ πάω εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως ὡσάν φίλος καὶ
 [ἄξιός διὰ συμπάθειαν.
 στείλε δὲ οἰωνόν, ταχὺν ἀγγελιαφόρον, ποῦ εἶναι εἰς ἐσὲ τὸν
 ἴδιον
 ἀγαπητότατος ἀπὸ τοὺς οἰωνούς, καὶ τοῦ ὁποίου ἡ δύναμις εἶ-
 ναι μεγίστη
 αἴσιον, ἵνα, ἀφοῦ ἐγὼ ὁ ἴδιος μὲ τὰ μάτια μου τὸν ἀντιληφθῶ
 εἰς αὐτὸν ἔχων πεποίησιν, πορευθῶ, εἰς τὰ πλοῖα τῶν Δαναῶν
 ποῦ ἔχουν τὰ γρήγορα ἄλογα».

πρόχοον—αἴτ. ἐν. τοῦ ἡ πρόχος (ἀπὸ τὸ πρό καὶ τὸ χέω) *νι-
 ψάμενος*—μετοχ. μέσ. ἄορ. τοῦ νίζω, παρατ. νίζεν μέλλ. νίψω,
 ἄορ. νίψεν μέσ. παρατ. νίζετο, ἄορ. νίψατο, παθ. παρακ. νένι-
 πται. ἦς=γεν. ἐν. τοῦ κτητ. ἐπιθ. ἐός, ἐή, ἐόν *ἄλοχος*—γεν. ἐν.
 τοῦ οὐσιαστ. ἡ ἄλοχος (ἀπὸ τὸ ἀθροιστικόν α καὶ τὸ λέχος=
 κλινῆ) *ἔρκει*—δοτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. τὸ ἔρκος, *λείβε*—γ' ἐν.
 παρατ. τοῦ λείβω παρατ. λείβε ἄορ. λείψαι, *εἰσανιδῶν*—μετοχ.
 ἄορ. β' τοῦ εἰσανορῶ *φωνήσας*—μετοχ. ἄορ. α' τοῦ φωνέω
ἠῦδα—παρατ. τοῦ αὔδαω *Ἰδηθεν*—ἐπίρρ. *μεδέων*—μετοχ. ἐν.
 ἀπαντᾷ μόνον. εἰς τὴν κλητ. τοῦ ἀρσενικοῦ (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα
 μὲ τὸ μέδω=φροντίζω *κῦδιστε*—ἐπιθ. ἀπαντᾷ μόνον εἰς τὸν-
 ὑπερθετ. βαθμὸν (ἀπὸ) τὸ κῦδος=δόξα *ἠδὲ*—σύνδεσμος *ἔλεει-
 νόν*—ἐπίθετ. ἔλεεινός, ἡ, ὄν (ἀπὸ τὸ ἔλεος).

Στ. 299 — 313

Συντακτικά: *τήν*—ἀντικ. τοῦ ἀπαμειβόμενος *ἀπιθήσω*—
 ρῆμα ἐγὼ—ὑποκ. *τοί*—ἀντικ. *ἐφιεμένη*—ἐπιθ. μετοχὴ *τοί*—ὑποκ.
 τοῦ ἐφιεμένη *τόδε*—ἀντικ. τοῦ ἐφιεμένη *ἐσθλὸν (ἔσσι)*—ἀπρό-
 σωπος ἔκφρασις *ἀνασχέμεν*—ὑποκ. τοῦ ἐσθλὸν (ἔστιν) (*ἐμέ*)—
 ὑποκ. τοῦ ἀνασχέμεν *χεῖρας*—ἀντικ. τοῦ ἀνασχέμεν *αἱ κ' ἐλεή-
 ση*—πλαγ. ἐρωτ. πρότασις *ἐπιχεῦσαι*—τελικὸν ἀπαρέμφ. ἀπὸ τὸ
 ὠτρυνεν *ἕδωρ*—ἀντικ. τοῦ ἐπιχεῦσαι *χερσίν*—δοτ. τοῦ ὄργανου
ἔχουσα—τροπ. μετοχὴ *νιψάμενος*—χρον. μετοχὴ (*Πρίαμος*)—
 ὑποκ. (*χεῖρας*)—ἀντικ. *ἐδέξατο*—ρῆμα (*Πρίαμος*)—ὑποκ. *κῦ-
 πελλον*—ἀντικ. *ἄλογοιο*—γεν. ἀπὸ τὸ ἐδέξατο *στάς*—μετοχ. χρο-
 νικὴ *ἔρκει*—δοτ. τοῦ τόπου *μέσῳ*—κατηγορ. προσδιορισμὸς
ἔδς—ρῆμα *ἔλθειν*—ἀπαρέμφ. τοῦ σκοποῦ *μέ*—ὑποκ. τοῦ ἀπα-
 ρεμ. *φίλον*—*ἔλεεινόν*—κατηγορούμενα.

Στ. 299 — 313

Δισθητικά: *οὐκ ἀπιθήσω*—σχῆμα λιτότητος. Ὁ Πρίαμος

λέγει ὅτι θὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἐντολὴν τῆς συζύγου του, διότι θέλει νὰ τῆς δώσῃ θάρρος καὶ ὄχι διότι δὲν ἔχει ἐμπιστοσύνην εἰς τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ. ὁδὸς μ' ἐλθεῖν φίλον ἢ δ' ἐλεεινὸν—μέτρη τὴν εὐχὴν αὐτὴν δηλώνεται ἡ μεγάλη ἐπιθυμία τοῦ Πριάμου νὰ τύχῃ τῆς εὐμενείας καὶ τοῦ οἴκτου τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 299 — 313

Πραγματικά: ταμίη=ταμίη ἦτο ἡ οἰκονόμος τοῦ οἴκου ἢ ἡ ὁποία καὶ κατηύθυνε τὰς ὑπηρετίας (δμῶας) εἰς τὸ ἔργον των. Συνήθως ταμίη ἦτο ἡ πλέον ἡλικιωμένη *χέρνιβον*=ἦτο ὁ νίπτῃρ δηλ., λεκάνη διὰ νὰ πλένουν τὰ χέρια *πρόχουον*=ὁ πρόχουος ἦτο καὶ αὐτὸ ἐνὰ ἀγγεῖο μὲ τὸ ὁποῖον ἔχυνον νερὸν διὰ νίψιμον τῶν χειρῶν. Τὴν πρόχουον ἐχρησιμοποιοῦν ἀκόμη καὶ σὰν δοχεῖον κρασιοῦ. *ἐρκεῖ*=τὸ ἔρκος ἦτο τόπος περίφρακτος εἰς τὴν αὐλὴν ὅπου εὐρίσκετο ὁ βωμὸς τοῦ Ἐρκεῖου Διός, ἐπὶ τοῦ ὁποῦ προσεφρόντο αἱ θυσίαι.

Στ. 299 — 313

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *χερσὶν ὕδαρ ἐπιχεῖται ἀνήρατον*=Οἱ ἀρχαῖοι εἶχον τὴν συνήθειαν πρὸ πάσης ἱεροπραξίας νὰ νίπτουν τὰς χεῖρας. Τὴν συνήθειαν αὐτὴν εὐρίσκομεν σήμερον εἰς τοὺς μουσουλμάνους.

Στ. 314 — 338

Ὡς ἔφατ' εὐχόμενος τοῦ δ' ἔκλυε μητίετα Ζεὺς'	Π
αὐτίκα δ' αἰετόν ἦκε, τελειότατον πετεῖνων,	ΠΤ
μόρφον θηρητῆρ', δν καὶ περικνόν καλέουσιν.	Π
ῥοση δ' ὑπορδίφοιο, θύρη θαλάμοιο τέτυκται	ΤΤ
ἀνέρος ἀφνειοῖο, ἐῦ κληῖτο' ἀραρυῖα,	ΤΤ
τόσσ' ἄρα τοῦ ἐκάτερθεν ἔσαν πετρά' εἷσατο δέσφι	Β
δεξιὸς ἀίξας ὑπέρ ἄστεος' οἱ δὲ ἰδόντες	Β
γῆθησαν, καὶ πᾶσιν ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἰάνθη.	ΤΤ
Σπερχόμενος δ' ὁ γέρων ξειστοῦ ἐπιβήσετο δίφρου	Π
ἐκ δ' ἔλασέ προθύροι καὶ αἰθούσης ἐριδούπου.	ΤΤ
πρόσθε' μεν ἡμίονοι ἔλκον τέτρακκλον ἀπήνην,	Π
τὰς ἰδαῖος ἔλαυνε δαιφρων' αὐτὸρ δῖπισθεν	Β
ἔπιποι, τοὺς δ' γέρων ἐφέπων μάστιγι κίλευε'	Ε

Στ. 299 — 313

Νόημα. Ὁ Πρίαμος διὰ τὴν δόσιν θάρρος εἰς τὴν Ἑκάβην εἶπεν ὅτι θὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τῆς καὶ θὰ προσευχηθῇ εἰς τὸν Δία μὴπως τὸν εὐσπλαχνισθῇ. Καὶ ἀμέσως διέταξε τὴν θεραπαινίδα ἢ ὅποια κρατοῦσα λεκάνην καὶ κανάτι ἔχουε νερὸν εἰς τὰ χέρια τοῦ Πριάμου. Ὅταν ἔπλυνε τὰ χέρια του ἐπῆρε ἀπὸ τὴν σύζυγόν του τὸ κύπελλον καὶ ἔκαμε σπονδὴν μὲ κρασί εἰς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς ἔχων ἐστραμμένα τὰ βλέμματα πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ παρεκάλεσε τὸν ἐνδοξότατον καὶ μέγιστον Δία νὰ τοῦ στείλῃ αἴσιον τὸν προσφιλέη του οἴκειον διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν καὶ νὰ τύχῃ τῆς συμπαθείας καὶ τῆς φιλίας τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 299 — 313

Περίληψις. Ὁ Πρίαμος δέχεται τὴν σύστασιν τῆς Ἑκόβης καὶ ἀφοῦ πλύνει τὰ χέρια του κάμνει σπονδὴν καὶ προσεύχεται εἰς τὸν Δία νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ μεταβῇ εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν καὶ νὰ τύχῃ τῆς συμπαθείας τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 299 — 313

Ἐπιγραφή. Ὁ Πρίαμος κάμνει σπονδὴν πρὸς τὸν Δίαν διὰ νὰ σταθῇ βοηθὸς κατὰ τὸ ταξιδιόν του.

Στ. 314 — 338

Ἔτσι εἶπε προσευχόμενος ἤκουσε δὲ αὐτὸν ὁ πάνσοφος Ζεὺς.
Ἀμέσως δὲ ἀετὸν ἔστειλεν, τὸ ὀληθέστατον ἀπὸ τὰ πτηνὰ
τὸν σκουρόχρωμον κυνηγόν, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσι καὶ περκνόν.
ὅση δὲ εἶχε κατασκευασθῇ ἡ θύρα ὑψηλοῦ θαλάμου
ἀνθρώπου πλουσίου, κατὰ μὲ μοχλοῦς (σύρτας) ἀσφαλισμένη
τόσαι ἀκριβῶς ἦσαν οἱ φτεροῦγες του καὶ ἀπὸ τὰ δύο μέρη ἔφα-
| νη δὲ εἰς αὐτοὺς
δεξιὰ πετάξας ὑπεράνω τῆς πόλεως ἔκεινοι τότε μόλις τὸν εἶδαν
ἐχάρησαν καὶ εἰς ὄλγους εἰς τὰ στήθη ἢ καρδίαν εὐχαριστήθη.
Βιαζόμενος δὲ ὁ γέρον ἐπεβίβασθη τοῦ στιλπνοῦ δίφρου
καὶ ἐτρόβηξε (τὰ ὄλογο) ἔξω ἀπὸ τὸ πρόθυρον καὶ τὴν θορυβώ-
| δη στοά.

Ἐμπρὸς μὲν οἱ ἴμλινοι ἔσυραν τὴν τετράτροχον ἄμαξαν,
τὸς ὁποίας ὠδήγει ὁ συνετὸς Ἰδαῖος ὀπίσω δὲ
τὰ ὄλογο, τὰ ὁποῖα ὁ γέρον διευθύνων διηγείρε μὲ τὴν μᾶστιγα

καρπαλιμῶς κατὰ ἄστυ·	φίλος δ' ἅμα	πάντες ἔποντο	ΤΤ	
πόλλ' ὄλοφυρόμενοι,	ὡς εἰ θνατόνδε κίοντα·		Π	
οἱ δ' ἐπεὶ οὖν πόλιος κτέβαν,	πεδίον δ' ἀφίκοντο,		Π	
οἱ μὲν ἄρ' ἄφορροι	προσι·	Ἴλιον ἀπονέοντο,	Π	
Παῖδες	καὶ γαμβροί·	τῷ δ' οὐ λάθον	εὐρύοπα Ζῆν	Π
ἐς πεδίον προφαίνεντε·	ἰδὼν δ' ἐλέησε γέροντα.		ΤΤ	
αἴψα δ' ἄρ' Ἑρμεία,	οὐκ ἔκλυες,	ἀντίον ἠΰδα·	Π	
«Ἑρμεία, σοὶ γάρ τε	μάλιστα γε φίλτατον	ἐστίν	ΤΤ	
ἀνδρὶ·	ἔταιρῖσαι	καὶ τ' ἔκλυες,	ὦ κ' ἐθέλησθα·	Π
βάσκ' ἴθι,	καὶ Πρίαμον	κοίλας ἐπὶ	νῆας Ἀχαιῶν	Π
ὡς ἄγαγ',	ὡς μήτ' ἄρ' τις ἴδῃ	μήτ' ἄρτε νοήσῃ,	Ε	
τῶν ἄλλων Δαναῶν,	πρὶν Πηλεΐωνάδ' ἰκέσθαι».		Π	

Στ. 314 — 338

Ἑρμηνευτικά: κλύω=ἰκούω μητίετα=ὁ πάνσοφος αὐτίκα
 =ἡμέσως αλειτός=ἕτερος ἦνε τοῦ ἴημι=τετέλλω τελειότατος=
 ἀληθέστατος πετεηνός=ὁ πιητός μόρφνος=σκουρόχρωμος θη-
 ρητήρ=κυνηγός ὑπόσοφος=ὁ ἔχων ὑψηλὴν στέγην, ὁ ὑψηλός
 τέτυκται τοῦ τεύχω=κατασκευάζω ἀφνειός=πλούσιος ἐὺ κλήϊς
 =καλὰ ἀσφαλισμένος ἀραρυῖα τοῦ ἀραρυίσκω=συνδέω, προσαρ-
 μόζω ἐνάτερθεν=ἀπὸ τὰ δύο μέρη εἴσατο τοῦ εἶδομαι=φαίνο-
 μαι δεξιός=δεξιὰ ἀίξας τοῦ αἰσαω=ὄρωμ, πετῶ γήθησαν τοῦ γη-
 θέω=χαίρω λάνθη τοῦ λαίνω=εὐχαριστῶ, ἀνακουφίζω σπερχό-
 μενος τοῦ σπέρχομαι=βιάζομαι ξεσιός=σιλιπνός, λείος ἐπι-
 βήσαιο τοῦ ἐπιβαίνω=ἀνεβαίνω ἐπάνω ἐκ=ἔξω ἔλασε τοῦ ἐλάω
 =τραβῶ αἰθουσα=στοιὰ ἐριδουπος=θορυβώδης πρόσθε=ἐμ-
 πρὸς ἔλιον τοῦ ἔλω=σύρω τετράκυκλος=τετράτροχος ἀπήνη
 =ἄμαξα ἔλαυσε τοῦ ἐλαύνω=ὀδηγῶ δαΐφρων=συνετός ἐφέπει
 =διευθύνω καρπαλίμως=ταχέως κατὰ ἄστυ=κατερχόμενος τὴν
 πόλιν ὄλοφυρῶμαι=κλαίω θνατόνδε=εἰς τὸν θάνατον κίω=
 βαδίζω ἄφορροι τοῦ ἄφορρος=ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω ἐρχόμενος προσι
 =πρὸς ἀπονέομαι=ἀπέρχομαι τῷ=οἱ δύο λάθον τοῦ λανθάνω
 =διαφεύγω τὴν προσαχὴν εὐρύοπα=ὁ μακρὰν βλέπων προφα-
 νέντε τοῦ προφαίνομαι=ἐμφαγίζομαι ἐλεῶ=εὐσπλαχνίζομαι

ταχέως κατερχόμενος τὴν πόλιν· οἱ ἀγαπητοὶ τοῦ δὲ ὄλοι μαζί
| ἠκολούθουν

πολλὰ δάκρυα χύνοντες, ὡτάν νὰ ἐβάδιζε πρὸς τὸν θάνατον.
αὐτοὶ δὲ ὅταν λοιπὸν κατήλθον ἀπὸ τὴν πόλιν καὶ ἔφθασαν εἰς
| τὴν πεδιάδα,

ἐκεῖνοι μὲν ὅπως ἦταν φυσικὸν ὀπίσω πρὸς τὸ Ἴλιον ἀπήρχοντο,
δηλ. οἱ υἱοὶ καὶ οἱ γαμβροὶ· ἐκεῖνοι ὁμῶς οἱ δύο δὲν διεφύγαν
| τὴν προσοχὴν τοῦ μακρὰν βλέποντος Διὸς
ὅταν ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν πεδιάδα ἀφοῦ δὲ τοὺς εἶδε· εὐσπλα-
| χνίσθη τὸν γέροντα

ἀμέσως δὲ λοιπὸν πρὸς τὸν Ἑρμῆν, τὸν υἱὸν τοῦ, εἶπε·
«Ἑρμῆ, ἐπεὶδὴ εἰς ἐσὲ πρὸ πάντων προσφιλέστατον εἶναι
νὰ συνοδεύῃ; (κάθε) ἄνθρωπον, καὶ συνήθως ἀκούης, ὅποιον
| θέλεις

ἐμπρὸς πῆγαινε καὶ τὸν Πρίαμον εἰς τὰ κοῖλα πλοῖα τῶν Ἄ-
| χαιῶν·

κατὰ τέτοιον τρόπον ὠδήγητε, ὥστε οὔτε καὶ νὰ τὸν ἴδῃ κανεὶς
| οὔτε καὶ νὰ τὸν ἀντιληφθῇ

ἀπὸ τοὺς ἄλλους Δανούς, πρῶτοῦ νὰ φθῆσῃ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ
| υἱοῦ τοῦ Πηλέως».

αἶψα=ταχέως, ἀμέσως ἀντίον=ἀντίκρου ἐταιρίζαι τοῦ ἐταιρίζω
=συνοδεύω βάσκ· ἔπι=ἐμπρὸς πῆγαινε ὡς=ἔτσι, μὲ τέτοιον
τρόπον ἄρα—ἄρα=καὶ—καὶ ἄραγε τοῦ ἄγω=ὀδηγῶ Πηλεΐωνάδε
=εἰς τὸν υἱὸν τοῦ Πηλέως.

Στ. 314 — 338

Γραμματικά: ὦς=ἐπίρρ. ἔφατο=γ' ἐν. παρατ. τοῦ=δεικτ.
ἐκλυε=γ' ἐν. παρατ. τοῦ κλύω μητίετα=ἐπίθ. πτώσ. ὀνομαστ.
(ἀπὸ τὸ μητίσμαι=σκέπτομαι καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ μητίς=φρόνησις)
αἰετῶν=οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ αἰετός καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὸ αἶφι-ετός
λατιν. avis=πούλι) ἦκε=γ' ἐν. ὀρ. ἄορ. β' τοῦ ἦμι πετεηνῶν
=ἐπίθ. γεν. πληθ. πετεηνός (ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ πέτομαι) μόρφων
=οὐσιαστ. θηρητήρα=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. θηρητήρ (ἀπὸ τὸ
θηράω=κυνηγῶ) περηνόν=οὐσιαστ. ὄσση=ἀντων. ὄσος, ὄση,
ὄσον (σσ· διὰ τὸ μέτρον) ὑπορόφοισα=γεν. ἐν. τοῦ ἐπίθ. ὑπόρο-
φος τέτυκται=γ' ἐν. παθ. παρακ. τοῦ τεύχω· παρατ. ἔτευχον
μέλλ. τεύξω ἄορ. ἔτευξα ἄορ. β' ἄπαρ. τετωκεῖν μέσ. ἄορ. τετύ-
κοντο παθ. ἄορ. ἐτύχθη παθ. παρακ. τέτυκται ὑπερσ. τετύγμην
τετέλ. μέλλ. τετεύξεται ἀνέρος=γεν. ἐν. τοῦ ἀνὴρ ἄπτ. ἀνδρός
ἀφνειοῦσιν=γεν. ἐν. τοῦ ἐπίθ. ἀφνειός, ὃν (θέμα ἄφν· τοῦ ἀφνειός
=τὸ ἀγαθὸν) ἐκλήϊς=ἐπίθ. (α' συνθ. εἶς=εἰς β' συνθ. κληίς=

κλειδί) ἀραρυῖα=μετοχ. παρακ. τοῦ ἀραρίσκω παρατ. ἀράρισκε, ἀόρ. α' ἄρσε ἀόρ. β' ἤραρε, παρακ. ἄρηρα μετοχ. ἀραρυῖα ὑπερ-
 συντ. ἀρήρει *ἐκάτερθεν*=ἐπίρρ. ἔσαν=γ' πληθ. παρατ. τοῦ εἶμι
 ἀττ. ἦσαν *εἴσατο*=γ' ἐν. ὄρισ. ἀόρ. τοῦ εἶδομαι *σφι*=δοτ. πληθ.
 τῆς προσωπικῆς ἀντων. γ' προσώπου ἀττ. σφισι *ἀίξας*=μετοχ.
 ἀόρ. α' τοῦ αἰσσω- ἢ ἀττω παρατ. ἦισσον ἀόρ. ἦξα ὑποτ. ἀίξη,
 μέτοχ. ἀίξας *γῆθησαν*=γ' πληθ. ὄριστ. ἀόρ. α' τοῦ γηθέω (ἀναύ-
 ξητος) (γηθέω ἢ ἴδια ρίζα μέτ' ὀ λατιν. gaudeo=χαίρω) *ἰάνθη*=
 γ' ἐν. ὄρ. παθ. ἀόρ. τοῦ λαίνω ἀόρ. ὑποτακτ. ἰήνη παθ. ἐνεστώς
 λαίνομαι παρατ. λαίνετο ἀόρ. ἰάνθη *σπερχόμενος*=μετοχ. ἐνεστ.
 τοῦ σπέρχομαι (ἐξ οὗ Σπερχειός) *ξεστοῦ*=ἐπίθ. ξεστός, ἢ, ὄν
 (ἀπό τὸ ξέω=ξύνω) *ἐπεβήσεται*=γ' ἐν. ὄρ. μέσ. μικτοῦ ἀόρ. τοῦ
 ἐπιβαίνω *δίφρον*=οὐσιαστ. ὁ δίφρος (α' συνθ. δι τοῦ δις καὶ β'
 συνθ. τὸ φρ- ἐκ τοῦ φέρω) *ἐκ*=ἐπίρρ. *ἔλασε*=γ' ἐν. ὄρ. ἀόρ. α'
 τοῦ ἐλάω παρατ. ἔλων μέλλ. ἐλώσει ἀόρ. ἔλασεν *προθύροιο*
 =γεν. ἐν. τοῦ οὐσ. πρόθυρον *ἐριδούπον*=ἐπίθ. τοῦ ἐρίδουπος
 καὶ ἐρίγδουπος. ἦ, ὄν (α' συνθετ. τὸ ἐρι καὶ β' τὸ δοῦπος ἢ
 γδοῦπος=κρότος) *πρόσθε*=ἐπίρρ. *ἔλκων*=γ' πληθ. ὄριστ. παρατ.
 τοῦ ἔλκω (ἀναύξητος) ἀττ. εἴλκων *τετράκηνκλον*=ἐπίθ. τετράκυ-
 κλος, ὄν *ἔλαυνε*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἐλαύνω (ἀναύξητος) *δαί-
 φρων* ὁ, ἢ (α' συνθετ. τὸ θέμα τὸ ἴδιον μέ τὸ δαῖναι καὶ δαῖ-
 μων=ἔμπειρος καὶ β' συνθετ. τὸ φρήν) *τοῦς*=ἀναφορ. ἀττ. οὐς
ἐφέπων=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἐφέπω *καρπαλίμως*=ἐπίρρ. (ἀπό τὸ
 καρπάλιμος=ταχύς τὸ ὁποῖον κατ' ἄλλους ἀπὸ τὴν ρίζα καρπι-
 κραπ- κραιπνός=ταχύς κατὰ δὲ Λορεντζάτον ἀπὸ τὸ καρπός
 ποῦ γίνεται ἀπὸ θέμα ποῦ ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς κινήσεως) *ἔπον-
 το* ἀττ. *εἴποντο* (θέμα σεπ- λατιν. sequor=ἀκολουθῶ) *ὄλοφύρο-*
μενος=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ὄλοφύρομαι *θανατόνδε*=ἐπίρρ. *κίοντα*
 =μετοχ. ἐνεστ. τοῦ κίω *πόλιος* ἀττ. *πόλεως* *κατέβαν*=γ' πληθ.
 ὄριστ. ἀόρ. β' τοῦ καταβαίνω ἀττ. κατέβησαν *ἀφικνοντο*=γ' πλη-
 θυντ. ὄριστ. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ ἀφικνοῦμαι *ἄψορροι*=ἐπίθ. ἄψορ-
 ρος, ὄν (ἀπὸ τὸ ἄψ καὶ ὄρρος ἀπὸ τὸ ὄρρος ποῦ ἔχει τὴν ἐν-
 νοιαν τοῦ ῥέω) *προῖ*=πρόθεσις ἀττ. πρὸς *ἀπονέοντο*=γ' πληθ.
 παρατ. τοῦ ἀπονέομαι *ἰώ*=δουικός ὄριστ. *λάθον*=γ' πληθ. ὄριστ.
 ἀόρ. β' τοῦ λάνθάνω *εὐρύοπα*=αἰτιατ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. εὐρύοπα
Ζῆνα=αἰτ. ἐν. τοῦ Ζεὺς *προφανέντε*=δουικός ὄριστ. τῆς μετοχῆς
 τοῦ παθητ. ἀόρ. τοῦ προφαίνομαι *ἐλέησε*=γ' ἐν. ὄριστ. ἀόρ. τοῦ
 ἐλεέω *αἴψα*=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μέ τὸ αἴφνης καὶ τὸ ἰά-
 πτω=ρίπτω) *Ἑρμείαν*=αἰτ. ἐν. τοῦ Ἑρμείας ἀττ. Ἑρμείας—
 Ἑρμῆς. *ἔταιρίζαι*=ἀπαρ. ἀόρ. α'. τοῦ ἔταιρίζω *κε*=ἀν=δουνη-
 τικός *ἐθέλησθα*=β' ἐν. ὑποτακτ. τοῦ ἐθέλω ἀττ. ἐθέλης *βάσκε*
 =προστ. ἐνεστ. τοῦ βάσκω (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μέ τὸ βαίνω)
ἴδω=προστ. τοῦ εἶμι ὡς=ἐπίρρ. *ἄρα* & *ἄρα*=καὶ & καὶ (ὅπως τὸ
 τετε & τε & καὶ & καὶ *ἴδῃ*=ὑποτ. ἀόρ. β' τοῦ ὀράω *νοήσῃ*=ὑποτ.

ἀορ. τοῦ νοῦ Πηλεϊωνάδε=ἐπίρρ. τοπικόν ἰκέσθαι=ἀπαρ.
 ἀορ. β' τοῦ ἰκνέομαι.

Στ. 314' — 338

Συντακτικά: εὐχόμενος=μετοχ. τροπικῆ τοῦ=ἀντικ' τοῦ
 ἐκλυε τελειότατον=κατηγορούμενόν πεπετηγάν=γεν. διαίρετ.
 μόρφον θηρητιῆρα=παράθεσις καλέουσιν=ρήμα (οἱ ἀνθρώποι)
 =ὑποκ. εὐ=ἀντικ. περικόν=κατηγορ. τέτιται=ρήμα θύρη=
 ὑποκ. ἔση=κατηγορ. θαλάμοιο=γεν. κτητικῆ ἀνέρος=γεν. κτη-
 τικῆ ἀραρυία=τροπ. μετόχῃ ἔσαν=ρήμα πτερά=ὑποκ. τόσσα=
 κατηγορ. δεξιός=κατηγορ. λάνθη=ρήμα θυμός=ὑποκ. πᾶσιν=
 δοτ. προσωπικ. σπερχόμενος=τροπ. μετοχῇ δίφρον=ἀντικ. τοῦ
 ἐπεβήσето ἔλασε=ρήμα Πρίαμος=ὑποκ' ἐκ=ἐπίρρ. προσδιόρι-
 σμός προθύροιο—αἰθούσης=γεν. ἀφαιρετικά ἔνεκα τοῦ ἐκ τᾶς...
 ἤλαυνε διαφρων=ἀναφ. πρότασις τᾶς=ἀντικ. τοῦ ἤλαυνέ τοῦς...
 κέλευε καρπαλίμως κατὰ ἄστυ=ἀναφ. πρότασις ἐφθπων=τροπ.
 μετοχῇ μάστιγι=δοτ. ὄργανου. ὀλοφυρόμενος=τροπ. μετοχῇ
 πολλά=σύστοιχον ἀντικ. (μῖν)=ἀντικ. τοῦ ὀλοφυρόμενος κίον-
 τα=τροπ. μετοχῇ θανατόνδε=ἐπίρρ. τοπ. προσδιόρ. ἄωραρα=
 ἐπίρρ. κατηγορούμενόν παῖδες—γαμβροί=ἐπεξηγ. τοῦ οἱ μὲν
 τῶ=ὑποκ. τοῦ λάθον Ζῆνα=ἀντικ. τοῦ λάθον προφανέντε=
 χρον. μετοχῇ τῶ=ὑποκ. τῆς μετοχῆς ἠῦδα=ρήμα (Ζεὺς)=ὑποκ.
 Ἐρμείαν=ἀντικ. φίλτατον ἔστιν=ρήμα (ἀπρόσωπος ἔκφρασις)
 ἔταιρίσαι=ὑποκ. ὦ=ἐξαρτάται ἀπὸ τοῦ ἐκλυες σοι=δοτ. προσω-
 πικῆ ἀνδρῖ=ἀντικ. τοῦ ἔταιρίσαι ἔκλυες=γνώμ. ἀορ. ἀντι κλύες
 ἀγαγε=ρήμα Πρίαμον=ἀντικ. ὡς=ἐπίρρ. προσδ. τρόπου ὡς...
 ἴδη...νοήση...Δαναῶν=γεν. διαίρ. εἰς τὸ τίς πρῖν... ἰκέσθαι=
 χρον. πρότασις ἰκέσθαι=ρήμα Πρίαμόν=ὑποκ. Πηλεϊωνάδε=
 ἐπίρρ. προσδιόρ. τόπου.

Στ. 314 — 338

Αἰσθητικά. Ὅσα ὑπορόφοιο θύρη θαλάμοιο τέτιται—τόσα
 ἄρα ἔσαν πτερά=Ὀραιοτάτη παρομοίωσις τοῦ μήκους τῶν πτε-
 ρύγων τοῦ ἀετοῦ μὲ τὸ ἀνοιγμα τῶν δύο παραστάδων ὑψηλοῦ
 θαλάμου. προθύροιο καὶ αἰθούσης—ἔδῳ ἔχομεν πρωθυστερον
 σχῆμα, διότι πρῶτον εἶναι ἡ αἶθουσα καὶ μετὰ τὸ πρόθυρον
 πρόσθε μὲν ἡμίονοι...κίοντα=παραστατικώτατα ὁ Ὅμηρος
 παρουσιάζει τὴν εἰκόνα τῆς πορείας διὰ μέσου τῆς πόλεως, τὴν
 ὅποιαν παρομοιάζει μὲ νεκρικὴν πομπὴν ἀντίον ἠῦδα=ἔδῳ διὰ
 πρῶτην φοράν ὁ Ζεὺς συγκινημένος ἀπὸ τὴν κατάστασιν τοῦ
 Πριάμου ἔρχεται εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν Ἑρμῆν καὶ τὸν διατάσσει
 νά τὸν βοηθήσῃ Καὶ Πρίαμον=τὸ καὶ ἔδῳ ἀναφέρεται εἰς κάθε
 ἄνθρωπον ὅπως δηλ. κάθε ἄνθρωπον ἔτσι καὶ τὸν Πρίαμον.

ζδη - νοήση=τὰ ρήματα σχεδόν συνώνυμα *μητίετα*—*τελειότατον*—*ύψορόφοιο*—*εξιδούπου δαίφρων εύρύνοπα*=ώραιότατα κοσμητικά επίθετα.

Στ. 314 — 338

Πραγματικά: *θύρη*=έννοεΐται τὸ άνοιγμα μεταξὺ τῶν δύο παραστάδων, πού εἶχε πλάτος περίπου 2 μέτρα *κατὰ ἄστυ*=ὅπως γνωρίζομεν τὰ ανάκτορα τῶν βασιλέων εύρίσκοντο ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ἐπομένως κατήρχοντο *κατέβαν*=χρησιμοποιοεῖ τὸ ρήμα τοῦτο, διότι ἡ πόλις εύρίσκετο ἐπὶ λόφου (σημερινοῦ Ἰσσαρλικ), 30 μέτρα ὑψηλὸν ἐπάνω ἀπὸ τὴν πεδιάδα. *Ἑρμείαν*=ὁ θεὸς Ἑρμῆς ἢ Ἑρμείας ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαίας. Ἦτο ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν καὶ ἔφερε τὰς παραγγελίας τοῦ Διὸς πρὸς τοὺς θνητοὺς, ὅταν εύρίσκοντο εἰς δύσκολον θέσιν. Ὁ Ἑρμῆς ὡς θεὸς τοῦ ἀνέμου ἦτο ψυχοπομπὸς δηλ. ὠδήγει τὰς ψυχὰς τῶν θνητῶν εἰς τὸν Ἄδην. Ἦτο προστάτης τῶν ὁδῶν (ἐξ οὗ αἱ ἐρμαῖκαὶ στῆλαι), τῶν ποιμνίων, τοῦ λόγου (λόγιος Ἑρμῆς) τοῦ Ἐμπορίου (κερδῶος). Ἐπειδὴ ἦτο ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν ἦτο περίφημος δρομεὺς καὶ δι' αὐτὸ ἦτο τὸ ἰδανικῶν τῶν γυμναζομένων. Ἐφερε πτερωτὰ πέδιλα χρυσαῖα, πῖλον ἢ πέτασον εἰς τὴν κεφαλὴν, κηρύκειον εἰς τὰ χέρια τὸ ὁποῖον ἦτο χρυσοῦν (ἐξ οὗ καὶ χρυσόρρατις).

Στ. 314 — 338

Νόημα: Ὁ Ζεὺς ἤκουσε τὴν προσευχὴν τοῦ Πριάμου καὶ

Στ. 339 — 357

Ὡς ἔφατ' οὐδ' ἀπίθῃσε δι ἀκτορος ἀργεῖ φόντης·	ΤΤ
αὐτίκ' ἔ πειθ' ὑπὸ ποσσίν ἐ δήσατο κατὰ πέ διλα	ΤΤ
ἀμβρόσι α χρύ σεια, τὰ μιν φέρον ἡμὲν ἐφ' ὑγρὴν	ΤΤ
ἡδ' ἐπ' ἀ πείρονα γαῖαν ἄ μα πνοι ῆς ἀνέ μοιο·	ΤΤ
εἶλετο δὲ ρά βδον, τῇ τ' ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει,	Π
ὦν ἐθέ λει, τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώ οντας ἐ γείρει·	ΤΤ
τὴν μετὰ χερσίν ἔ χων πέτε το κρατὺς ἀργεῖ φόντης.	Π
αἴψα δ' ἔ βρα Τρο ίην καὶ Ἑλλή σποντον ἵ κανε.	Π
βῆ δ' ἔ ναι κού ρω αἰ συμνη τῆρι ἐ οικῶς,	Π

ἔστειλεν ἀμέσως αἰτὸν σκουρόχρωμον, πού τὸ ἀνοιγμα τῶν πε-
 ρύγων ἦτο τόσον ὅσον τὸ ἀνοιγμα μετὰξὺ παραστάδων θύρας
 ὑψηλῆς αἰθούσης. Ὅλοι ἐχάρησαν μὲ τὴν θεὰν αὐτοῦ τοῦ αἰσίου
 οἰωνοῦ. Ὁ δὲ Πρίαμος ἐπεβιβάσθη τοῦ δίφρου. Ἐμπρὸς ἐπορεύετο
 ὁ Ἰδαίος κῆρυξ πού ᾠδήγει τὴν τετράτροχον ἄμαξαν, ὀπίσω δὲ
 ὁ Πρίαμος ἠκολούθη διὰ μέσου τῆς πόλεως ἀκολουθούμενος ἀπὸ
 τοὺς θρηνῶντας οἰκείους του. Ὅταν ἔφθασαν ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν
 εἰς τὴν πεδιάδα, τότε οἱ μὲν οἰκῆοι τοῦ ἐπέστρεψαν ὀπίσω εἰς τὸ
 Ἴλιον, ὁ Ζεὺς δὲ αἰσθανθεὶς οἶκτον διὰ τὸν γέροντα διέταξε τὸν
 Ἑρμῆν νὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν κατὰ τέτοιον
 τρόπον ὥστε κανεὶς νὰ μὴ τὸν ἀντιληφθῆ ἀπὸ τοὺς Δαναοὺς,
 μέχρις ὅτου φθάσῃ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 314 — 338

Περίληψις. Μετὰ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ αἰσίου οἰωνοῦ, ὁ Πρία-
 μος καὶ ὁ κῆρυξ ξεκινοῦν διὰ τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν. Οἱ
 προπέμψαντες αὐτοὺς συγγενεῖς ἐπιστρέφουν ὀπίσω. Ὁ Ζεὺς
 διατάσσει τὸν Ἑρμῆν νὰ ὀδηγήσῃ τὸν Πρίαμον ἀθέατον μέχρι
 τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 314 — 338

Ἐπιγραφή. Ὁ Πρίαμος ἀναχωρεῖ διὰ τὸ στρατόπεδον τῶν
 Ἀχαιῶν μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Ἑρμοῦ.

Στ. 339 — 357

Ἔτσι εἶπεν (ὁ Ζεὺς)· καὶ δὲν παρήκουσε ὁ ταχέως ἐμφανιζόμε-
 [νος καὶ κομίζων καὶ ἐκτελῶν τὰς διαταγὰς τῶν θεῶν·
 ἀμέσως κατόπιν κάτω ἀπὸ τὰ πόδια του ἔδεσε ὠραῖα πέδιλα
 θεϊκὰ, χρυσαῖα, τὰ ὁποῖα αὐτὸν ἔφεραν καὶ ἐπάνω ἀπὸ τὴν θά-
 [λασσαν
 καὶ ἐπάνω εἰς τὴν ἀπέραντον ξηρὰν, μαζὶ μὲ τὰ φυσήματα τοῦ
 [ἀνέμου·
 ἐπῆρε δὲ τὴν ράβδον, μὲ τὴν ὁποῖαν μαγεύει τὰ μάτια τῶν
 [ἀνθρώπων
 πού θέλει, ἄλλους δὲ πάλιν καὶ κοιμισμένους ξυπνᾷ·
 αὐτὴν (τὴν ράβδον) κρατῶν εἰς τὰ χέρια του ἔπετοῦσε ὁ ἰσχυ-
 [ρὸς ἀργεῖφόντης.
 γρηγορὰ λοιπὸν εἰς τὴν Τροία καὶ τὸν Ἑλλησποντον ἔφθασεν.
 Ἐξεκίνησε δὲ ὁμοιάζων μὲ νεαρὸν κυβερνήτην,

πρῶτον ὑ|πηνή|τη, || τοῦ | περ χαρι|εστάτη | ἦβη. Π
 Οἱ δ' ἐπει | οὔν μέγα | σῆμα || πα|ρέξ "Ι|λοιο ἐ|λασσων, IT
 στήσαν ἄρ' | ἡμιό|νους τε καὶ | ἵππους || ὄφρα πί|σιεν, B
 ἐν ποτα|μῷ· δὴ | γὰρ || καὶ ἐ|πέ κνέφας | ἤλυθε | γαίαν. Π
 τὸν δ' ἐξ | ἀγχιμó|λοιο ἰ|δῶν || ἐφρά|σσατο | κῆρυξ E
 Ἑρμείαν, ποτὶ | δὲ Πριά|μου || φάτο | φώνη | σέν· τε E
 φράζο, | Δαρδαν|ίδη· || φραδέ|ος νόου | ἔργα τέ|τυκται. Π
 ἄνδρ' ὀρό|ω, τάχα | δ' ἄμμε || διαρραί|σσεσθαι ὀ|ῖω. IT
 ἀλλ' ἄγε | δὴ φεύ|γωμεν ἐφ' | ἵππων || ἢ μιν ἐ|πειτα B
 γούνων | ἀψάμ|ενοι λιτα|νεύσομεν, || αἶ κ' ἐλε|ήση». B

Στ. 339 — 357

Ἑρμηνευτικά. ἀπίθησε τοῦ ἀπιθέω=παρακούω διάκτορος
 ὁ κομίζων καὶ ἐκτελῶν τὰς διαταγὰς τῶν θεῶν ἀργεῖφόντης=
 ὁ ταχέως ἐμφανιζόμενος ἐδήσατο τοῦ δέω=δένω ἀμβρόσιος=
 θεϊκός ἡμὲν—ἠδὲ καὶ—καὶ ὑγρή=θάλασσα ἀπειρών=ἀπέραν-
 τος πνοιή=τὸ φύσημα εἴλετο τοῦ αἰροῦμαι=παίρνω θέλω=
 μαγεύω ὄμμα=μάτι ὑπνάω=νυστάζω, κοιμᾶμαι πέτετο τοῦ πέ-
 τομαι=πετῶ κρατὺς=ἰσχυρός αἶψα=γρήγορα ἔκανε τοῦ ἰκάνω
 =φθάνω βῆ ἔλναι=ἔξεκίνησε κοῦρος=νεαρός αἰσυμνητής=ὁ
 κυβερνήτης ὑπηνήτης=γενειοφόρος ἦβη=ἡ νεότης χαρίεις=χα-
 ριτωμένος σῆμα=μνημεῖο παρῆξ ἔλαссαν=ἐπροσπέρασαν σιῆ-
 σαν τοῦ ἰσιημι=σταματῶ κάτι κνέφας=σκότος ἀγχιμολος=ὁ
 ἐρχόμενος κοντὰ ἐφράσσατο τοῦ φράζομαι=ἀντιλαμβάνομαι
 φώνησεν τοῦ φωνέω=λέγω, φράζο τοῦ φράζομαι=προσέχω·
 φραδέως τοῦ φραδέω=συνετός τέτυκται τοῦ τεύχω=κατασκευά-
 ζω, κάνω διαρραίσεσθαι τοῦ διαρραίσομαι=συντρίβομαι ὄτω=
 οἶω=οἶομαι=νομίζω ἄγε δὴ=ἐμπρός λοιπὸν ἀψάμενος τοῦ
 ἀπτομαι=πιάνω λιτανεύω=παρακαλῶ, ἰκετεύω ἐλεέω=εὐσπλα-
 χνίζομαι.

Στ. 339 — 357

Γραμματικά. Ὡς=ἐπίρρ. τροπ. ἔφατ=γ' ἐν. μεσ. παρατ.
 τοῦ φημί ἀπίθησε=γ' ἐν. ὀριστ. ἀορ. α' τοῦ ἀπιθέω διάκτορος
 =ἐπιθ. (α' συνθετ. τὸ διὰ καὶ β' τὸ κτέρας=δῶρον ὅπως παρα-
 δέχεται ὁ Λορεντζάτος), ἀργεῖφόντης=οὐσιαστ. (κατ' ἄλλους
 α' συνθ. τὸ ἄργει (ἀπὸ τὸ ἄργος=λάμπρις) καὶ β' τὸ θείνω=φο-

πού μόλις φυτρώνουν τὰ γένεια του, τοῦ ὁποῦλου βέβαια πάρα
 [πολὺ χαριτωμένη εἶναι ἡ νεότης.
 Αὐτοὶ δὲ (Πρίαμος καὶ κῆρυξ) ὅταν λοιπὸν τὸ ὑψηλὸν μνημεῖον
 [τοῦ Ἴλου προσπέρασαν,
 ἔσταμάτησαν ὅπως ἦτο φυσικὸν τοὺς ἡμιόνους καὶ τὰ ἄλογα,
 [διὰ νὰ πιοῦν
 εἰς τὸ ποτάμι· διότι ἤδη καὶ σκότος ἔπεσεν ἐπάνω εἰς τὴν γῆν,
 αὐτὸν δὲ ἄφου τὸν εἶδε ἀπὸ κοντὰ ἀντελήφθη ὁ κῆρυξ
 δηλ. τὸν Ἑρμῆν, πρὸς τὸν Πρίαμον δὲ ὠμίλησε καὶ εἶπε·
 «Πρόσεχε ἐκεῖ, Δαρδανίδη, συνετοῦ νοῦ ἔργα ἔχουν γίνεи.
 "Ἄνδρα βλέπω, καὶ γρήγορα ἡμεῖς νομίζω ὅτι θὰ συντριβῶμεν·
 "Ἄνδρα βλέπω, καὶ γρήγορα ἡμεῖς νομίζω ὅτι θὰ συντριβῶμεν·
 ἔμπρὸς λοιπὸν ἄς φεύγωμεν (μὲ τὴν ἄμαξαν) πού σύρεται ἀπὸ
 [τὰ ἄλογα ἢ ἄλλως αὐτὸν
 ἄφου πιάσωμεν ἀπὸ τὰ γόνατα ἄς τὸν παρακαλέσωμε μῆπως
 [μᾶς εὐσπλαχνισθῆ].»

νεύω, κατ' ἄλλους ἀπὸ τὸ ἀργός=ταχύς, γρήγορος καὶ τὸ φαί-
 νω καὶ κατ' ἄλλους Ἀργεῖφόντης ἦτο ὁ φονεὺς τοῦ μυθικοῦ
 Ἄργου πού ἦτο φύλαξ τῆς Ἰοῦς) *ἐδήσατο*=γ' ἐν. ὄριστ. μεσ.
 ἄορ. τοῦ δέω *πέδιλα*=οὐσιαστ. μόνον εἰς τὸν πληθυντικὸν (ἀπὸ
 τὸ θ. πεδ—ἀπ' ὅπου καὶ τὸ πούς). *ἀμβρόσια*=ἐπιθ. ἀμβρόσιος,
 ἡ, ον (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ μ(β)ροτὸς *μιν*=αἰτ. ἐν. τῆς ἔπανα-
 ληπτ. ἀντων. αὐτὸς *φέρων* γ' πληθ. παρατ. τοῦ φέρω (ἀναύ-
 ζητος) *ἡμὲν—ἡδὲ*=σύνδεσμος *ύγρην*=ἐπιθ. οὐσιαστικοποιηθὲν
ἀπειρώνα=αἰτ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. ἀπειρών, ονος, ὁ, ἡ (ἀπὸ τὸ α
 στερητ. καὶ πείρας=πέρας) *πνοιῆς*=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιατ. ἡ
 πνοιῆ ἰωνικὸς τύπος ἀντὶ πνοιαῖς ἀττ.=πνοαῖς *εἴλετο*=γ' ἐν.
 ὄριστ. μεσ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέομαι. *τῆ*=ἵναφορ. ἀττ.=ἡ *θέλγει*
 =γ' ἐν. προστ. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ θέλγω *ὑπνώοντις*=μετοχ. ἐ-
 νεστ. τοῦ ὑπνάω (τὸ ρῆμα ἔχει μόνον μετοχὴν ὑπνώοντας) *πέ-
 τετο*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ πέτομαι *κρατὺς*=ἐπιθ. (ἀπὸ τὸ κράτος)
αἶψα=ἐπίρρ. *ἵκανε*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἰκάνω *βῆ*=γ' ἐν. ὄριστ.
 ἄορ. β' (ἀναύζητος) ἀντὶ ἔβη τοῦ βαίνω *κούρω*=οὐσιαστ. ὁ κοῦ-
 ρος *αἰσυμνητήρι*=δοτ. ἐν. τοῦ αἰσυμνητήρ (ἀπὸ τὸ αἶσα=τὸ
 ἀρμόζον καὶ τὸ μνάομαι=ένθυμοῦμαι (κατὰ Λορεντζάτον ἀπὸ
 τὸ αἰσυμνάω=ἄρχω ὅπως κυβερνάω—κυβερνήτης καὶ κυβερνη-
 τῆρ) *ἔοικώς*=μετοχ. παρακ. τοῦ ἔοικα *ὑπηνήτη*=οὐσιαστικὸν
 ὁ ὑπηνήτης (ἀπὸ τὸ ὑπήνη=τὸ γένειον) *τοῦ* ἄναφορ. *χαριεστάτη*
 =ἐπιθ. ὑπερθ. βαθμοῦ τοῦ χαρίεις *παρῆξ*=δύο προθέσεις παρὰ
 καὶ ἐξ *ἔλασαν*=γ' πληθ. ὄριστ. ἄορ. τοῦ ἐλάω *σῆσαν*=γ'
 πληθ. ἄορ. α' τοῦ ἴστημι *ὄφρα*=τελ. σύνδεσμος *πλοῖον*=εὐκτ.
 ἄορ. β' τοῦ πίνω *κνέφας*=οὐσιαστ. τὸ κνέφας *ἤλυθε*=γ' ἐν.
 ὄριστ. ἄορ. β' τοῦ ἔρχομαι (ἐπικὸς τύπος) ἀττ. ἦλθε. *τὸν*=δεικτ.
ἀγχιμόλοιο=ἐπιθ. ἀγχιμόλος, ον (ἀπὸ τὸ ἀγχι καὶ ἔμολον (ἄορ.

Ε. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ: 'Ομήρου Ἰλιάδος Ω

β' τοῦ βλώσκω) *ἐφράσσατο*=γ' ἐν. ὀριστ. μεσ. ἀοριστ. τοῦ φράζομαι *ποιι*=προθεσ. ἀττ. πρὸς *φάτο*=γ' ἐν. μεσ. παρατ. (ἀναύξητος) τοῦ φημί *φώνησεν*=γ' ἐν. ἀορ. α' τοῦ φωνέω *φράζεο*=β' ἐν. προστ. ἐνεστ. τοῦ φράζομαι *φραδέος*=γεν. ἐν. τοῦ ἐπιθέτ. φραδῆς (ἀπὸ τὸ θέμα φράδ—τοῦ φράζω) τὸ ἐπίθετον ἀπαντᾷ μόνον εἰς γενικὴν *τέτυκται*=γ' ἐν. ὀριστ. μεσ. παρακ. τοῦ τεύχω *ὄρω*=ἐνεστ. τοῦ ὄραω καὶ ὄρώ *τάχα*=ἐπίρρ. *ἄμμε*=ἀντων. προσωπ. αἰτιατ. πληθυντ. αἰολικός τύπος ἀττ.=ἡμᾶς *διαρραίσεσθαι*=ἀπαρέμ. μελλ. τοῦ διαρραίομαι (ἀπὸ τὸ διὰ καὶ ραίω=τσακίζω) *γούνων*=οὐσιαστ. γεν. πληθ. τὸ γόνυ γεν. γουνός καὶ γούνατος πληθ. ὄνομ. γούνα καὶ γούνατα γεν. γούνων δοτ. γούνασι καὶ γούνεσι *ἀπάμενοι*=μετοχ. μεσ. ἀορ. α' τοῦ ἀπτομαι *λιτανεύσομεν*=ὑποτακτ. ἀορ. α' τοῦ λιτανεύω (ἀπὸ τὸ λίτανος=ίκετευτικός). *αἶ κε*=εἰ—ἄν.

Στ. 339 — 357

Συντακτικά : *τὰ μιν φέρον*.. *ἀνέμοιο*=ἀναφορ. πρότασις *φέρων*=ρῆμα, *τὰ*=ὑποκ. *μιν*=ἀντικ. *ἄμα πνοιῆς*=δοτ τῆς συνοδείας *ἀνέμοιο*=γεν. ὑποκειμ. εἰς τὸ πνοιῆς *τῆ*... *θέλγει*... *ἐγείρει*=ἀναφ. προτάσεις *ὧν ἐθέλει*=ἀναφ. πρότασις *τῆ*=δοτ. ὀργάνου *ὧν*=ἔλξις τοῦ ἀναφορικοῦ θέλγει ὄμματα τούτων, οὓς ἐθέλει. *ἐγείρει*=ρῆμα (*ράβδος*)=ὑποκ. *τούς*=ἀντικ. *καὶ ὑπνώοντας*=ἐναντιωμ. μετοχ. *βῆ*=ρῆμα (*Ἑρμείας*)=ὑποκ. *λέναι*=ἀπαρέμφ. τοῦ σκοποῦ *εἰοικώς*=τροπ. μετοχ *κούρω*=ἀντικ. *αἰσυμνητῆρι*=παραθέσις εἰς τὸ κούρω *πρωτόν*=ἐπίρρ. χρον. προσδ. *τοῦ περ*.. *ἤβη (ἔσι)*=ἀναφορ. πρότασις *ἐπεὶ οὖν*... *ἔλασαν*=χρον. πρότασις *σῆμα*=ἀντικ. *Ἴλοιο*=γεν. κτητ. *ὄφρα πίοιεν ἐν ποταμῷ*=τελ. πρότασις *τόν*=ἀντικ. εἰς τὸ ἰδὼν καὶ τὸ ἐφράσσατο *Ἑρμείαν*=ἐπεξηγήσις τοῦ τὸν *τέτυκται*=ρῆμα *ἔργα*=ὑποκ. *νόου*=γεν. κατηγορημ. *ὄτω*=ρῆμα *διαρραίσεσθαι*=εἰδικόν ἀπαρέμφ. ἀπὸ τὸ ὄτω *ἄμμε*=ὑποκ. τοῦ διαρραίσεσθαι. *φεύγωμεν*—*λιτανεύσομεν*=ὑποτακτ. προτρεπτικαὶ *μιν*=ἀντικ. τοῦ λιτανεύσομεν *ἀπάμενοι*=χρον. μετοχὴ *γούνων*=ἀντικ. τοῦ ἀπάμενοι *αἶ κ' ἐλεῆσῃ*=πλαγία ἐρωτηματ. πρότασις.

Στ. 339 — 357

Αἰσθητικά : *θέλγει ὄμματα, ὧν ἐθέλει*—καὶ ὑπνώοντας=ζωηρά ἀντίθεσις *Τροίην*—*Ἑλλήσποντον*=ἐδῶ ἔχομεν σχῆμα, ἐν διὰ δυοῖν. (Εἰς τὸ τὸ σχῆμα αὐτὸ μία ἔννοια ἐκφράζεται μὲ δύο λέξεις ποῦ συνδέονται μεταξύ τους μὲ τὸν σύνδεσμον καὶ, ἐνῶ κατὰ τὸ νόημα ἢ μία ἀπὸ αὐτάς ἔπρεπε νὰ ἀποτελῆ προσδιορισμὸν τῆς ἄλλης π.χ. πέρασε ράχες καὶ βουνὰ (=ἀντὶ πέρασε ράχες βουνῶν) *δὴ γὰρ καὶ ἐπὶ κνέφας ἤλυθε γαίαν*=πολὺ φυσικόν

ἐφ' ὅσον μετὰ τὸν ποταμὸν (Σκάμανδρον) ἦτο ἐχθρικὸν ἔδαφος νὰ διαβῶν νύκτα. *ἐπι-ἤλυθε* = τμήσις. *ὄλω διαρραϊσθαι* = ὁ κήρυξ φοβᾶται ὑπερβολικὰ *φεύγωμεν*—*λιτανεύσομεν* = Ἡ πρώτη σκέψις τοῦ Ἰδαίου ἦτο νὰ φεύγουν γρήγορα· γρήγορα ἐγκαταλείποντες τὴν ἄμαξαν μὲ τὰ λύτρα—ἡ δευτέρα σκέψις πλεόν ψυχραίμος νὰ παρακαλέσουν.

Στ. 339 — 357

Πραγματικά : *πέδιλα* = Ὁ Ἑρμῆς ἔφερε πέδιλα εἰς τὰ ὁποῖα ἀπεδίετο ἡ ταχύτης. Εἰς τὰ πέδιλα αὐτὰ προσετίθεντο καὶ περὰ. *ράβδον* = Ἦτο ἡ μαγικὴ ράβδος τοῦ Ἑρμοῦ ἡ ὁποία ἦτο χρυσῆ καὶ διὰ τοῦτα ὁ Ἑρμῆς ἐκαλεῖτο καὶ χρυσόρραπις. *Τροίην* καὶ ἡ *καὶ Ἑλλησπονιον* = ἡ Τροία ἦτο καὶ ἡ χώρα τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πόλις Τροία πού ὠνομάζετο καὶ Ἴλιος. Ἡ Τροία, ἡ πόλις ἀπέιχε ἀπὸ τὸν Ἑλλησποντον περίπου μίαν ὥραν. *βοικῶς* = ὁ Ἑρμῆς μετεμορφώθη μόνον, ὅταν ἐπάτησε τὸ πόδι του ἐπὶ τοῦ Τρωικοῦ ἐδάφους. *σῆμα* = Τὸ σῆμα ἀπετελεῖτο ἀπὸ σωρὸν χώματος καὶ λίθων, ὁ ὁποῖος ὑψώνετο ἐπάνω ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ νεκροῦ. *Ἴλιοι* = ὁ Ἴλος, ὁ υἱὸς τοῦ Τρωῶς καὶ πατὴρ τοῦ Λαομέδοντος ἦτο, (ὅπως ἀναφέρει ἡ παράδοσις) ὁ οἰκιστὴς τοῦ Ἴλιου. Ὁ τάφος του ἦτο πέραν ἀπὸ τὸν ποταμὸν Σκάμανδρον εἰς τὸ μέσον τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν Σκαιῶν Πυλῶν καὶ τοῦ στρατοπέδου τῶν Ἑλλήνων. *ἐν ποταμῶ* = Πρόκειται περὶ τοῦ Σκαμάνδρου τὸν ὁποῖον πορευόμενοι εἶχον ἀπὸ τὰ ἀριστερά. *ὄφρα πλοῖεν* = Ἦτο πολὺ φυσικὸν διαβαίνοντες τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ νὰ ποτίσουν τὰ ἄλογα, πρᾶγμα πού γίνεται καὶ σήμερον. *ἰδῶν... κήρυξ* = Ὁ κήρυξ ἦτο πολὺ φυσικὸν νὰ ἴδῃ πρῶτος τὸν Ἑρμῆν, διότι προηγεῖτο ὀδηγῶν τὴν ἄμαξαν μὲ τὰ λύτρα. *ἐφ' ἵππων* = ὁ κήρυξ φοβηθεὶς προτείνει νὰ χρησιμοποιήσουν τὸν δίφρον πού ἐσύρετο ἀπὸ τοὺς ἵππους καὶ ἐπομένως ἦτο ταχύτερος καὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν ἄμαξαν μὲ τὰ λύτρα.

Στ. 339 — 357

Στοιχεῖα Πολιτισμοῦ : *αἰσυμνητῆρ* = Κατὰ τὸν Ὅμηρον κάθε δικαιοσύνη ἀνήκει εἰς τοὺς ἡγεμόνας. *ἀψάμενοι γούνων* = Τὸ πιάσιμο τῶν γονάτων ἐθεωρεῖτο καὶ ἰκεσία καὶ σημεῖον ὑποταγῆς, διότι εἰς τὸν Ὅμηρον τὰ γόνατα εἶναι σημεῖον ἰσχύος. Ἡ ἀρχαιοτάτη αὐτὴ ἀντίληψις ἐπικρατεῖ καὶ σήμερον «τοῦ ἔπεσε στὰ γόνατα».

Στ. 339 — 357

Νόημα : Ὁ Ἑρμῆς, χωρὶς νὰ παρακούσῃ εἰς τὴν ἐντολήν

τοῦ πατέρα του Δία ἔδεσε ἀμέσως τὰ ὠραῖα του πέδιλα ἐπὶ
καὶ τὴν μαγικὴν του ράβδον μὲ τὴν ὕψαιαν ἀπεκοιμίζεν καὶ ἐξ-
πνοῦσε τοὺς ἀνθρώπους καὶ πετῶν ἐπάνω ἀπὸ στεριά καὶ θά-
λασσαν ἔφθασεν εἰς τὴν Τροίαν καὶ ἐκεῖ μετεμορφώθη εἰς
ὠραῖον ἀρχοντόπουλον πού μόλις φύτρωναν τὰ γένηα τοῦ
Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Πρίαμος μαζί μὲ τὸν κήρυκα ἀφοῦ παρέκαμψα
εἰς τὴν πεδιάδα τὸ μνημεῖον τοῦ Ἴλου ἐσταμάτησαν καὶ ἐπὶ
σαν τὰ ζῶα εἰς τὸν ποταμὸν Σκάμανδρον, ὅταν πλέον εἶχ-
καλύψει τὴν γῆν σκότος. Εἰς αὐτὴν τὴν στιγμήν εἶδε πρῶτα
τὸν Ἑρμῆν ὁ κήρυξ πού ἐπροπορεύετο. Ἐτρώμαξε καὶ προ-
τρεψε τὸν Πρίαμον ἢ νὰ φύγουν μὲ τὸν δίφρον πού ἐσύρετο ἀπὸ
τὰ ἄλογα ἢ ὡσάν ἰκέται νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ τοὺς λυπηθῇ

Στ. 358 — 377

Ἦς φάτο· | σὺν δὲ γέροντι νόος χύτο· || δειδῖε | δ' αἰνῶς,
ὄρθαι | δὲ τρίχες | ἔσταν || ἐνὶ | γναμ|πτοῖσι μέ|λεσσι·
στῆ δὲ τα|φῶν· αὐτός δὲ ἐρι|ούνιος || ἐγγύθεν | ἐλθῶν,
χεῖρα γέροντος ἐ|λῶν, || ἐξείρετο | καὶ προσέ|ειπεν·
«πῆ, πάτερ, | ὦδ' ἴπ|πους τε | καὶ | ἡμιό|νους ἰ|θύνεις,
νύκτα δι' | ἀμβροσί|ην, || ὅτε | θ' εὐδου|σι βροτοί | ἄλλοι ;
οὐδὲ σὺ | γ' ἔδει|σας || μένε|α πνε|οντας Ἄ|χαιοῦς,
οἷ τοι | δυσμε|νέες || καὶ ἀ|νάρσιοι | ἐγγύς ἔ|ασι ;
τῶν εἴ | τίς σε ἴ|δοιτο || θο|ῆν διὰ | νύκτα μέ|λαιναν
τοσσάδ' ὀ|νελατ' ἄ|γοντα, | τίς | ἄν δῆ | τοι νόος | εἴη ;
οὗτ' αὐ|τός νέος | ἐσσί, || γέ|ρων δέ τοι | οὗτος ὀ|πηδεῖ,
ἄνδρ' ἐπα|μίνα|σθαι, || ὅτε | τίς πρότε|ρος χαλε|πήνην.
ἀλλ' ἐγὼ | οὐδέν | σε ρέ|ξω κακά, || καὶ δέ κεν | ἄλλον
σεῦ ἀπα|λεξή|σαιμι· || φίλω δέ σε | πατρὶ ἐ|ἴσκω».
Τὸν δ' ἡ|μειβετ' ἐ|πειτα || γέ|ρων Πρία|μος θεο|ειδής·
«οὐτώ | πῆ τάδε | γ' ἐστί, | φί|λον τέκος, | ὡς ἀγο|ρεύεις.
ἀλλ' ἔτι | τίς καὶ ἐ|μεῖο θε|ῶν || ὑπε|ρέσχεθε | χεῖρα,
ὅς μοι | τοιόνδ' | ἦκεν ὀ|δοιπάρων || ἀντιβο|λήσαι,
αἴσιον, | ὅλος | δὴ σὺ δέ|μας || καὶ | εἶδος ἀ|γῆτος,
πέπνυ|σαί τε νό|ῳ, || μακά|ρων δ' ἔξ | ἐσσι το|κῆων».

Στ. 339 — 357

Περίληψις: Ὁ Ἑρμῆς ὑπακούει εἰς τὸν Δία καὶ προετοιμασθεὶς ἀναχωρεῖ. Φθάνει εἰς τὴν Τροίαν καὶ μεταμορφώνεται εἰς ἀρχοντόπουλον. Ὁ κῆρυξ τρομάζει μὲ τὴν ἐμφάνισίν του καὶ προτρέπει τὸν Πρίαμον ἢ νὰ φύγουν ἢ νὰ τὸν παρακαλέσουν νὰ τοὺς εὐσπλαχνιοθῇ.

Στ. 339 — 357

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἑρμῆς ὑπακούσας εἰς τὸν Δία καὶ προετοιμασθεὶς ἐμφανίζεται πρὸ τοῦ Πριάμου καὶ τοῦ κήρυκος προκαλέσας τὸν φόβον τοῦ τελευταίου.

Στ. 358 — 377

Ἔτσι εἶπεν (ὁ κῆρυξ)· τοῦ δὲ γέροντος ὁ νοὺς ἐταράχθη· ἐφοβήθη δὲ πολὺ,
καὶ ὀρθαὶ αἱ τρίχες ἐστάθησαν εἰς τὸ σῶμα του·

ἐστάθη δὲ ἐκπληκτός· αὐθόρμητα δὲ ὁ εὐεργετικός (Ἑρμῆς)
[ἀφοῦ ἦλθε κοντὰ
τὸ χέρι τοῦ γέροντος ἀφοῦ ἔπιασε, τοῦ ἀπηύθυνε ἐρώτησιν καὶ
| τοῦ εἶπε·

Ἐποῦ, πατέρα, ἔτσι τὰ ἄλογα καὶ τοὺς ἡμιόνους διευθύνεις,
κατὰ τὴν θεϊκὴν νύκτα, ὅταν οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι κοιμῶνται ;
Ὅυτε σὺ τοῦλάχιστον δὲν ἐφοβήθης τοὺς ὀρμητικούς Ἀχαιοὺς,
οἱ ὅποιοι δυσμενεῖς καὶ ἐχθρικοὶ κοντὰ εὐρίσκονται ;

Ἀπὸ αὐτοὺς ἐὰν κάποιος σὲ ἀντιληφθῇ μέσα εἰς τὴν ταχεῖαν
[σκοτεινὴν νύκτα
τόσα πολύτιμα πράγματα νὰ μεταφέρης, τί θὰ ἔβαζε βέβαια
| εἰς τὸν νοῦν του

οὔτε σὺ ὁ ἴδιος νέος εἶσαι, καὶ αὐτὸς δὲ γέρων σὲ ἀκολουθεῖ,
ὥστε νὰ ἀποκρούσης, ὅταν κάποιος πρῶτος σοῦ κάμῃ κακόν.
Ἄλλ' ἐγὼ ὅμως καθόλου δὲν θὰ κάνω εἰς σὲ κακόν, καὶ μά-
[λιστα καὶ ἄλλον

ἀπὸ σένα θὰ ἀπομακρύνω· διότι μὲ τὸν πατέρα μου σὲ παρο-
[μοιάζω».

Εἰς αὐτὸν δὲ ἀπήντησεν ἔπειτα ὁ θεόμορφος γέρων Πρίαμος·
Ἔτσι κάπως ἔχουν αὐτά, ἀγαπητό μου παιδί, ὅπως λέγεις
ἄλλ' ἀκόμη καὶ κάποιος ἀπὸ τοὺς θεοὺς ἄπλωσε τὸ χέρι του
| ἐπάνω μου,

διότι αὐτὸς εἰς ἐμὲ τέτοιον διαβάτην ἔστειλε νὰ συναντήσω,
δηλ. καλόβουλον, ὅποιος βέβαια σὺ (εἶσαι) κατὰ τὸ σῶμα καὶ
| τὴν μορφήν θαυμάσιος,
καὶ ἔχεις πολὺ μυαλό, (καὶ εἶσαι συνετός) καὶ κατάγεσαι ἀπὸ
| εὐτυχισμένους γόνεϊς».

Ἑρμηνευτικά: *σὺν χύτο* = ἐταράχθη *δεΐδτε* τοῦ *δεΐδω* = φοβοῦμαι *αἰνώς* = πολὺ *ἔσταν* τοῦ *ἴσταμαι* = στέκομαι *γαμπτός* = εὐλύγιστος *ταφών* = ἐκπληκτος *αὐτός* = αὐθόρμητος, αὐθόρμητος *ἐριούνιος* = εὐεργετικός *ἐγγύθεν* = κοντὰ *ἐλὼν* τοῦ *αἰρέω* = πιάνω *ἐξείρετο* τοῦ *ἐξείρομαι* = ἀπευθύνω ἐρώτησιν; ἐρωτῶ *πῆ* = τοῦ *ἰθύνω* = διευθύνω *ἀμβρόσιος* = θεῖος *εὐδω* = κοιμῶμαι *βροτός* = ἄνθρωπος *μένεα πνελοντες* = μένεα πνέοντες = ὀρμητικοὶ *δυσμενεῖς* = δυσμενεῖς, ἐχθρικοὶ, *ἀνάρισος* = ἐχθρός, ἐχθρικός *θοός* = ταχύς *μέλας* = σκοτεινός *δνελατα*, τὸ ὄνειαρ = πολῦτιμον πρᾶγμα *ὀπηδέω* = ἀκολουθῶ *ἐπαμύνομαι* = ἀποκρούω *χαλεπαίνω* = κάμνω κακὸν *ρέξω* τοῦ *ρέζω* = πράττω *ἀπαλεξήσαιμι* τοῦ *ἀπαλέξω* = ἀποκρούω, ἀπομακρύνω *δὲ* = διότι *φίλος* = ἐμός, δικός μου *εἶσκω* = παρομοιάζω *ἡμείβετο* τοῦ *ἀμείβομαι* = ἀπαντῶ *θεοειδής* = θεόμορφος *οὐτῶ πη* = ἔτσι, κάπως *ἀγορεύω* = λέγω *ὑπερέσχεθε* τοῦ *ὑπερέχω* = κρατῶ ἐπάνω *ὑπερέχω χεῖρα* = ἀπλώνω τὸ χεῖρ ἐπάνω *ἦκεν* τοῦ *ἦμι* = στέλλω *ὀδοιπόρος* = διαβάτης *ἀντιβολῆσαι* τοῦ *ἀντιβολέω* = συναντῶ *αἴσιος* = καλόβουλος, *δέμας* = σῶμα *εἶδος* = μορφή *ἀγητός* = θχυμαστός *πέπνυσαι νόω* = ἔχεις πολὺ μυαλό, εἶσαι συνετός. *μάκαρ* = εὐτυχισμένος *τοκεὺς* = γονεὺς.

Γραμματικά: *χύτο* = μέσ. ἄορ. β' με παθητ. σημασ. τοῦ *χέω νόος* = οὐσιαστ. ἄττ. νοὺς *δεΐδτε* = γ' ἐν. παρακ. τοῦ *δεΐδω* ἄττ. δέδτε (δέδοικε καὶ δέδτε) *αἰνώς* = ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἐπίθ. αἰνός = τρομερός τὸ ὁποῖον παράγεται ἀπὸ τῆ ρίζαν αἰ — πού σημαίνει κραδαίνω). *ἔσταν* = γ' πληθ. ὄριστ. ἄορ. β' τοῦ *ἴσταμαι* *ἐνὶ* = προθ. ἄττ. = ἐν *γαμπτοῖσι* = ἐπίθ. γναμπτός, ἢ, ὄν (ἀπὸ τὸ γνάμπτω = λυγίζω) *μέλεσσι* = οὐσιαστ. τὸ μέλος *σιτῆ* = γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) ἄττ. = ἔστη *ταφών* = μετοχ. ἄοριστ. ἀπὸ τὸν παρακείμενον *τέθηπα* (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα πού προέρχεται καὶ τὸ τάφος = ἐκπληξίς) *ἐριούνιος* = ἐπίθ. (ἀπὸ τὸ ἐρι — καὶ β' συνθετ. ρίζα ὄν — τοῦ ὄνινημι = ὠφελῶ, *ἐγγύθεν* = ἐπίρρ. *ἐλὼν* = μετοχ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέω *ἐξείρετο* = γ' ἐν. παρακ. τοῦ ἐξείρομαι (εἶρομαι = ζητῶ, ἐρωτῶ) *προσέειπεν* = ρῆμα ἄορ. β' εὐρίσκονται μόνον δύο τύποι προσέειπεν καὶ προσέειπον *πῆ* = ἐπίρρ. *ὧδε* = ἐπίρρ. *ἰθύνεις* = β' ἐν. ὄρ. ἐνεστ. τοῦ *ἰθύνω* *ἀμβροσίην* = ἐπίθ. ἀμβρόσιος, ἦ, ὄν ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ μ(β)ροτός *εὐδουσι* = γ' πληθ. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ *εὐδω* *ἔδεισας* = β' ἐν. ὄριστ. ἐνεργ. ἄορ. α' τοῦ *δεΐδω* *μένεα* = οὐσιαστ. τὸ μένος *πνελοντας* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ πνέω καὶ πνεῶ με μετρικὴν ἔκτασιν *τοι* = σοὶ *δυσμενέες* = ἐπίθ. *δυσμενῆς ἀνάριστοι* = ἐπίθ. ἀνάριστος, ὄν (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ τὸ ἄριστος τὸ ὁποῖον προέρχεται ἀπὸ τὸ ἀραρίσκω) *ἔασι* = γ'

πληθ. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί ἄττ.=εἰσι **τῶν**=δεικτικόν **ἴδοιτο**=
 γ' ἐν. εὐκτ. μέσ. ἄορ. β' τοῦ ὀράω **θοῶν**=ἐπίθ. θοός, ἦ, ὄν, (ἀπό
 τὸ θέω=τρέχω) **ὄνειατα**=οὐσιαστ. οὐδετ. τὸ ὄνειαρ (ἀπό τὸ
 θέμα ονη- τοῦ ὄνινημι=ὠφελῶ, μερικοὶ τὸ γράφουν ὀρθότερον
 μὲ ἠ ὄνηαρ) **τοι**=σοι **ἔσσι**=β' ἐν. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί ἄττ.=
 εἶ **τοι**=σοι **ὀπηδεῖ**=γ' ἐν. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ ὀπηδέω παρατ.
 ὀπήδει (ὀπηδός (ἄττ.=ὀπαδός) **ὀπάζω**=διδῶ ὡς ἀκόλουθον,
ἐπαμύνασθαι=ἄπαρ. μέσ. ἄορ. α' τοῦ ἐπαμύνομαι **χαλεπήνη**=
 ὑποτακτ. ἄορ. α' τοῦ χαλεπαίνω παρατ. χαλέπαινε ὑποτακτ.
 ἄορ. χαλεπήνη (ἀπό τὸ χαλεπός=βαρὺς, δύσκολος, κακός)
ρέξω=μέλλ. τοῦ ρέζω παρατ. ρέζον, μέλλ. ρέξω, ἄορ. ἔρεξα
κέν=ἄν=δυσνητ. **σεῦ**=γεν. ἐν. τῆς προσωπ. ἄντων. ἄττ.=σοῦ
ἀπαλεξήσαιμι=εὐκτ. ἄορ. α' τοῦ ἀπαλέξω (ἀλέξω=ἀποκρούω)
 Ἀλέξανδρος, ἀλεξητήρ=ὀ ἀποκρούων, ἀλεξικακός=ὀ ἀπο-
 κρούων τὸ κακόν καὶ τὰ νεώτερα ἀλεξικέραυνον, ἀλεξισφαιρος,
 ἀλεξιπτωτον) **ἔισκω**=ρῆμα ἐνεστ. (ἀπό τὸ Fe· Fικ σκω ἀπό
 θέμα Fικ· πού εὐβρίσκεται εἰς τὸ Fικελος ἴκελος=ὀμοιος) **πή** καὶ
πή=ἐπίρρ. ἐγκλινόμενον ἄοριστον **τέκος**=οὐσιαστ. οὐδ. τὸ τέκος
ἔμετο=γεν. ἐν. τῆς προσωπ. ἄντων. ἄττ. ἐμοῦ **ὑπερέσχεθε**=
 ἄορ. β' τοῦ ὑπερέχω ἄττ. ὑπερέσχε **ἦκεν**=γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ. β'
 τοῦ ἦμι **ἀντιβολῆσαι**=ἄπαρ. ἄορ. α' τοῦ ἀντιβόλέω (ἀπό τὴν
 ἀντί καὶ τὸ θέμα βελ τοῦ βάλλω) **δέμας**=οὐσιαστ. τὸ δέμας (ἀπό
 θέμα δεμ- δέμω=κτίζω) **εἶδος**=οὐσιαστ. (ἀπό θέμ. Φειδ) **ἀγη-**
τὸς=ἐπίθ. ἀγητός, ἦ, ὄν (ἀγάομαι=θαυμάζω) **πέπνυσαι**=β' ἐν.
 παρακ. (ἀπό θέμα πνυ- πύω ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ δραστηρίου)
μακάρων=ἐπίθ. μάκαρ **ἔξεσσι**=β' προσ. τοῦ ἔξειμι.

Στ. 358 — 377

Συντακτικά: **ὀρθαί**=κατηγορ. **ταφῶν**=τροπ. μετοχ. **αὐ-**
τὸς=κατηγορημ. προσδ. **ἐλθῶν**—**ἐλῶν**=χρον. μετοχαι **ὅτε θ'**
εὐδουσι βροτοὶ ἄλλοι=χρον. πρότασις δηλοῦσα τὸ σύγχρονον
πνελοντας=ἐπίθ. μετοχ. **μένεα**=ἄντικ. τοῦ πνελοντας **ἔασι**=
 ρῆμα **οἶ**=ὑποκ. **δυσμενέες**—**ἀνάρσιοι**=κατηγορούμενα **τῶν**=
 γεν. διαιρετικῆ **εἶ τις σε ἴδοιτο**=ὑποθ. πρότασις **τις ἄν.. νοδς**
εἶη=ἀπόδοσις (γ' εἶδος ἀπλή σκέψις τοῦ λέγοντος) **διὰ νύκτα**=
 ἐμπροθ. προσδ. χρόνου **ἄγοντα**=κατηγορ. μετοχ. ἐκ τοῦ ἴδοιτο
νεδς=κατηγορούμενον **ὀπηδεῖ**=ρῆμα **οὗτος**=ὑποκ. **γέρων**=κα-
 τηγορούμενον **τοι**=ἀντικείμενον τοῦ ὀπηδεῖ **ἀμύνασθαι**=ἄπα-
 ρέμφ. τοῦ σκοποῦ (**σὲ**)=ὑποκ. **ἄγδρα**=ἀντικείμεν. **ὅτε τις... χα-**
λεπήνη=χρον. πρότασις **πρότερος**=ἐπίρρ. κατηγορούμ. **οὐδὲν**=
 ἐπίρρ. προσδιορισμὸς **σὲ**—**κακὰ**=ἄντικ. τοῦ ρέξω **σεῦ**=ἄντικ.
 τοῦ ἀπαλεξήσαιμι **πατρὶ**=ἄντικ. τοῦ ἔισκω **τὸν**=ἄντικ. τοῦ ἡμεῖ-
 βετο **γέρων**=ἐπίθ. προσδιορ. **τάδε**=ὑποκ. τοῦ ἐστὶ ὡς **ἀγο-**
ρεύεις=ἀναφορ. πρότασις **ὑπερέσχεθε**=ρῆμα **τις**=ὑποκ. **θεῶν**

=γεν. διαιρετική *ἐμεῖο*—*χεῖρα*=άντικειμ. τοῦ ὑπερέσχεθε. *ὄς μοι... ἦκεν... ἀντιβολῆσαι*=ἀναφορ. τελική πρότασις *ἀντιβολῆσαι*=ἀπαρ. τοῦ σκοποῦ (*ἐμὲ*)=ὑποκ. τοῦ ἀντιβολῆσαι *ὄδοιπόρον*=ἀντικ. τοῦ ἀντιβολῆσαι *τοιόνδε*=ἐπιθ. προσδιορισμὸς τοῦ ὄδοιπόρου *αἴσιον*=ἐπεξήγησις τοῦ τοιόνδε *οἶος... σύ... ἔσσι*=ἀναφορ. πρότασις *ἔσσι*=ῤῥημα *σύ*=ὑποκ. *ἀγητός*=κατηγορούμενον *δέμας* καὶ *εἶδος*=αἰτιατ. τοῦ κατὰ τι *νόψ*=δοτ. τοῦ κατὰ τι *τοκῶν*=γεν. τῆς καταγωγῆς.

Στ. 358 — 377

Αἰσθητικά : *ὄν χύτο*=τμησις *δειδῖε δ' αἰνῶς*=ὁ Πρίαμος ἐφοβήθη πολύ, διότι εἶχε ἐπίγνωσιν τοῦ ἐπικινδύνου τολμήματός του· ἀλλὰ καὶ ὡς βασιλεὺς δὲν δύναται νὰ ἀποτελῆ ἑξαιρεσιν, διότι ὁ φόβος εἶναι ἀνθρώπινον συναίσθημα καὶ προσβάλλει πάντα ἀνθρώπον χωρὶς ἑξαιρέσιν. *ὄρθαι δὲ τρίχες ἔσιαν*=ἀποτελεσμα τοῦ φόβου εἶναι τὸ σήκωμα τῶν τριχῶν. *αὐτὸς ἐριούσιος*=ὁ ἴδιος ὁ Ἑρμῆς ἐπλησίασε χωρὶς νὰ περιμένη τὴν προσέλευσιν τοῦ Πριάμου, ὁ ὁποῖος δὲν μποροῦσε λόγῳ τοῦ ὑπερβολικοῦ φόβου. *χεῖρα ἐλών*=ὁ Ἑρμῆς πιάνει τὸν Πρίαμον ἀπὸ τὸ χεῖρι διὰ νὰ τὸν ἐνθαρρύνῃ *πάτερ*=εἶναι φιλικὴ προσαγόρευσις τοῦ νεωτέρου πρὸς τὸν γεροντότερον. *οὐδὲ σὺ γ' ἔδεισας*=μὲ τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν θαυμάζει ὁ Ἑρμῆς πῶς ὁ γέρον ἀνέλαβεν μίαν τόσον ἐπικίνδυνον ἀποστολήν. *δεσμενέες - ἀνάρσιοι*=συνώνυμα ἐπιθέτα καὶ ἔχουν σκοπὸν νὰ ἐπιτείνουσι τὴν ἔννοιαν τοῦ «ἐχθρικός». *θοῆν νύκτα*=ὁ Ὀμηρὸς ὀνομάζει τὴν νύκτα *θοῆν* διότι περιῶ πολὺ γρήγορα δι' ἐκεῖνον ποῦ κοιμάται. *ἐπαμύνασθαι*=ἑξαρτάτα ἀπὸ τὸ νέος ἔσσι. *τάδε*=ἀναφέρεται εἰς ὅσα ἐλέχθησαν εἰς τὸν στίχον 364 καὶ ἐξῆς, ὁμολογεῖ δὲ ὁ Πρίαμος ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ποῦ ἀνέλαβεν εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνος. *ἔτι τις καὶ ἐμεῖο θεῶν ὑπερέσχεθε χεῖρα*=Καὶ διὰ τὸν Πρίαμον ποῦ τόσες συμφορὲς ὑφίσταται ὑπάρχει μία βοήθεια ἀπὸ τοὺς θεοὺς. *μακάρων τοκῶν*=Οἱ γονεῖς πράγματι εἶναι εὐτυχεῖς ὅταν ἔχουν ἑξαιρετικὰ παιδιά.

Στ. 358 — 377

Πραγματικά : *σιῆ*=ἐννοεῖται ἐπὶ τοῦ ἄρματός, τοῦ ὁποῖου ἐπέβαινε. *αὐτὸς*=ἐνῶ, ὅπως γνωρίζομεν, οἱ ἱκετεύοντες σπεύδουν πρὸς ἐκεῖνον ἀπὸ τὸν ὁποῖον ζητοῦν βοήθειαν. *ἡμίονους ἰθύνεις*=τὴν ἄμαξαν ποῦ ἐσύρετο ἀπὸ τοὺς ἡμίονους ἔσυρεν ὁ Ἴδαίος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἄμαξα αὐτῆ καὶ οἱ ἡμίονοι ἀνήκον εἰς αὐτόν. *γέρον δέ τοι οὗτος*=ὁ γέρον ἐδῶ εἶναι ὁ κῆρυξ Ἴδαίος ὁ ὁποῖος ἐταξίδευε μὲ τὸν Πρίαμον.

Στ. 358 — 377

Νόημα : Ὁ Πρίαμος ὅταν ἤκουσε ἀπὸ τὸν κήρυκα τὴν παρουσίαν ἀνθρώπου ἐφοβήθη τόσο πολύ, ὥστε ἐσηκώθησαν αἱ τρίχες τοῦ σώματός του. Τότε τὸν ἐπλησίασεν ὁ Ἑρμῆς τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι, διὰ νὰ τοῦ δώσῃ θάρρος καὶ προσαγορεύων αὐτὸν πατέρα ἐξέφρασε τὴν ἐκπληξίν του, διότι ἀπετόλμησεν μίαν τόσο ἐπικίνδυνον ἀποστολὴν μέσα εἰς τὴν σκοτεινὴν νύκτα κοντὰ εἰς τοὺς ἐχθροὺς Ἀχαιοὺς, ἐνῶ καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ἀκόλουθός του ἦσαν γέροντες. Ἀκολουθῶς ὁ Ἑρμῆς, εἶπεν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ τοῦ κάνῃ κανένα κακόν, ἀλλ' ἀντιθέτως θὰ ἀποκρούσῃ καὶ κάθε ἄλλον ποῦ θὰ ἐτόλμα νὰ τὸν πειράξῃ διότι ἔμοιοζε μὲ τὸν πατέρα του.

Ὁ Πρίαμος ἀπήντησεν ὅτι πράγματι ὅπως διεπίστῳσεν ὁ Ἑρμῆς ἡ ἐπιχειρήσις ἦταν ἐπικίνδυνος, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι κάποιος θεὸς τὸν εὐσπλαχνίσθη καὶ τοῦ ἔστειλε συνοδὸν τυχερόν, ὁ ὁποῖος εἶναι θαυμάσιος καὶ κατὰ τὸ παράστημα καὶ κατὰ τὸ κάλλος καὶ κατὰ τὴν σύνεσιν καὶ ὁ ὁποῖος κατάγεται ἀπὸ εὐτυχεῖς γονεῖς.

Στ. 358 — 377

Περίληψις : Ὁ Πρίαμος μετὰ τοὺς λόγους τοῦ κήρυκος φοβεῖται πολύ, ὁ Ἑρμῆς ὅμως τὸν διαβεβαιώνει, ὅτι θὰ τὸν προστατεύσῃ. Ὁ Πρίαμος εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ ξένου διαβλέπει τὴν θεῖαν εὐνοίαν καὶ ἐκδηλώνει τὸν θαυμασμόν του διὰ τὸν νέον.

Στ. 358 — 377

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς μὲ φιλικὴν προσφώνησιν καθησυχάζει τὸν περίφοβον Πριάμον, ὁ ὁποῖος μὲ τὴν ἐμφάνισιν τοῦ νέου πιστεύει εἰς θεϊκὴν εὐνοίαν.

Στ. 378 — 388

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε || διάκτορος | ἀργεῖφόντης· ΤΤ
 «ναὶ δὴ | ταῦτά γε | πάντα, || γέρον, κατὰ | μοῖραν ἔειπες ΤΤ
 ἄλλ' ἄγε | μοι τόδε | εἰπέ || καὶ | ἀτρεκέως κατὰ|λεξον, ΤΤ
 ἢ ἐ πη | ἐκπέμ|πεις || κει|μήλια | πολλά καὶ | ἐσθλά Π
 ἄνδρας ἐς | ἄλλοδα|πούς, || ἴνα | περ τάδε | τοι σόα | μίμνη, Π
 ἢ ἤ|δη πάν|τες || κατα|λείπετε | Ἴλιον | ἱρήν Π
 δειδί|οιτες· τοῖ|ος γάρ ἀ|νήρ || ὦ|ριστος δ|λωλε, Ε
 σὸς παῖς· | οὐ μὲν | γάρ τι μά|χης | ἐπειδεύετ' Ἀ|χαιῶν». Ε
 Τὸν δ' ἠμείβετ' ἔ|πειτα || γέρων Πρ|ίαμος θεοειδής· ΤΤ
 «τίς δέ σὺ | ἐσσι, φέ|ριστε, || τέ|ων δ' ἔξ | ἐσσι τοκήων ; ΤΤ
 ὡς μοι | καλὰ τὸν | οἶτον || ἀ|πότμον | παιδὸς ἔ|νισπες». ΤΤ

Στ. 378 — 388

Ἑρμηνευτικά: αὖτε=πάλιν ναὶ δὴ = ναὶ πράγματι κατὰ μοῖραν= ὀρθὰ τόδε=τὸ ἐξῆς ἀτρεκέως=εἰλικρινὰ κατάλεξον τοῦ καταλέγω=διηγοῦμαι ἢ ἐ=μήπως πῆ=κάπου ἐκπέμπεις=ἐξάγεις κειμήλια=θησαυρὸς ἄλλοδαπός=ξένος ἴνα=ὅπου μέμνει τοῦ μέμνω=μένω ἱρή=ἱερά τοῖος=τέτοιος ὠριστος=ὀ ἀριστος=γενναιότατος δλωλε τοῦ ἄλλυμαι=χάνομαι οὐ τι=οὐδόλως ἐπεδεύετο τοῦ ἐπιδεύομαι=εἶμαι κατώτερος μάχης=κατὰ τὴν μάχην, ὅσον ἀφορᾷ τὴν μάχην θεοειδής=θεόμορφος φέριστος=ἐξαιρετος ἔξεσσι=κατάγεσαι τοκεὺς=γονεὺς οἶτος=μοῖρα ἀποτμος=ἄμοιρος ἐνισπες τοῦ ἐννέπω=διηγοῦμαι.

ἘΣτ. 378 — 388

Γραμματικά: τὸν=δεικτ. αὖτε=ἐπίρρ. προσέειπε=ἄορ. β' εὐχρηστον μόνον εἰς τοὺς τύπους προσέειπεν καὶ προσέειπον διάκτορος—ἀργεῖφόντης=(βλέπε εἰς στίχ. 339) ἔειπες=β' ἐν. ἄορ. β' τοῦ λέγω ἄττ.=εἶπες ἀτρεκέως=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἀτρεκής τοῦ ὁποίου τὸ θέμα εἶναι καὶ τὸ ἀτρακτος=ἄδράκτι ἀντιστ. λατιν. togqueo κατάλεξον=β' ἐν. προστ. ἄορ. τοῦ καταλέγω ἢ ἐ=μόριον κατὰ πρόκλισιν ἀπὸ τὸ ἦε ὄπως τὸ ἀλλὰ ἀπὸ τὸ ἄλλα) πῆ=μόριον ἐγκλ. νόμενον ἀόριστον κειμήλια=οὐσιαστ. σός, (ἀπὸ τὸ κείμαι) ἴνα=ἄναφορ. τοπικ. ἐπίρρ. τοι=σοι σόα=ἐπιθ. η, ον μίμνη=ὑποτακτ. τοῦ μίμνω ἱρήν=ἐπιθ. ἱερός, ἢ, ὄν, τὸ θηλυκὸν καὶ ἱρή δειδίοιτες=μετοχ. παρακ. τοῦ δειδῶ τοῖος=ἀντων. (ἀπὸ τὸ θέμα το τοῖ δεικτικοῦ ὀ) τοῖος, η, ον. ὠριστος=

Στ. 378 — 388

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπέτεινε τὸν λόγον ὁ ἀγγελιαφόρος ὁ τα-
[χέως ἐμφανιζόμενος.

«ναὶ πράγματι ὅλα αὐτὰ βέβαια, γέροντα, ὀρθὰ εἶπες.
ἀλλ' ἐμπρὸς λοιπὸν τὸ ἐξῆς πές μου καὶ εἰλικρινὰ διηγήσου,
μήπως κάπου ἐξάγεις θησαυροὺς πολλοὺς καὶ ὠραίους
δηλ. εἰς ἀνθρώπους ξένης χώρας, ὅπου ἀκριβῶς θὰ σοὺ μένουν
[αὐτὰ ἀσφαλῆ,

ἢ (μήπως) τώρα πλέον ἐγκαταλείπετε ὅλοι τὴν ἱερὰν Ἰλιον
ἐπειδὴ φοβεῖσθε; διότι τέτοιος ἄνδρας γενναιότατος ἔχει χασθῆ,
δηλ. ὁ υἱὸς σου; διότι ἀλήθεια οὐδὲν ἦτο κατώτερος ὅσον
ἀφορᾷ τὴν μάχην ἀπὸ τοῦς Ἀχαιοῦς».

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπήντησε κατόπιν ὁ θεόμορφος γέρον Πρίσμος·
«ποιὸς δὲ εἶσαι ἐσύ, θαυμάσιε, ἀπὸ ποίους δὲ γονεῖς κατάγεσαι;
πόσον ὠραῖα τὴν μοῖραν τοῦ ἁμοιροῦ υἱοῦ μου διηγῆθης».

ἐπιθ. μὲ κρᾶσιν ὁ ἄριστος ὄλωλε=γ' ἐν. παθ. παρακ. τοῦ ὄλ-
λυμι ἐπεδευέτο=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἐπιδευομαι φέριστε=ἐπιθ.
φέριστος ἔχει αἰτίατ. φέριστον κλητ. φέριστε κλητ. πληθ. φέρι-
στος τέων=γεν. πληθ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς ἐξ ἔσσι=β' ἐν.
ὄριστ. τοῦ ἐξειμι ἀττ. ἔξει τοκῶν=γεν. πληθ. τοῦ τοκεὺς ὡς=
ἐπίρρ. οἶτον=οὐσιαστ. (ἴας ἀπὸ τὸ εἶμι) ἀποτμος=ἐπιθ. ἀπο-
τμος, ον (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ πότμος=μοῖρα) ἐνισπες=β' ἐν.
ὄριστ. ἀορ. τοῦ ἐννέπω.

Στ. 378 — 388

Συντακτικά: τὸν=ἄντικ. τοῦ προσέειπε πάντα=κατηγορ.
προσδιορ. κατὰ μοῖραν=ἐμπροθ. κατὰ τι τόδε=ἄντικ. τοῦ εἶπε
καὶ κατάλεξον ἢ ἐκπέμπεις· ἢ καταλείπετε=διμελῆς πλαγία
ἐρωτηματ. πρότασις. ἄνδρας ἐς ἄλλοδαπούς=ἐπεξήγησις τοῦ πη
ἵνα περὶ τάδε τοι σὸα μίμνη=ἀναφορικὴ τελικὴ πρότασις μίμνη
=ρῆμα τάδε=ὑποκ. σὸα=κατηγορ. τοι=δοτ. χαριστικ. δειδιότες
=αἰτιολ. μετοχ. σὸς παῖς=ἐπεξηγ. τοῦ τοῖος μάχης=γεν. ἀνα-
φορᾶς Ἀχαιῶν=ἄντικ. τοῦ ἐπεδευέτο. τὸν=ἄντικ. τοῦ ἡμείβετο
ἔσσι=ρῆμα σὺ=ὑποκ. τίς=κατηγορούμενον τοκῶν=γεν. κατα-
γωγῆς ὡς μοι...ἐνισπες=πρότασις ἐπιφωνηματικὴ πού δικαιόλο-
γεῖ τὴν προηγουμένην ἐρώτησιν μοι=δοτικ. ἠθικῆ.

Στ. 378 — 388

Αἰσθητικά: τοῖος ἀνὴρ ὄριστος ὄλωλε=μὲ ἐμφασιν τὸ τοῖος,
διότι ἀφοῦ ἔχασε τέτοιον ἀνδρεῖον υἱὸν πολὺ φυσικὸν ἦτο· να

ἀποφασίσουν νά μετοικίσουν. *αὐτὶς δὲ σὺ ἔσσι... ὡς μοι καλὰ* = Ὁ Πρίαμος ἐχάρη πολὺ ποῦ ἤκουσε νά ἐπαινῆται ὁ υἱὸς τοῦ ἀπὸ τὸν ἀγνωστον νέον, τὸν ὁποῖον ἐθεώρει ἐχθρὸν καὶ διὰ τοῦτο ἀπευθύνει τὴν ἐρώτησιν αὐτὴν εἰς ζωηρὸν τόνον. *ὡς καλὰ* = διότι ἐξεθείασε τὴν ἀρετὴν τοῦ Ἔκτορος, μολονότι ἦτο ἐχθρὸς (κατὰ τὸν Πρίαμον).

Στ. 378 — 388

Πραγματικά : *ἐκπέμπεις* = ἐννοεῖται ἀπὸ τὸ Ἴλιον. *κειμήλια* = κειμήλια ἦσαν κατ' ἀρχὰς ὅ,τι ἔκειτο δηλ. ἡ ἀκίνητος περιουσία εἰς ἀντιθεσιν πρὸς τὴν κινητὴν· ἐδῶ πρόκειται περὶ πολυτίμων ἀντικειμένων τὰ ὁποῖα νομίζει ὁ Ἑρμῆς ὅτι ἐξάγει ὁ Πρίαμος πρὸς ἀσφάλειαν εἰς γειτονικὴν χώραν. *Ἴλιον ἱρήν* = ἡ Ἴλιος ἦτο ἡ πρωτεύουσα τοῦ βασιλείου τοῦ Πριάμου ὀνομασθεῖσα οὕτω ἀπὸ τὸν Ἴλιον, τὸν οἰκιστὴν τῆς πόλεως. Ὀνομάζεται δὲ ἱρή, διότι ἐπὶ τῆς ἀκροπόλεως ὑπῆρχεν ἱερὸν τῆς Ἰλιάδος Ἀθηνᾶς καθὼς καὶ τοῦ Διὸς καὶ Ἀπόλλωνος.

Στ. 389 — 409

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διακτορος ἄργει φόντης·	ΤΤ
«πειρᾶ ἔ μεῖο, γέ ραιέ, καὶ εἴ ραι Ἔκτορα δῖον.	ΤΤ
τὸν μὲν ἐ γὼ μάλα πολλὰ μά χη ἔ νι κυδι νεῖρη	ΤΤ
ὄφθαλ μοῖσιν ὄ πωπα, καὶ εὖτ' ἐ πί νηυσὶν ἐ λάσσας	ΤΤ
Ἄργει ους κτεί νεσκε δα τῶν ὀξεί χαλκῶ·	ΤΤ
ἡμεῖς δ' ἑστα ότες θαυ μάζομεν· οὐ γάρ· Ἀ χιλλεὺς	Β
εἶα μάρνα σθαι, κεχο λωμένος Ἀτρεῖ ωνι.	Π
τοῦ γάρ ἐ γὼ θερά πων, μία δ' ἦγαγε νηὺς εὐ εργής·	Π
Μυρμιδόνων δ' ἐ ξειμι, πα τὴρ δὲ μοί ἐστι Πο λύκτωρ·	ΤΤ
ἀφνει ὸς μὲν ὁ γ' ἐ στί, γέ ρων δὲ δῆ, ὡς σὺ περ ὦδε,	ΤΤ
ἔξ δὲ οἱ υἱες ἔ ασιν, ἐ γὼ δὲ οἱ ἔβδομός εἰμι·	ΤΤ
τῶν μέτα παλλόμε νος κλή ρω λάχον ἐ νθάδ' ἐ πεοθαι.	Β
νῦν δ' ἦλ θον πεδ ιον δ' ἀπὸ νηῶν· ἦθ θεν γάρ	Β

Στ. 378 — 388

Νόημα : Ὁ Ἑρμῆς ἔπειτα ἀπὸ τοὺς κολακευτικούς δι' αὐτὸν λόγους τοῦ Πριάμου τὸν ἠρώτησεν νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ εἰλικρινῶς ἂν μετέφερον τοὺς θησαυρούς του εἰς ξένην χώραν δι' ἀσφάλειαν ἢ μήπως ἀπὸ φόβον ἐγκατέλειπον τὸ Ἴλιον μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἑκτορος. Ὁ Πρίαμος ἐκπληκτος καὶ χαίρων διότι ὁ ξένος ἐξυμνοῦσε τὸν υἱὸν του ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ ποῖος ἦτο καὶ ἀπὸ ποῖους κατήγετο.

Στ. 378 — 388

Περίληψις : Ὁ Ἑρμῆς ζητεῖ νὰ μάθῃ τοὺς λόγους τῆς μεταφορᾶς τῶν πολυτίμων ἀντικειμένων εἰς ξένην χώραν καὶ συγχρόνως ἐκθειάζει τὴν ἀνδρείαν τοῦ υἱοῦ του Ἑκτορος. Ὁ Πρίαμος συγκινημένος ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ τὴν ταυτότητα τοῦ νέου.

Στ. 378 — 388

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς ἐρωτᾷ νὰ μάθῃ τοὺς λόγους τῆς μεταφορᾶς τῶν ἀντικειμένων, ὁ δὲ Πρίαμος ζητεῖ νὰ μάθῃ τὴν καταγωγὴν του.

Στ. 389 — 409

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντησεν ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν ὁ τα-
 | χέως ἐμφανιζόμενος.
 «θέλεις νὰ με δοκιμάσῃς, γέροντα, καὶ με ἐρωτᾷς διὰ τὸν θεϊκὸν
 | Ἑκτορα.
 Αὐτὸν μὲν ἐγὼ πάρα πολλὰς φορὰς εἰς τὴν μάχην, ποὺ δοξάζει
 | τοὺς ἀνδρας
 ἔχω ἴδει με τὰ μάτια μου, καὶ πρὸ πάντων ὄντων, ἀφοῦ ἀπώθησε
 | μέχρι τὰ πλοῖα
 τοὺς Ἀργεῖους, (τοὺς) ἐφόνευε κατακόπτων με τὰ κοφτερὰ χάλ-
 | κίνα ὄπλα (του).
 ἡμεῖς δὲ στεκόμενοι ἐβλέπαμεν με θαυμασμόν· διότι ὁ Ἀχιλλεὺς
 δὲν ἄφηνε νὰ πολεμῶμεν, ἐπειδὴ ἦταν ἐξωργισμένος κατὰ τοῦ
 | υἱοῦ τοῦ Ἀτρέως.
 Διότι αὐτοῦ ἐγὼ (εἶμαι) σύντροφος, τὸ ἴδιον δὲ καλὰ καμωμένον
 | πλοῖον μᾶς ἔφερον
 κατάγομαι δὲ ἀπὸ τοῦς Μυρμιδόνας, καὶ ἔχω πατέρα τὸν Πολύ-
 | κτορα·
 πλούσιος μὲν ἐκεῖνος βέβαια εἶναι, γέρων ὁμως πλέον, ἔστι
 | ὅπως ἐσὺ ἀκριβῶς
 ἔξ δὲ υἱοῦς ἔχει καὶ ἐγὼ τοῦ εἶμαι ὁ ἔβδομος·
 μεταξὺ αὐτῶν κατὰ τὴν κλήρωσιν ἔλαχε νὰ ἀκολουθήσω ἐδῶ.
 Τώρα δὲ ἦλθα εἰς τὴν πεδιάδα ἀπὸ τὰ πλοῖα· διότι ἀπὸ πρῶτ'

θήσον ται περι ἄστυ μά χην ἐλι κωπες Ἄ χαιοί.	E
ἀσχαλό ωσι γάρ οἶδε καθήμενοι, οὐδὲ δύ νανται	B
ἴσχειν ἐσσυμένους πολέ μου βασι λῆες Ἄ χαιῶν».	E
Τὸν δ' ἠ μειβετ' ἔ πειτα γέ ρων Πρι σμός θεο ειδής·	ΤΤ
«εἰ μὲν δὴ θερά πων Πη ληιά δεω Ἄ χιλῆος	Π
εἷς, ἄγε δὴ μοι πᾶσαν ἀ ληθει ην κατά λεξον,	ΤΤ
ἢ ἔτι πᾶρ νή εσσι ἐ μὸς πά ς. ἦέ μιν ἦδη	B
ῆσι κυ σὶν μελε ῖσσι τα μῶν πρού θηκεν Ἄ χιλλεύς».	E

Στ. 389 — 409

Ἑρμηνευτικά : *διάκτορος* = ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν *ἀργεῖ-φόντης* = ὁ ταχέως ἐμφανιζόμενος *πειρᾶ* τοῦ *πειράομαι* = δοκιμάζω *εἴρεαι* τοῦ *εἴρομαι* = ἐρωτῶ *τὸν* = αὐτὸν *μάλα πολλὰ* = πάρα πολλὰς φορὰς *ἔνι* = ἐν = εἰς *κυδιάνειρα* = ἡ δοξάζουσα *ὄπωπα* = ἔχω ἴδει *εὔτε* = ὅταν *ἐλάσσας* τοῦ *ἐλαύνω* = ἀπωθῶ, ἐκδιώκω *κτείνεσκε* τοῦ *κτείνω* = φονεύω *δαῖζω* = κατακόπτω *ὄξυς χαλκός* = τὰ κοφτερὰ χάλκινα ὄπλα *ἑσταότες* = στεκόμενοι *θαυμάζω* = βλέπω μὲ θαυμασμὸν *εἶα* τοῦ *εἶω* = ἀφήνω *μάραμαι* = πολεμῶ *χολόομαι* = ἐξοργίζομαι *τοῦ* = αὐτοῦ *θεράπων* = σύντροφος *μία* = ἡ ἴδια *εὐεργής* = καλὰ καμωμένη *ἔξειμι* = κατάγομαι *ἀφνειός* = πλούσιος *τῶν μέτα* = μεταξὺ αὐτῶν *πάλλομαι* = κληρώνομαι *λάχον* τοῦ *λαχάνω* = ὀρίζομαι μὲ κλῆρον, λαχαίνω *πεδιόνδε* = εἰς τὴν πεδιάδα *ἠῶθεν* = ἀπὸ πρῶτ. *θήσονται μάχην* = ποιήσονται μάχην = θὰ κάμουν μάχη, θὰ συνάψουν μάχην *ἐλίκωψ* = ὁ ἔχων ὠραῖα μάτια *ἀσχαλάω* = δυσανασχετῶ *ἴσχω* = κρατῶ, ἐμποδίζω *ἐσσυμένους* τοῦ *σεύομαι* = θέλω πολὺ *μὲν* = πραγματικὰ *εἷς* = εἷ = εἷσαι *ἦ* = ἦε = ἔάν — ἦ μήπως *ῆσι κυσὶ* = ἐσῖς κυσὶ = εἰς τὸς σκύλλας τοῦ *μελεῖσσι* = εἰς τεμάχια *τέμνω* = κόπτω *προίθημι* = ρίπτω, προσφέρω.

Στ. 389 — 409

Γραμματικά : *πειρᾶ* = β' ἐν. ὀρ. ἐνεστ. τοῦ *πειράομαι* *ἐμεῖο* ἀττ. = ἐμοῦ *εἴρεαι* = β' ἐν. ὀρ. ἐνεστ. τοῦ *εἴρομαι* *τὸν* = δεικτ. *ἔνι* = προθ. ἀττ. = ἐν *κυδιανείρη* = ἐπίθ. ἡ *κυδιάνειρα* (α' συνθετ. *κυδι* ἀπὸ τὸ *κυδεσ* — τοῦ *κῦδος* = δόξα καὶ β' συνθετ. τὸ ἀνήρ). *ὄπωπα* = παρακ. τοῦ ὀράω *εὔτε* = σύνδεσμος *ἐλάσσας* = μετοχ. ἄορ. α' τοῦ ἐλάω ἢ ἐλαύνω *κτείνεσκε* = γ' ἐν. παρατατ. (θαμιστικός τύπος) τοῦ *κτείνω* *δαῖζων* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ *δαῖζω* (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ *δαίομαι* = μοιράζω) *ὄξέϊ χαλκῶ*, ἀττ. =

θά συνάψουν μάχην γύρω ἀπὸ τὴν πόλιν οἱ ἔχοντες ὠραία μά-
[τια Ἀχαιοί·

διότι δυσανασχετοὺν αὐτοῖ καθήμενοι, καὶ δὲν μποροῦν
νὰ τοὺς ἐμποδίσουν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀχαιῶν ἀπὸ τὸν πόλεμον
[διότι πολὺ τὸν θέλουν».

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπήντησε κατόπιν ὁ θεόμορφος γέρον Πρίαμος:
«Ἐὰν μὲν πραγματικά σύντροφος τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ υἱοῦ τοῦ
[Πηλέως

εἶσαι, ἐμπρὸς λοιπὸν εἰς ἐμὲ ὄλην τὴν ἀλήθειαν διηγῆσου,
ἐὰν ἀκόμη κοντὰ εἰς τὰ πλοῖα ὁ (νεκρὸς) υἱός μου (εὕρσκεται)
[ἢ (μήπως) αὐτὸν πλεόν

ἀφοῦ τὸν ἔκοψεν εἰς τεμάχια τὸν ἔρριψεν εἰς τὰς σκύλλας του».

ὄξει χαλκῷ *ἔσιαότες*=μετοχ. παρακ. τοῦ ἴσταμαι *θαυμάζομεν*
=παρατατ. (ἀναύξητος) τοῦ θαυμάζω ἀντὶ ἔθαυμάζομεν *εἶα*=
παρατ. τοῦ ἔάω *μάρνασθαι*=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ μάρναμαι *κεχολω-*
μένος=μετοχ. παρακ. τοῦ χολόομαι (ἀπὸ τὸ χόλος=ὄργη) τοῦ
=δεικτ. *εὐεργῆς*=ἐπίθ. εὐεργῆς, ἐς (ἀπὸ τὸ θέμα *Φεργ*— (ἔργον)
ἀφνειός=ἐπίθ. ἀφνειός, ὄν (ἀπὸ θέμα ἀφν— ἀπὸ ὄπου καὶ τὸ
ἀφενος=τὰ ἀγοθὰ). *ἔασι*=γ' πληθ. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί ἀττ.=
=εἰσὶ *οἶ*=δοτ. ἐνικ. τῆς προσ. ἀντων. γ' προσώπου *τῶν*=δεικτ.
μέτα=πρόθεσις μετὰ *παλλόμενος*=μειοχ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ πάλλω
(ἀπὸ τὴν μέσση φωνὴν μόνον αἱ μετοχαὶ παλλόμενος καὶ παλ-
λομένων) *λάχον*=ἀόρ. β' τοῦ λαγχάνω (ἀναούξητος) ἀντὶ ἔλα-
χον. *ἔπεσθαι*=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ ἔπομαι *πεδίονδε*=ἐπίρρ. *ἠῶθεν*
=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἠῶς) *θῆσονται*=γ' πληθ. ὄρ. μέλλ. τοῦ τίθεμαι
ἔλικωπες=ἐπίθ. ἔλικωψ θηλ. ἔλικωπις (ἀπὸ τὸ θέμα *Φελικ*—
τοῦ ἔλλισω καὶ ὄψ ποῦ ἔχει τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ ὄσσε=τὰ μάτια)
ἀσχαλώσι=γ' πληθ. τοῦ ἀσχαλάω καὶ ἀσχάλλω *ἴσχειν*=ἀπαρ.
ἐνεστ. τοῦ ἴσχω (ἄλλος τύπος τοῦ ἔχω) ἀπὸ τὸ ἴσχω τὸ ὁποῖον
πρέρχεται ἀπὸ τὸ σίσχω) *ἔσσυμένους*=μετοχ. παρακ. τοῦ σεύο-
μαι *εὔς*=β' ἐν. ὄρ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί ἀττ. εἰ *πὰρ*=πρόθεσις παρὰ
νῆεσσιν=δοτ. πληθ. καὶ νηυσὶν ἀττ.=ναυσὶν *ἦσι*=δοτ. πληθ.
τοῦ θηλ. τοῦ κτητ. ἐπίθ. ἐός, ἦ, ὄν *κυσὶν*=οὐσιαστ. δοτ. πληθ.
τοῦ ἠ κύων—κυνός *μελεῖσσι*=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ μελεῖζω=κόβω εἰς
κομμάτια). *ταμών*=μετ. ἀόρ. β' τοῦ τέμνω *προὔθηκεν*=γ' ἐν.
ἀόρ. β' τοῦ προτίθημι.

Στ. 389 — 409]

Συντακτικά: τὸν=ἀντικ. τοῦ προσέειπε *ἐμεῖο*=ἀντικ. τοῦ
πειρᾶ. τὸν=ἀντικ. τοῦ ὄπωπα *πολλὰ*=οὐστ. ἀντικ. *ὀφθαλμοί-*
σιν=δοτ. ὄργάνου *εὔτε... κτείνεσκε... χαλκῷ*=χρον. πρότασις
δαΐζων=τροπ. μετοχ. *χαλκῷ*=δοτ. ὄργάνου *ἔσιαότες*=τροπ.

μετοχ. **κεχολωμένος**=αίτιολ. μετοχή **Ἄτρεϊωνι**=άντικ. **θεράπων**=κατηγορούμ. **τοῦ**=γεν. άντικ. **Μυρμιδόνων**=γεν. τῆς καταγωγῆς **ἔσσι**=ρῆμα **Πολύκτωρ**=ύποκ. **πατήρ**=κατηγ. **μοι**=δοτ. προσ. κτητική **ἔστι**=ρῆμα **δ**=ύποκ. **ἀφνειός**=κατηγγορ. **γέρων**=κατηγγορ. **ὡς σύ περ ᾧδε (εἶ)**=άναφορ. πρότασις **οἱ-οἱ**=δοτ. προσ. κτητικαί **ἔβδομος**=κατηγγορ. **παλλόμενος**=τροπ. μετοχή **κλήρω**=δοτ. τρόπου **ἔπεσθαι**=τελ. άπαρ. **πεδιονδε**=έπιρρ. τοπ. προσδ. **ἠῶθεν**=έπιρρ. προσδ. χρόνου **καθήμενοι**=κατηγγορημ. μετοχή αλλά και αίτιολογ. μετοχή **ἴσχειν**=τελ. άπαρ. έκ τοῦ δύνανται. **πολέμου**=άντικ. τοῦ ἴσχειν **ἔσσυμένους**=αίτιολ. μετοχή (**πολέμου**)=άντικ. τοῦ ἔσσυμένους **τὸν**=άντικ. τοῦ ἡμείβετο **εἰ μὲν...εἷς**=ύποθ. πρότασις **εἷς**=ρῆμα **σύ**=ύποκ. **θεράπων**=κατηγγορ. **Ἀχιλλῆος**=γεν. άντικ. έκ τοῦ **θεράπων κατάλεξον**=ρῆμα **ἀλήθειαν-μοι**=άντικειμ. **εἰ...εἷς**=(ύπόθεσις) **κατάλεξον**=άπόδοσις (α' εἶδος ύποθ. λόγου, πραγματικόν) **ἦ ἔτι...πάϊς-ἦε μιν...προούθηκεν**=διμελής πλαγία έρώτησις από τὸ κατάλεξον **προούθηκεν**=ρῆμα **Ἀχιλλεύς**=ύποκ. **μιν-κυσὶν**=άντικείμενα **ταμῶν**=χρον. μετοχή **μιν**=άντικ. τοῦ ταμῶν **μελεῖσσι**=έπιρρ. προσδ. τρόπου.

Στ. 389 — 409

Αἰσθητικά: **πειρᾷ ἐμεῖο και εἵρραι**=έδω έχομεν σχῆμα ἔν δια δυοῖν (σύμφωνα με τὸ σχῆμα αὐτὸ· μία ἔννοια έκφράζεται με δύο λέξεις που συνδέονται μεταξύ τους με τὸν σύνδεσμον και). **ὄπωπα ὀφθαλμοῖσι**=με τὸ ὀφθαλμοῖσι έπιτείνεται τὸ ὄπωπα. **χαλκῷ**=σχῆμα συνεκδοχῆς (κατὰ τὸν λεκτικὸν αὐτὸν τρόπον χρησιμοποιεῖται ἡ ὕλη άντί εκείνου που εἶναι κατασκευασμένον από τὴν ὕλην) π.χ. νά τρώη ἡ σκουριά τὸ σίδηρο (=τὰ σιδερένια ὄπλα). **ἑσταότες θαυμάζομεν**=έδω έξάιρεται ἡ άνδρεία τοῦ Ἐκτορος από έχθρόν, πρᾶγμα που γεμίζει τὴν ψυχὴν τοῦ Πριάμου με ὑπερηφάνειαν. **θεράπων**=Ἄ Ἐρμῆς δια νά κάμη τὸν Πρίαμον νά πιστεῦσῃ εἰς τὰ λεγόμενά του λέγει ὅτι εἶναι σύντροφος τοῦ Ἀχιλλέως. **γέρων ὡς σύ**=με τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Ἐρμῆς άποκτᾷ τὴν έμπιστοσύνην τοῦ Πριάμου. **τῶν μετα**=άντι μετά τῶν=άναστροφή τῆς προθέσεως. **Πηληϊάδεω**=τὸ εἶπα παθαίνει μετρικὴν συνίζησιν. **ἦ-ἦέ μιν-προούθηκεν**=Εἰς τὰς δύο αὐτὰς πλαγίας έρωτήσεις βλέπομεν τὴν άγωνίαν από τὴν ὁποίαν συνέχεται ὁ Πρίαμος νά μάθη έάν τὸ πτῶμα τοῦ υἱοῦ του εὐρίσκειται ἦ έχει γίνεῖ βορᾷ τῶν σκυλλίων· διότι έάν ἔχη γίνεῖ τὸ δεύτερον τότε εἶναι μάταλα ἢ συνέχεια τοῦ ταξιδιοῦ του.

Στ. 389 — 409

Πραγματικά: **κεχολωμένος Ἄτρεϊωνι**=ἌΟπως γνωρίζομεν

ἀπό τὸ Α τῆς Ἰλιάδος, ὁ Ἀχιλλεὺς εἶχεν ὀργισθῆ κατὰ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐξ αἰτίας τῆς ἀρπαγῆς τῆς Βρισηίδος. **θεράπων**=Οἱ θεράποντες ἐξελέγοντο ἀπὸ τὴν παιδικὴν τῶν ἡλικίαν ὡσάν σύντροφοι καὶ φίλοι τῶν υἱῶν τῶν βασιλέων καὶ τῶν εὐγενῶν, ἔζων μαζί μὲ αὐτοὺς καὶ τοὺς συνώδευον εἰς τὰς μάχας ἐκτελοῦντες τὸ ἔργον τοῦ ἡνιόχου. Συνήθως αὐτοὶ ἦσαν συνομήλικοι τῶν υἱῶν τῶν βασιλέων καὶ εὐγενῶν, πολλὰς φοράς δὲ ἐθυσίαζον ἀκόμη καὶ τὴν ζωὴν τῶν πρὸς χάριν τῶν. Εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὁ Ἑρμῆς παρουσιάζεται ὡς εὐγενῆς σύντροφος τοῦ Ἀχιλλέως. **ἤγαγε**=δηλ. καὶ τὸν Ἀχιλλέα καὶ τὸν θεράποντα. **Μυρμιδόνων**=οἱ Μυρμιδόνες ἦτο θρακικὸν φύλον, κατῳκουν δὲ εἰς τὴν Φθιώτιδα καὶ ἦσαν ὑπήκοοι τοῦ Ἀχιλλέως. Κυριώτεροι πόλεις τῶν Μυρμιδόνων ἦσαν ἡ Φθία καὶ ἡ Ἑλλάς. **Πολύκτωρ**=πρόκειται περὶ πλαστοῦ ὀνόματος. **ἀσχαλόωσι οἶδε καθήμενοι**=ἐννοοῦνται οἱ Ἀχαιοί. **ἤλθον πεδίονδε**=ὑποτίθεται ὅτι εἶχεν ἀποσταλῆ δι' ἀνιχνευσίαν.

Στ. 389 — 409

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: **παλλόμενος κλήρω λάχον**=Κατὰ τοὺς ὀμηρικὸς χρόνους εἰς περίπτωσιν πού ἐγένετο ἐκστρατεία κάθε οἰκογένεια εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ στείλῃ ἓν μέλος αὐτῆς. ἔαν ὁμως τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας ἦσαν πολλὰ τότε ἔρριπτον κλήρον. Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὑπάρχει καὶ μιὰ σοβαρὰ ἀντίφασσις, διότι δὲν εἶναι δυνατὸν ὁ θεράπων αὐτὸς νὰ ἔχη κληρωθῆ πρὸ δεκαετίας περίπου πρὸς στρατεύσιν καὶ νὰ εἶναι τὸ πρῶτον ὑπηνήτης ὅπως λέγει εἰς τὸν στίχον 348.

Στ. 389 — 409

Νόημα: Ὁ Ἑρμῆς, ἐπειδὴ ἀντελήφθη τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ Πριάμου νὰ μάθῃ πληροφορίας διὰ τὸν Ἑκτορα, εἶπεν εἰς αὐτὸν ὅτι πολλὰς φοράς παρηκολούθει τὸν ἐνδοξον υἱὸν τοῦ νὰ μάχεται ἐναντίον τῶν Ἀχαιῶν καὶ νὰ τοὺς ἀποδεκατίζη μὲ τὰ κοφτερά του ὄπλα. Διὰ νὰ δώσῃ δὲ μεγαλυτέραν πίστιν εἰς τοὺς λόγους τοῦ εἶπεν ὅτι ἦτο σύντροφος τοῦ Ἀχιλλέως, ὅτι κατήγετο καὶ αὐτὸς ἀπὸ τοὺς Μυρμιδόνας καὶ ὅτι ἦτο υἱὸς πλουσίου γέροντος ὀνόματι Πολύκτωρος πού εἶχεν ἑπτὰ υἱοὺς καὶ αὐτὸς ἐκληρώθη μεταξὺ τῶν ἀδελφῶν νὰ ἀκολουθήσῃ τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὴν ἐκστρατείαν. Τώρα εἶπεν ἔχει ἔλθει εἰς τὴν πεδιάδα ὡς ἀνιχνευτῆς, διότι τὴν ἐπομένην ἡμέραν θὰ γίνῃ ἐπίθεσις τῶν Ἀχαιῶν κατὰ τῆς πόλεως. Ὁ Πρίαμος λαβὼν τὸν λόγον ἐζήτησεν πληροφορίας, ἐφ' ὅσον αὐτὸς ἦτο σύντροφος τοῦ Ἀχιλλέως, περὶ τῆς τύχης τοῦ

Ε. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὁμήρου Ἰλιάδος Ω'

πτώματος τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἑκτορος, ἐάν δηλ. ὑπῆρχεν ἀκόμη ἢ ἐρρίφθη ἀπὸ τὸν Ἀχιλλέα ὡς βορὰ τῶν σκυλλιδῶν.

Στ. 389 — 409

Περίληψις: Ὁ Ἑρμῆς ἀφοῦ ἐξεθείασε τὰ πολεμικὰ κατορθώματα τοῦ Ἑκτορος ἐπληροφόρησε τὸν Πρίαμον διὰ τὴν καταγωγήν του καθὼς καὶ διὰ τὴν ἐπικειμένην ἐπίθεσιν τῶν Ἀχαιῶν, δικαιολογήσας οὕτω τὴν παρουσίαν του εἰς τὴν πεδιάδα. Ὁ

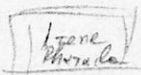
Στ. 410 — 431

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε διακτορος ἀργεῖφόντης·	ΤΤ
«ὦ γέρον, οὐ πω τὸν γε κύνες φάγον οὐδ' οἴωνοι,	Β
ἀλλ' ἔτι κείνος κεῖται Ἀχιλλῆος παρὰ νηί	ΤΤ
αὐτως ἐν κλισίῃσι· δυωδεκάτη δὲ οἱ ἠὼς	ΤΤ
κειμένῳ, οὐδέ τι οἱ χρῶς σήπεται, οὐδέ μιν εὐλαί	Β
ἔσθουσι, αἶψά τε φώτας ἀρηιφάτους κατέδουσιν.	ΤΤ
ἦ μὲν μιν περὶ σῆμα ἐοῖο ἐτάροιο φίλοιο	ΤΤ
ἔλκει ἀκηδέστως, ἠὼς δτε δια φαίνῃη.	Π
οὐδέ μιν αἰσχύνει· θηοῖό κεν αὐτὸς ἐπελθῶν,	Π
οἶον ἐμρόσηιζ κεῖται, περὶ δ' αἶμα νένιπται,	Ε
οὐδέ ποθι μαιρός· σὺν δ' ἔλκεα πάντα μέμυκεν,	Π
δσσ' ἐτύπη· πολέες γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκὸν ἔλασσαν.	Β
ὡς τοι κήδονται μάκαρες θεοὶ υἱὸς ἐΐης,	Π
καὶ νέκυος περ ἐόντος, ἐπεὶ σφι φίλος περὶ κῆρι».	ΤΤ
Ἵς φάτο· γήθησεν δ' ὁ γέρον· καὶ ἀμείβετο μύθῳ·	Ε
«ὦ τέκος, ἦ ῥ' ἀγαθόν καὶ ἐναίσιμα δῶρα διδοῖναι	Π
ἀθανάτοισι, ἐπεὶ οὐ ποτ' ἐμὸς πάϊς, εἴ ποτ' ἔϊην γε,	Β
λήθεται· ἐνὶ μεγάροισι θεῶν, οἱ Ὀλύμπου ἐχουσι·	Ε

Πρίαμος ἠρώτησεν αὐτὸν διὰ τὴν τύχην τοῦ πτώματος τοῦ "Εκτορος.

Στ. 389 — 409

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἑρμῆς ἐκθειάσας τὰ κατορθώματα τοῦ "Εκτορος ἀποκαλύπτει τὴν καταγωγὴν του καὶ δικαιολογεῖ τὴν παρουσίαν του. Ὁ Πρίαμος ἐρώτᾳ διὰ τὴν τύχην τοῦ πτώματος τοῦ "Εκτορος.

Στ. 410 — 431

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντησεν ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν ὁ τα-
[χέως ἐμφανιζόμενος:

«γέροντα, αὐτὸν ἀκόμη βέβαια δὲν ἔφαγον οἱ σκύλλοι καὶ τὰ
[ἄρνια,
ἀλλὰ ἀκόμη ἐκεῖνος κέτεται κοντὰ εἰς τὸ πλοῖον τοῦ Ἀχιλλέως
ἔτσι ὅπως ἦτο μεταξὺ τῶν σκηνῶν· δωδεκάτη δὲ αὐγὴ δι' αὐτὸν
[εἶναι

ποῦ κέτεται νεκρὸς καὶ οὔτε καθόλου τὸ σῶμα του δὲν σήπεται,
[οὔτε τὰ σκουλήκια
τὸν τρώγουν, τὰ ὁποῖα ὅπως εἶναι γνωστὸν τοὺς ἀνδρας ποῦ
[σκοτώνονται εἰς τὸν πόλεμον κατατρώγουν.

Ὅμως πράγματι αὐτὸν γύρω ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ ἀγαπητοῦ συν-
[τρόφου του

σῦρει χωρὶς οἶκτον, ὁσάκις ἡ θεϊκὴ αὐγὴ φανῆ.
Καὶ δὲν τὸν παραμορφώνει· θὰ ἔβλεπες μὲ θαυμασμόν ἐσὺ ὁ ἴδιος
[ἐὰν ἤρχεσο,

πόσον δροσερὸς κέεται, ἔχει δὲ ἐντελῶς ξεπλυθῆ ἀπὸ τὸ αἷμα
καὶ οὔτε εἰς κάποιον μέρος τοῦ σώματος εἶναι λερωμένος· ὄλαι
[δὲ αἱ πληγαὶ ἔχουν κλείσει,
ὅσας ἔλαβε· διότι πολλοὶ ἔμπηξαν μέσα εἰς τὸ σῶμα του τὰ χάλ-
[κινα ὄπλα των.

Τόσον βέβαια φροντίζουν οἱ μακάριοι θεοὶ διὰ τὸν υἱόν σου
μολονότι εἶναι νεκρὸς, διότι εἰς αὐτοὺς (ἦτο) περισσότερον ἀπὸ
[κάθε ἄλλον ἐγκάρδια ἀγαπητός».

Ἔτσι εἶπεν· ἐχάρηκε δὲ ὁ γέρον καὶ ἀπήντησεν·
«Παιδί μου, ἀλήθεια λοιπὸν εἶναι καλὸν καὶ τὰ πρέποντα δῶρα
[νὰ προσφέρῃ κάποιος
εἰς τοὺς ἀθανάτους, διότι ὁ δικός μου υἱός, ἐὰν κάποτε ὑπῆρξε
[βέβαια,

δὲν ἐλησμόνησε εἰς τὰ ἀνάκτορα τοὺς θεούς, ποῦ κατοικοῦν εἰς
[τὸν Ὀλυμπον

τῷ οἱ ἀ|πεμνή|σαντο || καὶ | ἐν θανά|τιοῦ περ | αἴση.
 ἀλλ' ἄγε | δὴ τότε | δέξαι || ἐ|μεῦ πάρα | καλὸν δι|λειτουργίαν,
 αὐτόν | τε ῥύ|σαι, || πέμ|ψον δέ με | σὺν γε θε|οῖσιν,
 ὄφρα κεν | ἐς κλισί|ην || Πη|ληιά|δεω ἀφι|κωμαι».

Στ. 410 — 431

Ἑρμηνευτικά: οὐ πω γε=ἀκόμη βέβαια οἰωνοί=τὰ ὄρνια
 αὐτως=ἔτσι ἡὼς=αὐγὴ χρώς=τὸ δέρμα, τὸ σῶμα εὐλαί=σκου
 λήκια ἔσθω=τρώγω ὁ φῶς=ὁ ἀνὴρ ἀρηίφατος=ὁ φονευθεὶς εἰς
 τὸν πόλεμον κατέδω=κατατρώγω ἢ μὲν=ὄμως πράγματι σῆμα
 =τάφος ἐτάρος=σύντροφος ἔλκω=σύρω ἀκηδέστως=χωρὶς οἰ
 κτον αἰσχύνω=παραμορφώνω θηοῖο τοῦ θηέομαι=βλέπω μ
 θαυμασμόν ἐπέρχομαι=ἔρχομαι ἐερσῆεις=δροσερός νένιπται το
 νίζω=ξεπλένω πόθι=εἰς κάποιο μέρος μιὰρός=λερωμένος ἔλ
 κος=ἡ πληγὴ μέμυκεν τοῦ μύω=κλείνω ἐτύπη τοῦ τύπτομαι=
 κτυπῶμαι, λαμβάνω πληγὰς ἐλάω=διαπερῶ, μπήγω ὧς=τόσοι
 τοι=βέβαια κήδομαι=φροντίζω νέκυσ=νεκρὸς περι=περισσότε
 ρον ἀπὸ κάθε ἄλλον φίλος κῆρι=ἐγκαρδίως ἀγαπητὸς γηθέω=
 χαίρω ἀμείβομαι μύθη=ἀπαντῶ ἢ=ἀλήθεια ἐναίσιμος=ὁ πρέ
 πων δίδωμι=προσφέρω λήθομαι=λησμονῶ τῷ=δι' αὐτὸ ἀπομι
 μνήσκομαι=ἐνθυμοῦμαι αἴσα=ἡ μοῖρα ἀλλ' ἄγε δὴ=ἀλλ' ἔλα
 λοιπὸν τὸ ἀλειτουργίαν=τὸ ποτήριον ῥύομαι=σφάζω πέμπω=συνο
 δεύω κλισίη=σκηνή.

Στ. 410 — 431

Γραμματικά: φάγον=γ' πληθ. ἀορ. β' (ἀναύξητος) ἀττ. ἔφα
 γον τοῦ ἔσθω δωδεκάτη=ἀριθμητ. τακτ. ἀττ. δωδεκάτη οἱ=
 προσ. ἀντων. γ' προσ. ἡὼς=οὐσιαστ. χρώς=οὐσιαστ. ὁ χρω
 γεν. χροός καὶ χρωτός (ἐν χρῶ κεκαρμένος=κουρεμένος σίφ
 ριζα) εὐλαί=οὐσιαστ. ἡ εὐλή ἔσθουσι=γ' πληθ. ὄριστ. τοῦ ἔσθω
 φῶτας=οὐσιαστ. ὁ φῶς, φωτός ἀρηίφάτους=ἐπίθ. ἀρηίφατος, οἱ
 ον (ἀπὸ τὸ ἄρη τοπικὴ πτώσις τοῦ ἄρης καὶ τὸ ρηματ. ἐπίθ.
 φατός ἀπὸ τὸ θείνω=φονεύω) κατέδουσιν=γ' πληθ. τοῦ κατέδω
 εἶθι=γεν. ἐν. τοῦ κτητ. ἐπίθ. ἐός, ἢ, ὄν ἐτάροιο=γεν. ἐν. το
 ἐτάρος ἀττ. ἐταῖρος ἔλκει=γ' ἐν. ὄριστ. ἐνεστ. τοῦ ἔλκω ἀκηδέ
 στως=ἐπίρρ. (α στερητ. καὶ κῆδος=φροντίς) φανήη=ὕποτακτ
 παθ. ἀορ. β' τοῦ φαίνομαι αἰσχύνει=γ' ἐν. ὄριστ. τοῦ αἰσχύνω
 θηοῖο=εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ θηέομαι κεν=ἂν ἐερσῆεις=ἐπίθ. ἐερσῆ
 εις, εσσα, ἐν, νένιπται=γ' ἐν. παθ. παρακ. τοῦ νίζω πόθι=
 ἐπίρρ. ἔλκεα=οὐσιαστ, τὸ ἔλκος μέμυκεν=γ' ἐν. παρακ. τοῦ μύω

δι' αὐτὸ τὸν ἐθυμήθησαν καὶ αὐτοὶ καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν μοῖ-
 [ραν τοῦ θανάτου.
 'Αλλ' ἔλα λοιπόν, δέξου ἀπὸ ἐμὲ αὐτὸ ἐδώ τὸ ὠραῖον ποτήριον,
 καὶ ἐμὲ τὸν ἴδιον σώσε, καὶ συνόδευσέ με μετὰ τὴν βοήθειαν βέ-
 [βαια τῶν θεῶν,
 ἕως ὅτου φθάσω εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως».

ἀορ. μύσαν παρακ. μέμυκα. *ἐτύπη*=γ' ἐν. παθ. ἀορ. β' τοῦ τύ-
 πτομαι *πολέες* ἀττ.=πολλοὶ *ἔλασαν*=γ' πληθ. ἀορ. α' τοῦ ἐλάω
ῶς=ἐπίρρ. ἐπιτατικὸν *υἱός*=γεν. ἐν. τοῦ υἱός (κατὰ συγ-
 κοπὴν ἀντὶ υἱέος) *ἔηος*=γεν. ἐν. τοῦ κητ. ἐπιθ. ἐός, ἡ, ὄν *νέ-
 κυος*=γεν. ἐν. τοῦ ὁ νέκυς, ος. *σφι*=δοτ. πληθ. τῆς προσωπ.
 ἀντων. ἀττ.=σφίσι *περὶ*=πρόθ. ἐδώ ἔχει ἐπίρρ. σημασίαν *κῆρι*
 =δοτ., τὸ κῆρ, κῆρος (ἐνῶ ἢ κῆρ, κηρός=ὁ ὄλεθρος). *γῆθησεν*
 =γ' ἐν. ἀορ. τοῦ γηθέω *ῆ*=μορ. *ῥα*=μόριον *ἐναίσιμα*=ἐπιθ.
 ἐναίσιμος, ος, ον (ἀπὸ τὸ αἶσα=μοῖρα) *διδόναι*=ἀπαρ. ἐνεστ.
 ἀντὶ διδόναι με μετρικὴν ἔκτασιν. *λήθετο*=γ' ἐν. μέσ. παρστ.
 τοῦ λήθομαι *ἐνὶ*=πρόθ. ἀττ.=ἐν *τῷ*=δεικτ. *ἀπεμνήσαντο*=γ'
 πληθ. ὀριστ. ἀορ. μέσ. τοῦ ἀπομιμνήσκομαι *αἴση*=δοτ. ἐν. τοῦ
 οὔσιαστ. αἶσα *δέξαι*=προστ. μέσ. ἀορ. τοῦ δέχομαι *ἄλεισον*=
 οὔσιαστ. τὸ ἀλεισον *ἐμεῦ*=ἐμοῦ *πέρα*=παρὰ *ῥῥσαι*=προστακτ.
 ἀορ. τοῦ ῥύομαι *ῥρα*=σύνδεσμος χρονικὸς *ἀφίκωμαι*=α' ἐν.
 ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ἀφικνοῦμαι.

Στ. 410 — 431

Συντακτικά: τὸν=ἀντικ. τοῦ προσέειπε τὸν=ἀντικ. τοῦ
 φάγον *κειμένῳ*=ἐπιθ. μετοχὴ *οἶ*=δοτ. προσ. κητ. *μῖν*=ἀντικ.
 τοῦ ἔοθουσι *αἶ ῥά τε φῶτας ἀρηφάτους κατέδουσιν*=ἀναφορ.
 πρότ. *μῖν*=ἀντικ. τοῦ ἔλκει *οἷα... φανήη*=χρον. πρότασις (τὸ
 ὅτε με ὑποτακτ. διότι φανερώνει ἀορ. ἐπανάληψιν). *μῖν*=ἀντικ.
 τοῦ αἰσχύνει (*Ἀχιλλεύς*)=ὑποκ. *ἐπελθῶν*=ὑποθ. μετοχὴ (εἰ
 ἐπέλθοις—θηοῖο κεν=ἄν=γ' εἶδος ὑποθ. λόγου ἀπλῆ σκέψις
 λέγοντος) *κεῖται*=ρῆμα (*Ἐκτωρ*)=ὑποκ. *ἐερσήεις*=κατηγορού-
 μενον *νέμπται*=ρῆμα (*Ἐκτωρ*)=ὑποκ. *ἔλκεα*=ὑποκ. τοῦ μέ-
 μυκεν *ἐτύπη*=ρῆμα (*Ἐκτωρ*)=ὑποκ. *ῥσσα*=σύστοιχον ἀντικ.
κῆδονται=ρῆμα *θεοὶ*=ὑποκ. *υἱός*=ἀντικ. *καὶ περ ἐόντος*=
 ἐναντιωματ. μετοχὴ *ἐπεὶ σφι φίλος περὶ κῆρι*=αιτιολ. πρότασις
(ῆν)=ρῆμα (*Ἐκτωρ*)=ὑποκ. *φίλος*=κατηγορ. *σφι*=δοτ. ἀντικ.
 εἰς τὸ φίλος *κῆρι*=δοτ. τοπ. *περὶ*=ἐπίρρ. προσδ. ποσοῦ *ἀγαθόν*
(ἔστι)=ρῆμα (ἀπροσ. ἔκφρασις) *διδόναι*=ὑποκ. (*τινὰ*)=ὑποκ.
 τοῦ διδοῦναι *ῥρα—ἀθανάτοις*=ἀντικείμενα *ἐπεὶ... πάϊς λήθετο*
... θεῶν=αιτιολ. πρότασις *εἰ ποτ' ἔην γε*=ὑποθετ. πρότ. *θεῶν*
 =ἀντικ. τοῦ λήθετο *τῷ*=δοτ. αἰτίας *οἶ*=δοτ. ἠθικὴ *ῥρα... ἀφί-
 κωμαι*=χρον. πρότασις.

Αισθητικά: αὐτως=έννοεῖ ὅπως ἦτο ἀβλαβής, ἀναλλοίωτος, οὐδὲ σφύεται οὐδὲ ἐσθουσι=αἱ πληροφοραὶ τὰς ὁποίας δίδει εἰς τὸν Πρίαμον ὁ Ἑρμῆς ἀποσκοποῦν εἰς τὸ νὰ καταστήσουν ἀξιοπίστα τὰ λεγόμενά του. ἔλκει ἀκηδέστως=μὲ τὴν λέξιν ἀκηδέστως ὁ ποιητὴς ἐξαίρει τὴν ὠμότητα τοῦ Ἀχιλλέως. σὺν μέμνεν=ἔδω ἔχομεν τμητῆν· τὸ δὲ ρῆμα μύω κυριολεκτεῖται ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἄρα ἔδω τίθεται μεταφορικῶς. ἀπεμνήσαντο=ἢ πρόθεσις ἀπὸ ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνταποδόσεως δηλ. οἱ θεοὶ τὸ ἀνταπέδωσαν. δέξαι ἄλειςον=ὁ γέρον Πρίαμος χαίρει τὸν σὺν σου πὸ μαθαίνει θετικὰς πληροφορίας περὶ τῆς τύχης τοῦ πτώματος τοῦ υἱοῦ του, ὥστε προσφέρει εἰς τὸν Ἑρμῆν δῶρα. σὺν θεοῖσι=αἱ λέξεις δηλώνουν τὴν μεγάλην εὐσέβειαν τοῦ Πριάμου.

Πραγματικά: ἐν κλισίῃσι=έννοεῖται εἰς τὸν χώρον τῶν σκηνῶν. δυωδεκάτη ἡώς=δηλ. δώδεκα ἡμέραι. σῆμα=έννοεῖται ἔδω ὁ τάφος τοῦ Πατρόκλου. αἰσχύνει=Αὐτὸ συμβαίνει παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ Ἀχιλλέως μὲ τὴν φροντίδα τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ὁποῖος ἐφρόντισε νὰ διατηρηθῇ. πολέες χαλκὸν ἔλασσαν=Ὁ Ὀμηρος εἰς τὸν στίχον 371—375 τοῦ Χ τῆς Ἰλιάδος μᾶς λέγει ὅτι, ὅταν ὁ Ἀχιλλεὺς ἐφόνευσε τὸν Ἔκτορα, ἔτρεξαν κοντὰ εἰς τὸ πτώμα τοῦ ὄλοι οἱ Ἀχαιοί, διὰ νὰ ἴδουν ἐκ τοῦ πλησίον τὸν ἀνδρεῖον πολεμιστὴν πὸ καὶ τὰ πλοῖα τοὺς ἀκόμα ἠπείλησε διὰ τὰ πυρπολήσῃ. Τότε, ὅπως λέγει ὁ Ὀμηρος, οἱ Ἀχαιοὶ ὄλοι ἐτύπησαν μὲ τὰς αἰχμὰς τῶν ὄπλων τῶν τῶ πτώμα τοῦ Ἔκτορος. σὺν—μέμνεν=ὡς γνωστὸν τὰ τραύματα τῶν νεκρῶν δὲν κλείουσι· ἐπομένως τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸν Ἀπόλλωνα. κήδονται μάκαρες θεοὶ=έννοεῖται ἔδω ὁ Ἀπόλλων. εἰ ποί' ἔην=Ἡ φράσις αὕτη δηλώνει ὅτι διὰ τὸν Πρίαμον πλέον ὁ Ἔκτωρ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο ἀπὸ μίαν ἀνάμνησιν.

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: λήθετο=Οἱ εὐσεβεῖς προσέφερον κυρίως κατὰ τὰς ὥρας τοῦ φαγητοῦ εἰς τοὺς θεοὺς ἀπαρχὰς τῶν θυμάτων αἱ ὁποῖαι ὠνομάζοντο θυηλαί.

Νόημα: Ὁ Ἑρμῆς εἰς ἀπάντησιν τοῦ Πριάμου, ὁ ὁποῖος ἐλαχταροσε νὰ μάθῃ διὰ τὴν τύχην τοῦ πτώματος τοῦ υἱοῦ του εἶπεν ὅτι τοῦτο ἐκείτετο εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν ὅπως

ἦτο χωρίς οὔτε νὰ σαπῆ οὔτε νὰ φαγωθῆ ἀπὸ τὰ ὄρνια μολονότι ἐπέρασαν δώδεκα ἡμέραι. Μόνον ὁ Ἀχιλλεὺς κάθε πρωὶ σύρει τὸ πτώμα γύρω ἀπὸ τὸν τάφον τοῦ Πατρόκλου, χωρίς ὅμως νὰ τὸ παραμορφώσῃ. Ἀκόμη εἶπεν ὅτι τὸ πτώμα παραμένει δροσερόν, ἔχει ξεπλυθῆ ἀπὸ τὸ αἷμα καὶ ὅτι αἱ πληγαὶ ἔχουν ἐπουλωθῆ πράγμα πὸ ὀφείλεται εἰς τὴν φροντίδα τῶν μακαρῶν θεῶν ὑπὲρ τοῦ Ἑκτορος. Ὁ Πρίαμος γεμάτος χαρὰν δι' ὅσα ἤκουσε περὶ τοῦ υἱοῦ του ἀπήντησεν εἰς τὸν Ἑρμῆν ὅτι πράγματι ὁ Ἑκτώρ ἐν ὄσῳ ἔζη ἐξεπλήρωσε τὰς πρὸς τοὺς θεοὺς ὑποχρεώσεις του ἐπομένως φυσικόν ἦτο νὰ θυμηθοῦν καὶ αὐτὸν οἱ θεοὶ καὶ νεκρὸν ἀκόμη. Ἀκολουθῶς παρεκάλεσε τὸν Ἑρμῆν νὰ δεχθῆ ὡς δῶρον ποτήριον καὶ νὰ φροντίσῃ νὰ τὸν βοηθήσῃ, ὥστε μὲ τὴν βοήθειαν τῶν θεῶν νὰ φθάσῃ μέχρι τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 410 — 431

Περίληψις: Ὁ Ἑρμῆς παρέχει εἰς τὸν Πρίαμον ἐκτενεῖς πληροφορίας περὶ τοῦ πτώματος τοῦ Ἑκτορος. Ὁ Πρίαμος πλήρης χαρᾶς κάμνει δῶρον εἰς τὸν Ἑρμῆν ποτήριον καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν νὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ φθάσῃ μέχρι τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 410 — 431

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἑρμῆς πληροφορεῖ τὸν Πρίαμον περὶ τοῦ πτώματος τοῦ Ἑκτορος, ἐνῶ ὁ Πρίαμος προσφέρων εἰς αὐτὸν ποτήριον τὸν παρακαλεῖ νὰ τὸν βοηθήσῃ.

Στ. 432 — 439

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε δι άκτορος ἀργεῖ φόντης	ΤΤ
«πειρᾶ ἐ μετο, γε ραιέ, νε ωτέρου, οὐδὲ μὲ πείσεις,	ΤΤ
ὅς με κέ λειαι σέο δῶρα πα ρῆξ Ἄχι λῆα δέ χεσθαι.	ΤΤ
τὸν μὲν ἐ γῶ δε δοικα καί αἰδέο μαι περὶ κῆρι	ΤΤ
συλεύειν, μῆ μοί τι κα κὸν μετό πισθε γέ νηται	Ε
σοὶ δ' ἄν ἐ γῶ πομ πὸς καί κε κλυτὸν Ἄργος ἰ κοίμην,	Π
ἐνδυκέ ως ἐν νηὶ θο ῆ ἦ πεζὸς ὀ μαρτέων	Ε
οὐκ ἄν τίς τοι πομπὸν ὀ νοσσάμενος μαχέ σαιτο».	ΤΤ

Στ. 432 — 439

Ἑρμηνευτικά: *πειρᾶ* τοῦ *πειράομαι* = δοκιμάζω *ἐμετο* = ἐμοῦ *κέλειαι* τοῦ *κέλομαι* = προτρέπω *παρῆξ Ἄχιλῆα* = ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἄχιλλέως, χωρὶς νὰ τὸ ξεύρη ὁ Ἄχιλλεὺς *δειδοικα* = φοβοῦμαι *αἰδέομαι* = σέβομαι *περὶ* = ὑπερβολικὰ *κῆρι* = εἰς τὴν καρδιά, κατὰκαρδα *συλεύω* = ἀποσπῶ κάτι, κλέπτω *μετόπισθεν* = κατόπιν *πομπὸς* = συνοδὸς *κλυτὸς* = ξακουστὸς *ἐνδυκέως* = προθύμως, μὲ προθυμίαν *μαρτέω* = ἀκολουθῶ *ὀνοσσάμενος* τοῦ *ὄνομαι* = περιφρονῶ *μάχομαι* = ἀγωνίζομαι.

Στ. 432 — 439

Γραμματικά: *πειρᾶ* = β' ἐν. πρόσ. ὀριστ. τοῦ *πειράομαι* *ἐμετο* = γεν. ἐν. τῆς προσ. ἀντων. ἀττ. = ἐμοῦ *πείσεις* = β' ἐν. ὀριστ. μέλλ. τοῦ *πειθω* *κέλειαι* = β' ἐν. πρόσ. ὀριστ. τοῦ *κέλομαι* *σέο* = γεν. ἐν. τῆς προσ. ἀντων. ἀττ. = σοῦ *παρῆξ* = δύο προθέσεις παρὰ καὶ ἐξ *δειδοικα* = α' ἐν. παρακ. τοῦ *δεῖδω* *περὶ* = πρόθεσ. ἐδῶ ἐπίρρ. *κῆρι* = δοτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. τὸ *κῆρ*, γεν. *κῆρος* δοτ. *κῆρι* *συλεύειν* = ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ *συλεύω* τὸ ὁποῖον εἶναι ἄλλος τύπος τοῦ *συλάω* *μετόπισθε* = ἐπίρρ. *πομπὸς* = οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ πέμπω) *κε* = δυνητ. ἄν *κλυτὸν* = ἐπίθ. *κλυτὸς*, ἦ, ὄν (ἀπὸ τὸ *κλύω*) *ἰκοίμην* = εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ *ἰκνέομαι* *ἐνδυκέως* = ἐπίρρ. (α' συνθ. ἢ ἐν καὶ β' ἀπὸ τὸ *δεύκει* = φροντίζει). *νηὶ* = δοτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. *νηὸς* γεν. *νηός*, δοτ. *νηί*, αἰτ. *νῆα*, πληθ. *νῆες*, *νηῶν*, *νηυσί* καὶ *νῆεσσι*, *νῆας*, ἐπίσης *νηὸς*, γεν. *νεός*, αἰτ. *νέα*, πληθ. *νέες*, *νεῶν*, *νέεσσιν*, *νέας* καὶ δοτ. πληθ. *ναοφι* *μαρτέων* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ *μαρτέω* τὸ ὁποῖον εἶναι παράλληλος τύπος τοῦ

Στ. 432 — 439

Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντησεν ὁ ἀγγελιαφόρος τῶν θεῶν ὁ
 [ταχέως ἐμφανιζόμενος :
 « με δοκιμάζεις, γέροντα, ἐπειδὴ εἶμαι νεώτερος, ἀλλὰ δὲν θὰ μὲ
 [πίεσης,
 ἀφοῦ μὲ προτρέπεις ἀπὸ σένα δῶρα ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως
 [νὰ δέχωμαι·
 (καὶ) ἐκεῖνον μὲν ἐγὼ φοβοῦμαι καὶ τὸν σέβομαι ὑπερβολικὰ
 [κατάκαρδα
 νὰ κλέπτω (αὐτόν), μήπως σὲ μένα κανένα κακὸν κατόπιν συμβῆ·
 ὅμως ἐγὼ ὡσάν συνοδός σου ἀκόμη καὶ εἰς τὸ ξακουστὸν Ἄρ-
 [γος θὰ ἐρχόμουν,
 μὲ προθυμίαν εἰς τὸ ταχὺ πλοῖον ἢ πεζὸς ἀκολουθῶν·
 οὐδεὶς περιφρονήσας τὸν συνοδὸν θὰ ἠγωνίζετο ἐναντίον σου».

ἁμαρτέω (ἀπὸ τὸ ἅμα καὶ τὸ αρ— τοῦ ἀραρ(σκω) *ὄνοσάμενος*
 =μετοχ. μέσ. ἀορ. τοῦ ὄνομαι. *μαχέσαιο*=γ' ἐν. εὐκτ. μέσ.
 ἀορ. τοῦ μάχομαι.

Στ. 432 — 439

Συντακτικά : τὸν=ἀντικ. τοῦ προσέειπε *ἐμεῖο*=ἀντικ. τοῦ
 πειρᾶ *νεωτέρου*=κατηγορ. *ὅς μὲ κέλει...δέχεσθαι*=ἀναφορ.
 αἰτιολ. πρότασις *δέχεσθαι*=τελ. ἀπορ. ἐκ τοῦ κέλει *με*=ὕποκ.
 τοῦ δέχεσθαι *δῶρα*=ἀντικ. *σέο*=γεν. ἀφαιρ. εἰς τὸ δέχεσθαι
συλεύειν=τελ. ἀπορ. ἐκ τοῦ αἰδέσμαι (*μιν*)=ἀντικ. τοῦ συλεύειν
μῆ...γένηται=ἐνδοιαστικὴ πρότασις. *μοι*=δοτ. προσωπ. *ἰκοίμην*
 =ρῆμα (*ἐγὼ*)=ὕποκ. *πομπὸς*=κατηγορ. *σοι*=δοτ. χαριστ. Ἄρ-
γος=αἰτ. τοῦ τόπου *ἁμαρτέω*=τροπ. μετοχ. *πεζὸς*=ἐπιρρ. κα-
 τηγορούμενον. *ἂν μαχέσαιο*=ρῆμα *τις*=ὕποκ. *τοί*=ἀντικ. *ὄνοσ-*
άμενος=χρον. μετοχή.

Στ. 42 — 439

Αἰσθητικά : *νεωτέρου*=διότι ὡς γνωστὸν ὁ νέος εἶναι περισ-
 σότερον εὐάλωτος. *οὐδὲ μὲ πείσεις*=κανονικῶς ἢ πρότασις αὐτὴ
 ἔπρεπε νὰ εὐρίσκεται μετὰ τὴν ἀναφορικὴν. *κέλει*=ἔχομεν συνί-
 ζησιν τοῦ εἶ. *δειδοῖκα καὶ αἰδέομαι*=εἶναι γνωστὸν ὅτι ὅπου
 ὑπάρχει φόβος ἐκεῖ ὑπάρχει καὶ σεβασμὸς «ἵνα περ δέος, ἔνθα
 καὶ αἰδώς». *ἁμαρτέω*=καὶ ἐδῶ ἔχομεν συνίζησησιν τοῦ εἰ. *καὶ*
 Ἄργος=μὲ τὴν φράσιν αὐτὴν ἐκδηλώνεται ἡ μεγάλη συμπάθεια
 τοῦ Ἑρμοῦ πρὸς τὸν Πρίστον, ὥστε νὰ πρεθυμοποιῆται ἀκόμη
 καὶ εἰς τὸ Ἄργος νὰ τὸν συνοδεύσῃ.

Πραγματικά : *παρὲξ Ἀχιλλῆα* = δηλ. ἐν ἀγνοίᾳ τοῦ Ἀχιλλέως. *Ἄργος* = Ἡ λέξις Ἄργος ἔχει πολλὰς σημασίας εἰς τὸν Ὅμηρον ἦτο δηλ. 1) ἡ πόλις τῆς Ἀργολίδος κοντὰ εἰς τὸν ποταμὸν Ἰναχον, ὅπου ἦτο ἡ καθέδρα τοῦ Διομήδους, 2) ἡ Ἀργολικὴ πεδιάς, 3) ἡ Πελοπόννησος, 4) ἡ κεντρικὴ θεσσαλικὴ πεδιάδα γύρω ἀπὸ τὴν Λάρισσαν, ὅπου εὕρισκετο καὶ ἡ ἐπικράτεια τοῦ Ἀχιλλέως καὶ 5) γενικὰ ἡ Ἑλλάς.

Νόημα : Ὁ Ἑρμῆς ἀπαντῶν εἰς τὸν Πρίαμον δὲν ἐδέχθη τὸ προσφερθὲν ὑπ' αὐτοῦ ποτήριον λόγῳ φόβου καὶ σεβασμοῦ πρὸς

Ἦ, καὶ ἀ ναί ξας ἐρι ούνιος ἄρμα καὶ ἵππους	Π
καρπαλλί μως μά στιγα καὶ ἠνία λάζετο χερσίν,	ΤΤ
ἐν δ' ἔ πνευσ' ἵπ ποισι καὶ ἡμί νοις μένος ἦϋ.	ΤΤ
ἀλλ' ὅτε δὴ πύρ γους τε νε ῶν καί τάφρον ἵ κοντο,	Ε
οἱ δὲ νέ ον περὶ δόρπα φυ λακτῆ ρες πονέ οντο·	ΤΤ
τοῖσι δ' ἐφ' ὕπνον ἔ χευε δι άκτορος ἀργεῖ φόντης	ΤΤ
πᾶσιν, εἴ φαρ δ' ὤ ξε πύ λας καὶ ἀ πῶσεν ὀ χῆας,	Ε
ἐς δ' ἀγα γε Πρία μόν τε καὶ ἀγλαὰ δῶρ' ἐπ' ἀ πήνης.	ΤΤ
ἀλλ' ὅτε δὴ κλισί ην Πηλη ιά δεω ἀφί κοντο	Π
ὕψη λὴν, τὴν Μυρμι δό νες ποί ησαν εἴ νακτι	Ε
δοῦρ' ἐλά της κέρ σαντες· ἀί τάρ καθύ περθεν ἔ ρεψαν	ΤΤ
λαχνή εντ' ὄρο φον λει μωνόθεν ἀμή σαντες·	Π
ὄμφι δὲ οἱ μεγά λην αὐ λὴν ποί ησαν εἴ νακτι	Ε
σταυροῖ σιν πυκινοῖ σι· θύ ρην δ' ἔχε μῦνος ἐ πιβλής	ΤΤ
εἰλάτι νος, τὸν τρεῖς μὲν ἐ πιρρή σεσκον Ἀ χαιοί,	ΤΤ
τρεῖς δὲ ἀνα οίγε σκον μεγά λην κλη ῖδα θυ ράων,	Π
τῶν ἀλ λων· Ἀχι λεὺς δ' ἄρ' ἐ πιρρή σεσκε καὶ οἶος.	Π
δὴ ῥα τόθ' Ἑρμεί ας ἐρι ούνιος ᾗξε γέ ροντι,	Β
ἐς δ' ἀγα γε κλυτὰ δῶρα πο δώκεϊ Πηλεῖ ωνι,	ΤΤ
ἐξ ἵπ πων δ' ἀπέ βαινεν ἐ πὶ χθόνα, φώνη σέν τε·	Β

τὸν Ἀχιλλέα. Ἐδήλωσεν ὁμοῦς εἰς αὐτὸν ὅτι μὲ μεγάλην εὐχαρίστησιν θὰ γίνῃ συνοδὸς τοῦ Ἀκρόμη καὶ μέχρι τὸ Ἄργος καὶ οὐδεὶς δὲν πρόκειται νὰ τὸν θίξῃ κατὰ τὴν μετάβασίν του εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 432 — 439

Περίληψις: Ὁ Ἑρμῆς ἀρνεῖται νὰ δεχθῆ τὸ προσφερθὲν ὑπὸ τοῦ Πριάμου δῶρον, δηλώνει ὁμοῦς εἰς αὐτὸν ὅτι μὲ προθυμίαν θὰ τὸν ὀδηγήσῃ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως.

Στ. 432 — 439

Ἐπιγραφή: Ἄρνησις τοῦ Ἑρμοῦ νὰ δεχθῆ τὸ δῶρον τοῦ Πριάμου καὶ δῆλωσις αὐτοῦ ὅτι θὰ τὸν βοηθήσῃ.

Στ. 440 — 459

εἶπε· καὶ ἀφοῦ ἐπήδησε ἐπάνω εἰς τὸ ἄρμα καὶ τοὺς ἵππους ὁ
[εὐεργετικὸς (Ἑρμῆς)]
γρήγορα τὴν μᾶστιγα καὶ τὰ ἦνία ἔπιασε μὲ τὰ χέρια,
καὶ ἐνέπνευσεν εἰς τὰ ἄλογα καὶ τοὺς ἡμιόνους ζωηράν ὄρμητι-
[κότητα].
Ἄλλ' ὅταν πλέον εἰς τὰ πυργωτὰ τεῖχη τῶν πλοίων καὶ εἰς τὴν
[τάφρον ἔφθασαν,
τότε μὲν οἱ φύλακες ἠσυχολοῦντο μὲ τὸ βραδυνὸν φαγητόν·
εἰς αὐτοὺς τότε ὄλους ὕπνον ἐπέχυνεν ὁ ἀγγελιαφόρος ὁ ταχέως
[ἐμφανιζόμενος,
εὐθὺς δὲ κατόπιν ἀνοιξε τὰς πύλας καὶ ἀπώθησε τοὺς σύρτας,
εἰσῆγαγε δὲ τὸν Πρίαμον καὶ τὰ εὐρισκόμενα ἐπὶ τῆς ἀμάξης
[λαμπρὰ δῶρα.
Ἄλλ' ὅταν πλέον ἔφθασαν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως
τὴν ὑψηλὴν, τὴν ὁποῖαν οἱ Μυρμιδόνες εἶχον κατασκευάσει διὰ
[τὸν βασιλέα τους,
ἀφοῦ ἔκοψαν ξύλα ἀπὸ ἔλατον· τὴν εἶχον στεγασεὶ δὲ ἀπὸ ἐπάνω
μὲ πυκνόφυλλα καλάμια ἀπὸ τὰ λιβάδια ἀφοῦ ἔκοψαν·
γύρω δὲ ἀπὸ αὐτὴν μεγάλῃν αὐλὴν εἶχαν κατασκευάσει διὰ τὸν
[βασιλέα
μὲ πυκνοὺς πασσάλους· τὴν θύραν δὲ ἔκλειε ἓνας μόνον σύρτης
ἀπὸ ἔλατον, τὸν ὁποῖον τρεῖς μὲν Ἀχαιοὶ συνήθως ἔσυραν,
τρεῖς δὲ συνήθως ἀνοίγον τὸν μεγάλον μοχλὸν τῶν θυρῶν,
ἀπὸ τοὺς ἄλλους (Ἀχαιοὺς) ὁ Ἀχιλλεὺς ὁμοῦς συνήθως τὸν ἔσυ-
[ρε καὶ μόνος.
Λοιπὸν τότε φυσικὰ ὁ εὐεργετικὸς Ἑρμῆς ἀνοιξε εἰς τὸν γέροντα,
εἰσῆγαγε δὲ τὰ λαμπρὰ δῶρα διὰ τὸν ταχύπουν υἱὸν τοῦ Πηλέως,
κατέβαινε δὲ ἀπὸ τὸ ἄρμα εἰς τὴν γῆν καὶ εἶπε :

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπε ἀναΐξας τοῦ ἀναΐσσω=πηδῶ ἐπάνω
 ἐριούνιος=ὁ εὐεργετικὸς καρπαλίμως=γρήγορα λάζετο τοῦ λά-
 ζομαι=λαμβάνω, πιάνω ἐν-ἐπνευσε=ἐνέπνευσε μένος=ὄρμητι-
 κότης ἦν τοῦ ἦϋς=ἰσχυρός, ζωηρὸς πύργοι=πυργωτὰ τεῖχη δὲ=
 τότε νέον=μόλις δόρπον=δειπνον, βραδυὸν φαγητὸν φυλακτῆρ
 =ὁ φύλαξ πονέοντο τοῦ πονέομαι=ἀσχολοῦμαι ἐπι-ἔχευε=ἐπέ-
 χυνε ἀφαρ=εὐθύς κατόπιν ὦϊξε τοῦ οἴγω=ἀνοίγω ἀπῶσεν τοῦ
 ἀπωθέω=ἀπωθῶ ὀχεύς=σύρτης τὴν=τὴν ὁποῖαν ποίησαν=ἐπε-
 ποιήκεσαν=εἶχον κατασκευάσει. δοῦρα = ξύλα κέρσαντες τοῦ
 κείρω=κόβω καθύπερθεν=ἀπὸ πάντων ἔρεψαν τοῦ ἐρέφω=στε-
 γάζω λαχνῆεις=πυκνόφυλλος δροφος=εἶδος καλαμιοῦ λειμωνό-
 θεν=ἀπὸ τὰ λιβάδια ἀμήσαντες τοῦ ἀμάω=κόβω σταυρὸς=πάσ-
 σαλος πυκινὸς=πυκνὸς ἐπιβλής=σύρτης εἰλάτινος=ἀπὸ ἔλα-
 τον ἐπιρρήσσω=σέρνω μὲ κρότον ἀναοίγεσκον τοῦ ἀνοίγω=
 ἀνοίγω κληῖς=μοχλός, σύρτης οἶος=μόνος ᾧξε τοῦ οἴγω=
 ἀνοίγω ποδώκης=ὁ ταχύπους ἀποβαίνω=καταβαίνω χθῶν=γῆ.

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἡμὶ ἀναΐξας=μετοχ. ἄορ.
 α' τοῦ ἀναΐσσω ἐριούνιος=ἐπιθ. (ἀπὸ τὸ ἐρι=πολύ καὶ τὸ θέμα καρ-
 πον τοῦ ὀνήνημι=ὠφελῶ) καρπαλίμως=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ θέμα καρπ-
 πὸν ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ κινεῖσθαι) λάζετο=γ' ἐν. παρατ. τοῦ
 λάζομαι πὸν εἶναι ὄρχειότερος τύπος τοῦ λαμβάνω εὐκτ. λα-
 ζοῖατο παρατ. ἐλάζετο καὶ λάζετο ἦϋ=ἐπιθ. ἦϋς, ἦϋ νέον=ἐπίρρ.
 δόρπα=αἰτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ δόρπον φυλακτῆρες=οὐσιαστ.
 ὁ φυλακτῆρ (ἀπὸ τὸ φυλάσσω) πονέοντο=γ' πληθ. παρατ. (ἀναύ-
 ξητος) τοῦ πονέομαι ἔχευε=γ' ἐν. ἄορ. τοῦ χέω παρατ. χέε, ἄορ.
 χέεν, ἔχεαν χεῦα, χεῦε ἔχευεν ἀφαρ=ἐπίρρ. ὦϊξε=γ' ἐν. ὀριστ.
 ἄορ. τοῦ οἴγω ἀπῶσεν=γ' ἐν. ὀρ. ἄορ. τοῦ ἀπωθέω (ἀντι ἀπέω-
 σεν) ὀχῆας=οὐσιαστ. αἰτ. πληθ. τοῦ ὀ χεύς, ὀχῆος (ἀπὸ τὸ ἔχω
 =κρατῶ) ἀγαγε=γ' ἐν. ὀρ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ ἄγω τὴν=
 ἀναφορ. δοῦρα=αἰτιατ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ δόρυ γεν. δουρὸς
 δοτ. δουρὶ πληθ. δοῦρα, γεν. δούρων δούρεσσι καὶ γεν. δούρατος
 δοτ. δούρατι, πληθ. δούρατα (ἴσως ἀπὸ τὴν ἴδιαν ρίζαν μὲ τὸ
 δρυς) κέρσαντες=μετοχ. ἄορ. α' τοῦ κείρω παρατ. ἔκειρον μέλλ.
 ἄπαρ. κέρεῖν ἄορ. κέρσεν καὶ ἔκερσεν μετοχ. κέρσαντες. ἀτάρ
 =σύνδεσμος (κατ' ἄλλους μὲν ἀπὸ τὸ ἄτερ κατ' ἄλλους δὲ ἀπὸ
 τὸ ατ καὶ β' συνθ. τὸ ἄρ). καθύπερθεν=ἐπίρρ. ἔρεψαν=γ' πλ.
 ὀριστ. ἄορ. τοῦ ἐρέφω ἄορ. ἔρεψα (ἐξ οὗ δροφος) λαχνῆεντα=
 αἰτ. ἐν. τοῦ ὀρσεν. τοῦ ἐπιθ. λαχνῆεις, λαχνῆεσσα λαχνῆεν
 (ἀπὸ τὸ λάχνη=τριχῶμα) δροφον=οὐσιαστ. ὁ δροφος (ἐκ τοῦ
 ἐρέφω) λειμωνόθεν=ἐπίρρ. ἀμήσαντες=μετοχ. ἄορ. α' τοῦ ἀμάω

(ἄμητος=θερισμός ἀμητήρ=θεριστής) *σταυροῖσιν*=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. ὁ σταυρός (ἀπό θέμα στευ-στευμαι (ἴσταμαι) *πυκνολοῖσι*=δοτ. πληθ. τοῦ ἄρσεν. τοῦ ἐπιθ. πυκινός *ἐπιβλής*=οὐσιαστ. ὁ ἐπιβλής, ἦτος (ἀπό τὸ ἐπιβάλλω) *εἰλάτινος*=ἐπιθ. μέ μετρικὴν ἔκτασιν ἀντὶ ἐλάτινος *ἐπιρρήσσεσκον*=γ' πληθ. παρατ. θαμιστικὸς τύπος τοῦ ἐπιρρήσω (α' συνθετ. ἐπὶ καὶ β' τὸ ρήσω=κτυπῶ μέ τὸ πόδι τὸ ἔδαφος) *ἀναοίγεσκον*=γ' πληθ. παρατ. θαμιστικὸς τύπος τοῦ ἀνοίγω *κλιῖδα*=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. κλιῖς, ἴδος *ῥῆξ*=γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ. τοῦ οἴγω *ἄγαγε*=γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ ἄγω ἀττ.=ἦγαγε *ποδώκει*=δοτ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. *ποδώκης* (α' συνθ. πούς β' ὠκύς=ταχύς) *χθόνα*=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. χθών, χθονός.

Στ. 440 — 459

Συντακτικά: *χερσίν*=δοτ. ὄργανου *ἵπποισι ἡμίονοις—μένος*=ἀντικ. τοῦ ἐν—*ἐπνευσεν* *δτε δὴ... ἴκοντο*=χρον. πρότασις *τοῖσι—ὑπνον*=ἀντικ. τοῦ ἐπὶ—*ἔχευε πᾶσιν*=κατηγορημ. προσδιορ. *δτε δὴ... ἀφίκοντο*=χρον. πρότασις *ὑψηλὴν*=κατηγορούμενον *τὴν Μυρμιδόνας ποίησαν ἀνακτι*=ἀναφορ. πρότασις *ἀνακτι*=δοτ. χαριστικὴ *κέρσαντες*=μετοχὴ χρονικὴ *δοῦρα*=ἀντικ. *ἐλάτης*=γεν. τῆς ὕλης *σταυροῖσιν*=δοτικὴ τοῦ ὄργανου *τὸν... ἐπιρρήσσεσκον Ἀχαιοὶ*=ἀναφορ. πρότασις *θυράων*=γεν. κτητικὴ *τῶν ἄλλων*=γεν. διαιρετ. *γέροντι*=δοτ. χαριστικὴ *Πηλεΐωνι*=δοτ. χαριστ.

Στ. 440 — 459

Αἰσθητικά: *ἄρμα καὶ ἵππους*=σχῆμα ἐν διὰ δυοῖν (ἀντὶ ἄρμα ἐξευγμένον ἵπποις). *ἐν—ἐπνευσεν*=τμησις· ἐνέπνευσε. *πύργους νεῶν καὶ τάφρον*=ἔδω ἔχομεν σχῆμα πρῶθυστερον· (κατὰ τὸ σχῆμα αὐτὸ εἰς τὴν σειράν τοῦ λόγου ἀπὸ δύο ἐννοίας λέγεται πρῶτη ἐκεῖνη ποῦ λογικὰ ἢ χρονικὰ εἶναι δευτέρα π.χ. ξεντύθη ὁ νιός, ξεζώθηκε) ἔτσι καὶ ἔδω πρῶτον συνήντησαν τὴν τάφρον καὶ μετὰ τοὺς πύργους. Ἴσως ἔδω ὁ ποιητὴς νὰ ἀναφέρῃ πρῶτον τὰ πυργωτὰ τεῖχη διότι αὐτὰ πρῶτον ἦσαν ὁρατά. *ἔφ'—ἔχευε*=ἐπὶ—ἔχευε=τμησις. *ἔφ' ὑπνον ἔχευε*=Ὁ Ἐρμῆς, ὅπως γνωρίζομεν ἀπὸ τὰ προηγούμενα, μέ τὴν μαγικὴν του ράβδον «ἀνδρῶν ὄμματα θέλγει». *ῶϊξε πύλας καὶ ἀπῶσεν ὄχθας*=Καὶ ἔδω ἔχομεν σχῆμα πρῶθυστερον. *Πηληϊάδεω*=τὸ εὖ παθαίνουν συνίζησιν. *ἀτὰρ καθύπερθεν ἔρεψαν*=ἔδω βλέπομεν ὁ ποιητὴς ἀπὸ τὴν ἀναφορικὴν σύνταξιν μεταπίπτει εἰς τὴν ἀνεξάρτητον. *λειμωνόθεν*=χρησιμοποιεῖ τὸ ἐπιρρημα αὐτό, διότι τὰ καλάμια εἶναι ὕδροχαρῆ φυτὰ. *δὴ ρα τόθ'*=Εἰς τὴν πρότασιν αὐτὴν εὐρίσκειται ἢ ἀπόδοσις τῆς χρονικῆς προτάσεως *δτε δὴ κλισίην Πηληϊάδεω ἀφίκοντο. ἐς—ἄγαγε*=τμησις· ἐσάγαγε.

Στ. 440 — 459

Πραγματικά : *πύργους τε νεῶν καὶ τάφρον*—Πρόκειται διὰ τὰ πυργωτὰ τεῖχη πού εἶχαν, ἀνεγείρει οἱ Ἀχαιοὶ διὰ νὰ προστατεύσουν τὸ στρατόπεδόν των, ὅταν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπέιχε τῆς μάχης. Τὰ τεῖχη αὐτὰ βεβαίως κατὰ μέγα μέρος εἶχον κρημνισθῆ ἀπὸ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τοὺς Τρῶας κατὰ τὰς ἐπιθέσεις των ἐναντίον τῶν πλοίων τῶν Ἀχαιῶν. *φυλακτῆρες*—αὐτοὶ ἦσαν φρουροί, οἱ ὅποιοι ἐφύλασσαν μεταξὺ τῆς τάφρου καὶ τῶν τευχῶν. *ἀπῶσεν δχῆας*—κατ' ἄλλους πρόκειται διὰ δύο σύρτας πού συνηντῶντο εἰς τὸ μέσον τῆς πύλης καὶ ἐπομένως τοὺς ἀπώθησε εἰς τὰς βαθεῖας κοιλότητας πού εὐρίσκοντο εἰς τοὺς πλαγίους τοίχους τῆς πύλης κατ' ἄλλους πρόκειται διὰ θύραν διφυλλον πού εἶχε δύο σύρτας. *μεγάλην αὐλήν*—πρόκειται διὰ μέγαν περίβολον πού περιέκλειε τὸν χώρον τῆς αὐλῆς. *σταυροῖσιν πυκνοῖσι*—πρόκειται διὰ πασσάλους χωμένους εἰς τὸ ἔδαφος καὶ σταυρωτὰ τοποθετημένους. Τέτοιους βλέπομεν καὶ σήμερον εἰς τὰ μαντριά. *θύρην*—πρόκειται διὰ τὴν θύραν τῆς αὐλῆς. *ἐπιβλήης*—πρόκειται διὰ μοχλὸν πού ἐτίθετο ἀπὸ τοίχου εἰς τοῖχον. *κλιθδα*—πρόκειται περὶ τοῦ σῦρτου.

Στ. 440 — 459

Νόημα : Ἀφοῦ εἶπεν αὐτὰ ὁ Ἑρμῆς ἐπήδησεν εἰς τὸ ἄρμα, ἔπιασε τὰ ἤνια καὶ τὴν μᾶστιγα εἰς τὰ χέρια καὶ ταχύτατα ἔφθα-

Στ. 460 — 467

«ὦ γέρον, ἦ τοι ἐ γὼ θεός ἄμβροτος εἰλή λουθα,	Π
Ἑρμεί ας· σοὶ γάρ με πα τήρ ἅμα πομπὸν δ πασσεν·	Ε
ἀλλ' ἦ τοι μὲν ἐ γὼ πάλιν εἴσομαι, οὐδ' Ἀχι λῆος	Β
ὀφθαλ μοὺς εἴ σειμι· νε μεσση τὸν δέ κεν εἶη	ΤΤ
ἀθάνα τον θεόν ὦδε βρο ιτοὺς ἀγα παζέμεν ἄντην.	ΤΤ
τὴν δ' εἰσελ θὼν λαβέ γούνατα Πηλεΐ ωνος,	Π
καὶ μιν ὑ πὲρ πα τρός καὶ μητέρος ἠύκοιμοιο	Π
λίσσεο καὶ τέκε ος, ἵνα οἱ σὺν θυμὸν δ ρίνης».	Π

Στ. 460 — 467

Ἑρμηνευτικά : *ἦ τοι*—ἀλήθεια *ἀμβροτος*—ἀθάνατος *ὀπάζω*

σεν εἰς τὸ πυργωτὸν τεῖχος, κατὰ τὴν ὥραν ποῦ οἱ φρουροὶ ἐτοιμαζόν τὸ βραδυτὸν φαγητόν. Ἄφοῦ τοὺς ἀπεκοίμησε μὲ τὴν μαγικὴν τοῦ ράβδου, ἀνοίξεν ἀμέσως τὰς πύλας καὶ ἔμπασε μέσα τὸν Πρίαμον καὶ τὰ δῶρα εἰς τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλέως. Τὴν σκηνὴν αὐτὴν εἶχον κατασκευάσει μὲ μεγάλην ἐπιμέλειαν οἱ Μυρμιδόνες ἀπὸ ξύλα ἐλάτης καὶ τὴν εἶχον στεγάσει μὲ πυκνόφυλλα καλάμια ποῦ ἔκοψαν ἀπὸ τὰ λιβάδια· γύρω ἀπὸ τὴν σκηνὴν ὑπῆρχεν μεγάλη αὐλὴ κατεσκευασμένη μὲ πυκνοὺς πασσάλους, ἡ δὲ θύρα τῆς αὐλῆς ἐκλείετο μὲ ἓνα μόνον σύρτην. Ὁ Ἑρμῆς ἀνοίξε καὶ αὐτὴν τὴν θύραν, ἔμπασε μέσα τὰ δῶρα καὶ κατέβηκεν ἀπὸ τὸ ἄρμα του.

Στ. 440 — 459

Περίληψις : Ὁ Ἑρμῆς ὁδηγεῖ τὸ ἄρμα τοῦ Πριάμου καὶ φθάνει εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν. Ἐκεῖ ἀφοῦ ἀποκοιμίζει τοὺς φρουροὺς εἰσάγει τὸν Πρίαμον καὶ τὰ δῶρα του εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως. Περιγραφή τῆς σκηνῆς. Κάθοδος τοῦ Ἑρμοῦ ἀπὸ τὸ ἄρμα.

Στ. 440 — 459

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς ὁδηγῶν τὸ ἄρμα τοῦ Πριάμου φθάνει εἰς τὴν αὐλὴν τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλέως ὅπου εἰσάγει τὸν Πρίαμον καὶ τὰ δῶρα του.

Στ. 460 — 467

«γέροντα, ἀλήθεια ἐγὼ θεὸς ἀθάνατος ἔχω ἔλθει
ὁ Ἑρμῆς· διότι εἰς ἐσὲ ἐμὲ ὁ πατέρας μου ὡς συνοδὸν μὲ ἔστειλε·
ἀλλ' ἐγὼ μὲν βέβαια θὰ ἐπανέλθω, οὔτε εἰς τοῦ Ἀχιλλέως
τὰ μάτια νὰ παρουσιασθῶ· διότι θὰ ἦτο ἀξιοκατάκριτον
ἀθάνατος θεός, ὅπως ἔχω κόμει, τοὺς θνητοὺς νὰ χαιρετίζῃ φα-
[νερά·
σύ λοιπὸν ἀφοῦ εἰσέλθης πιάσε τὰ γόνατα τοῦ υἱοῦ τοῦ Πηλέως,
καὶ αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ πατέρα καὶ τῆς καλλίκομης μητέρας
καὶ τοῦ υἱοῦ του νὰ τὸν ἱκετεύσῃς, διὰ νὰ τοῦ συγκινήσῃς τὴν
[καρδίαν»

— δίδω ὡς ἀκόλουθον *εἴσομαι* τοῦ *εἶμι* = ἔρχομαι, *πάλιν εἴσομαι*
= θὰ ἐπανέλθω *εἴσειμι* = παρουσιάζομαι, ἔρχομαι *νεμεσσητόν* =
ἀξιοκατάκριτον *ἀγαπαζέμεν* τοῦ *ἀγαπάω* = χαιρετίζω *ἄντην* =

ἐμπρός, φανερά *τύνη*=σὺ *λαμβάνω*=πιάνω *ἡῦκομος*=καλλικομος *λίσσο* τοῦ *λίσσομαι*=ἰκετεύω *τέκος*=τέκνον *δρίνω*=τάρασσω, *σὺν-δρίνω*=συγκινῶ.

Στ. 450 — 467

Γραμματικά : *ἦ τοι*=μόρια βεβαιωτικά *ἄμβροτος*=ἐπιθετοῦ (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ μ(β)ροτός) *εἰλήλουθα*=παρακ. ὄριστ. τοῦ ἔρχομαι ἄττ.=ἐλήλυθα *δπασσεν*=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. τοῦ *ὀπάζω* *εἴσομαι*=μέλλ. τοῦ εἶμι *νεμεσσητῶν*=ἐπιθ. νεμεσσητός (ἀπὸ τὸ νέμεσις) *ὤδε*=ἐπίρρ. *ἀγαπαζέμεν*=ἄπαρ. ἔνεστ. ἐπικός τύπος τοῦ ἀγαπάζω ἀντί ἀγαπάζειν *ἀντην*=ἐπίρρ. *τύνη*=άντων. προσωπ. ἐπικός καὶ δωρικός τύπος ἄττ.=σὺ *μητέρος*=γεν. ἐν. τοῦ μήτηρ ἄττ.=μητρός *ἡῦκόμοιο*=γεν. ἐν. τοῦ ἐπιθ. ἡῦκομος, ον *λίσσο*=β' ἐν. προστακτ. ἔνεστ. τοῦ *λίσσομαι* (λιτή, λιτανεῖα) *τέκος*=γεν. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. τὸ τέκος (ἄττ.=τέκος) *οἶ=δοτ.* ἐν. τῆς προσ. άντων. γ' προσ. *δρίνης*=ὑποτακτ. ἄορ. τοῦ δρίνω (παρὰ τὸ δρνωμι).

Στ. 460 — 467

Συντακτικά : *εἰλήλουθα*=ρῆμα (*ἐγὼ*)=ὑποκ. *θεός*=κατηγοροῦμ. *Ἑρμείας*=ἐπεξήγησις τοῦ θεός *δπασσεν*=ρῆμα *πατήρ*=ὑποκ. *μὲ*=άντικ. *σοὶ*=άντικ. τοῦ *δπασσεν* *πομπὸν*=κατηγορ. τοῦ με *νεμεσσητόν κεν εἶη*=ἀπρόσωπος ἔκφρασις *ἀγαπαζέμεν*=ὑποκ. *θεόν*=ὑποκ. τοῦ ἀγαπαζέμεν *βροτούς*=άντικ. *εἰσελθὼν*=χρον. μετοχή *γούνατα*=άντικ. τοῦ λαβέ *Πηλεΐωνος*=γεν. κτητικὴ *μιν*=άντικ. τοῦ *λίσσο* *ἴνα...* *δρίνης*=τελ. πρότασις *θυμὸν*=άντικ. τοῦ δρίνης *οἶ=δοτ.* προσ. κτητικῆ.

Στ. 460 — 467

Αἰσθητικά : *θεός ἄμβροτος*=Ἄο Ἑρμῆς ἀποκαλύπτει τὴν θείαν καταγωγήν του διὰ τὴν δώση θάρρος εἰς τὸν Πρίαμον. *σὺν-δρίνης*=ἡ πρόθεσις σὺν ἐπιτείνει τὴν ἔννοιαν τοῦ δρίνης.

Στ. 460 — 467

Πραγματικά : *πατήρ*=ἐννοεῖται ὁ Ζεὺς, διότι ὁπως γνωρίζομεν ἀπὸ τὴν μυθολογίαν ὁ Ἑρμῆς ἦτο υἱὸς τοῦ Διὸς καὶ τῆς Μαιάς. *βροτούς*=ἐννοεῖ τὸν Ἀχιλλέα. *πατὴρ καὶ μητέρος*=Πατήρ τοῦ Ἀχιλλέως ἦτο ὁ Πηλεὺς μητέρα του δὲ ἡ νεράιδα Θέτις. *τέκος*=Ἐννοεῖται ἐδῶ ὁ Νεοπτόλεμος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ ὁποῖος διεκρίνετο καὶ εἰς τὰς μάχας καὶ εἰς τὰς βουλὰς, ἦτο δηλ. καθ' ὅλα ἀξιὸς υἱὸς τοῦ πατρὸς του. Ὁ Νεοπτόλεμος κατὰ

τὴν παράδοσιν ὠδήγησεν μετὰ τὴν ἄλωσιν τοῦ Ἰλίου τοὺς Μυρμιδόνας εἰς τὴν Φθίαν.

Στ. 460 — 467

Νόημα : Ὁ Ἑρμῆς προκειμένου νὰ ἀποχωρισθῆ τοῦ Πριάμου ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν τὴν ταυτότητά του λέγων ὅτι ἦτο ὁ θεὸς Ἑρμῆς ὁ ὁποῖος κατόπιν ἐντολῆς τοῦ πατρὸς τοῦ Διὸς ἦλθεν ὡς συνοδὸς του. Ἐν συνεχείᾳ εἶπεν ὅτι δὲν θὰ ἤθελεν ὡς ἀθάνατος θεὸς νὰ παρίσταται κατὰ τὰς συζητήσεις μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως προέτρεψεν δὲ τὸν Πρίαμον νὰ ἱκετεύσῃ τὸν Ἀχιλλεῖα ἐπικαλούμενος τὸν πατέρα του τὴν μητέρα του καὶ τὸν υἱὸν του, διὰ νὰ τὸν συγκινήσῃ.

Στ. 460 — 467

Περίληψις : Ὁ Ἑρμῆς μέλλων νὰ ἀναχωρήσῃ ἀποκαλύπτει τὴν θεϊκὴν του ιδιότητα καὶ ὅτι ὅσα ἔκαμε ἦσαν ἐντολὴ τοῦ πατρὸς του, συμβουλεύει δὲ ἀκολούθως τὸν Πρίαμον νὰ ἱκετεύσῃ τὸν Ἀχιλλεῖα.

Στ. 460 — 467

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς ἀποκαλύπτει τὴν ιδιότητά του καὶ οὐνιστᾷ εἰς τὸν Πρίαμον νὰ ἱκετεύσῃ τὸν Ἀχιλλεῖα.

Ἡ συγκίνησις τοῦ Ἀχιλλέως καὶ αἱ περιποιήσεις αὐτοῦ
πρὸς τὸν γέροντα ἡγεμόνα.

Ὡς ἄρα | φωνή|σας || ἀπέ|βη πρὸς | μακρὸν Ὀ|λυμπον Π
 Ἑρμεί|ας· Πρί|αμος || δὲ ἐξ | ἵππων | ἄλτο χα|μᾶζε, Π
 Ἰδα|ῖον δὲ κατ' | αὔθι λι|πεν· || ὁ δὲ | μίμνεν ἐ|ρύκων Ε
 ἵππους | ἡμιό|νους τε· || γέ|ρων δ' ἰ|θύς κίεν | οἴκου, ΤΤ
 τῆ ρ' Ἀχι|λεὺς ἴ|ζεσκε δι|φιλος. || ἐν δέ μιν | αὐτὸν Β
 εὔρ', ἔτα|ροι δ' ἀπά|νευθε κα|θειάτο· || τῷ δὲ δὴ | οἴω, Β
 ἥρωσ | Αὐτομέ|δων νε καὶ | Ἄλκιμος, | ὄζος Ἀ|ρηος, Β
 ποίπνυ|ον παρε|όντε· || νέ|ον δ' ἀπέ|ληγεν ἐ|δωδῆς ΤΤ
 ἔσθων | καὶ πί|νων· || ἔτι | καὶ παρέ|κειτο τρά|πεζα. Π
 τοὺς δ' ἔλαθ| εἰσελ|θὼν Πρί|αμος μέγας· || ἄγχι δ' ἄ|ρα στάς Β
 χερσίν Ἀ|χιλλῆ|ος λάβε | γούνατα || καὶ κύσε | χεῖρας Β
 δεινάς | ἀνδρο|φόνους, || αἶ | οἱ πολέ|τας κτάνον | υἷας. Π
 ὡς δ' ὄτ' ἄν | ἄνδρ' ἄ|τη πυκι|νὴ λάβῃ, || ὅς τ' ἐνὶ | πάτρῃ Β
 φῶτα κα|τακτε|ῖνας || ἄλ|λων ἐ|ξικετο | δῆμον Π
 ἄνδρὸς ἐς | ἀφνει|οῦ, || θάμ|βος δ' ἔχει | εἰσορ|όωντας Π
 ὡς Ἀχι|λεὺς θάμ|βησεν || ἰδὼν Πρί|αμον θεο|ειδέα· ΤΤ
 θάμβη|σαν δὲ καὶ | ἄλλοι, || ἐς | ἀλλή|λους δὲ ἴδοντο. ΤΤ
 τὸν καὶ | λισσόμ|ενος Πρί|αμος || πρὸς | μῦθον εἴ|πειν· Ε

Ἑρμηνευτικά: μακρός=ὕψηλός ἄλτο τοῦ ἀλλομαι=πηδῶ
 χαμᾶζε=κάτω αὔθι=ἐκεῖ μίμνω=μένω ἐρύκω=συγκρατῶ ἰθύς
 =κατ' εὐθείαν κίω=πηγαίνω, προχωρῶ τῆ=ἴσου ἴζεσκε τοῦ
 ἴζω=καθίζω διφιλος=ὁ ἀγαπητός εἰς τὸν Δία ἔταρος=ἑντρο-
 φος ἀπάνευθε=χωριστὰ καθειάτο=ἐκάθηντο τῷ δὴ οἴω=μό-
 νον δὲ αὐτοὶ οἱ δύο ἥρωσ=ἀνδρεῖος ὄζος=τὸ βλαστάρι. ποιπνύω

Στ. 468 — 485

Ἡ συγκίνησις τοῦ Ἀχιλλέως καὶ αἱ περιποιήσεις αὐτοῦ πρὸς τὸν γέροντα ἠγεμόνα.

Ἔτσι λοιπὸν ἀφοῦ εἶπεν ἀνεχώρησε διὰ τὸν ὕψηλόν Ὀλυμπον ὁ Ἑρμῆς· ὁ δὲ Πρίαμος ἀπὸ τὸ ἄρμα ἐπήδησε κάτω

τὸν Ἰδαῖον δὲ ἐκεῖ ἄφησεν· αὐτὸς δὲ (ὁ Ἰδαῖος) ἔμεινε συγκρατῶν τὰ ἄλογα καὶ τοὺς ἠμιόνους· ὁ δὲ γέρων κατ' εὐθείαν εἰς τὴν [σκηνὴν ἐπροχώρησεν,

ὅπου ἐκάθητο συνήθως ὁ ἀγαπητὸς εἰς τὸν Δία Ἀχιλλεύς. Μέσα | δὲ αὐτὸν τὸν ἴδιον

εὔρεν, οἱ δὲ σύντροφοί του χωριστὰ ἦσαν καθισμένοι· μόνον δὲ [αὐτοὶ οἱ δύο

δηλ. ὁ ἀνδρεῖος Αὐτομέδων καὶ ὁ Ἄλκιμος, τὸ βλαστὰρι τοῦ [Ἄρεως,

κατεγίνοντο μὲ σπουδὴν περιποιούμενοι (αὐτὸν) στεκόμενοι κοντὰ· [διότι μόλις εἶχε τελειώσει τὸ φαγητὸν

δηλ. τρώγων καὶ πίνων· ἀκόμη μάλιστα ἦτο κοντὰ του τὸ τρα- [πέζι.

Ἀπαρατήρητος δὲ ἀπὸ αὐτοῦ εἰσῆλθεν ὁ μέγας Πρίαμος· ἀφοῦ [δὲ ἐστάθη ὄπως ἦτο φυσικὸν κοντὰ

μὲ τὰ χέρια ἔπιασε τὰ γόνατα τοῦ Ἀχιλλέα καὶ τοῦ φίλησε τὰ [χέρια

τὰ φοβερὰ, τὰ ἀνδροφόννα, τὰ ὅποια πολλοὺς υἱοὺς του ἐφό- [νευσαν.

Ὅπως δὲ ὅταν μεγάλη σύγχυσις φρενῶν εὔρη ἔναν ἄνθρωπον, [ὁ ὅποιος εἰς τὴν πατρίδα

ἀφοῦ ἐφόνευσε ἄνθρωπον μετέβη εἰς ξένην χώραν

εἰς τὸν οἶκον πλουτοῦ, καὶ ἐκπλήττονται βλέποντες (οἱ εὐρισκό- [μενοι εἰς τὸν οἶκον)

ἔτσι ὁ Ἀχιλλεύς ἐξεπλάγη ὅταν εἶδε τὸν θεόμορφον Πρίαμον· ἐξεπλάγησαν δὲ καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἀλληλοεκοιτάζοντο.

Αὐτὸν πορακολῶν ὁ Πρίαμος ἐκτός τῶν ἄλλων τοῦ ἔλεγε :

—καταγίνομαι μὲ σπουδὴν νέον—μόλις ἀπολήγω—τελειῶνω ἐδω-
 δῆ—τὸ φαγητὸν ἔσθω—τρώγω παράκειμαι—εἶμαι κοντὰ ἐλα-
 θεν εἰσελθῶν—εἰσῆλθεν ἀπαρατήρητος ἄγχι—κοντὰ κύσε τοῦ
 κυνῶ—φιλῶ δεινὸς—φοβερὸς κτάνον τοῦ κτείνω—φονεύω ἀτη
 πυκινῆ—σύγχυσις φρενῶν ἐνί—ἐν πάτρῃ—ἡ πατρίς ὁ φῶς—
 ἀνήρ ἄλλος δῆμος—ξένη χώρα ἀφνειὸς—πλούσιος θάμβος—ἡ
 κατάπληξις ὡς—ἔτσι θαμβέω—ἐκπλήττομαι θεοειδής—θεόμορ-
 φος ἐς ἀλλήλους ἰδοῦτο—ἀλληλοεκοιτάχθησαν λίσσομαι—παρα-
 κάλω.

Στ. 468 — 485

Γραμματικά: *ὄς*=ἐπίρρ. *φωνήσας*=μετοχ. ἄορ. τοῦ *φωνέω*
ἄλτο=γ' ἐν. ὄριστ. μέσου ἄορ. β' τοῦ ἄλλομαι (ἀπὸ θέμα σαλ
 λατ. *salio*) *χαμᾶζε*=ἐπίρρ. *κατ-λίπεν*, ἄττ.=κατέλιπεν=ἄορ.
 β' τοῦ καταλείπω *αὔθι*=ἐπίρρ. *μίμνεν*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ *μίμνω*
ἐρύκων=μετ. ἐνεστ. τοῦ ἐρύκω *ἰθύς*=ἐπίρρ. *κίεν*=γ' ἐν. παρατ.
 τοῦ κίω (ἀναύξητος) *τῆ*=ἐπίρρ. *ἴζεσκε*=γ' ἐν. παρατ. θαμι-
 στικός τύπος τοῦ ἴζω *διίφιλος*=ἐπίθ. (α' συνθ. διί και β' φίλος)
ἐν=πρόθεσ. ἐδῶ μὲ ἐπίρρ. σημασίαν *μιν*=αἰτιατ. τῆς ἐπαναλη-
 πτικῆς ἀντων. κοινῆ και διὰ τὰ τρία γένη. *ἐταροι*=οὔσιαστ.
 ἄττ.=ἐταῖροι *ἀπάνευθε*=ἐπίρρ. *καθειλατο*=γ' πληθ. ὑπερσ. μὲ
 σημασ. παρατατ. τοῦ κάθημαι ἀντί ἐκάθηντο *τῶ δύο οἴω*=δυϊ-
 κός ἀριθμός *δζος*=οὔσιαστ. ἄρσεν. ὁ δζος (α' συνθετ. τὸ ἀθροιστ.
 ο και β' ἠρίζα σεδ—τοῦ ἔζομαι) *ποίπνυον*=παρατ. τοῦ ποιπνύω
 (ἀπὸ θέμα πνυ—(πέπνυσαι) πού ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ δρα-
 στηρίου) *παρεόντε*=μετοχ. ἐνεστ. δυϊκοῦ ἀριθμοῦ ἄττ.=παρόν-
 τες τοῦ πάρεμι *νέον*=ἐπίρρ. *ἀπέληγεν*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀπο-
 λήγω *ἐδωδῆ*=οὔσιαστ. (ἀπὸ τὸ ἐδω=τρώγω) *ἔσθων*=μετοχ.
 ἐνεστ. τοῦ ἔσθω (παράλληλος τύπος τοῦ ἔσθω) *ἄγχι*=ἐπίρρ.
λάβε=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ λαμβάνω *κύσε*=γ'
 ἐν. ὄριστ. ἄορ. α' τοῦ κυνέω *οί*=προσωπ. ἀντων. δοτ. ἐν. γ'
 προσώπου *κτάνον*=γ' πληθ. ὄριστ. ἄορ. β' τοῦ κτείνω (ἀναύ-
 ξητος) *ἐνί*=πρόθ. ἄττ.=ἐν *πάτηρ*=οὔσιαστ. δοτ. ἐν. ἡ πάτηρ
φῶτα=οὔσιαστ. αἰτ. ἐν. τοῦ ὁ φῶς—φωτὸς *ἐξίκετο*=γ' ἐν. μέσ.
 ἄορ. β' τοῦ ἐξικνέομαι *θάμβος*=οὔσιαστ. οὔδετ. τὸ θάμβος *ὄς*=
 ἐπίρρ. *θάμβησεν*=γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. α' (ἀναύξ.) τοῦ θαμβέω *λίσ-*
σόμενος=μετχ. ἐνεστ. τοῦ λίσσομαι.

Στ. 468 — 485

Συντακτικά: *Αὐτομέδων*—*Ἄλκιμος*=ἐπεξηγήσις τοῦ τῶ δύο
δζος=παραθέσις τοῦ Ἄλκιμος *παρεόντε*=τροπ. μετοχὴ *ἐδωδῆς*
 =ἀντικ. τοῦ ἀπέληγεν *ἔσθων—πίνων*=ἐπεξηγήσις τοῦ ἐδωδῆς
τούς=ἀντικ. τοῦ ἔλαθεν *εἰσελθῶν*=κατηγορημ. μετοχὴ *Πρίαμος*
 =ὑποκ. τοῦ ἔλαθεν. *στάς*=χρον. μετοχὴ *χερσίν*=δοτ. ὄργανου
Ἀχιλλῆος=γεν. κτητ. *αἱ οἱ πολέας κτάνον ὑίας*=ἀναφορ. πρό-
 ταισις *οἱ*=δοτ. ἀντιχαιριστ.

Στ. 468 — 485

Λοιοθητικά: *ἄλτο*=τὸ ρῆμα αὐτὸ (ἄλλομαι=πηδῶ) τὸ χρησιμο-
 ποιεῖ ὁ Ὅμηρος ἀπὸ συνήθειαν μᾶλλον, διότι ὁ Πρίαμος γέρων
 ὦν δὲν ἦτο δυνατόν νὰ πηδήσῃ ἀπὸ τὸ ἄρμα. *κατ-λίπεν*=τιμῆσις.
Πρίαμος μέγας=ὁ Ὅμηρος συνήθως χρησιμοποιεῖ διὰ τὸν Πρία-

μον τὰ ἐπίθετα θειοειδῆς καὶ μεγαλήτωρ. *Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα* = ὁ Πρίαμος, μολονότι καὶ ὁ ἴδιος ἦτο βασιλεὺς, πέφτει ὡς ἰκέτης εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέως. Εἰς αὐτὸ τὸν ὁδηγεῖ ὁ πόνος πρὸς τὸν νεκρὸν ἤδη υἱὸν του. *ὡς δ' ἔτι ἂν ἄνδρα... ὡς Ἀχιλεὺς θάμβησεν* = ὠραιότατη παρομοίωσις. Μὲ αὐτὴν ὁ ποιητὴς θέλει νὰ ἐξάρη τὴν σύγχυσιν πού ἦσθάνθη ὁ Ἀχιλλεὺς ἀντικρύζων τὸν Πρίαμον. *θάμβησεν—θάμβησαν* = ἡ ἀλλεπάλληλος χρησιμοποίησις τῶν δύο ρημάτων δηλώνει τὴν ἔκπληξιν των, διότι κατῶρθωσεν ὁ Πρίαμος διὰ μέσου τῶν φρουρῶν τῶν Ἀχαιῶν νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλέως. *θεοειδέα* = τὸ εα παθαίνει συνίζησιν. *ἐς ἀλλήλους ἴδοντο* = ἀλληλοεκοιτάζοντο, διὰ νὰ διαπιστώσουν ἀφ' ἑνὸς ποῖος ἦτο ὁ ξένος καὶ ἀφ' ἑτέρου τί ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ. *καί* = ἐκτὸς τῶν ὄσων ἔγιναν εἰς τὸν στίχον 478 δηλ. «χερσὶν Ἀχιλλῆος λάβε γούνατα καὶ κύσε χεῖρας»!

Στ. 468 — 485

Πραγματικά: *οἴκου* = οἶκος ἐδῶ εἶναι «ἡ κλισίη» δηλαδὴ ἡ σκηνὴ τοῦ Ἀχιλλέως. *ἔταροι* = πρόκειται ἐδῶ περὶ ἐπιφανῶν Μυρμιδόνων οἱ ὅποιοι περιστοιχίζον τὸν Ἀχιλλέα ἀποτελοῦντες καὶ τὴν προσωπικὴν του σωματοφυλακὴν. Αὐτοὶ ἦσαν καὶ ὁμοτράπεζοι του. *Αὐτομέδων* — *Ἀλκιμος* = οἱ δύο αὐτοὶ Μυρμιδόνες μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Πατρόκλου ἀνῆκον εἰς τὴν προσωπικὴν του ἀκολουθίαν καὶ ἦσαν στενὰ συνδεδεμένοι μὲ τὸν Ἀχιλλέα. *ἔλαθεν εἰσελθὼν* = Μόνον μὲ κάποιαν ὑπερφυσικὴν δύναμιν ἦτο δυνατόν ὁ Πρίαμος ἀπαρατήρητος νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως *ἄνδρὸς ἐς ἀφνειοῦ* = ὁ ποιητὴς λέγει ἀφνειοῦ δηλ. πλουσίου διότι μόνον πλούσιος ἀνὴρ ἠδύνατο νὰ προστατεύσῃ κάποιον πού ἦτο φυγὰς. *πυκινὴ ἄτη* = εἶναι ἡ σύγχυσις φρενῶν, ἡ τύψις τῆς συνειδήσεως τῶν φονέων.

Στ. 468 — 485

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *κύσε χεῖρας* = Ὁ Πρίαμος ἐδῶ φιλά τὰς χεῖρας τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ ὁποῖος ἦτο φονεὺς τοῦ υἱοῦ του. Αὐτὸ γίνεται, διότι ὑπο τῶν ἀρχαίων ἀπεδίδετο μεγάλη σημασία εἰς τὴν ταφὴν τῶν νεκρῶν. Ἔτσι βλέπομεν νὰ καταδικάζωνται εἰς τὰς Ἀθήνας οἱ 10 στρατηγοί, ἐπειδὴ δὲν ἠδυνήθησαν νὰ περισυλλέξουν τοὺς νεκροὺς κατὰ τὴν ναυμαχίαν παρὰ τὰς Ἀργινοῦσας, κατεδικάσθησαν εἰς θάνατον. Ἀκόμη μετὰ ἀπὸ κάθε μάχην βλέπομεν νὰ παραδίδουν τοὺς νεκροὺς «ὑποσπόνδους». *κατακτείνας φῶτα* = Κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχὴν οἱ φονεῖς δὲν ἐδιώκοντο ὑπὸ τῆς πολιτείας ἀλλὰ ὑπὸ τῶν συγγενῶν τῶν φονευθέντων· διὰ τοῦτο οἱ φονεῖς κατέφευγον εἰς ξένην χώραν ἐκτὸς

ἐάν κατόπιν συμφωνίας μὲ τοὺς συγγενεῖς ἐπλήρωνον χρηματικὸν ποσόν.

Στ. 468 — 485

Νόημα: Ὄταν ἀνεχώρησεν ὁ Ἑρμῆς ὁ Πρίαμος κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἄρμα, ἔφησεν εἰς τὴν αὐλήν τὸν Ἴδαϊον διὰ νὰ φυλάττῃ τὰ ζῶα καὶ ὁ ἴδιος χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῆ κανεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως. Ἦτο ἡ ὥρα ποὺ εἶχε τελειώσει τὸ φαγητὸν καὶ οἱ ἀκόλουθοι τοῦ Αὐτομέδων καὶ Ἄλκιμος ἀπεμάκρυνον ἀπὸ τὴν τράπεζαν τὰ ἀποφάγια. Τότε ὁ Πρίαμος ἐστάθη πλησίον τοῦ Ἀχιλλέως, ἔπεσεν εἰς τὰ γόνατά του καὶ τοῦ ἐφίλοῦσε τὰ χέρια, οὗτὰ τὰ χέρια ποὺ τόσους υἱοὺς του εἶχαν σκοτώσει. Ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ οἱ σύντροφοί του τὰ ἔχασαν μὲ τὴν

Στ. 486 — 506

«μνήσαι | πατρός | σοῖο, || θεῖσις ἐπιεικελ' Ἀχιλλεῦ,
 τηλικού, | ὡς περ ἐγών, || ὄλοϊφι ἐπὶ | γήραος | οὐδῶ.
 καὶ μὲν | που κεῖνον || περιναιέται | ἀμφὶς ἐόντες
 τείρουσ', | οὐδέ τις | ἔστιν || ὀρήν καὶ | λαιγὸν ἀμύνοι.
 ἀλλ' ἦτοι κεῖνός γε || σέθεν ζῶοντος δίκουον
 χαίρει | τ' ἐν θυμῷ. || ἐπὶ | τ' ἔλπεται | ἤματα | πάντα
 ὄψεσθαι φίλον | υἱὸν || ἀπὸ Τροίηθεν ἴβντα.
 αὐτὰρ ἐγὼ πανόποτμος || ἐπεὶ τέκον | υἱας ὀρίστους
 Τροίη ἐν | εὐρείῃ, || τῶν | δ' οὐ τινά | φημι λειψομαι.
 πεντήκοντά μοι | ἦσαν, || δτ' | ἦλυθον | υἱες Ἀχαιῶν.
 ἔννεσκαίδεκα | μὲν μοι || ἰῆς ἐκ | νηδύος | ἦσαν,
 τοὺς δ' ἄλλους μοι ἔτικτον || ἐνὶ μεγάροισι γυναικες.
 τῶν μὲν | πολλῶν | θοῦρος Ἄρης || ὑπὸ | γούνατ' ἔλυσεν.
 ὅς δέ μοι | οἶος ἔην, || εἴρυτο δέ | ἄστυ καὶ | αὐτούς,
 τὸν σὺ | πρῶην | κτεῖνας || ὀμυνόμενον περὶ | πάτρης,
 Ἐκτορα· | τοῦ νῦν, | εἶνεχ' || ἰκάνω | νῆας Ἀχαιῶν
 λυσόμενος παρὰ | σεῖο, || φέρω δ' ἀπειρεῖσι· ὀποινα.
 ἀλλ' αἰδέοιο θεοῦς, || Ἀχιλλεῦ, αὐτὸν τ' ἐλέησον,

ΤΤ
Π
Π
ΤΤ
ΤΤ
Π
ΤΤ
ΤΤ
Π
ΤΤ
ΤΤ
Π
Ε
Π
ΤΤ
ΤΤ
ΤΤ
Π

ἀπροσδόκητον αὐτὴν παρουσίαν τοῦ ξένου. Ὁ Πρίαμος τότε ἤρ-
χισε νὰ τὸν παρακαλῆ καὶ νὰ τοῦ λέγῃ.

Στ. 468 — 485

Περίληψις: Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ Ἑρμοῦ ὁ Πρίαμος
ἀθέατος εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως κατὰ τὴν ὥραν
ποῦ ἐτελείωνε τὸ βραδινὸν φαγητόν. Οἱ παριστάμενοι εἰς τὴν
σκηνὴν αἰσθάνονται ζωηρὰν ἔκπληξιν διὰ τὴν ἀπροσδόκητον πα-
ρουσίαν του.

Στ. 468 — 485

Ἐπιγραφή: Ὁ Πρίαμος ἀθέατος εἰσέρχεται εἰς τὴν σκηνὴν
τοῦ Ἀχιλλέως, ἐνῶ οἱ παρευρισκόμενοι ἐντὸς αὐτῆς αἰσθάνονται
ζωηρὰν ἔκπληξιν.

Στ. 486 — 506

«Θυμήσου τὸν πατέρα σου, ὅμοιο μὲ θεοὺς Ἀχιλλέα,
τὸν τόσον μέγαν εἰς τὴν ἡλικίαν, ὅπως ἀκριβῶς ἐγώ, εἰς τὸ
|θλιβερὸν δηλ. κατώφλι τοῦ γήρατος.

Ὠρισμένως ἐκεῖνον εἰς κάποιον μέρος περιόικοι περιστοιχίζοντες
βασανίζουν, οὐδεὶς δὲ ὑπάρχει τὸ κακὸν καὶ τὴν καταστροφὴν
|νὰ ἀποσοβῆσθαι.

Ἀλλὰ βέβαια ἐκεῖνος τούλάχιστον ἀκούων ὅτι σὺ εἶσαι ζωντανὸς
χαίρει ἐνδομύχως, καὶ ἐκτὸς τούτου ἐλπίζει ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέ-
|ραν

ὅτι θὰ ἴδῃ τὸν ἀγαπητόν του υἱὸν νὰ ἐπιστρέφῃ ἀπὸ τὴν Τροίαν.
Ἐγὼ ὅμως δυστυχέστατος (εἶμαι), διότι ἐγέννησα ἀρίστους υἱοὺς
εἰς τὴν εὐρύχωρον Τροίαν, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ὅμως λέγω ὅτι
|κανεὶς δὲν ἀπόμεινε.

Πενήντα υἱοὺς εἶχα, ὅταν ἦλθαν οἱ υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν.

Δεκαεννέα μὲν ἦσαν ἀπὸ τὴν αὐτὴν κοιλίαν
τοὺς δὲ ἄλλους μοῦ τοὺς ἐγέννησαν εἰς τὰ ἀνάκτορα παλλακίδες.
Πολλῶν μὲν ἀπὸ αὐτοὺς ὁ ὀρμητικὸς Ἄρης παρέλυσεν τὰ γόνατα·
ἐκεῖνος δὲ ποῦ ἦταν εἰς ἐμὲ μοναδικὸς ἔσωσε δὲ τὴν πόλιν καὶ
|τοὺς πολίτας,

αὐτὸν σὺ πρὸ ὀλίγου ἐφόνευσες ἀγωνιζόμενον διὰ τὴν πατρίδα,
δηλ. τὸν Ἔκτορα· δι' αὐτὸν τώρα ἔρχομαι εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀ-
|χαιῶν

διὰ νὰ τὸν ἐξαγοράσω ἀπὸ σένα, φέρω δὲ (μαζί μου) ἄπειρα λύτρα·
Ἀλλὰ, σεβάσου τοὺς θεοὺς, Ἀχιλλέα, καὶ ἐμένα τὸν ἴδιον λυ-
|πήσου

μνησάμεϊνος σοῦ | πατρός· || ἐγὼ δ' ἐλεϊνότε|ρός περ· ΤΤ
 ἔτλην δ', | οἶ' οὔ | πῶ τις || ἐπιχθόνι|ος βροτός | ἄλλος, ΤΤ
 ἀνδρός | παιδοφόνου· || ποτὶ στόμα | χεῖρ' ὀρέ|γασθαι». ΤΤ

Στ. 483 — 506

Ἑρμηνευτικά : μνήσαι τοῦ μιμνησκομαι=ένθυμοῦμαι ἐπιείκελος=ὁμοιος μὲ θεοὺς τηλικός=τόσον μεγάλον εἰς τὴν ἡλικίαν ἀλοός=θλιβερὸς οὐδός=κατώφλι καὶ μὲν=ὠρισμένως περιναιέτης=ὁ περιλοικός ἀμφίς=πέριξ τείρω=βασανίζω ἀρῆ=τὸ κακὸν λοιγός=καταστροφή ἀμύνω=ἀποσοβῶ ἢ τοι=βέβαια σέθεν=σοῦ ἐν θυμῷ=ένδομύχως ἐπὶ τε=καὶ ἐκτός τούτου ἔλλπομαι=ἐλπίζω ἡμαρ=ἡμέρα Τροίηθεν=ἀπὸ τὴν Τροίαν πανάποτος=δυστυχέστατος τίκτω=γεννῶ εὐρείη=εὐρύχωρος λελεῖσθαι τοῦ λείπομαι=ἀπομένω λῆς=μιᾶς=αὐτῆς νηδύς=κοιλία γυναικες=παλακίδες τῶν πολλῶν=πολλῶν ἀπὸ αὐτοὺς θούρος=ὄρμητικός ὑπὸ=ἔλυσεν=παρέλυσεν οἶος=μοναδικὸς εἴρωτο τοῦ ἔρωμαι=σφάζω πρόφην=πρὸ ὀλίγου κτεῖνας=ἔκτεινας=ἐφόνευσες, ἐσκότωσης ἀμύνομαι=ἀγωνίζομαι τοῦ εἶνεχ=δι' αὐτόν, ἔνεκα αὐτοῦ ἰκάνω=ἔρχομαι λύομαι=ἐξαγοράζω ἀπερείσιος=ἄπειρος ἄποινα=λύτρα αἰδέομαι=σέβομαι αὐτόν=ἐμὲ αὐτόν=ἐμὲ τὸν ἴδιον ἐλεέω=λυποῦμαι ἐλεινός=ἀξιολύπητος ἔτλην=ὑπέμεινα ἐπιχθόνιος=ἐπὶ τῆς γῆς βροτός=ἄνθρωπος παιδοφόνος=ὁ φονεὺς τῶν τέκνων ποτὶ=πρὸς ὀρέγομαι=φέρω ἐκτείνω.

Στ. 486 — 506

Γραμματικά : μνήσαι=προστ. μέσ. ἄορ. τοῦ μιμνήσκομαι σοῖο=γεν. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. ἄτι.=σοῦ ἐπιείκελε=ἐπιθ. ἐπιείκελος. τηλικός=γεν. ἐν. τῆς ἐπιθετ. ἄντων. τηλικός, γεν. τηλικού ἐγὼν=προσωπικ. ἄντων. (τὸ ν χάριν εὐφωνίας) ὀλοῶ=δοτ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. ὀλοός, ἢ, ὄν (ἀπὸ τὸ ὀλοφός, τὸ ὀποῖον ἀπὸ τὸ ὀλεφος ἀπὸ θέμα ὀλε—(ὀλεθρος) συγκριτ. ὀλωώτερος, ὀλωώτατος οὐδῶ=οὐσιαστ. ὁ οὐδός που=ἄοριστ. ἐπίρρ. περιναιέται=οὐσιαστ. ὁ περιναιέτης (β' συνθετ. τὸ ναιέτης, ναιετάω=κατοικῶ) ἀμφίς=ἐπίρρ. τείρουσι=γ' πληθ. ὀριστ. τοῦ τείρω (ἀπὸ τὸ τερ—ζω) ἀρῆν=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ἢ ἀρῆ λοιγόν=οὐσιαστ. ὁ λοιγός ἀμύναι=ἄπαρ. ἄορ. α' τοῦ ἀμύνω σέθεν=γεν. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. ἄτι. σοῦ ζῶοντος=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ζῶω, ζῶ ἔλλπεται=γ' ἐν. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ ἔλλπομαι ἡματα=οὐδέτερον τὸ ἡμαρ Τροίηθεν=ἐπίρρ. πανάποτος=ἐπιθ. τέκον=α' ἐν. ὀριστ.

ἀφοῦ θυμηθῆς τὸν πατέρα σου· ἐγὼ μάλιστα εἶμαι πολὺ πιό
 [ἀξιολύπητος·
 διότι ὑπόμεινα (τέτοια), τὰ ὁποῖα κανένας ἄλλος μέχρι τώρα
 [ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς,
 δηλ. νὰ φέρω τὸ στόμα εἰς τὸ χέρι ἀνθρώπου ποῦ ἐσκότωσε τὰ
 [παιδιά μου].

ἀορ. β' τοῦ τίκτω *λελειφθαι* = ἀπαρ. παθ. παρακ. τοῦ λείπομαι
ἤλυθον = γ' πληθ. ὄρ. ἀορ. β' τοῦ ἔρχομαι *λής* = γεν. ἐν. τοῦ ἴος,
 ἴα, ἴον, γεν. θηλ. *λής*, δοτ. *λή* ἐπικός τύπος ἀντί εἰς, μία, ἐν.
νηδύος = γεν. οὐσιαστ. ἡ νηδύς, ὕος = κοιλία *θοῦρος* = ἐπιθ. θοῦ-
 ρος, ον θηλ. θοῦρις *ἔην* = παρατ. τοῦ εἶμι ἄττ. = ἦν *ἔγρυτο* = γ' ἐν.
 παρατ. τοῦ ἔρυμαι (μὲ μετρικὴν ἔκτασιν) *πρώην* = ἐπίρρ. *κτεῖνας*
 = β' ἐν. ὄριστ. ἀορ. α' τοῦ κτείνω (ἀναύξητος) ἄττ. = ἔκτεινας
πάτρης = γεν. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ἡ πάτηρ *εἴνεχα* = προθ. καταχρη-
 στική εἵνεκα ἄττ. = ἔνεκα *σεῖο* = γεν. ἐν. τῆς προσ. ἄντων. ἄττ.
 σοῦ *ἐπερείσια* = ἐπιθ. ἀπερείσιος *ἄποινα* = οὐσιαστ. (α' συνθ. ἀπό
 καὶ β' τὰ ἄποινα ἀπόποινα καὶ μὲ ἀπλολογίαν ἄποινα) *αἰδεῖο* =
 β' ἐν. προστ. ἐνεστ. τοῦ αἰδοῦμαι ἄττ. = αἰδοῦ *ἐλέησον* = β' ἐνικ.
 προστ. ἀορ. τοῦ ἐλεέω *ἔτλην* = α' ἐν. ἀορ. β' (ἀπὸ τὸ θέμα τλη-
 τλα-) *ἐπιχθόνιος* = ἐπίθ. *παιδοφόνιο* = γεν. ἐν. τοῦ ἐπιθ. παι-
 δοφόνος *ποιί* = πρόθ. πρὸς *ὀρέγεσθαι* = ἀπαρ. μέσ. ἐνεστ. τοῦ
 ὀρέγω καὶ ὀρέγνυμι.

Στ. 486 — 506

Συντακτικά : *πατρός* = ἀντικ. τοῦ μῆσαι *θεοῖς* = δοτ. ἀντικ.
 τοῦ ἐπιείκελε. *τηλίκου* = κατηγορούμενον *ὄλοφ' ἐπὶ γῆραος οὐδῶ* =
 ἐπεξήγησις τοῦ τηλίκου *ἀμῦναι* = ἀπαρ. σκοποῦ. *ἀκούων* = κατη-
 γορ. μετοχ. διὰ τὸ χαίρει *σέθεν* = ἀντικ. τοῦ ἀκούων *ζώνοντος* =
 κατηγορ. μετοχ. ἐκ τοῦ ἀκούω *ὄψεσθαι* = εἰδ. ἀπαρέμφ. ἀπὸ τὸ
 ἔλπεται *υἶδν* = ἀντικ. τοῦ ὄψεσθαι, *ἰόντα* = κατηγορ. μετοχή ἐνε-
 κα τοῦ ὄψεσθαι. *λελειφθαι* = εἰδ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ φημί *τινά* = ὑποκ.
 τοῦ λελειφθαι *τῶν* = γεν. διαιρετ. *πολλῶν* = παράθεσις εἰς τὸ
 τῶν, *μοι—μοι* = δοτ. προσωπ. κτητικά. *μοι (ἔτικτον)*, *μοι* = δοτ.
 χαριστική *μοι* = δοτ. προσ. κτητ. *ἀμυνόμενον* = χρον. μετοχή *τοῦ*
εἴνεχ' = ἐμπρόθ. προσδ. τοῦ τελικοῦ αἰτίου *νῆας* = αἰτιατ. τῆς εἰς
 τόπον κινήσεως. *λυσόμενος* = τελ. μετοχή *πατρός* = ἀντικ. τοῦ
 μνησάμενος ἄλλὰ καὶ β' ὄρος τῆς συγκρίσεως λόγῳ τοῦ ἀκολου-
 θούντος ἑλεεινότερος *οἶα... (ἔτλην)... ὀρέγεσθαι* = ἀναφορ. πρό-
 τασις *οἶα* = σύστοιχον ἀντικ. τοῦ ἔτλην *στόμα* = ἀντικ. τοῦ ὀρέ-
 γεσθαι.

Στ. 486 — 506

ἐνεστ.

Αἰσθητικά : *μῆσαι πατρός* = ἡ πρώτη φράσις τοῦ Πριάμου

ἀποσκοπεῖ νὰ κινήσῃ τὸν οἶκτον τοῦ Ἀχιλλέως. *ὄλοφ' ἐπὶ γῆρα-
ος οὐδ' ἔδω* = ἔδω ἔχομεν ὠραιότατην μεταφορὰν ὅπου ἡ ζωὴ ἐξέρ-
χεται καὶ βρῖσκεται εἰς τὸ κατώφλι τοῦ γῆρατος. *ἀμφὶς ἑόντες* =
ἡ φράσις κεῖται πλεοναστικῶς. *τεῖρουσι περιναίεται* = καὶ ἡ φρά-
σις αὐτῇ ἀποσκοπεῖ νὰ συγκινήσῃ τὸν Ἀχιλλέα μὲ τὴν ὑπόμνη-
σιν ὅτι καὶ ὁ πατὴρ τοῦ Πηλεΐδου διεξάγει πόλεμον μὲ τοὺς γει-
τονας καὶ ὑποφέρει κακὰ. *ἔλπεται δ' ὠσεσθαι ἰόντα* = ἔδω ἔχομεν
τραγικὴν εἰρωνείαν, διότι γνωρίζομεν ὅτι, δὲν πρόκειται νὰ ἐπι-
στρέψῃ ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν Φθίαν, πρᾶγμα ποῦ καὶ ὁ ἴδιος ὁ
Ἀχιλλεὺς γνωρίζει. *τῶν μὲν πολλῶν* = ἡ φράσις αὐτῇ εὐρίσκει-
ται εἰς ἀντίφασιν μὲ τὴν προηγουμένην «τῶν δ' οὐ τινα φημί λε-
λειφθαι». *κεῖνος σέθεν ζῶντος ἀκούων χαιρεί* = Καὶ μὲ τὴν
φράσιν αὐτὴν ὁ Πρίαμος θέλει νὰ συγκινήσῃ τὸν Ἀχιλλέα τὸν
ὁποῖον περιμένει ὁ πατὴρ του, ἐνῶ αὐτὸς δὲν ἔχει κομμίαν τέ-
τοιαν ἐλπίδα. *ὑπὸ — ἔλυσε* = ἔχομεν ἔδω τμησίαν. *ἀμυνόμενον
περὶ πάτρης* = ἡ φράσις ἐξέρρει τὴν φιλοπατρίαν τοῦ Ἑκτορος,
ὁ ὁποῖος ἐφονεύθη ὑπὲρ πατρίδος. *μνησάμενος σοῦ πατρὸς* = βλέ-
πομεν ὅτι ὁ Πρίαμος τελειώνει, ὅπως ἤρχισεν «μνησαί πατρός»,
καὶ τοῦτο διὰ νὰ κρατῇ εἰς διαρκῆ ἔντασιν τὴν συγκίνησιν τοῦ
Ἀχιλλέως. *ἐλεινότερος* = πράγματι ἦτο περισσότερον ἀξιολύ-
πητος, διότι εἶχε χάσει τόσα τέκνα, ἐνῶ ὁ Πηλεΐδης κανένα.

Στ. 486 — 506

Πραγματικά: *πεντήκοντα* = Ὁ Πρίαμος, ὅπως μᾶς ἀναφέρει
ὁ Ὀμηρος, εἶχε 50 υἱούς· αὐτοὺς τοὺς εἶχεν ἀποκτήσει ἀπὸ τὴν
νόμιμον σύζυγόν του Ἐκάβην καὶ ἀπὸ τὰς ἄλλας νομίμους καὶ
παλλακίδας. *ἰῆς νηδύος* = ἔδω ἐννοεῖται ἡ Ἐκάβη.

Στ. 486 — 506

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *γυναῖκες ἔτικτον ἐνὶ μεγάροισι* = Ὁ
Πρίαμος ἐκτός ἀπὸ τὴν Ἐκάβην, τὴν νόμιμον σύζυγόν του καὶ
τὰς δύο ἄλλας ἐπίσης νομίμους Λαοθόην καὶ Καστιάνειραν διε-

Στ. 507 — 517

Ὡς φάτο, | τῷ δ' ἄρα | πατρὸς || ὑφ' | ἱμερον | ὄρσε γόιοιο' ΤΤ
ἀψάμεϊνος δ' ἄρα | χειρὸς || ἀ|πώσατο | ἦκα γέ|ροντα. ΤΤ
τῷ δὲ | μνησαμέ|νω, || ὁ μὲν | Ἑκτορος | ἀνδροφύ|νοιο Π

τήρει εἰς τὸ ἀνάκτορον καὶ παλλακίδας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀπέκτησε τέκνα. Ἡ συνήθεια οὕτῃ τῆς ὁμηρικῆς ἐποχῆς διατηρεῖται δυστυχῶς καὶ σήμερον εἰς τὰ ὑποανάπτυκτα κράτη τῆς Μέσης Ἀνατολῆς καὶ τῆς βορείου Ἀφρικῆς.

Στ. 486 — 506

Νόημα : Εἰς τοὺς πρὸς τὸν Ἀχιλλέα λόγους τοῦ ὁ Πρίαμος ἐτόνισε νὰ θυμηθῆ τὸν πατέρα τοῦ Πηλέα ποὺ εἶναι γέρων ὅπως καὶ αὐτὸς καὶ ὁ ὁποῖος βασανίζεται ἴσως ἀπὸ κακοὺς γειτόνους ὅμως χαίρει κατάκαρδα ποὺ ἀκούει ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ ζῆ καὶ τρέφει τὴν κρυφὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ κάποτε ἀπὸ τὴν Τροίαν. Ὁ ἴδιος ὅμως ἀντιθέτως εἶναι πολὺ δυστυχισμένος, διότι εἶχε πενήντα υἱοὺς καὶ κατήντησε νὰ τοὺς χάσῃ ὅλους ὡς καὶ τὸν γενναῖον ὑπερασπιστὴν τῆς πατρίδος τοῦ Ἔκτορα τὸν ὁποῖον ἐφόνησεν ὁ Ἀχιλλεὺς πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν. Μοναδικὸς λοιπὸν σκοπὸς τῆς ἐπισκέψεώς του εἶναι ἡ ἀπολύτρωσις καὶ ἡ ἐξαγορὰ τοῦ πτώματος του, διὰ τὸν σκοπὸν δὲ αὐτὸν ἔφερον ἄφθονα λύτρα. Ἐπομένως παρεκάλεσε τὸν Ἀχιλλέα νὰ σεβασθῆ τοὺς θεοὺς καὶ νὰ θυμηθῆ τὸν πατέρα τοῦ καὶ νὰ λυπηθῆ καὶ τὸν ἴδιον ποὺ εἶναι τόσο ἀξιολύπητος, ὥστε νὰ τολμᾷ νὰ φιλᾷ τὸ χερί ἀνθρώπου ποὺ τοῦ ἐσκότωσε τὰ παιδιὰ του.

Στ. 486 — 506

Περίληψις : Ὁ Πρίαμος ἰκετεύει τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ γέροντος πατρὸς τοῦ Πηλέως καί, κάμνων σύγκρισιν μεταξὺ τῆς δεινῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ ἐκείνου, τὸν παρακαλεῖ νὰ δεχθῆ τὰ λύτρα καὶ νὰ ἀπελευθερώσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἔκτορος.

Στ. 486 — 506

Ἐπιγραφή : Ὁ Πρίαμος ἰκετεύων τὸν Ἀχιλλέα εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τοῦ ζητεῖ νὰ ἐξαγοράσῃ τὸ πτώμα τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἔκτορος.

Στ. 507 — 517

Ἔτσι εἶπεν (ὁ Πρίαμος), εἰς αὐτὸν δὲ ὅπως ἦταν φυσικὸν ἀπὸ
[τὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς τοῦ ἐξήγειρε τὴν ἐπιθυμίαν
[νὰ κλαύσῃ διὰ τὸν πατέρα του]
τότε λοιπὸν ἀφοῦ ἔπιασε τὸ χερί ἀπώθησε μαλακὰ τὸν γέροντα.
Αὐτοὶ δὲ δύο ἀφοῦ ἐθυμήθησαν, ὁ μὲν (Πρίαμος), τὸν Ἔκτορα
[τὸν ἀνδροφόνον

κλαῖτ' ἀδι|νά, προπά|ροιθε πο|δῶν | Ἀχι|λλῆος ἐ|λυσθεῖς. E
 αὐτὰρ Ἀ|χιλλεὺς | κλαῖεν ἐ|ὸν πατέρ', || ἄλλοτε | δ' αὖτε B
 Πάτρο|κλον· τῶν | δὲ στονα|χῆ || κατὰ | δώματ' ὀ|ρώρει. E
 αὐτὰρ ἐ|πεὶ ῥα γό|ιοιο τε|τάρπετο || δῖος Ἀ|χιλλεὺς, B
 αὐτίκ' ἀ|πὸ θρόνου | ὦρτο, || γέ|ροντα δὲ | χειρὸς ἀ|νίστη. TT
 οἰκτί|ρων πολι|όν τε κά|ρη | πο|λιόν τε γέ|νειον, E
 καί μιν· | φωνή|σας || ἔπε|α πετερό|εντα προση|ύδα· Π

Στ. 507 — 517

Ἑρμηνευτικά: ὧς=ἔτσι. τῶ=εἰς αὐτὸν ἄρα=ὅπως ἦτο φυσικὸν ὑπὸ ὥρσε=ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ψυχῆς ἐξήγειρε ὥρσε τοῦ ὄρνυμι=ἐξεγείρω ἡμερος=ἐπιθυμία ἡμερος γόιοιο=ἐπιθυμία νὰ κλαύση ἀπτομαι=πιάνω ἀπωθέω=ἄπωθῶ ἦκα=μαλακά τῶ=αὐτοὶ οἱ δύο μιμνήσκομαι=πέφτω εἰς συλλογισμούς, θυμοῦμαι ἀδινὰ=ἄφθονα, γοερά ἐλύομαι=κυλλομαι αὖτε=πάλιν στοναχῆ=στεναγμὸς δρώρει τοῦ ὄρνυμαι=ἐγείρομαι, ἀντηχῶ τετάρπετο τοῦ τέρπω=χορταίνω δῖος=θεῖος ὦρτο τοῦ ὄρνυμαι=σηκῶνομαι ἀνίστη τοῦ ἀνίστημι=σηκῶνω οἰκτίρω=λυποῦμαι πολίος=λευκός τὸ κάρη=ἡ κεφαλὴ φωνήσας=μὲ δυνατὴ φωνὴ ἔπη=λόγους πετερόεντα=φτερωτά.

Στ. 507 — 517

Γραμματικά: τῶ=δεικτ. ἡμερον=οὐσιαστ. ὁ ἡμερος (ἡμερομαι) ὥρσε=ἄορ. α. τοῦ ὄρνυμι (ὄρνις, ὄρος, λατ. ονίος) γόιοιο=οὐσιαστ. γεν. ἐν. ὁ γόος ἀψάμενος=μετοχ. μέσ. ἄορ. τοῦ ἀπτομαι ἀπώσατο=γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ. τοῦ ἀπωθέω ἦκα=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ ἀκείων, ἀκῆν=ἦσυχα) τῶ=δουικὸς ἀριθμὸς μνησαμένω=μετοχ. ἄορ. μέσ. δουικοῦ ἀριθ. τοῦ μιμνήσκομαι ἀδινὰ=ἐπίρρ. προπάροιθε=ἐπίρρ. ἐλυσθεῖς=μετοχ. παθ. ἄορ. τοῦ ἐλύω (τοῦ ρήματος εἶναι εὐχρηστος ὁ παθ. ἄορ. ἐλύσθη καὶ ἡ μετοχὴ ἐλυσθεῖς, ἀπὸ τὸ θέμα Φελ—ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ τὸ εἰλύω=τυλιγῶ) κλαῖεν=γ' ἐν. παρατ. τοῦ κλαίω (ἀναύξητος) ἀττ.=ἔκλαιεν ἐδόν=κτητ. ἐπίθ. ἐός, ἐή, ἐδόν στοναχῆ=οὐσιαστ. δρώρει=γ' ἐν. ὑπερσ. τοῦ ὄρνυμαι τετάρπετο=γ' ἐν. ἄορ. β' τοῦ τέρπομαι, μὲ ἀναδιπλασιασμόν ὦρτο=ἄορ. τοῦ ὄρνυμαι ἀνίστη=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀνίστημι πολιδόν=ἐπίθ. πολίος, ἦ, ὄν (ἀπὸ τὸ πολίφος ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα καὶ τὸ πελιδνός) κάρη=οὐδέτ. οὐ-

ἔκλαιε γοερά, ἀφοῦ ἐκυλίσθη μπροστά εἰς τὰ πόδια τοῦ Ἀχιλλέως.
[λέως.]

Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἔκλαιε τὸν πατέρα του, ἄλλοτε δὲ πάλιν
τὸν Πάτροκλον· καὶ οἱ στεναγμοὶ αὐτῶν ἀντηχοῦσαν μέσα εἰς
[τὴν σκηνήν.]

Ἄλλ' ὅταν ὁμοῦ πλέον ὁ θεῖος Ἀχιλλεὺς ἐχόρτασε ἀπὸ τοῦς
[θρήνους,

ἀμέσως ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον του, τὸν δὲ γέροντα (ἀφοῦ τὸν
ἔπιασε) ἀπὸ τὸ χέρι προσεπάθει νὰ τὸν σηκώσῃ.

λυπούμενος τὴν λευκὴν κεφαλὴν καὶ τὰ λευκὰ γένηια,
καὶ μὲ δυνατὴν φωνὴν εἶπε πρὸς αὐτὸν λόγια πτερωτά·

σιαστ. τὸ κάρη γεν. κάρητος, δοτ. κάρητι πληθ. κάρηατα, καὶ
γεν. κρατός, κρατί πληθ. κράτων, κρασίν κρᾶτα καὶ γεν. κρά-
τος, κράτι καὶ κράτεσφι *πτερόεντα* = ἐπίθ. πτερόεις, εσσα. εν.
προσηύδα = γ' ἐν. παρατ. τοῦ προσαυδάω.

Στ. 507 — 517

Συντακτικά: *πατρός* = γεν. τῆς αἰτίας *γόιοι* = γεν. ἀντικ. εἰς
τὸ ἴμερον *ἀψάμενος* = χρον. μετοχὴ *χειρός* = ἀντικ. *μνησαμένω* =
χρον. μετοχὴ *τῶ* = ὑποκ. τοῦ μνησαμένω *ὁ μὲν* — Ἀχιλλεὺς = ἐπε-
ξήγησις τοῦ τῶ *Ἐκτορος* = ἀντικ. τοῦ μνησαμένω *ἀδινά* = συστ.
ἀντικ. τοῦ κλαῖεν *ἔλυσθεις* = μετοχ. χρον. *τῶν* = γεν. ἀντικ. τοῦ
στοναχῆ *γόιοι* = ἀντικ. τοῦ τετάρπετο *χειρός* = γεν. ἀφαιρετ. *οἰ-
κίτρων* = τροπ. μετοχ. *μιν* = ἀντικ. τοῦ φωνήσας *ἔπεα* = συστ. ἀν-
τικ. τοῦ προσηύδα.

Στ. 507 — 517

Αἰσθητικά: *ὑπὸ* — ὄρσε = τμησις. *ἀπώσατο ἦκα γέροντα* = Ἡ
ὑπενθύμησις ὑπὸ τοῦ Πριάμου τοῦ πατρός τοῦ Ἀχιλλέως, κάμνει
τὸν μέχρι τοῦδε σκληρόκαρδον ἥρωα μαλακὸν καὶ ἔτσι ἀπωθεῖ
μαλακὰ τὸ χέρι τοῦ Πριάμου ἀπὸ σεβασμὸν πρὸς αὐτὸν καὶ διὰ
νὰ μὴ μένη περισσότερον εἰς αὐτὴν τὴν ταπεινωτικὴν θέσιν τοῦ
ἰκέτου.

Στ. 507 — 517

Πραγματικά: *πατρός* = ἐννοεῖται ὁ Πηλεὺς. *δῶματα* = πρό-
κειται περὶ τῆς κλισίης δηλ. τῆς σκηνῆς τοῦ Ἀχιλλέως. *γέροντα
χειρός ἀνίστη* = ἡ πράξις αὐτὴ δεικνύει ὅτι ὁ Ἀχιλλεὺς δέχεται
τὴν ἰκεσίαν.

Στ. 507 — 517

Νόημα : Οί λόγοι τοῦ Πριάμου συνεκλόνησαν βαθύτατα τὸν Ἀχιλλέα καὶ ἀφοῦ ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι τὸν Πρίαμον τὸν ἀπόθησε μαλακά καὶ οἱ δύο δὲ μαζὶ ἤρχισαν νὰ κλαίουں γοερά ὁ μὲν Πρίαμος τὸν Ἔκτορα, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἄλλοτε τὸν πατέρα του καὶ ἄλλοτε τὸν Πάτροκλον. Ἀκολουθῶς ὁ Ἀχιλλεὺς, ἀφοῦ ἐχόρτασε νὰ κλαίῃ, ἐσηκώθη ἀπὸ τὸν θρόνον του, προσεπάθει δὲ νὰ σηκώσῃ καὶ τὸν γέροντα Πρίαμον. Μετὰ ταῦτα μὲ δυνατὴν φωνὴν ἔλεγε τὰ ἀκόλουθα :

Στ. 518 — 551

« ἄ δειλ', ἦ δὴ πολλὰ κάκ' ἄνσχεο σὸν κατὰ θυμόν.	B
πῶς ἔ τλης ἐπὶ νῆας Ἀ χαιῶν ἔλθέμεν οἶος,	B
ἄνδρὸς ἐς ὀφθαλ μούς, ὅς τοι πολέ ας τε καὶ ἐσθλοὺς	Π
υἱέας ἐξενά ριξα ; σι δήρει ον νύ τοι ἦτορ'	ΤΤ
ἀλλ' ἄγε δὴ κατ' ἄρ ἔξευ ἐ πὶ θρόνου, ἄλγεα δ' ἔμπηξ	B
ἐν θυ μῷ κατο κεῖσθαι ἐ άσομεν, ἄχνύμε νὸι περ.	B
οὐ γάρ τις πρῆ ξις πέλε ται κρue ροτο γόοιο.	E
ὥς γὰρ ἐ πεκλώ σαντο θεοὶ δει λοῖσι βρe τοῖσι,	E
ζῶειν ἀχνυμέ νοις' αὐ τοὶ δὲ τ' ὀ κηδέες εἰσίν.	Π
δοιοὶ γὰρ τε πῖ θοι κατο κεῖαται ἐν Διὸς οὐδαι,	B
δώρων, οἷα δι δωσι, κο κῶν, ἔτε ρος δὲ ἐ άων'	ΤΤ
ᾧ μὲν κ' ἀμμί ξας δώ η Ζεὺς τερπικέ ραυνος,	E
ἄλλοτε μέντε κο κῷ ὃ γε κύρεται, ἄλλοτε δ' ἐσθλῶ'	B
ᾧ δὲ κε τῶν λυ γρῶν δώ η, λω βητὸν ἐ θηκε,	E
καὶ ἐ κα κῇ βού βρωστις ἐ πὶ χθόνα δῖαν ἐ λαύνει,	ΤΤ
φοιτᾷ δ' οὔτε θε οῖσι τε τιμῆνος οὔτε βρe τοῖσιν.	B
ὥς μὲν καὶ Πη λῆι θεοὶ δόσαν ἀγλαὰ δῶρα	ΤΤ
ἐκ γενε τῆς' πάν τας γὰρ ἐπ' ἀνθρώ πους ἐκέ καστο	ΤΤ
ὄλβῳ τε πλού τῳ τε, ὀ νασσε δὲ Μυρμιδῶ νεσσι,	ΤΤ
καὶ οἱ θνητῶ ἐ όντι θε ᾶν ποί ησαν ὀ κοῖτιν.	ΤΤ

Στ. 507 — 517

Περίληψις: Βαθυτάτη συγκίνησις τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ τῶν λόγων τοῦ Πριάμου. Θρήνος ἀμφοτέρων ἔνεκα τῆς ἀναμνήσεως ἀγαπητῶν προσώπων.

Στ. 507 — 517

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ὁ Πρίαμος θρῆνον.

Στ. 518 — 551

Ἄχ! δυστυχῆ, πραγματικὰ λοιπὸν πολλὰς συμφορὰς ὑπόμεινες
[μέσα εἰς τὴν καρδιά σου.

Πῶς ἐτόλμησες νὰ ἔλθῃς εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν μόνος,
ἐμπρὸς εἰς τὰ μάτια ἀνθρώπου, ποῦ πολλοὺς καὶ γενναίους
υἱοὺς σου ἐφόνευσα; σιδερένια ἀλήθεια εἶναι ἡ καρδιά σου·
ἀλλ' ἐμπρὸς λοιπὸν κάθησε εἰς τὴν πολυθρόνα, καὶ τὰς θλίψεις
[μ' ὄλα ταῦτα

ὡς ἀφήσωμεν νὰ ἡσυχάσουν στὴν καρδιά μας, ὅσον καὶ ἂν θλι-
[βώμεθα.

Διότι δὲν γίνεται τίποτε μὲ τὸν πάγερον θρῆνον·
διότι ἔτσι προώρισαν οἱ θεοὶ διὰ τοὺς δυστυχεῖς ἀνθρώπους,
δηλ. νὰ ζοῦν μέσα σὲ στενοχώριες· ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι χωρὶς λυπες.

Διότι δύο πιθάρια εὐρίσκονται εἰς τὸ παλάτι τοῦ Διὸς
μὲ δῶρα, τὰ ὁποῖα δίδει, (τὸ ἓνα) μὲ τὰ κακὰ, τὸ δὲ ἄλλο μὲ τὰ
[ἀγαθὰ·

εἰς ὅποιον μὲν ἀφοῦ ἀναμείξῃ προσφέρει ὁ κινῶν τοὺς κεραυνοὺς
[Ζεὺς.

ἄλλοτε μὲν συναντᾷ τὸ κακὸν αὐτὸς βέβαια, ἄλλοτε δὲ τὸ καλόν·
εἰς ὅποιον ὁμως ἀπὸ τὰ κακὰ ἤθελε δώσει, πανάθλιον συνήθως
[τὸν κάνει,

καὶ αὐτὸν καταστρεπτικὴ ἀθλιότης ἐπάνω εἰς τὴν θεῖα γῆν κατα-
[διώκει,

περιπλανᾶται δὲ χωρὶς νὰ εἶναι τιμημένος οὔτε εἰς τὰ μάτια τῶν
[θεῶν οὔτε εἰς τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων.

Ἔτσι πράγματι καὶ εἰς τὸν Πηλέα οἱ θεοὶ ἔδωσαν λαμπρὸ δῶρα
ἀπὸ τὸν καιρὸν ποῦ ἐγεννήθη· διότι ὅλους τοὺς ἀνθρώπους ὑπερέ-
[βαλλεν

καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν καὶ εἰς τὸν πλοῦτον, ἐβασίλευε δὲ εἰς τοὺς
[Μυρμιδῶνας,

καὶ εἰς αὐτόν, ἐνῶ ἦτο θνητὸς θεᾶν ἔδωσαν σύζυγον.

ἀλλ' ἐπὶ | καὶ τῷ | θῆκε θεὸς κακόν, || ὅτι οἱ | οὐ τι Β
 παίδων | ἐν μεγάροισι || γοῖνῃ γένετο κρείδοντων, ΤΤ
 ἀλλ' ἕνα | παῖδα τέκεν παναώριον· || οὐδέ νυ | τόν γε Β
 γηράσκοντα κομίζω, || ἐπεὶ μάλα | τηλόθι | πάτρης ΤΤ
 ἦμαι ἐνὶ Τροίῃ || σέ τε | κήδων | ἤδὲ σά | τέκνα. Π
 καὶ σέ, γέρον, τὸ | πρὶν μὲν || ἀκούομεν | ὄλβιον | εἶναι· ΤΤ
 ὄσσον | Λέσβος ἄνω, || Μάκχορος ἕδος, | ἐντὸς ἐέργει Π
 καὶ Φρυγίῃ καθύπερθε || καὶ | Ἑλλησπόντος ἀπείρων, ΤΤ
 τῶν σε, γέρον, πλούτῳ τε καὶ | υἷασι || φασὶ κεκῆσθαι. Β
 αὐτὰρ ἐπεὶ τοι | πῆμα τόδ' | ἤγαγον || Οὐρανίωνες, Β
 αἰεῖτοι περὶ | ἄστυ || μάχαι τ' ἀνδροκτασίαι τε. ΤΤ
 ἄνσχεο, | μηδ' ἀλίαστον || ὀδύρεο | σὸν κατὰ | θυμόν· ΤΤ
 οὐ γάρ | τι πρήξεις || ἀκαχήμενος | υἱὸς ἐῆος, Π
 οὐδέ μιν | ἀνστήσεις, || πρὶν | καὶ κακόν | ἄλλο πάθησθα». Π

Στ. 518 — 551

Ἑρμηνευτικά: ἄ=ἄχ δειλός=δυστυχῆς ἢ δὴ=πραγματικὰ
 λοιπὸν ἄνσχεο τοῦ ἀνέχομαι=ὑπομένω *ἔτιλης*=εἰτόλμησες *οἶος*=
 μόνος *τοι*=*σοι*=εἰς ἐσέ *ἐξεναρίζω*=φονεύω *νυ*=ἀλήθεια *ἦτορ*=
 ἡ καρδιά *κατὰ*—*ἔξευ*=καθέζον τοῦ *καθέζομαι*=κάθομαι *θρόνος*
 =πολυθρόνα *ἔμπης*=μ' ὄλα ταῦτα, ἐντούτοις *ἔῶ*=ἀφήνω *ἄχνυ-*
μαι=θλίβομαι *πρηξίς*=ῶφέλεια *πέλομαι*=γίνομαι *κρυερὸς*=πα-
 γερὸς *γός*=θρήνος *ἐπικλώθομαι*=προορίζω *βροτὸς*=ἄνθρωπος
ἀκηδής=ἄλυπος, χωρὶς λύπη *δοιοί*=δύο *κατάκειμαι*=εὐρίσκομαι
οὐδας=ἔδαφος ἐδῶ: παλάτι *ἑάων* τοῦ *ἔνς*=ἀγαθὸς *ἀμμίξας* τοῦ
ἀναμίσγω=ἀναμιγνύω *τερπικέραυτος*=ὁ κινῶν τοὺς κεραυνοὺς
κύρομαι=συναντῶ *λυγρὸς*=κακός, δεινός *λωβητὸς*=πανάθλιος
ἔ=αὐτὸν *βούβρωστις*=ἀθλιότης *ελαύνω*=καταδιώκω *φοιτῶ*=πε-
 ριπλανῶμαι *τετιμένος* τοῦ *τίομαι*=τιμῶμαι *ἐκέκαστο* τοῦ *καίνυ-*
μαι=ὑπερβάλλω *ὄλβος*=εὐτυχία *ἀνάσσω*=βασιλεύω *οἱ*=εἰς αὐ-
 τὸν *ποιῶ*=κάνω, διδῶ *ἀκοιτις*=σύζυγος *ἐπι*=ἐκτός τῆς εὐδαιμο-
 νίας *τίθημι*=ὀρίζω *γονή παίδων γένετο*=ἐγεννήθησαν παιδιὰ
κρείων=βασιλεύων *παναώριος*=βραχύβιος *γηράσκω*=γεράζω
κομίζω=περιποιῶμαι *μάλα τηλόθι*=πολὺ μακρὰν *ἦμαι*=κάθη-
 μαι, εὐρίσκομαι *κήδω*=προξενῶ θλίψεις *ἀκούω*+ἀπαρέμφ.=πλη-

ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη ἐκτὸς τῆς εὐδαιμονίας ὤρισεν ὁ θεὸς
 [κακόν, διότι εἰς αὐτὸν
 δὲν ἐγεννήθησαν παιδία εἰς τὰ ἀνάκτορα ποῦ θὰ ἐβασίλευαν,
 ἀλλὰ ἓνα παιδί ἐγέννησε βραχύβιον· οὔτε καὶ τῶρα αὐτὸν
 ποῦ βέβαια γεράζει περιποιούμαι, διότι πολὺ μακριὰ ἀπὸ τὴν πα-
 [τρῖδα
 εὐρίσκομαι εἰς τὴν Τροίαν προξενῶν θλίψεις καὶ εἰς ἐσέ καὶ εἰς
 [τὰ παιδιὰ σου.
 Καὶ γιὰ σένα, γέροντα, πρωτύτερα ἐπληροφορούμεθα ὅτι ἦσουν
 [εὐτυχής·
 εἰς ὅσους λαούς, ἢ Λέσβος πρὸς βορρᾶν, ἢ ἔδρα τοῦ Μάκαρος,
 [περικλείει
 καὶ ἡ Φρυγία ἀπ' ἐπάνω καὶ ὁ ἀπέραντος Ἑλλησποντος,
 ἀπὸ αὐτοῦ (τοὺς κατοίκους), γέροντα, λέγουν ὅτι καὶ εἰς τὰ
 [πλοῦτη καὶ εἰς τοὺς (πολλοὺς) υἱοὺς ὑπερτεροῦσες.
 Ὅμως ὅταν εἰς ἐσέ αὐτὴν τὴν συμφορὰν ἔφεραν οἱ ἐπουράνιοι,
 πάντοτε ἀλήθεια γύρω ἀπὸ τὴν πόλιν μάχαι καὶ φόνοι ἀνδρῶν
 [(γίνονται).
 κάμε ὑπομονὴν καὶ νὰ μὴ κλαίῃ ἡ ψυχὴ σου ἀδιάκοπα·
 διότι τίποτε δὲ θὰ κατορθώσῃς θλιβόμενος διὰ τὸν υἱὸν σου,
 οὔτε αὐτὸν θὰ ἀναστήσῃς, προτοῦ καὶ ἄλλο κακὸν νὰ πάθῃς»

προφοροῦμαι *δλβιος* = εὐτυχῆς *δσσον* = εἰς ὅσους λαοὺς *ἄνω* = πρὸς
 βορρᾶν *ἔδος* = ἔδρα *ἐντὸς ἐέργω* = περικλείω *καθύπερθε* = ἀπ'
 ἐπάνω *ἀπειρών* = ἀπέραντος *τοι-σοι* = εἰς ἐσέ *πῆμα* = συμφορὰ
ἀνδροκασίη = φόνος ἀνδρῶν *ἀλλαστος* = ἀδιάκοπος *δύρομαι* =
 κλαίω *πρήξεις* τοῦ *πρήσσω* = κἀνω, κατορθῶν *ἀκαχίζομαι* = θλι-
 βόμαι *ἀνστήσεις* τοῦ *ἀνίστημι* = ἀνασταίνω.

Στ. 518 — 551

Γραμματικά: *ᾶ* = ἐπιφώνημα *δειλ'* = κλητ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. *δει-*
λος (ἀπὸ θέμα δφει—δειδω, δέος) *ἢ δῆ* = βεβιωτ. μόρια *ἄνωχο*
β' ἐν. ὀριστ. ἄορ. β' τοῦ ἀνέχομαι ἄττ. ἠνέσχον. *ἔτλης* = β' ἐν.
 ἄορ. β' (δὲν ἔχει ἐνεστώτα) *ἐλθέμεν* = ἄπαρ. ἄορ. β' ἄττ. ἐλθεῖν
τοι-σοι *πολέας* = ἐπιθ. ἄττ. πολλοὺς *ἐξενάριξα* = ἄορ. α' τοῦ ἐξε-
ναρίζω (ἐξ καὶ ἐναρίζω τὸ ὅποιον γίνεται ἀπὸ τὰ ἔναρα = λά-
 φυρα) *σιδήρειον* = ἐπιθ. σιδήρειος *ἦτορ* = οὐσιαστ. οὐδέτ. τὸ ἦτορ
ἔξεν = προστ. ἐνεστ. τοῦ ἔζομαι *ἔμπης* = ἐπίρρ. (τὸ β' συνθετ. ἀπὸ
 τὸ θέμα πεπάσασθαι τοῦ πατέομαι = τρώγω) *ἔάσομεν* = ὑποτ. α'
 ἄορ. τοῦ ἔάω ἄττ. = ἔάσωμεν *ἀχνύμενοι* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἄχνυ-
μαι *πρήξις* = οὐσιαστ. γ' κλίσ. (ἀπὸ τὸ πρήσσω) ἄττ. = πράσσω.
 πρᾶττω (τὸ α τοῦ πρᾶττω εἶναι φύσει μακρόν, διὰ τοῦτο τὸ πρᾶ-

εις πράγμα περισπώνται) **πέλεται**=γ' έν. όρ. ένεστ. τοϋ πέλομαι
κρυεροίτο=γεν. έν. τοϋ έπιθ. κρυερός **ώς**=έπίρρ. **έπεκλώσαντο**
 γ' πληθ. μέσ. άορ. α' τοϋ έπικλώθομαι **δειλοίσι βροτοίσι** άττ.
 δειλοίσι βροτοίσι **ζώειν**=άπαρ. ένεστ. τοϋ ζώω **άκηδες**=έπιθ.
 άκηδής, ές (ά στερητ. και κήδος=φροντίς) **δοιοι**=έπιθ. δοίος,
 όν (θέμα δφοι τοϋ δύο' άπό τό θέμ. δοι—και έν—δοι—αστικό)
κατακείται=γ' πληθ. όριστ. τοϋ κατάκειμαι άντι κατάκειναι
οϋδει=δοτ. έν. τοϋ ούσιαστ. τό οϋδας **έάων**=γεν. πληθ. γένος
 οϋδετέρ. τοϋ έϋς και έϋς οϋδετερ. έά **κε**=δυνητικός=άν **άμιξ**
 =μετοχ. άορ. α' τοϋ άναμίσγω **δώη**=γ' έν. ύποτ. άορ. β' τοϋ
 διδωμι. **τερπικέραυτος**=έπιθ. (κατ' άλλους άπό τό τέρπος και
 κεραυνός δηλ. έκείνος πού τέρπεται μέ τόν κεραυνόν κατ' έπιθ.
 λους άπό τό τρέπω και κεραυνός, δηλ. έκείνος πού κινεί τοϋ
 κερανούς) **κύρεται**=γ' έν. όρ. ένεστ. τοϋ κύρομαι **λυγρών**=έπιθ.
 λυγρός, ή, όν **λωβητόν**=έπιθ. **λωβητός**, ή, όν άπό
 (λωβάομαι) **έ**=άιτ. έν. τής προσ. άντων. γ' προσ. **βούβοι**
σις=ούσιαστ. (α' συνθ. τό βοϋς πού σημαίνει έπίτασιν τής
 έννοιας και β' συνθ. ή βρώσις άπό τό θέμα τοϋ βιβρώσκω)
χθόνα=άιτιατ. ένικ. τοϋ χθών, χθονός **τειμένος**=μετοχ.
 παρακ. τοϋ τίομαι **δόσαν**=γ' πληθ. όρ. άορ. β' τοϋ διδωμι (άντι
 ξητος) άντι έδοσαν **γενετής**=γεν. έν. τοϋ οϋσ. γενετή (άπό θεο
 γεν—άπ' όπου και τό γίγνομαι) **έκέαστο**=γ' έν. ύπερσ. τοϋ
 κείμαι **άνασσε**=γ' έν. παρατ. τοϋ άνάσσω (άναύξητος) **οι**=δοτ. έ
 τής προσ. άντων. γ'. προσ. **έόντι**=μετοχ. ένεστ. δοτ. πτώσ.
 άττ.=όντι **άκοιιν**=άιτ. έν. τοϋ ούσιαστ ή άκοιις (ά—άθροιστ.
 και κοίτη=κλίνη) **εϋ**=δεκτικ.=τούτω **θῆκε**=γ'. έν. όρ. άορ. β'
 τοϋ τίθημι (άναύξητος) άττ=έθηκε **δτι**=σύνδεσ. άιτιολ. ότι (λα
 βάνει δύο τ διά τό μέτρον) **κρειόντων**=γεν. πληθ. μετοχής οϋσια
 στικοποιημένης: κρείαν—κρείουσα (άπό θέμα πού έχει τήν έννο
 νοιαν τοϋ άγαθοϋ π.χ. κρείσσω). **τέκεν**=γ'. έν. όρ. άορ. β' τοϋ
 τίκτω (ίναύξητος) **παναώριον**=έπιθ. παναώριος, όν τό έπιθ. έ
 ρίσκεται μόνον εις τήν άιτιατ. ένικοϋ (α'. συνθ. πās και β'.
 άώριος δηλ. ό δλωσ διόλου άωρος) **κομίζω**=οῤημα (παράλλ.
 λος τύπος τοϋ κομέω) **τηλόθι**=έπίρρ. **πάτρης**=γεν. έν. τοϋ οϋ
 σιαστ. ή πάτηρ **κήδων**=μετοχ. τοϋ κήδω **άκούομεν**=α'. πληθ.
 παρατατ. (άναύξητος) τοϋ άκούω άττ.=ήκούομεν **έδος**=ούσιαστ.
 γ'. κλίσ. τό έδος **έέργει**=γ'. έν. όρ. ένεστ. τοϋ έέργω και έργ
 και **έργνυμι** (άπό θέμα **εργ**—λατιν. **urgeo**=ώθω) **καθύπερθε**
 έπίρρ. **άπειρών**=έπιθ. ό άπειρών, ή άπειρων (πέρις=τέρας
 α στερητικοί) **υλάσι**=δοτ. πληθ. τοϋ υίός **τοι**=σοί **τοι**=έδω
 τήνησεν έπίρρ. **άνδροκτασαι**=ούσιαστ. άνδροκτασίη (α'. συνθ.
 άνθρ και β' άπό τό κτείνω) **άνοσχο**=β'. έν. προστ. άορ. β' τοϋ
 άνέχομαι άττ.=άνάσχω **άλλασιον**=έδω έπιρρηματικώς τοϋ έπι
 άλλαστος (α στερ και λιάζομαι=έπρακρόνομαι) **όδύρο**=β'
 προστακτ. ένεστ. τοϋ οδύρομαι **πρήξεις**=μέλλ. τοϋ πρήσσω (άττ.

πράττω) **ἀκαχήμενος**=μετοχ. παρακειμ. τοῦ ἀκαχίζομαι **ἔηος**=γεν. ἔν. τοῦ ἔους, **μιν**=ἐπαναληπτ. ἀντωνυμία καί διὰ τὰ τρία γένη **ἀνσιήσεις**=μελλ. τοῦ ἀνίστημι **πάθησθα**=β'. προσ. ὑπογ. ἀορ. β' τοῦ πάσχω.

Στ. 518 — 551

Συντακτικά: **ἔλθέμεν**=τελ. ἀπαρ. ἀπὸ τὸ ἔτλης **οἶος**=κατηγορ. **δς τοι...** **ἐξενάριξα**=ἀνοφορ. πρότασις **τοι**=δοτ. ἀντιχαριστ. **σιδήρειον νύ τοι ἦτορ (ἔστι) τοι**=δοτ. προσ κτητ. **ἔασομεν**=προτρεπτ. ὑποτακτ. **ἀχνύμενοι**=ἐναντιωμ. μετοχ. **γόσιο**=γεν. ὑποκ. εἰς τὸ πρῆξις **βροιοῖσι**=ἀντικ. τοῦ ἐπεκλώσαντο **ζώειν**=ἐπεξ. τοῦ ὡς **ἀκηδέες**=κατηγορούμενον **δώρων**=γεν. τοῦ περιεχομένου **ῶ**=ἀντικ. τοῦ δῶη **ἀμμίξας**=χρον. μετοχ. **κακῶ**—**ἔσθλῶ**=ἀντικ. τοῦ κύρεται **λυγρῶν**=γεν. διαιρετ. **λωβητῶν**=κατηγορούμ. **ἔθηκε**=γνώμ. ἀορ. **ἔ**=ἀντικ. τοῦ ἐλκύει. **τειμένος**=τροπ. μετοχ **θεοῖσι**—**βροιοῖσι**=ποιητ. αἴτια **Πηλῆι**=ἀντικ. τοῦ δόσαν **δλβω**—**πλούτω**=δοτ. τοῦ κατὰ τι. **οἱ**—**ἄκοιτιν**=ἀντικ. τοῦ ποίησαν **θεάν**=κατηγορ. **έόντι**=ἐναντιωμ. μετοχ. **θνητῶ**=κατηγ **ἔτι...** **γένετο κρειόντων**=αἰτιολ. πρότασις **οἱ**=δοτ. προσ. **παίδων**=γεν. ὑποκ. εἰς τὸ γονῆ **γηράσκοντα**=χρον. μετοχῆ **ἔπει...** **ἦμαι...** **τέκνα**=αἰτιολ. πρότασις **κῆδων**=τροπ. μετοχῆ **εἶναι**=εἶδ. ἀπαρ. ἀπὸ τὸ σκούομεν **δλβιον**=κατηγ. **κεκάσθαι**=εἶδ. ἀπαρ. ἀπὸ τὸ φασί **σε**=ὑποκ. τοῦ κεκάσθαι **πλούτω**—**υἱάσι**=δοτ. τοῦ κατὰ τι **τῶν**=ἀντικ. τοῦ κεκάσθαι **ἐπεὶ τοι πῆμα τὸ δ' ἦγαγον Οὐρανίωνες**=αἰτιολ. πρότασις **τοι**=δοτ. ἀντιχαριστ. **ἀκαχήμενος**=τροπ. μετοχ. **υἱος**=γεν. τῆς αἰτίας **πρὶν...** **πάθησθα**=χρον. πρότασις.

Στ. 518 — 551

Αἰσθητικά: **κατ**—**ἔξεν**=τμησις **ἄλγεα ἔασομεν κατακεῖσθαι**=ἀπὸ τὴν φράσιν αὐτῆν τοῦ Ἀχιλλέως βγάζομεν τὸ συμπέρασμα ὅτι δέχεται τὴν ἱκεσίαν. **ὡς ἐπεκλώσαντο**=τὸ ρῆμα τίθεται μεταφορικῶς καὶ ἔννοεῖ ὅτι οἱ θεοὶ καθορίζουν τὴν τύχην τῶν ἀνθρώπων. **ἀκηδέες**=κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους οἱ θεοὶ εἶναι ἀκηδέες ἄλλοι λέγονται καὶ μάκαρες. **δοιοὶ πῆθοι**=ἔδω ἔχομεν ἀλληγορίαν. **δλβω**—**πλούτω**=συνώνυμα. **κομίζω γηράσκοντα**=Μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς ὁ Ἀχιλλεὺς παρουσιάζεται νὰ ἀγαπᾷ πολὺ τὸν πατέρα του **κῆδων σε ἠδὲ σὰ τέκνα**=ζωηρὰ ἀντίθεσις πρὸς τὸ κομίζω. Τὰς λέξεις αὐτὰς ὁ Ἀχιλλεὺς τὸς λέγει μὲ κάποιαν ἀδιοφορίαν καὶ ἀδυναμίαν, ἐνέχουν δὲ καὶ αὐτοέλεγχον. **ἄνσχεο μῆδ' ἀλίσσιον ὀδύρεο**=Ὁ Ἀχιλλεὺς παρηγορεῖ τὸν Πρίαμον συριστῶν ὑπομοιήν, διότι εἰς τίποτε δὲν ὠφελούν τὰ κλάμματα. **πρὶν πάθησθα**=Ὁ Ἀχιλλεὺς μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς δὲν ἀπειλεῖ βεβαίως τὸν Πρίαμον, ἀλλὰ θέλει νὰ τοῦ δεῖξη ὅτι θὰ ἀποθάνη

αὐτὸς πρωτύτερα, προτοῦ νὰ ἀναστήσῃ τὸν Ἔκτορα· δηλ. ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἔκτορος δὲν πρόκειται νὰ συμβῆ ποτέ.

Στ. 518 — 551

Πραγματικά: οἶος=Ὁ Ἀχιλλεὺς λέγει εἰς τὸν Πρίαμον διτι ἦλθε μόνος, διότι ὡς γνωστὸν ὁ Ἴδαϊος δὲν τὸν ἠκολούθησε μέσα εἰς τὴν σκηνήν. *ἀνδρὸς ἐς ὀφθαλμούς* = μετὰ τὰς λέξεις αὐτὰς ὁ Ἀχιλλεὺς ἐννοεῖ τὸν ἴδιον τὸν ἑαυτόν του. *ἄλγεα—ἐάσομεν*=μετὰ τὴν λέξιν ἄλγεα ὁ Ἀχιλλεὺς ἐννοεῖ ἀφ' ἐνὸς τὴν συμφορὰν τοῦ Πριάμου διὰ τὸν φόνον τοῦ Ἔκτορος, ἀφ' ἐτέρου τὴν ἰδικὴν του διὰ τὸν φόνον τοῦ Πατρόκλου. *δοιοὶ πίθοι*=μετὰ τὸν ἀλληγορικὸν αὐτὸν μῦθον ὁ Ἀχιλλεὺς θέλων νὰ παρηγορήσῃ τὸν Πρίαμον παριστάνει τοὺς θεοὺς ἀδίκους καὶ ἀνοήτους, ἐνῶ θεωρεῖ τοὺς ἀνθρώπους τελείως ἀνευθύνους διὰ τὰς πράξεις τῶν. *τῶν λυγρῶν*=ἐννοεῖ μόνον ἀπὸ τὰ κακὰ δῶρα. *βούβρωσις*=ἡ πρώτη σημασία τῆς λέξεως ἦτο ἡ ὑπερβολικὴ πεῖνα, μετὰ ἐσήμαινε τὴν ἀθλιότητα. Εἰς τὴν Σμύρνην κατὰ τὴν παράδοσιν ἐλατρεύετο ὡς θεὰ Βούβρωσις εἶχε δὲ καὶ ναόν, ὅπου ἐγίνοντο θυσίαι πρὸς τιμὴν τῆς. *θεὰν ἀκοιτιν*=ἐννοεῖ τὴν Νηρηΐδα Θέτιν ἢ ὅποια ἐγένετο σύζυγος τοῦ Πηλέως. *καὶ τῶ*=ἐννοεῖ διτι καὶ εἰς αὐτὸν ἀκόμη ποῦ τόσοσιν πολὺ εὐνοήθη ἀπὸ τοὺς θεοὺς. *τὸ πρῖν*=ἐννοεῖ πρὸ τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου· *ἄνω*=ἐννοεῖ πρὸς βορρᾶν τῆς Λέσβου, διότι ὡς γνωστὸν αὐτὴ εὐρίσκεται νοτιῶς τῆς Τροίας. *Μάκαρος ἔδος*=κατὰ τὴν παράδοσιν ὁ Μάκαρ, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰόλου, ὅταν ἕνεκα ἀδελφοκτονίας ἐγκατέλειπε τὴν Τρωάδα, ἐγένετο οἰκιστὴς τῆς Λέσβου. *Φρυγίη καθύπερθε*=δηλ. ἡ ἀνατολικὰ καὶ βορειοανατολικά κειμένη. *Ἑλλήσποντος ἀπείρων*=ὁ Ἑλλήσποντος ὠριζε τὴν Τροίαν ἀπὸ βορρᾶ καὶ βορειοδυτικά· ὀνομάζεται δὲ ἀπείρων, διότι δὲν εἶχε καθωρισμένα ὄρια, ἀφοῦ ἄρχιζε καὶ ἐτελείωνε εἰς θάλασσαν· *πῆμα τόδε*=ἐννοεῖ τὸν παρόντα Τρωϊκὸν πόλεμον.

Στ. 518 — 551

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *ἀμμίξας δῶη*=δῶρα ἀνάμικτα δηλ. καλὰ καὶ κακὰ. Κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν ἀντίληψιν ἡ μοῖρα τοῦ ἀνθρώπου εἶναι τὸ κακόν· ἐπομένως εὐτυχισμένος θεωρεῖται ἐκεῖνος ποῦ κοντὰ εἰς τὰ κακὰ οἱ θεοὶ θὰ τοῦ δώσουν καὶ κάποιον ἀγαθόν. *ἐκ γενετῆς*=εἶναι γνωστὴ ἡ ἀντίληψις διτι κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ ἀνθρώπου, καθωρίζετο καὶ ἡ μέλλουσα μοῖρά του. *κρειόντων*=δηλ. παιδιῶν ποῦ νὰ μποροῦν νὰ βασιλεύουν. Ὑπῆρχε καὶ τότε ἡ ἀντίληψις διτι ἔπρεπε νὰ γεννῶνται ἄρρενα τέκνα, διὰ νὰ διαδέχωνται τοὺς βασιλεῖς εἰς τὴν ἐξουσίαν. Ἡ μὴ γέννησις ἀρρένων τέκνων ἐθεωρεῖτο συμφορὰ.

Στ. 518 — 551

Νόημα: Ὁ Ἀχιλλεύς εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου τοῦ ἐδήλωσεν ὅτι αἰσθάνεται οἴκτον διὰ τὴν κακοτυχίαν τοῦ Πριάμου· ἀκολουθῶς εἶπεν ὅτι ἐξεπλάγη διὰ τὸ τόλμημά του, νὰ ἔλθῃ δηλ. καὶ νὰ ἀντικρύσῃ τὸν φονέα τῶν παιδιῶν του, μόνος. Ἐν συνεχείᾳ τοῦ εἶπε νὰ καθῆσθαι εἰς τὴν πολυθρόνα καὶ τοῦ συνέστησεν νὰ ἀφήσῃ κατὰ μέρος τὴν θλίψιν διότι τίποτε δὲν γίνεται μὲ τὰ κλάμματα. Διότι οἱ θεοί, εἶπε, ἔτσι ἔχουν κανονίσει τὸν βίον τῶν ἀνθρώπων νὰ ζοῦν δηλ. μέσα εἰς στενοχώριες καὶ βάσανα, ἐνῶ αὐτοὶ εἶναι οἱ μόνοι εὐτυχισμένοι. Ἐν συνεχείᾳ μὲ πολλὴν φιλοσοφημένην σκέψιν εἶπεν ὅτι εἰς τὸ παλάτι τοῦ Διὸς ὑπάρχουν δύο πιθάρια μὲ δῶρα, τὸ ἓνα μὲ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὸ ἄλλο μὲ τὰ κακὰ. Αὐτὰ τὰ μοιράζει ὁ Ζεὺς· ὅμως δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον νὰ ἔχη δώσει μόνον ἀγαθὰ, ἀντιθέτως εὐτυχῆς μπορεῖ νὰ θεωρηθῆται ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον ἔχει δώσει ἀνάμικτα κακὰ καὶ καλὰ. Ἐκεῖνος εἰς τὸν ὁποῖον μόνον κακὰ δίδει, αὐτὸς εἶναι αἰῶνια δυστυχισμένος. Καὶ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν ὁ Ἀχιλλεύς συγκεκριμενοποιεῖ τὰς φιλοσοφικὰς του ἀπόψεις μὲ δύο ἀπτὰ παραδείγματα: τὸ τοῦ Πηλέως, τοῦ πατέρα του, καὶ τὸ τοῦ Πριάμου. Εἰς τὸν Πηλέα, εἶπεν, οἱ θεοί, ὅταν ἐγεννήθη τοῦ ἔδωσαν λαμπρὰ δῶρα α) διότι ἦτο εἰς τὰ πλοῦτη καὶ εἰς τὴν εὐτυχίαν, ὁ πρῶτος, καὶ ἦταν καὶ βασιλεὺς εἰς τοὺς Μυρμιδόνας καὶ 2) οἱ θεοὶ τοῦ ἔδωσαν σύζυγον, ἐνῶ ἦτο θνητός, θεῶν ἀθάνατον. Ἄλλὰ καὶ αὐτὸς ποῦ τόσον εὐνοήθη ἀπὸ τὴν μοῖραν ἦτο δυστυχῆς 1) διότι δὲν εἶχε ἀποκτήσει ἀπογόνους διὰ νὰ τὸν διαδεχθοῦν καὶ 2) ἐγέννησε ἓνα παιδί καὶ αὐτὸ βραχύβιον καί, ἐνῶ βρίσκεται στὸ τέλος τῆς ζωῆς του, δὲν μποροῦσε νὰ τὸν περιποιηθῆσάν πατέρα του. Ἄλλὰ καὶ διὰ τὸν Πρίαμον, εἶπεν ὁ Ἀχιλλεύς, εἶχεν ἀκούσει ὅτι ἦτο εὐτυχισμένος 1) διότι ἐκυβέρνηα πολλοὺς λαοὺς καὶ 2) διότι ἦτο πολὺ πλούσιος καὶ εἶχεν πολλοὺς υἱοὺς ἀλλὰ δυστυχῶς καὶ αὐτὸς τῶρα εἶναι δυστυχισμένος, διότι καθημερινῶς συνάπτονται μάχαι πέριξ τοῦ βασιλείου καὶ φονεύονται πολλοὶ ἄνθρωποι μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ παιδιά του. Συνιστᾷ λοιπὸν ὑπομονήν, διότι κανένα ἀποτέλεσμα δὲν θὰ ἔφερνε ὁ ἦρως, διότι ὄχι μόνον τὸν Ἔκτορα δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἀναστήσῃ, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἴσως καὶ αὐτὸς νὰ ὠδηγεῖτο εἰς τὸν θάνατον.

Στ. 518 — 551

Περίληψις: Ὁ Ἀχιλλεύς, ἐνῶ συνιστᾷ εἰς τὸν Πρίαμον ὑπομονήν, ἐξηγεῖ εἰς αὐτὸν ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι πλήρης δυ-

στυχιῶν καὶ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος εὐτυχῆς καθ' ὅλα. Ὁ Πηλεὺς καὶ ὁ Πρίαμος εἶναι παραδείγματα μὴ ὑπάρξεως παντοτινῆς εὐτυχίας. Περαιτῶνων ὁ Ἀχιλλεὺς συσταίνει εἰς τὸν Πρίαμον νὰ σταματήσῃ τὸν θρῆνον καὶ νὰ κάμῃ ὑπομονήν.

Ἡ λύσις καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς τοῦ Ἑκτορος.

Στ. 552 — 570

Τὸν δ' ἡμείβετ' εἶπειτα || γέρον Πρίαμος θεοειδής· TT
 «μὴ μέ πω | ἐς θρόνον | Ἴζε, || δι' ἰοτρεφές, | ὄφρα κεν | Ἑκτωρ TT
 κῆται ἐνὶ κλισίῃσιν ἀκηδής· || ἀλλὰ τάχιστα B
 λῦσον, ἴν' | ὀφθαλμοῖσιν ἴδω· || σὺ δὲ | δέξαι ἄποινα E
 πολλά, τά | τοι φέρομεν· || σὺ δὲ | τῶν δ' ἀπόναιο, καὶ | ἔλθοις Π
 σὴν ἐς | πατρίδα | γαῖαν, || εἶπεί με | πρῶτον εἰσάσας». TT
 Τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδῶν || προσέφη πόδας | ὠκύς | Ἀχιλλεύς· Π
 «μηκέτι | νῦν μ' ἐρέθιζε, γέρον· || νοέω δὲ καὶ | αὐτός E
 Ἑκτορά | τοι λῦσαι· || Διόθεν δέ μοι | ἄγγελος | ἦλθε Π
 μήτηρ, | ἧ μ' ἔτεικεν, || θυγάτηρ ἀλλίοιο γέροντος. Π
 καὶ δέ σε | γινώσκω, Πρίαμε, | φρεσίν, || οὐδέ με | λήθεις, E
 ὅτι θεῶν τις | σ' ἦγε || θοιάς ἐπὶ | νῆας Ἀχαιῶν. TT
 οὐ γάρ | κε τλαίῃ βροτός | ἐλθέμεν, || οὐδέ μάλ' | ἠβῶν, B
 ἐς στρατόν· | οὐδέ γάρ | ἄν φυλακοὺς λάθοι, || οὐδέ κ' ὀχῆα B
 ρεῖα ' μετοχλίσσειε || θυράων | ἡμετεράων. TT
 τῷ νῦν | μή μοι | μάλλον || ἐν | ἀλγέσι | θυμὸν ὀρίνης, TT
 μή σε, γέρον, οὐδ' | αὐτόν || ἐνὶ κλισίῃσιν ἐάσω TT
 καὶ ἐκέτην περ ἔβοντα, || Διὸς δι' ἀλίτωμαι ἐφετμάς». TT

Στ. 518 — 551

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεὺς παρηγορῶν τὸν Πρίαμον ἀποδεικνύει μὲ παραδείγματα ὅτι ὁ ἀνθρώπινος βίος εἶναι μείγμα εὐτυχιῶν καὶ ἀτυχιῶν συνιστᾶ δὲ εἰς αὐτὸν ὑπομονήν.

Ἡ λύσις καὶ ὁ ἐνταφιασμός τοῦ Ἑκτορος.

Στ. 552 — 570

Πρὸς αὐτὸν δ' ἀπήνησεν ἔπειτα ὁ θεόμορφος γέρον Πρίαμος:
 «μὴ μὲ καθίζης ἀκόμη εἰς τὴν πολυθρόνα, ἐσὺ ποῦ ἀνετράφης
 [ἀπὸ τὸν Δία, ἐφ' ὅσον ὁ Ἑκτωρ
 κείτεται εἰς τὰς σκηνὰς ἄταφος· ἀλλὰ ὅσον τὸ δυνατόν πῶ γρή-
 [γορα
 ἐλευθέρωσέ τον, διὰ νὰ τὸν δῶ μὲ τὰ μάτια μου· ἐσὺ δὲ δέξου
 [λύτρα
 πολλὰ, ποῦ σοῦ φέρομεν· σὺ δὲ μακάρι νὰ τὰ χαρῆς καὶ νὰ ἔλθης
 εἰς τὴν πατρικὴν σου γῆν, ἀφοῦ ἐμὲ ἄφησες (ἀνενόχλητον) ἀπὸ τὴν
 [πρώτην στιγμὴν».
 Εἰς αὐτὸν δέ, ὅπως ἦταν φυσικόν, ἀφοῦ ἐκοίταξε μὲ ἄγριον βλέμ-
 [μα, εἶπεν ὁ ταχὺς εἰς τὰ πόδια Ἀχιλλεὺς:
 «μὴ με ἐρεθίζεις τώρα πλέον, γέροντα· διότι ἔχω κατὰ νοῦν καὶ
 [μόνος μου
 νὰ σοῦ ἀπελευθερώσω τὸν Ἑκτορα· διότι ἀπὸ τὸν Δία μοῦ ἦλθεν
 [ἀγγελιαφόρος
 ἡ μητέρα μου ποῦ μὲ ἐγέννησε, ἡ θυγατέρα τοῦ θαλασσοῦ γέ-
 [ροντος.
 Ἀλλὰ καὶ διὰ σένα καταλαβαίνω, Πρίαμε, καὶ δὲν διαφεύγεις τὴν
 [προσοχὴν μου,
 ὅτι κάποιος ἀπὸ τοὺς θεοὺς σὲ ὠδήγησεν εἰς τὰ ταχέα πλοῖα τῶν
 [Ἀχαιῶν.
 Διότι δὲν θὰ τολμοῦσε θνητὸς νὰ ἔλθῃ, οὔτε καὶ ἂν ἦτο νέος καὶ
 [δυνατὸς
 εἰς τὸ στρατόπεδον· διότι δὲν θὰ διέφευγε τὴν προσοχὴν τῶν φυ-
 [λάκων οὔτε καὶ τὸν σύρτην
 εὐκολα θὰ μετακίνοῦσε ἀπὸ τὰς ἰδικὰς μας θύρας.
 Διὰ τοῦτο τώρα μὴ ἐξεγείρης περισσώτερον τὴν καρδίαν μου μέσα
 [εἰς τὰς θλίψεις,
 μήπως, γέροντα, οὔτε σὲ τὸν ἴδιον μέσα εἰς τὴν σκηνὴν δὲν λο-
 [γαριάσω
 μολονότι εἶσαι ἰκέτης, καὶ παραβῶ τὰς ἐντολάς τοῦ Διός».

Ἑρμηνευτικά : *θεοειδής*=θεόμορφος, *ἴζω*=καθίζω *πα*=
 ἀκόμη *διοτρεφής*=ὁ ἀνατραφείς ἀπὸ τὸν Δία *κῆται*=κείτεται
ἀκηδής=ἄταφος *τοι*=*σοι*=εἰς ἐσέ *ἀπόναιο* τοῦ *ἀπονίναμαι*=
 ἀπολαμβάνω, χαίρομαι *πρῶτον*=τὴν πρώτην στιγμήν *ἔω*=ἀφῆναι
ὑπόδρα=βλοσυρῶς, μὲ ἄγριον βλέμμα *νοέω*=ἔχω κατὰ νοῦ
καὶ αὐτὸς=καὶ μόνος μου *Διόθεν*=ἀπὸ τὸν Δία *ἄλλιοιο* τοῦ *ἄλλιο*=
 θαλάσσιος *καὶ δέ σε*=ἀλλὰ καὶ διὰ σένα *λήθεις* τοῦ *λήθω*=
 διαφεύγω τὴν προσοχὴν *κε*=ἄν *ἱλαίη* τοῦ *ἔτλην*=ἐτόλμησα *ἠβῶν*=
 τοῦ *ἠβάω*=ἔχω νεανικὸν σφρίγος, εἶμαι νέος καὶ δυνατός *ὄχη*=
 τοῦ *ὄχευς*=σύρτης *ρεῖα*=εὐκόλα *μετοχλίσσειε* τοῦ *μετοχλίζω*=
 μετακινῶ *ἰῶ*=διὰ τοῦτο *ὄρνω*=ἐξεγείρω *ἔάω*=φειδομαι, λογα-
 ριάζω *ἄλιτωμαι* τοῦ *ἀλιταίνω*=παραβαίνω *ἔφευγῆ*=προσταγῆ
 ἐντολή.

Στ. 552 — 570

Γραμματικά : *ἴζε*=προστ. ἐνεστ. τοῦ ἴζω *διοτρεφές*=κλιση
 ἐν. τοῦ ἐπιθ. διοτρεφής, ἦς, ἐς (α' συνθ. θέμ. διF—καὶ β' τὸ θρεφ-
 τοῦ τρέφω) *ῥα*=χρον. σύνδεσμος *κεν*=ἄν=δυνητ. *κῆται*=
 ὑποτ. τοῦ κείμαι *κλισίησιν*=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. κλισίη *ἀκη-*
δής=ἐπιθ. (ἀστερητ. καὶ κῆδος=φροντίς) *δέξαι*=προστ. μέσ. ἀορ.
 τοῦ δέχομαι *ἄποινα*=οὐσιαστικὸν *ἰά*=ἀναφορ. *ἀπόναιο*=β' ἐν.
 εὐκτ. ἀορ. α' τοῦ ἀπονίναμαι *σῆν*=κτητ. ἀντων. *ἔασας*=β' ἐν.
 ὀριστ. ἀορ. α' τοῦ ἔάω (ἀναύξητος) ἀττ.=εἴσας *ὑπόδρα*=ἐπίρρ.
 (α' συνθ. ὑπὸ καὶ β' ἢ ρίζα δρα ἀπὸ τὸ θέμα δρακ— τοῦ δέρκο-
 μαι ἀορ. ἔδρακον) *ὠκύς*=ἐπιθ. ὠκύς, εἶα, ὑ *Διόθεν*=ἐπίρρ. *ἔτε*
κεν=γ' ἐν. ὀριστ. ἀορ. β' τοῦ τίκτω *ἄλλιοιο*=γεν. ἐν. τοῦ ἐπιθ.
 ἄλιος, ἄλιη, ἄλιον (ἀπὸ τὸ ἄλς=θάλασσα ἐνῶ ἄλιος, ἄλιη, ὄν
 εἶναι ὁ μάταιος) *λήθεις*=β' ἐν. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ λήθω ἄλλος τῶ
 πος τοῦ λανθάνω *θεός*=ἐπιθ. θεός, ἦ, ὄν (ἀπὸ τὸ θέω=τρέχω)
ἱλαίη=γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. τοῦ ἔτλην (δὲν ἔχει ἐνεστῶτα) *ἠβῶν*=
 μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἠβάω *φυλακοῦς*=οὐσιαστ. ὁ φυλακός *λάθοι*=
 γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ λανθάνω *ὄχη*=αἰτιατ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ.
 ὁ ὄχευς (ἀπὸ τὸ ἔχω=κρατῶ) *ρεῖα*=ἐπίρρ. (καὶ ρῆα καὶ ρέα ἀπὸ
 τὴν ρίζαν τοῦ ρηίδιος—ῥάδιος) *μετοχλίσσειε*=γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ.
 τοῦ μετοχλίζω (β' συνθ. τὸ ὄχλιζω=κινῶ) *ὄρνης*=ὑποτ. ἀορ.
 τοῦ ὄρνω συγγενῆς πρὸς τὸ ὄρνυμι *ἄλιτωμαι*=ὑποτακτ. ἀορ. β'
 τοῦ ἀλιταίνω ἀορ. β' ἤλιτεν καὶ μέσος β' ἄλιτοντο ὑποτακτ. ἀλι-
 τωμαι *ἔφευγῆς*=οὐσιαστ. ἡ ἔφευγῆ (ἀπὸ τὸ ἐφίημι).

Στ. 552 — 570

Συντακτικά : *τὸν*=ἀντικ. τοῦ ἡμεῖβετο *ῥα*... *κῆται* .. *ἀκη*

θῆς=χρον. πρότασις ἀκηδῆς=κατηγορ. *πολλὰ*=κατηγορούμενον
 τὰ τοι φέρομεν=ἀναφ. πρότασις τοι=άντικ. τοῦ φέρομεν *τῶνδε*
 =άντικ. τοῦ ἀπόναιο *ἐπεὶ με πρῶτον ἔασας*=χρον. πρότασις
 τὸν=άντικ. τοῦ προσέφη *ιδῶν*=χρον. μετοχή *πόδας*=αἰτιατ. τοῦ
 κατὰ τι νοέω=ῤῥημα αὐτὸς=κατηγορ. προσδιορ *λῦσαι*=τελ. ἀπαρ.
 ἀπὸ τὸ νοέω *Ἔκτορα*=άντικ. τοῦ λῦσαι *τοι*=δοτ. ἠθικὴ *μήτηρ*
 =ἐπεξήγησις, *θυγάτηρ*=ποράθεσις *σέ*=άντικ. τοῦ γινώσκω
 (σχῆμα προλήψεως) *οὐδὲ μὲ λήθεις*=πρότασις παρενθετ. *δτι...*
ἦγε... *Ἀχαιῶν*=εἰδικὴ πρότασις *ἐλθέμεν*=τελικὸν ἀπαρ. ἀπὸ τὸ
 τλαῖη *ἠβῶν*=ἐναντιωμ. μετοχ. *θυράων*=γεν. διαιρ. *τῷ*=δοτ.
 τῆς αἰτίας *έόντα*=ἐναντιωμ. μετοχ. (*σέ*)=ὑποκ. *ἰκέτην*=κατηγο-
 ρούμενον.

Στ. 552 — 570

Αἰσθητικά: *Ἰνα ἐν ὀφθαλμοῖσι ἴδω*=Πολὺ ψυχολογημένα ὁ
 Πρίαμος δὲν δέχεται νὰ καθίση, διότι βιάζεται νὰ ἀντικρύσῃ τὸν
 νεκρὸν υἱὸν του. *μηκέτι νῦν μ' ἐρέθιζε*=Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐξεργί-
 ζεται μὲ τὰ λόγια τοῦ Πριάμου, διότι ἔχει ἀποφασίσει νὰ ἐλ-
 θερῶσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἐκτορος. *οὐδέ με λήθεις*=Μὲ τὴν εὐ-
 ρά-
 σιν αὐτὴν λέγει ὀρνητικὰ ὅ,τι προηγουμένως εἶπε θετικά : καὶ δέ
 σε γινώσκω. *ἐν ἄλγεσι*=Ὁ Ἀχιλλεὺς εὐρίσκειται εἰς μεγάλην
 θλίψιν ἔνεκα τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ πτώματος τοῦ Ἐκτορος
 καὶ ἐπομένως ὑπάρχει προδιάθεσις διὰ καινούργιον ἀναβρασμὸν
 ψυχῆς. *μὴ σε γέρον, οὐδ' αὐτὸν*=Αἱ δύο ἀρνήσεις καθῶς καὶ ἡ
 προσφώνησις ἐκφράζουσιν ἔντοια τὴν ὀπειλήν. *ἐνὶ κλισίῃσιν*=Ἡ
 φράσις αὐτὴ ὑπενθυμίζει ὅτι ἤδη ὁ Πρίαμος εἶχε τὴν προστα-
 σίαν του.

Στ. 552 — 570

Πραγματικά: *ἐνὶ κλισίῃσιν κῆται*=Ὁ νεκρὸς τοῦ Ἐκτο-
 ρος εὐρίσκειτο εἰς τὴν αὐλὴν μεταξὺ τῶν σκηπῶν. *ὑπόδρα ἰδῶν*
 =μὲ τὸς λέξεις αὐτὰς βλέπομεν τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ὀργῆς εἰς τὸν
 Ἀχιλλεῖα ποῦ δὲν ἀνέχεται νὰ ἀκούῃ περισσότερα διὰ τὴν λύσιν
 τοῦ Ἐκτορος, διότι θὰ ἐπιρκοῦσε πρὸς τὸν Πάτρικλον. Παρ'
 ὄλα ταῦτα ὁμως ὡς ἀληθῆς ἥρωας ἀναγνωρίζει τὸ πάθος του καὶ
 δὲν προβαίνει εἰς κακὰς πράξεις. *ἄγγελος ἦλθε μήτηρ*=πρά-
 γματι ἡ μήτηρ του ἡ νηρὴς Θέτις εἶχε λάβει ἔντολήν ἀπὸ τὸν
 Δία νὰ συναντήσῃ τὸν Ἀχιλλεῖα καὶ νὰ τοῦ ζητήσῃ νὰ ἀπελευ-
 θερώσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἐκτορος. *ἄλλοιο γέροντος*=πρόκειται
 διὰ τὸν πατέρα τῆς Θέτιδος Νηρέα. *καὶ αὐτὸς*=ἐννοεῖ ἀθορομή-
 τως, χωρὶς νὰ μεσολαβήσουν αἱ παρακλήσεις του *οὐ κε τλαῖη*
βροτὸς ἐλθέμεν=δηλ. κανεὶς θνητὸς δὲν θὰ ἤρχετο χωρὶς τὴν
 συνοδείαν τοῦ θεοῦ. *ἠβῶν*=οἱ ἠβῶντες ἐξ αἰτίας τῆς νεότητος

ἦσαν δυνατώτεροι καὶ τολμηρότεροι. *Διὸς ἐφειμὰς* = πρόκειται καὶ διὰ τὴν ἐντολὴν ποῦ ἐδόθη μέσῳ τῆς μητρὸς τοῦ Θέτιδος καὶ διὰ τὰς ἐντολὰς τὰς ὁποίας διεβίβαζεν ὁ Ζεὺς εἰς τοὺς ἀνθρώπους δηλ. νὰ σέβωνται καὶ νὰ προστατεύουν τοὺς ξένους. Γνωρίζομεν δὲ ὅτι ὁ Ζεὺς ἐλατρεύετο ὡς ἱκετήσιος, ξείνιος, ἐπιτιμητήτωρ, ἱκετῶν.

Στ. 552 — 570

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *ἀκηδῆς* = Ὁ νεκρὸς κατὰ τὴν ὁμηρικὴν ἀντίληψιν ἔπρεπε νὰ τύχῃ ἰδιαίτερων φροντίδων καὶ τοιαῦται ἦσαν ἢ πλούσις, ἢ ἄλλειψις μὲ ἀρώματα καὶ ἢ περιβολή.

Στ. 552 — 570

Νόημα: Ὁ Πρίαμος εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Ἀχιλλέως νὰ καθίσῃ ἐζήτησε ἀπὸ αὐτὸν νὰ λυτρώσῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἑκτορος καὶ νὰ δεχθῇ τὰ ἄφθονα λύτρα ποῦ ἔφερε μαζί του καὶ ἠύχθη εἰς αὐτὸν νὰ τὰ χαρῇ ἐπιστρέφων εἰς τὴν πατρίδα του. Ὁ Ἀχιλ-

Στ. 571 — 595

ᾠς ἔφατ'· ἔδεισεν δ' ὁ γέ ρων καὶ ἐ πειθετο μύθῳ.	E
Πηλεΐδης δ' οἴ κοιο λέ ων ὡς ἄλτο θύ ραζε,	ΤΤ
οὐκ οἴ ος, ἅμα τῶ γε δύ ο θερά τοντες ἐ ποντο,	ΤΤ
ἦρως Αὐτομέ δων ἦδ' Ἄλκιμος, οὖς ρα μά λιστα	Π
τί' Ἀχι λεὺς ἐτά ρων μετὰ Πάτρο κλόν γε θα νόντα,	Π
οἶ τόθ' ὑ πὸ ζυγύ φιν λύον ἵππους ἡμί δινους τε'	Π
ἔς δ' ἄγα γον κή ρυκα καλ ήτορα τοῖο γέ ροντος,	ΤΤ
κάδ' δ' ἐπὶ δίφρου εἶσαν· ἐ υσσώ τρου δ' ἀπ' ὀ πήνης	ΤΤ
ἦρεον Ἑκτορέ ης κεφαι λῆς ἀπε ρεῖσι' ὀ ποινα.	E
κάδ' δ' ἐλι πον δύο φάρε' ἐ θνη τόν τε χι τῶνα,	ΤΤ
ῥα νέ κυν πυκά σας· δοί η οἴ κόνδε φέ ρεσθαι.	Π
δμῶας δ' ἐκκαλέ σας λοῦ σαι κέλετ' ἀμφὶ τ' ἀ λεῖψαι	Π

λεὺς ὁμῶς ἐξωργίσθη ἀπὸ τὴν ἀπαίτησιν αὐτὴν τοῦ Πριάμου καὶ ἐδήλωσεν εἰς αὐτὸν ὅτι καὶ ὁ ἴδιος εἶχε σκοπὸν νὰ ἐλευθερώσῃ τὸν Ἔκτορα, διότι εἰδοποιήθη ἤδη ὑπὸ τῆς μητρὸς του ποὺ ἔλαβε ἐντολὴν ἀπὸ τὸν Δία. Ἐτόνισεν ἐπίσης ὅτι χωρὶς τὴν θείαν συν-οδὴν οὐδέποτε θὰ ἔφθανε εἰς τὰ πλοῖα τῶν Ἀχαιῶν. Ἐπομένως ἄς μὴ τὸν ἐρεθίσῃ διὰ νὰ μὴ ἀναγκασθῇ νὰ παραβῇ τὰς ἐντολάς τοῦ Διός.

Στ. 552 — 570

Περίληψις: Ὁ Πρίαμος ἐν τῇ ἀγωνίᾳ του νὰ ἴδῃ τὸν νεκρὸν υἱὸν του ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεὺς νὰ τὸν λυτρώσῃ καὶ νὰ δεχθῇ τὰ λύτρα. Ὁ Ἀχιλλεὺς εὕρισκόμενος εἰς ψυχικὴν ἔκρηξιν λόγῳ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διὸς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς ἀναμνήσεως τοῦ Πατρόκλου ἀφ' ἑτέρου ἀπειλεῖ τὸν Πρίαμον.

Στ. 552 — 570

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὴν πρότασιν τοῦ Πριάμου νὰ λυτρώσῃ ἀμέσως τὸν Ἔκτορα ὀργίζεται καὶ τὸν ἀπειλεῖ.

Στ. 571 — 595

Ἔτσι εἶπεν· ἐφοβήθη δὲ ὁ γέρον καὶ ὑπήκουσεν εἰς τοὺς λό-
[γους του.
Ὁ υἱὸς δὲ τοῦ Πηλέως ἀπὸ τὴν σκηνὴν ὡσὰν λέων ἐπήδησε πρὸς
[τὴν θύραν,
ὄχι μόνος, ἀλλὰ μαζὶ του ἠκολούθησαν δύο σύντροφοι,
ὁ ἥρωϊκὸς Αὐτομέδων καὶ ὁ Ἄλκιμος, τοὺς ὁποίους ὅπως εἶναι
[γνωστὸν πάρα πολὺ
ἐκτιμοῦσε ὁ Ἀχιλλεὺς ἀπὸ τοὺς συντρόφους του μετὰ τὸν θάνα-
[τον βέβαια τοῦ Πατρόκλου,
οἱ ὅποιοι τότε κάτω ἀπὸ τὸν ζυγὸν ἔλυον τὰ ἄλογα καὶ τοὺς
[ἡμίονους·
ὠδήγησαν δὲ μέσα τὸν κήρυκα ποὺ καλοῦσε εἰς ἀγορὰν τὸν λαὸν
[τοῦ γέροντος,
καὶ τὸν ἐκάθισαν ἐπάνω εἰς δίφρον· ἐπὶ τὴν καλλιτροχὸν δὲ
[ἄμαξαν
ἐπαιρναν τὰ ἄπειρα λύτρα τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἔκτορος.
Ἄφησαν δὲ δύο σάβανα καὶ καλὰ γνεσμένον χιτῶνα,
ἵνα ἀφοῦ τυλίξῃ τὸν νεκρὸν τὸν δώσῃ διὰ νὰ τὸν μεταφέρουν
[εἰς τὸν οἶκον του.
Τὰς θεραπαινίδας δὲ ἀφοῦ ἐκάλεσεν ἔξω διέταξε νὰ τὸν λούσουν
[καὶ νὰ τὸν περιαιψοῦν

νόσφιν ἀ|ειρά|σαις, || ὡς | μὴ Πρία|μος ἴδοι | υἷόν,
 μὴ ὁ μὲν | ἀχθυμέ|νη κραδί|η || χόλον | οὐκ ἐρύ|σαιτο,
 παῖδα λ|δών, Ἄχι|λῆι || δ' ὀ|ρινθει|η φίλον | ἦτορ,
 καὶ ἐ κα|τακτε|ινει, || Δι|ὸς δ' ἀλι|τηται ἐ|φειμάς.
 τὸν δ' ἐπει | οὖν δμω|αί || λοῦ|σαν καὶ | χρί|σαν ἐ|λαίῳ,
 ἀμφὶ δέ | μιν φᾶ|ρος || καλὸν βάλον | ἠδὲ χι|τῶνα,
 αὐτὸς | τὸν γ' Ἄχι|λεὺς || λεχέ|ων ἐπέ|θηκεν ἀ|είρας,
 σὺν δ' ἔτα|ροι ἦ|ειραν || ἐ|ύξέ|στην ἐπ' ὀ|πήνην.
 ᾤμω|ξεν τ' ἄρ' ἐ|πειτα, || φί|λλον δ' ὀνό|μηθεν ἐ|ταῖρον·
 «μή μοι, | Πάτρο|κλε, || σκυ|δμαινέμεν, | αἶ κε πί|θηαι
 εἶν Ἄι|δός περ ἐ|ών, || ὅτι | Ἐκτορα | δῖον ἐ|λυσα
 πατρί φί|λῳ, ἐπει | οὖ μοι || ἀ|εικέα | ἔδωκεν ὀ|ποινα
 σοὶ δ' αὖ | ἐγὼ καὶ | τῶνδ' ἀπο|δάσσομαι, || ὅσ' ἐπέ|οικεν».

Στ. 571 — 595

Ἑρμηνευτικά: ἔδεισε τοῦ δειδῶ=φοβοῦμαι πείθομαι=ὑπακούω οἶκος=σκηνή ἄλλο τοῦ ἄλλομαι=πηδῶ θύραζε=πρὸς τὴν θύραν ἅμα τῷ=μαζι τοῦ θεράπων=σύντροφος ἵτε τοῦ τίω=ἐκτιμῶ καλήτωρ=ὁ καλῶν τὸν λαὸν εἰς τὴν ἀγορὰν καθ'—εἴσαν=καθεῖσαν=ἐκάθισαν ἐϋσσωτορος=ἡ ἔχουσα ὠραῖα σῶτρα δηλ. τὰς περιφερείας τῶν τροχῶν, καλλιτροχος. ἦρεον=τοῦ ἀλῆ=ρέω=παίρνω φᾶρος=ἰμάτιον, σάβανον ἐϋννητος=καλὰ γενεσμένος νέκυς=νεκρὸς πυκάζω=τυλιγῶ δμῶη=θεραπευτικὴ ἐκκαλέω=καλῶ ἔξω κέλομαι=διατάσσω νόσφιν=κατὰ μέρος, ἀπόμερα δειρῶ=σηκῶν ἀχθυμαι=λυποῦμαι ἐρύομαι=συγκρατῶ δελνομαι=ταράσσομαι ἐ=αὐτὸν ἐφειμή=ἐντολὴ χρίω=ἀλείφω λέχος=κλίνη σὺν ἦειραν=ἐβοήθησαν νὰ τὸν σηκῶσιν καὶ νὰ τὸν τοποθετήσῃ ἐϋξεστος=καλοκαμωμένος οἰμῶζω=ἀναστενάζω ὄνομαινω=καλῶ κάποιον μὲ τὸ ὄνομα σκυδμαινῶ=εἶμαι θυμωμένος πύθηαι τοῦ πυνθάνομαι=μανθάνω εἶν=ἐν δεικῆς=ἀπρεπῆς οὐκ δεικέα=πλούσια ἀποδατέομαι=ξεχωρίζω μερίδιον ἐπίοικεν=ἀρμόζει, πρέπει.

Στ. 571 — 595

Γραμματικά: ἔφατο=γ' ἐν. παρατ. ἔδεισεν=γ' ὀριστ. ἀορ.

ἀφοῦ τὸν σηκώσουν (καὶ τὸν φέρουν) ἀπόμερα, διὰ νὰ μὴ ἴδῃ ὁ
 [Πρίαμος τὸν υἱὸν του,
 μὴπως ἐκεῖνος μὲν εἰς τὸν πόνον τῆς καρδίας του δὲν συγκρα-
 [τήσῃ τὴν ὀργὴν του,

ὅταν ἴδῃ τὸν υἱὸν του, ταραχθῆ δὲ ἡ ψυχὴ τοῦ Ἀχιλλέως,
 καὶ τὸν σκοτώσῃ καὶ παραβῆ δὲ τὰς ἐντολὰς τοῦ Διός.
 Αὐτὸν δὲ ὅταν λοιπὸν αἱ θεραπαινίδες ἔλουσαν καὶ ἄλειψαν μὲ
 [λάδι,

περιετύλιξαν δὲ αὐτὸν μὲ ὠραῖον ἱμάτιον καὶ χιτῶνα,
 αὐτὸν ὁ ἴδιος ὁ Ἀχιλλεὺς ἐτοποθέτησεν ἐπάνω εἰς νεκροκρέββα-
 [το ἀφοῦ τὸν ἐσήκωσε,

οἱ δὲ σύντροφοι ἐβοήθησαν νὰ τὸν σηκώσῃ καὶ νὰ τὸν τοποθε-
 [τήσῃ ἐπάνω εἰς καλοκαμωμένην ἄμαξαν.

Ἀμέσως δὲ ἔπειτα ἀνεστέναξε, καὶ μὲ τὸ ὄνομά του ἐκάλεσε τὸν
 [ἀγαπητὸν του σύντροφον :

«Μὴ μοῦ εἶσαι θυμωμένος Πάτροκλε, ἐὰν μάθῃς
 μέσα εἰς τὸ παλάτι τοῦ Ἄδου εὐρισκόμενος, ὅτι ἐλύτρωσα τὸν
 [θεῖον Ἔκτορα

πρὸς χάριν τοῦ πατρός του, ἀφοῦ μοῦ ἔδωκεν πλούσια λύτρα.
 Διὰ σὲ δὲ ἐγὼ πάλιν καὶ ἀπὸ αὐτὰ θὰ ξεχωρίσω μερίδιον, ὅσα
 [πρέπει».

τοῦ δεῖδω παρακ. δέδοικα καὶ δέδια. ὡς=ἐπίρρ. **ἄλτο**=γ' ἐν. ὀρ.
 μεσ. ἀορ. β' τοῦ ἄλλομαι **θύραξε**=ἐπίρρ. **ἔποντο**=γ' πληθ. πα-
 ρατ. τοῦ ἔπομαι (ἀναύξητος) ἀττ.=εἶποντο **τίε**=γ' ἐν. παρατ.
 τοῦ τίω **ζυγόφιν**=γεν. ἐν. (ἐπικός τύπος) ἀττ.=ὑπὸ ζυγοῦ **λύον**=
 γ' πληθ. παρατ. (ἀναυξ.) ἀττ.=ἔλυον **καλήτορα**=οὐσιαστ. ὁ καλή-
 τωρ (ἀπὸ τὸ καλέω) **καδ=κατ=κατὰ** (τὸ τελικὸν σύμφωνον τῆς
 προθέσεως κατ' ἀφομοιώνεται μὲ τὸ ἀρχικὸν τῆς ἐπομένης λέ-
 ξεως καὶ ἔτσι ἔχομεν: καβ, καγ, καδ, κακ, καλ, καμ, καπ, καρ)
εἶσαν=γ' πληθ. ὀριστ. ἀορ. τοῦ ἔζομαι **εὐσσωτρου**=γεν. ἐν. τοῦ
 ἐπιθ. εὐσσωτρος, ον (ἀπὸ τὸ εὖς καὶ σῶτρον=ἡ ξύλινη περιφέρεια
 τοῦ τροχοῦ) **ἤρεον**=γ' πληθ. παρατ. τοῦ αἰρέω **φάρσα**=αἰτιατ.
 πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ φᾶρος **εὐννητον**=ἐπιθ. εὐννητος, ον
 (α' συνθετ. τὸ εὐ=εὖ καὶ β' τὸ θέμα τοῦ ἀπαρεμφ. νῆν τοῦ
 νέω (=γνέθω) τοῦ ὁποῦ μόνον ὁ ἀόρ. νῆσαντο εὐρίσκεται εἰς
 τὸν Ὅμηρον) **νέκυν**=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ὁ νέκυς **πυκάσας**=
 μετοχ. ἀορ. τοῦ πυκάζω (ἀπὸ τὸ ἐπίρρ. πύκα=σφικτιά) **δμωᾶς**=
 οὐσιαστ. αἰτ. πληθ. ἡ δμωή **κέλετο**=γ' ἐν. παρατ. τοῦ κέλομαι
νόσφιν=ἐπίρρ. **δειράσας**=μετοχ. ἀορ. τοῦ αἰερω **ἀχνυμένη**=με-
 τοχ. ἐνεστ. τοῦ ἀχνυμαι **ἐρύσαιτο**=γ' ἐν. εὐκτ. μεσ. ἀορ. τοῦ
 ἐρύομαι **δρινθελή**=γ' ἐν. εὐκτ. παθ. ἀορ. τοῦ ὀρίνομαι **ἦτορ**=
 οὐσιαστ οὐδ. τὸ ἦτορ **ἐ**=αἰτ. ἐν. τῆς προσ. ἀντων. **κατακτείνειε**

=γ' έν. εύκτ. άορ. τοϋ κατακτείνω **άλίτηται**=γ' έν. ύποτ. άορ. β' τοϋ άλιταίνω **λοϋσαν** γ' πληθ. όριστ. άορ. τοϋ λοϋώ (άναυξ.) άττ.=έλουσαν **χρῖσαν** γ' πληθ. όριστ. άορ. τοϋ χριώ **βάλων**=γ' πληθ. όρ. άορ. β' τοϋ βάλλω **ήδε**=σύνδεσμος **λεχέων**=γεν. πληθ. τοϋ οϋδέτ. τὸ λέχος **επέθηκεν**=γ' έν. όριστ. άορ. β' τοϋ έπιτίθημι **αείρας**=μετοχ. άορ. τοϋ αείρω **ήειραν**=γ' πληθ. όρ. άορ. α' τοϋ αείρω **έϋξέστην**=έπιθ. θηλ. έϋξεστος, έϋξέστη έϋξεστον. **ώμωξεν**=γ' έν. όρ. άορ. α' τοϋ ολμώζω **όνόμηεν**=γ' έν. όριστ. άορ. τοϋ όνομαίνω **σκυδμαιέμεν**=άπαρ. ένεστ. τοϋ σκυδμαίνω (άπό τὸ ἴδιον θέμα μέ τὸ σκυθρός=σκοτεινός) **αἰ κε**=εί άν **πύθηναι** β' έν. ύποτακτ. άορ. β' τοϋ πυνθάνομαι **έν**=προθ. άττ.=έν **έων**=μετοχ. ένεστ. τοϋ εἶμι **αεικέα**=έπιθ. αεικής, ής, ές (άπό τὸ α στερητ. καί Φεικής έοικα) **δῶκεν**=γ' έν. όριστ. άορ. β' τοϋ διδωμι **άποδάσσομαι**=όριστ. μέλλ. τοϋ άποδατέομαι (άπό τὸ δατέομαι=μερίζω δασμός=μερισμός) **επέοικεν** γ' έν. όρ. παρακ. (έοικα).

Στ. 571 — 595

Συντακτικά: **μύθω**=άντικ. τοϋ έπειθετο **οἶκοιο**=γεν. τοϋ **ιϕ**=δοτ. συντακτ. εις τὸ ἅμα **Αὐτομέδων**—**Αλκιμος**=έπεξεήγ. τοϋ δύο **οὐς ῥα .. τίς.. θανόντια**=άναφ. πρότασις **εἰάρων**=γεν. διαιρετ. **θανόντια**=έπιθ. μετοχή **οἱ τόθ'... λῦον... ήμίονους τε**=άναφ. πρότασις. **ῥφρα νέκυν... δοίη... φέρεσθαι**=τελ. πρότασις **νέκυν**=άντικ **πυκάσας**=χρον. μετοχή **φέρεσθαι**=άπαρ. τοϋ σκοπεϋ **οικόνδε**=έπιρρ. τοπ. προσδιορ. **έκκαλέσας**=χρον. μετοχή **λοϋσαι**—**αλειψαι**=τελ. άπαρ. άπό τὸ κέλετο **αειράσας**=χρον. μετοχή **ως μή. ἴδοι υἷδον**=τελ. πρότασις **έ**=άντικ. τοϋ κατακτείνει **έλαίω**=δοτ. τοϋ όργάν. **αὐτός**=κατηγορ. προσδιορ. **αείρας**=χρον. μετοχ. **μοι**=δοτ. ήθική **μή σκυδμαιέμεν**=τὸ άπαρ. έδῶ άντί προστακτικῆς **αἰ κε πύθηναι**=ύποθ. πρότασις **δι... έλυσα**=αἰτιολ. πρότασις **παιρῖ**=δοτ. γαριστική **επέοικεν**—**δῶκεν ἄποινα**=χρον. πρότασις **σοι**—**ῥσσα επέοικεν**=άντικ. τοϋ άποδάσσομαι **τῶνδε**=γεν. διαιρετική.

Στ 571 — 595

Αισθητικά: **λέων ὡς**=έδῶ έχομεν άναστροφήν τῆς προθέσεως άντι ὡς λέων καί ὠραιστάτην παρομοίωσιν άποσκοποϋσά να δηλώση τὴν όργήν τοϋ 'Α ιλλέως καί τὴν βιαιότητα τῆς κινήσεως. **ές—ήγαγον, κάδ'—είσαν, κάδ'—έλιπον, άμφι—βάλων, σὺν—ήειραν**=τμήσεις **φάρεα—χιτώνα**=έχομεν σχήμα πρωθύστερον, διότι πρώτος έτίθητο ὁ χιτῶν καί έπάνω άπό αὐτῶν τὸ φάρος. **αὐτός**=ὁ ἴδιος ὁ 'Αχιλλεύς' μέ τὴν ένέργειάν του αὐτῆν ὁ ήρωας έξυψώνεται εις τὴν συνειδησιν τοϋ άναγνώστου καί έπαυορθώνει τὴν άγριότητα ποϋ έδειξε εις τὸν νεκρὸν τοϋ 'Εκτο

ρος. οὐκ ἀεικέα=σχῆμα λιτότητας. ἐπεὶ μοι δῶκεν ἄποινα=ὁ Ἄχιλλεύς ἐδῶ δικαιολογεῖ τὴν λύτρωσιν τοῦ Ἑκτορος, ἐπειδὴ τοῦ ἐδόθησαν ἄφθονα λύτρα. δὲν ἀναφέρει δὲ τὴν ἐντολὴν τοῦ Διός, διότι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἀσφαλῶς θὰ προϋπέθετε τὴν προσφοράν λύτρων.

Στ 571 — 595

Πραγματικά: ἐπέιθετο μύθῳ=ἐννοεῖ ὅτι ἐκάθησεν εἰς τὸν θρόνον, ὅπως τοῦ εἶχε προτείνει ὁ Ἄχιλλεύς. οἴκοιο=ἐννοεῖται ἡ σκηνὴ τοῦ Ἄχιλλέως. κήρυκα=πρόκειται διὰ τὸν Ἴδαϊον, ποῦ ὁ Πρίαμος εἶχεν ὀφῆσει ἐξω τῆς σκηνῆς νὰ φυλάττη τὰ ἄλογα καὶ τὰ λύτρα. δίφρου=δίφρος ἐδῶ εἶναι κάθισμα χαμηλόν, χωρὶς ἐρεισίνωντων. φάρεα=τὸ φᾶρος εἶναι τεμάχιον ὑφάσματος. ἐδῶ πρόκειται διὰ νεκροσάβανα ποῦ τὸ ἓνα ἐτοποθετεῖτο σάν ὑπόστρωμα εἰς τὸν νεκρὸν καὶ τὸ ἄλλο σάν κάλυμμα. χιτῶνα=ὁ χιτῶν ἦτο ἔνδυμα ἐσωτερικόν καὶ ἐφορεῖτο κατὰσάρκα ἀντιστοιχοῦσε δὲ πρὸς τὸ σημερινὸν ὑποκάμισον. κάδ'—ἐλίπον=τὰ ἄφησαν εἰς τὴν ἄμωξαν, ἐνῶ τὰ ἄλλα λύτρα τὰ εἰσῆγαγον εἰς τὴν σκηνήν. ἐκκαλέσας=θὰ εὐρίσκοντο αἱ θεραπεινίδες εἰς θάλαμον ποῦ εὐρίσκετο ὀπισθεν τῆς σκηνῆς τοῦ Ἄχιλλέως. νόσφιν=ἐννοεῖται μακρὰν ἀπὸ τὸν Ποίσιμον εἰς κάποιον ἀπόκεντρον μέρος τῆς αὐλῆς. χόλον οὐκ ἐρύσαιτο=ἐάν ἐβλεπεν ὁ Πρίαμος τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτορος μὲ τὰ ἴχνη τῶν τρουμάτων καὶ τῶν αἰκισμῶν ποῦ ὑπέστη, ὅταν ὁ Ἄχιλλεύς τὸν ἔσυρε πίσω ἀπὸ τὸ ἄρμα του, ἀσφαλῶς θὰ ἐθύμωνε. λεχέων=φαίνεται ὅτι τὸ νεροκρέββατο ἐδῶ εἶναι ἓνα ἀπλό στρώμα χωρὶς ὑπέβαθρον. ἐϋξέστην ἐπ' ἀπήνην=πρόκειται διὰ τὴν ἄμωξαν τοῦ Πριάμου ποῦ ἔφερε τὰ δῶρα. σκυδμαινέμεν=ὁ Ἄχιλλεύς, ὅπως μᾶς ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος εἰς τὸ Ψ τῆς Ἰλιάδος, εἶχεν ὑποσχεθῆ νὰ δώσῃ τὸ πτώμα τοῦ Ἑκτορος εἰς τοὺς σκύλους, ἐπομένως τῶρα φοβεῖται μήπως ἡ ψυχὴ τοῦ Πατρόκλου θυμῶσῃ.

Στ. 571 — 595

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: καλήτορα=Ὁ κῆρυξ ὀνομάζεται καλήτωρ καὶ ἀστυβοώτης, διότι συνεκάλει τὸν λαὸν εἰς τὴν ἀγορὰν, τὴν συνέλευσιν. Ὅπως εἶδομεν καὶ ἄλλοῦ, οἱ κήρυκες ἀνηκόν εἰς τοὺς δημιουργοὺς, ἦσαν ἀποραβίσσοι καὶ ὑπηρετοὺν τοὺς βασιλεῖς· μὲ τοὺς ρήτορας οἱ βασιλεῖς ἐκάλουν τὸν λαὸν εἰς συνέλευσιν καὶ ἔδιδον τὸν λόγον εἰς τοὺς ρήτορας δίδοντες εἰς αὐτοὺς τὸ σκῆπτρον. Οἱ κήρυκες ἐλάμβανον μέρος εἰς τὰς θυσίας καὶ τὸς σπονδὰς καὶ ἦσαν οἱ τηρηταὶ τῆς τάξεως κατὰ τὸς δίκας. δμῶδες = Αἱ δμῶαί ἦσαν αἰχμάλωτοι, αἱ ὁποῖαι περιέπιπτον εἰς δουλείαν. Αὐτὰς τὸς ἐχρησιμοποιοῦν διὰ διαφόρους ἐργασίας. ἐλαίῳ=Τὸ ἔλαιον κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν ἐποχὴν ἐχρη-

σιμοποιεῖτο 1) διὰ τὴν ἐπάλειψιν τοῦ σώματος μετὰ ἀπὸ τὸ λουτρόν, 2) διὰ φωτισμὸν (ὅπως καὶ σήμερον εἰς πολλὰς ἐλαιο-παραγωγὸς περιοχάς), 3) δι' ἐπάλειψιν τοῦ σώματος πρὸ τῆς πάλης καὶ τῶν ἄλλων γυμναστικῶν ἀσκήσεων. ἀποδάσσομαι = Ὅπως γνωρίζομεν ἀπὸ τὰ κτερίσματα ποῦ εὐρέθησαν εἰς τοὺς Μυκηναϊκοὺς τάφους, κατὰ τὴν Ὀμηρικὴν ἐποχὴν ὑπῆρχεν ἡ ἀντίληψις ὅτι ἡ ψυχὴ καὶ μετὰ τὴν ταφὴν ἠδύνατο νὰ ἀπολαύσῃ τὰ ἀγαθὰ ποῦ προσεφέροντο.

Στ. 571 — 595

Νόημα: Ὁ Πρίαμος ἐφοβήθη ἀπὸ τὴν ἀπειλὴν τοῦ Ἀχιλλέως καὶ ἐκάθησεν. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς, ὁ ὁποῖος εὐρίσκετο ἀκόμη ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ὀργῆς, ὤρμησεν ὡσάν λιοντάρι ἔξω ἀπὸ τὴν σκηνὴν συνοδευόμενος ἀπὸ τοὺς δύο πιστοὺς του συντρόφους, τὸν Αὐτομέδοντα καὶ τὸν Ἄλκιμον. Αὐτοὶ οἱ δύο ἔλυσαν τὰ ζῶα ἀπὸ τὸν ζυγόν, ὠδήγησαν τὸν κήρυκα μέσα εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἐξεφόρτωσαν τὰ λύτρα· ἄφησαν δὲ μόνον εἰς τὴν ἄμαξαν δύο σινδόνας καὶ ἓνα χιτῶνα, διὰ νὰ τὰ χρησιμοποιήσουν διὰ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἑκτορος. Ἀκολουθῶντος ὁ Ἀχιλλεὺς ἐκάλεσε τὰς θεραπαινίδας καὶ τὰς διέταξε νὰ λούσουν τὸν νεκρὸν, νὰ

Στ. 596 — 620

Ἡ ῥα, καὶ ἐς κλισίην πάλιν ἦε δῖος Ἀχιλλεὺς·	Π
ἔζετο δ' ἐν κλισίῳ πολυδαίδαλω ἔνθεν ἀνέστη,	Β
τοίχου τοῦ ἐτέρου, ποτὶ δὲ Πρίαμον φάτο μῦθον·	Π
κυῖος μὲν δὴ τοι λέλυται, γέρον, ὡς ἐκέλευες,	Ε
κεῖται δ' ἐν λεχέεσσ' ἅμα δ' ἦοι φαινομένηφι	Π
ῥυπαῖα αὐτὸς ἄγων· νῦν δὲ μνησώμεθα δόρπου.	Π
καὶ γὰρ τ' ἠῦκομος Νιδίβη ἐμνήσατο σίτου,	Ε
τῆ περ δώδεκα παῖδες ἐνὶ μεγάροισιν δλοντο,	ΤΤ
ἔξ μὲν θυγατέρες, ἔξ δ' υἱέες ἠβῶντες.	Π
τοὺς μὲν Ἀπόλλων πέφνεν ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο	ΤΤ
χωόμενος Νιδίβη, τὰς δ' Ἄρτεμις ἰοχέαιρα,	Π
οὔνεκ' ἄρα Λητοῖ ἰσάσκετο καλλιπαρήφ'	Π
φῆδοι ἰὼ τεκέειν, ἡ δ' αὐτὴ γείνατο πολλούς·	Π

τὸν ἀλείψουν μὲ ἔλαιον καὶ νὰ τὸν ἐνδύσουν παράμερα ὄμως διὰ νὰ μὴ τὰ ἴδῃ ὁ Πρίαμος. Ἐν συνεχείᾳ ὁ ἴδιος ἀφοῦ ἐσήκωσε τὸν νεκρὸν τὸν ἐτοποθέτησεν εἰς τὴν ἄμαξαν. Ἐν τέλει ἀνεστέναξε καὶ ἐζήτησε συγγνώμην ἀπὸ τὸν Πάτροκλον, διότι παρέβη τὴν ὑπόσχεσιν πού τοῦ εἶχε δώσει νὰ μὴ ἐλευθερώσῃ δηλ. τὸν Ἔκτορα, ἀλλὰ τοῦτο τὸ ἔκαμε ἀφοῦ πῆρε πολλὰ λύτρα ἀπὸ τὰ ὁποῖα θὰ ξεχωρίσῃ καὶ δι' αὐτὸν μερίδιον.

Στ. 571 — 595

Περίληψις: Ὁ Ἀχιλλεὺς δίδει διαταγὴν εἰς τοὺς Αὐτομέδοντα καὶ Ἄλκιμον νὰ ξεφορτώσουν τὰ λύτρα εἰς δὲ τὰς θεραπαινίδας νὰ λούσουν, ἀλείψουν, μὲ ἔλαιον καὶ ἐνδύσουν τὸν νεκρὸν. Ὁ ἴδιος προσωπικῶς, σηκώνει τὸν νεκρὸν καὶ τὸν τοποθετεῖ εἰς τὴν ἄμαξαν. Ζητεῖ συγγνώμην ἀπὸ τὸν Πάτροκλον καὶ δηλοῖ ὅτι θὰ τοῦ προσφέρει μέρος ἀπὸ τὰ λύτρα.

Στ. 571 — 595

Ἐπιγραφή: Διαταγὴ τοῦ Ἀχιλλέως νὰ ξεφορτωθοῦν τὰ λύτρα καὶ νὰ εὐτρεπισθῇ ὁ νεκρὸς τοῦ Ἔκτορος καὶ ὑπόσχεσις τοῦ ἴδου πρὸς τὸν Πάτροκλον.

Στ. 596 — 620

Εἶπε λοιπὸν καὶ εἰς τὴν σκηνὴν πάλιν μετέβη ὁ θεῖος Ἀχιλλεὺς· ἐκάθισε δὲ εἰς πολυποίκιλτον πολυθρόναν, ἀπὸ ὅπου εἶχε σηκωθῆ ἀπὸ τὸν ἀπέναντι τοῖχον, εἰς δὲ τὸν Πρίαμον εἶπεν:

«Ὁ υἱὸς σου μὲν τώρα βέβαια ἔχει ἀπελευθερωθῆ, γέροντα, ὅπως
|ἀπαιτοῦσες,
κεῖται δὲ σὲ νεκροκρέββατο· μὲ τὴν ἐμφάνισιν δὲ τῆς αὐγῆς
θὰ τὸν ἴδῃς ὁ ἴδιος μεταφέρων· τώρα ὅμως ἄς θυμηθοῦμε τὸ
|δεῖπνον.

Ἄλλως τε καὶ ἡ καλλίκομος Νιόβη ἐθυμήθη τὴν τροφήν,
τῆς ὁποίας ἐντούτοις δώδεκα παιδιὰ εἰς τὰ ἀνάκτορα ἐφονεύθησαν,
ἕξ μὲν θυγατέρες, καὶ ἕξ υἱοὶ εὐρισκόμενοι εἰς τὴν ἐφηβικὴν
|ἡλικίαν.

Ἐκεῖνος μὲν ὁ Ἀπόλλων ἐφόνευσεν μὲ τὸ ἀσημένιον τόξον τοῦ
ἐπειδὴ ἦτο ὠργισμένος κατὰ τῆς Νιόβης, αὐτὰς δὲ ἡ τοξότις Ἄρ-
|τεμις,

διότι ὅπως εἶναι γνωστὸν συχνὰ συνέκρινε τὸν ἑαυτὸν τῆς μὲ
|τὴν καλλιπάρειον Λητώ·
ἔλεγε δηλαδὴ ὅτι (ἡ Λητώ) δύο (τέκνα) ἐγέννησεν, ἐνῶ αὐτὴ ἡ
|ἴδια ἐγέννησε πολλά.

Ε. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ : Ὀμήρου Ἰλιάδος Ω'

τῷ δ' ἄρα καὶ δοιῶ περ ἐ όντ' ἀπὸ πάντας δ λεσσαν.	E
οἱ μὲν ἄρ' ἐννῆ μαρ κέατ' ἐν φόνῳ, οὐδέ τις ἦεν	B
κατθά ψαι, λα οὺς δὲ λι θους ποί ησε Κρο νίων·	Π
τοὺς δ' ἄρα τῆ δεκά τη θά ψαν θεοὶ Οὐραν ώνες.	Π
ἡ δ' ἄρα σίτου μνήσατ', ἐ πεὶ κάμε δάκρυ χέ ουσα.	ΤΤ
νῦν δέ που ἐν πέ τρησιν, ἐν οὖρεσιν οἰοπό λοισιν,	ΤΤ
ἐν Σιπύ λῳ, ὄθι φασὶ θε άων ἔμμεναι εὐνάς	ΤΤ
νυμφά ων, αἴ τ' ἀμφ' Ἀ χειλώιον ἐρρώ σαντο,	B
ἔνθα, λι θος περ ἐ οῦσα, θε ῶν ἐκ κήδεα πέσσει.	ΤΤ
ἀλλ' ἄγε δὴ καὶ νῶι με δώμεθα, διε γε ραιέ,	B
σίτου. ἐ πειτα κεν αὔτε φι λον πατ ίδα κλαί οισθα,	ΤΤ
Ἴλιον εἰσαγα γών· πολυ δάκρυ τος δέ τοι ἔσται».	Π

Στ. 596 — 620

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπε ἦε τοῦ εἶμι=μεταβαίνω κλισμὸς= πολυθρόνα πολυδαίδαλος=πολυποικιλτος ἐνθεν=ἀπ' οὗ ποτὶ =πρὸς λέχεια=νεκροκρέββατο ἠὼς=αὐγὴ ὄψαι τοῦ δράω=βλέπω μιμνήσκομαι=ἐνθυμοῦμαι τὸ δόρπον=τὸ δεῖπνον ἠὔκομος=καλλίκομος σίτος=τροφὴ τῆ περ=τῆς ὅποιας ἐν τούτοις δλοντο τοῦ ὄλλυμαι=καταστρέφομαι, φονεύομαι ἠβάω=εὐρίσκομαι εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν πέφνεν τοῦ θείνω=φονεύω, βιοῖο, ὁ βιός =τὸ τόξον χῶμαι=ὀργίζομαι λοχέαιρα=ἡ τοξότις Ισάσκετο τοῦ Ισάζω=συγκρίνω φῆ=ἔφη=ἔλεγε δοιῶ τοῦ δοιδς=δύο γεινομαι=γεννῶ ἐννῆμαρ=ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας κέατο=ἔκειντο φόνος=αἷμα ἦεν=ἦν=ἦτο, ὑπῆρχε κάμε τοῦ κάμνω=ἀποκάμνω που=θαρρῶ ἢ πέτρη=ὁ βράχος οὔρεα=ὄρη οἰοπόλος=ἐρημικὸς εὐνή=κατοικία, λημέρι ἐρρώσαντο τοῦ ῥῶμαι=ζωηρῶς χορεύω κῆδος=ἡ λύπη, τὰ φαρμάκια πέσσω=χωνεύω, καταπίνω. νῶι=ἐμεῖς οἱ δύο. μέδομαι=σκέπτομαι.

Στ. 596 — 620

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἡμί ἦε=γ' ἐν. παρατ. τοῦ εἶμι ἀττ.=ἦει ἔζετο=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἔζομαι κλισμῶ=οὐσιαστ. ὁ κλισμὸς (ἀπὸ τὸ κλίνω) πολυδαίδαλῳ=δοτ. ἐν. τοῦ

Αὐτοὶ ὅμως ὅπως εἶναι γνωστὸν ἂν καὶ ἦσαν δύο τὰ ἐφόνευ-
 [σαν ὄλα.
 Λοιπὸν ἐκεῖνα μὲν (τὰ παιδιὰ) ἐπὶ ἑννέα ἡμέρας ἔκειντο μέσα
 [εἰς τὸ αἶμα, καὶ κανεὶς δὲν ὑπῆρχε
 νὰ τὰ θάψῃ, διότι τοὺς ἀνθρώπους εἰς λίθους μετεμόρφωσεν ὁ
 [υἱὸς τοῦ Κρόνου·
 αὐτὰ δὲ (τὰ παιδιὰ) ὅπως εἶναι γνωστὸν κατὰ τὴν δωδεκάτην
 [(ἡμέραν) ἔθαψαν οἱ ἐπουράνιοι θεοὶ
 καὶ ἐκείνη λοιπὸν ἔθυμήθη τὴν τροφήν, ἀφοῦ ἀπέκαμῃε νὰ χύνη
 [δάκρυα.
 Τώρα δὲ θαρρῶ εἰς τοὺς βράχους, μέσα εἰς τὰ ἐρημικὰ βουνά,
 εἰς τὸ Σίπιλον, ὅπου λέγουν ὅτι εὐρίσκονται τὰ λημέρια τῶν θεῶν
 νυμφῶν, αἱ ὁποῖαι ζωιρῶς χορεύουν γύρω ἀπὸ τὸν Ἀχελῶν,
 ἐκεῖ, μολοντί ἔχει ἀπολιθωθῆ. καταπίνει τὰ φαρμάκια (ποῦ προ-
 [έρχονται) ἀπὸ τοὺς θεοὺς.
 Ἐμπρὸς λοιπὸν καὶ ἔμεῖς οἱ δύο ἄς σκεπτώμεθα, θεῖτε γέροντα,
 διὰ τὴν τροφήν. Ἐπειτα πάλιν μπορεῖς νὰ κλαῖς τὸν ἀγαπητὸν
 [σου υἱὸν
 ἀφοῦ τὸν εἰσαγάγῃς εἰς τὸ Ἴλιον· ἄξιός πολλῶν δακρῶν τότε
 [θὰ σοῦ εἶναι».

πιθ. πολυδαίδαλος, ον (α' συνθ. πολὺς β' δαίδαλος ἀπὸ τὸ δαι-
 δάλλω = ποικίλλω) *ἐνθεν* = ἐπίρρ. *ποιί* = πρόθ. = πρὸς *φάτο* = γ'
 ἐν. μέσ. παρατ. τοῦ φημί ἄττ. ἔφη *τοί* = σοὶ *λεχέεσσι* = δοτ. πληθ.
 τοῦ οὐσιαστ. τὸ λέχος *ἡοῖ* = δοτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ἠὲ *φαινομέ-*
νηφιν = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ φαίνομαι (μὲ τὴν ἰδιαιτ. κατάληξιν
 φιν). *δυσεαί* = β' ἐν. ὀριστ. μέλλ. τοῦ ὀράω *μνησώμεθα* = ὑποτακτ.
 ἄορ. τοῦ μιμνήσκομαι *δὲρπου* γεν. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. τὸ δὲρπον
τῆ = ἀναφορ. *ὄλοντο* = γ' ἐν. ὀριστ. μέσ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ
 ὄλλυμαι ἄττ. = ὄλλοντο. *ἠβῶντες* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἠβάω
πέφνευ = γ' ἐν. ὀριστ. ἄορ. β' τοῦ θείνω παρατ. θεῖνε, ἄορ. β'
 πέφνον καὶ ἔπεφνον παθ. παρακ. πέφαται. *βιοῖο* = γεν. ἐν. τοῦ
 οὐσιαστ. ὁ βιὸς *χωόμενος* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ χῶομαι ἢ *λοχέαιρα*
 = (α' συνθ. βιὸς β' χέαιρα ἐκ τοῦ χέω) *οὔνεκα* = οὐ + ἔνεκα *Λητοῖ*
 = δοτ. ἐν. τοῦ Λητώ, οὐς *ἰσάσκετο* = γ' ἐν. παρατ. (θαμιστικὸς
 τύπος) τοῦ ἰσάζω (ἀπὸ τὸ ἴσος, ἰσάω, ἰσάζω) μετοχ. ἰσάζουσα
 παρατ. θαμιστ. ἰσάσκετο *καλλιπαρήφ* = δοτ. ἐν. τοῦ θηλ. τοῦ
 ἐπιθ. καλλιπάρης, ον (ἀπὸ τὸ καλλι— καὶ παρηή— παρήιοι) *φῆ*
 = γ' ἐν. παρατ. τοῦ φημί (ἀναύξητος) ἄττ. = ἔφη *δοιῶ* = δούϊκος
 ἀριθ. τοῦ ἐπιθ. δοιός, ἦ, ὄν (ἀπὸ θέμα δ Φοι— τοῦ δύο) *τεκέειν* =
 ἄπαρ. ἄορ. β' τοῦ τέκνω ἄττ. = τεκεῖν *γείνατο* = γ' ἐν. ἄορ. α'
 τοῦ γείνομαι (θέμ. γεν—) *έόντε* = δούϊκος ἀριθ. τῆς μετοχ. τοῦ
 ἐνεστ. τοῦ εἶμι ἄττ. = ὄντε = ὄντες. *ὄλεσαν* = γ' πληθ. ὀρ. ἄορ.
 α' τοῦ ὄλλυμι. *ἐνῆμαρ* = ἐπίρρ. *κέατο* = γ' πληθ. ὑπερσυντ. τοῦ

κεῖμαι, κεῖσαι, κεῖται γ' πληθ. κέαται—κέονται ὑπερσυντ. κείμην, κείσο, κείτο, κείμεθα γ' πληθ. κείντο—κέατο—κέατο τετελ. μέλλ. κείσομαι ἦεν=γ' ἐν. παρατ. τοῦ εἰμί ἀττ.=ἦν **μνήσατο**=γ' ἐν. ὀριστ. μέσ. ἀορ. τοῦ μιμνήσκομαι **κάμε**=γ' ἐν. ὀριστ. ἀορ. β' τοῦ κάμνω **πέτρῃσιν**=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. ἡ πέτρῃ **οὔρεσιν**=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ ὄρος. **οἰοπόλοισι**=δοτ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. οἰοπόλος, ον (ἀπὸ τὸ οἶος καὶ πέλομαι) **ᾄθι**=ἐπίρρ. **ἔμμεναι**=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ εἰμί ἀττ.=εἶναι **ἐρρώσαντο**=γ' πληθ. μέσ. ἀορ. τοῦ ρώομαι (θέμ. ρωF—ἄλλη μορφή τοῦ ρεF τοῦ ρέω) παρατ. ρώνοντο, ἀορ. ἐρρώσαντο **κῆδεα**=αἰτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ κῆδος **πέσσει**=γ' ἐν. ὀριστ. ἐνεστ. τοῦ πέσσω **νῶν**=ἀντων. δυϊκὸς ἀριθ. τῆς ἐγὼ ἀττ.=ἡμεῖς **μεδώμεθα**=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ μέδομαι (λατ. meditor) **κλαίουσθα**=εὐκτ. ἐνεστ. β' ἐν. προστ. τοῦ κλαίω ἀττ.=κλαίεις **τοί**=σοι.

Στ. 596 — 620

Συντακτικά: **τοίχου**=γεν. τοπικὴ **τοί**=δοτ. ἠθικὴ **ἦοι**=δοτ. συντακτ. ἐκ τοῦ ἅμα **φαινομένηφιν**=ἐπιθ. μετοχὴ **αὐτὸς**=κατηγ. προσδιορ. **ἄγων**=μετοχ. χρονικὴ **δόρπου**=ἀντικ. τοῦ μνησώμεθα **σίτου**=ἀντικ. τοῦ ἐμνήσατο **τῆ**=δοτ. ἀντιχριστ. **ἠβώνοντες**=ἐπιθ. μετοχὴ **τοῦς**=ἀντικ. τοῦ πέφνεν **ἀπ' ἀργυρέοιο βιοῖο**=προσδιορ. ὄργανου **χωόμενοι**=αἰτιολ. μετοχ. **οὔνεκα... ἰσάσκετο καλλιπαρήφ**=αἰτιολ. πρότασις **Δητοῖ**=ἀντικ. τοῦ ἰσάσκετο **φῆ δοιῶ τεκέειν**=ἐπεξηγήσις τοῦ ἰσάσκετο (**τὴν Δητῶ**)=ὑποκ. τοῦ τεκέειν **δοιῶ**=ἀντικ. τοῦ τεκέειν **ἔόντε**=ἐναντιωμ. μετοχ. **τῶ**=ὑποκ. τοῦ ἔόντε **δοιῶ**=κατηγοροῦμ. **κατῆναι**=ἀπαρέμφ. τοῦ σκοποῦ. **Κρονίων**=ὑποκ. **λαοῦς**=ἀντικ. **λίθους**=κατηγ. τοῦ ἀντικειμένου **σίτου**=ἀντικ. τοῦ μνήσατο **ἐπεὶ κάμε δάκρυ χέουσα**=χρονικὴ πρότασις **χέουσα**=κατηγορημ. μετοχὴ **ᾄθι φασί... νυμφῶν**=ἀναφ. πρότασις **ἔμμεναι**=εἰδ. ἀπαρ. ἐκ τοῦ φασί **εὐνάς**=ὑποκ. τοῦ ἔμμεναι **θεάων**=γεν. κτητικὴ **αἶ τ' ἀμφ' Ἀχελώιον ἐρρώσαντο**=ἀναφορ. πρότασις **ἐνθα...** **πέσσει**=ἀναφορ. **ἔοῦσα**=ἐναντιωμ. μετοχὴ **σίτου**=ἀντικ. τοῦ μεδώμεθα **Ἴλιον εἰσαγαγῶν**=ἐπεξηγήσις τοῦ ἔπειτα **εἰσαγαγῶν**=χρον. μετοχ. **πολυδάκρυτος**=κατηγ. **τοί**=δοτ. ἠθικὴ.

Στ. 596 — 620

Αἰσθητικά: **ᾄθυσαι αὐτὸς ἄγων**=ἐπιθυμία τοῦ Ἀχιλλέως εἶναι νὰ μὴ ἴδῃ ὁ Πρίαμος τὸν νεκρὸν τοῦ Ἑκτορος ἐνώπιόν του καὶ τὸν θρηνεῖ ἀλλὰ καθ' ὁδὸν πρὸς τὸ Ἴλιον. **ἀπὸ—δλεσαν**=Τμησις. Ἀναφέρει ὁ Ἀχιλλεὺς τὴν περίπτωσιν τῆς Νιόβης, διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν γέροντα Πρίαμον καὶ νὰ τοῦ ὑπενθυμίσῃ ὅτι ἡ συμφορὰ του εἶναι μικροτέρα τῆς Νιόβης. **οἱ μὲν ἐννήμαρ κέαι**

ἐν φόνῳ = Αὐτὰ λέγει διὰ νὰ παρηγορήσῃ τὸν Πρίαμον ὑπενθυμίζων ὅτι ἐκεῖνη εἶχε 12 παιδιὰ ἐπὶ ἑννέα ἡμέρας ἄταφα, ἐνῶ αὐτὸς εἶχε νῦν ἕνα. **θεῶν ἐκ** = ἐδῶ ἔχομεν ἀναστροφήν προθέσεως ἀντὶ ἐκ θεῶν.

Στ. 596 — 620

Πραγματικά : **κλισμός** = Ὁ κλισμός ἦτο κάθισμα μὲ ἐρείσι-
 γωντον **τοῖχου τοῦ ἐτέρου** = ἐννοεῖ κοντὰ εἰς τὸν τοῖχον ποῦ εὐρί-
 σκετο ἀπέναντι τοῦ εἰσερχομένου. **μνησώμεθα δόρπου** = Ὁ Ἀχιλ-
 λεύς, ὅπως εἶδομεν εἰς τὸν στίχον 475 « νέον δὲ ἀπέληγεν ἐδω-
 δῆς », εἶχε φάγει, ἀλλὰ πρὸς τιμὴν τοῦ ξένου ἐπαναλαμβάνεται
 δεῖπνον. **Νιόβη** = Ἡ Νιόβη ἦτο θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου τοῦ βασι-
 λέως τῆς Φρυγίας καὶ σύζυγος τοῦ βασιλέως τῶν Θηβῶν Ἀμφιο-
 νος. Τὸν μῦθον αὐτὸν τῆς Νιόβης ἀνέφερον καὶ οἱ μεταγενέστε-
 ροι ποιηταὶ θέλοντες νὰ τονίσουν ἀφ' ἑνὸς τὴν τιμωρίαν τῆς ὑπε-
 ρηφάνειας, ἀφ' ἑτέρου τὴν πλεόν μεγάλην θλίψιν ποῦ δύναται νὰ
 ὑποστῇ ἕνας ἄνθρωπος. **δώδεκα παῖδες** = Κατὰ μεταγενεστέρους
 14 ἡμεῖς οἱ καὶ 7 θυγατέρες. **Ἀπόλλων** — **Ἄρτεμις** = Ὁ Ἀπόλλων
 καὶ ἡ Ἄρτεμις προσωποποίησις τοῦ ἡλίου καὶ τῆς σελήνης, τὰ
 παιδιὰ τῆς Λητοῦς, ἦσαν περίφημοι τοξόται διὰ τὰς βελοειδεῖς ἀκτί-
 νας τῶν. **ἐν Σιπύλῳ** = Ὁ Σίπυλος ἢ τὸ Σίπυλον, ὄρος τῆς Λυδίας
 κοντὰ εἰς τὴν Σμύρνην, πρὸς ἑκτασίς τοῦ Τμῶλου. **λαοὺς δὲ λίθους**
ποίησε Κρονίων = Οἱ ἄνθρωποι μετεμορφώθησαν εἰς λίθους ὄχι
 διότι αὐτοὶ ἡμάρτησαν, ἀλλὰ πληρώνοντες τὴν ὑπερηφάνειαν τῆς
 βασιλείας τῶν ὅπως ἀκριβῶς εἰς τὸ Α τῆς Ἰλιάδος ἐξ αἰτίας
 τοῦ ἁμαρτήματος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἔπεσε θανατικὸν εἰς τοὺς
 στρατιώτας. **Ἀχελώιον** = Δὲν πρόκειται διὰ τὸν ποταμὸν τῆς
 Ἀκαρνανίας Ἀχελῶον ἀλλὰ διὰ ἕνα μικρὸν ποταμὸν ποῦ ἐπή-
 γαζεν ἀπὸ τὸ Σίπυλον καὶ ἐχύνετο εἰς τὸν κόλπον τῆς Σμύρνης.
λίθος περ ἐοῦσα = Κατὰ τὴν παράδοσιν ἡ Νιόβη μετὰ τὸν θάνα-
 τὸν τῶν τέκνων τῆς μετεμορφώθη εἰς λίθον. Πράγματι ἕνας βρά-
 χος μιᾶς πλευρᾶς τοῦ Σιπύλου καὶ εἰς ὕψος 200 ποδῶν φαίνεται
 ἀπὸ μακρὰν ὡσάν μορφή γυναικεῖα μὲ κεκλιμένην τὴν κεφαλὴν
 τὸ δὲ ὕδωρ ποῦ καταρρέει ἀπὸ τοὺς βράχους δίδει τὴν ἐντύπωσιν
 ὅτι κλαίει. Ἡ γυναικεῖα αὕτη μορφή ἐπιστεύετο ἀπὸ τοὺς ἐντο-
 πλοὺς ὅτι ἦτο ἡ Νιόβη ποῦ καὶ μετὰ τὴν ἀπολίθωσιν τῆς συνέχιζε
 νὰ κλαίη.

Στ. 596 — 620

Νόημα : Ὁ Ἀχιλεὺς μετὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ νεκροῦ τοῦ
 Ἑκτορος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν σκηνὴν καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν
 Πρίαμον ὅτι ἤδη ὁ υἱὸς του εἶχε ἀπελευθερωθῆ, ὅπως ἀπαιτοῦσε
 καὶ τὸν ἐκάλεσεν εἰς δεῖπνον. Διότι καὶ ἡ Νιόβη, ποῦ ἔχασε δώ-

δεκα παιδιά φονευθέντα ἀπὸ τοὺς ἐξωργισμένους θεοὺς Ἀπόλλωνα καὶ Ἄρτεμιν, καὶ αὐτὴ ἀκόμη παρὰ τὴν μεγάλην τῆς θλίψιν ἐν τούτοις τὴν δεκάτην ἡμέραν ὅταν πλέον ἔθαψαν τὰ παιδιά τῆς οἱ ἐπουράνιοι, ἐζήτησε τροφήν καὶ τώρα εὐρίσκεται ἀπολιθωμένη ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους τοῦ Σιπύλου καὶ κλαίει συνεχῶς. Ἔτσι λοιπόν, εἶπεν ὁ Ἀχιλλεὺς εἰς τὸν Πρίαμον, καὶ ἡμεῖς ὅς σκεφθῶμεν τὴν τροφήν καὶ ἔχεις ὄλον τὸν χρόνον, ὅταν μεταβῆς εἰς τὸ Ἴλιον νὰ κλαύσῃς τὸν πολυδάκρυτον Ἔκτορα».

Στ. 621 — 642

Ἦ, καὶ ἀνατίξας διν ἄργυρον ὠκύς Ἀχιλλεὺς	Π
σφάξ· ἔταροι δ' ἔδειρον τε καὶ ἄμφεπον εὖ κατὰ κόσμον,	ΤΤ
μιστυλ λόν τ' ἄρ' ἐπισταμέ νης πεῖ ράν τ' ὀβε λοῖσιν,	Ε
ὦπτη σάν τε περιφραδέ ως, ἐρύ σαντό τε πάντα.	Ε
Αὐτομέ δων δ' ἄρα σῖτον ἐ λῶν ἐπέ νειμε τρα πέζη	Ε
καλοῖς ἐν κανέ οισιν' ὀ τάρ κρέα νεῖμεν Ἀχιλλεὺς.	ΤΤ
οἱ δ' ἐπ' ὀ νεῖαθ' ἐ τοῖμα προ κείμενα χεῖρας ἴ αλλον,	ΤΤ
αὐτάρ ἐ πεὶ πόσι ος καὶ ἐ δητύος ἐξ ἔρον ἔντο,	Π
ἦ τοι Δαρδανί δης Πρία μος θαύ μαζ' Ἀχιλῆ α,	Ε
δσσοσ ἐ ἦν οἴ ός τε' θε οῖσι γάρ ἄντα ἐ ῶκει.	ΤΤ
αὐτάρ ὀ Δαρδανί δην Πρία μον θαύ μαζεν Ἀχιλλεὺς,	Ε
εἰσορό ων διψιν τ' ἀγα θὴν καὶ μῦθον ἀ κούων.	Ε
αὐτάρ ἐ πεὶ τάρ πησαν ἐς ἀλλή λους ὀρό ωντες,	ΤΤ
τὸν πρότε ρος προσέ ειπε γέ ρων Πρία μος θεο ειδής·	ΤΤ
«λέξο· νῦν με τά χιστα, διο τρεφές ὄφρα καὶ ἦδη	Β
ὑπνω ὕ πο γλυκε ρῷ ταρ πώμεθα κοιμη θέντες·	Π
οὐ γάρ πω μύσαν ὄσσε ὕ πὸ βλεφά ροισιν ἐ μοῖσιν,	ΤΤ
ἐξ οὗ σῆς ὑπὸ χερσίν ἐ μός πά ϊς ὤλεσε θυμόν·	ΤΤ
ἀλλ' αἰ ει στενά χῳ καὶ κήδεα μύρια πέσσω	Π
αὐλῆς ἐν χόρ τοισι κυ λινδό μενος κατὰ κόπρον·	ΤΤ
νῦν δὴ καὶ σί του πασά μην καὶ αἴθοπα οἶνον	Ε
λαυκανί ης καθέ ηκα· πό ρος γε μὲν οὔτι πε πάσμηνα».	ΤΤ

Στ. 596 — 620

Περίληψις: Ὁ Ἀχιλλεύς μετὰ τὴν τακτοποίησιν τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἑκτορος ἐκάλεσε τὸν Πρίαμον εἰς δεῖπνον ὑπενθυμίζων εἰς αὐτὸν τὸ παράδειγμα τῆς τραγικῆς μητέρας Νιόβης ποῦ καὶ αὐτὴ παρὰ τὴν θλίψιν τῆς ἐσκέφθη τὸ φαγητόν.

Στ. 596 — 620

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεύς καλεῖ τὸν Πρίαμον διὰ δεῖπνον.

Στ. 621 — 642

Εἶπε καὶ ἀφοῦ ἀναπήδησε πρόβατον λευκὸν ὁ ταχὺς Ἀχιλλεύς
ἔσφαξε· οἱ σύντροφοι δὲ ἔγδερναν καὶ τὸ ἐτοίμαζαν μὲ προσοχὴν
[καὶ τάξιν,
καὶ τὸ ἔκοβαν εἰς μικρὰ κομμάτια μὲ τέχνην καὶ τὸ ἐπέρασαν
[εἰς σοῦβλες
καὶ τὸ ἔψησαν μὲ ἐπιμέλειαν καὶ τὰ ἀπέσυραν ὅλα (ἀπὸ τῆς
[σοῦβλες).

Ὁ Αὐτομέδων δὲ τότε, ἀφοῦ πῆρε ἄρτον ἐμοίρασεν εἰς τὸ τραπέζι
μέσα εἰς ὥραϊα κάνιστρα· τὰ κρέατα δὲ ἐμοίρασεν ὁ Ἀχιλλεύς.
Τότε αὐτοὶ εἰς τὰ φαγητὰ ποῦ ἦσαν ἐμπρὸς τοὺς ἔτοιμα ἄπλω-
[ναν τὰ χέρια.

Ἀφοῦ δὲ ἀπέβαλαν τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ ποτοῦ καὶ τοῦ φαγητοῦ,
πραγματικὰ ὁ Δαρδανίδης Πρίαμος ἐθαύμαζε τὸν Ἀχιλλεῖα
πόσον μεγαλόσωμος καὶ πόσον ὥραϊος ἦτο· διότι ὠμοίραζε κατὰ
[πρόσωπον μὲ τοὺς θεούς·

καὶ ὁ Ἀχιλλεύς ὁμοίως ἐθαύμαζε τὸν Δαρδανίδην Πρίαμον,
προσβλέπων τὴν εὐγενικὴν μορφήν καὶ ἀκούων τὰ λόγια του.
Ὅταν δὲ ἐχόρτασαν βλέποντες ὁ ἕνας τὸν ἄλλον
πρὸς αὐτὸν πρῶτος εἶπεν ὁ θεόμορφος γέρων Πρίαμος:

«βάλε με τώρα νὰ κοιμηθῶ γρήγορα ἐσὺ ποῦ ἔχεις ἀνατραφή
[ἀπὸ τὸν Δία, ἵνα καὶ τώρα

κάτω ἀπὸ τὸν γλυκὸν ὕπνον εὐχαριστηθῶμεν ἀφοῦ κοιμηθῶμεν·
διότι μέχρι τώρα δὲν ἔκλεισαν τὰ μάτια μου κάτω ἀπὸ τὰ βλέ-
[φαρά μου

ἀπὸ τότε ποῦ ἀπὸ τὰ δικά σου χέρια τὸ παιδί μου ἔχασε τὴν
[ζωὴν του·

ἀλλὰ πάντα ἀναστενάζω καὶ καταπίνω μύρια φαρμάκια
εἰς τὰς περιβόλους τῆς αὐλῆς κυλιόμενος μέσα στὴν κόπρον·
τώρα ὁμοίως καὶ τροφῆς ἐγεύθην καὶ δυνατὸ κρασί
ἔρριψα μέσα εἰς τὸν λαιμόν μου· προηγουμένως ὁμοίως δὲν ἔφαγα
[τίποτε».

Στ. 621 — 642

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπε ἀναΐξας τοῦ ἀναΐσσω=ἀναπηδῶ δις =πρόβατον ἄργυφος=λευκός δέρω=γδέρνω ἀμφέπω=έτοιμάζω κόσμος=τάξις εὖ κατὰ κόσμον=μέ προσοχήν καί τάξιν μιστύλλω =κόβω εἰς μικρά κομμάτια ἐπισταμένως=μέ τέχνην πείρω=περνῶ ὀβελός=σοῦβλα ὀπιάω=ψήνω περιφραδέως=μέ ἐπιμέλειαν ἐρύσαντο τοῦ ἐρύω=ἀποσύρω σῖτος=ἄρτος ἐλών τοῦ αἰρέω=λαμβάνω ἐπινέμω=μοιράζω τὸ κάνεον=τὸ κάνιστρον νέμω =μοιράζω ὄνειατα τοῦ ὄνειαρ=τὸ φαγητὸν προκειμένα=ποῦ ἦσαν ἐμπρὸς ἰάλλω=ἀπλώνω πόσις=πιοτὸ ἐδητύς=φαγητὸν ἔρον ὁ ἔρος=ἡ ἐπιθυμία ἐξ—έντο τοῦ ἐξιεμαι =ἀποβάλλω ἦ τοι =πραγματικά ὄσσοις=πόσον μεγαλόσωμος οἶός τε=καί πόσον ὠραίος ἄντα=κατὰ πρόσωπον ἐώκει τοῦ ἔοικα=ὀμοιάζω ἀγαθῆ =εὐγενική ὄψις=μορφή τέρομαι=χορταίνω λέξον τοῦ λέχω=κοιμίζω μύσαν τοῦ μύω=κλείνω τῷ ὄσσει=τὰ μάτια στενάχω=στενάζω πέσσω=χωνεύω, καταπίνω κήδεα=φαρμάκια, μύρια=ἄπειρα ὁ χόρτος=ὁ περιβολὸς πασάμην τοῦ πατέομαι=γεύομαι αἴθουσ=σπινθηρίζων, δυνατὸς λευκανίη=λαιμὸς καθέηκα τοῦ καθίημι=ρίπτω πάρος=προηγουμένως.

Στ. 621 — 642

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἡμι ἀναΐξας=μετοχ. α' ἄορ. τοῦ ἀναΐσσω διν=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ὁ, ἡ δις (λατ. onis =πρόβατον) ἄργυφον=αἰτ. ἐν. τοῦ ἐπιθ. ἄργυφος, ον (ἀπὸ τὴν ρίζαν ἄργυ — λατ. arguo =φωτίζω) σφάξε=γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. (ἀναύξητος) τοῦ σφάζω ἀττ.=ἔσφαξε ἔδερρον=γ' πληθ. παρατ. τοῦ δέρω (δέρμα, δορά) ἀμφεπον=γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἀμφέπω (ἀμφιέπω ἀπὸ τὸ ἀμφί καί σεπ—λατ. serelio) μιστύλλον=γ' πληθ. παρατ. τοῦ μιστύλλω (λατ. minuo, μειών) πεῖραν=γ' πληθ. ὄριστ. ἄορ. τοῦ πείρω (ἀναύξητος)=ἔπειραν ὀβελοῖσιν=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. ὁ ὀβελός ὠπιτησαν=γ' πληθ. ὄρ. ἄορ. α' τοῦ ὀπιάω περιφραδέως=ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ περιφραδύς περιφράζομαι=ἔξετάζω) ἐρύσαντο=γ' πληθ. ὄρ. μέσ. ἄορ. τοῦ ἐρύω καί ἔρουμι ἐλών=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ αἰρέω ἐπένευμε=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. α' τοῦ ἐπινέμω κανέοισιν=δοτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ κάνεον νεῖμεν=γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. α' τοῦ νέμω (ἀναύξητος) ἀττ.=ἔνευμεν ὄνειατα=αἰτ. πληθ. τοῦ οὐσιαστ. τὸ ὄνειαρ (ἀπὸ τὸ θέμα ονη—τοῦ ὀνήνημι) ἰάλλον=γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἰάλλω πόσιος=γεν. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ἡ πόσις (ἀπὸ τὸ θέμα πο—τοῦ πίνω) ἐδητύος=γεν. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ἡ ἐδητύς, ύος (ἀπὸ τὸ θέμα εδ—τοῦ ἔδω λατ. edo=τρώγω) ἔρον=αἰτ. ἐν. τοῦ οὐσιαστ. ὁ ἔρος ἀττ. ἔρος ἐξ—έντο=γ' πληθ. ἄορ. β' τοῦ ἐξιεμαι ἔην=ἦν ἄντα=ἐπίρρ. ἐώκει=γ' ἐν. ὄρ. ὑπερσ. τοῦ ἔοικα τάρπησαν=γ' πληθ.

παθ. άορ. β' τοῦ τέρπομαι *λέξον*=προστακτ. άορ. α' τοῦ λέχω *τερπόμεθα*=α' πληθ. ύποτακτ. μέσ. άορ. β' τοῦ τέρπομαι *μύσαν*=γ' πληθ. όριστ. άορ. α' τοῦ μύω (ανάυξητος) άντί ἔμυσαν *ῶσσε*=δυϊκός αριθμός τῷ ῶσσε *σῆς*=δοτ. πληθ. τοῦ θηλ. τῆς κτήτικῆς άντων. άττ.=σαίς *ῶλεσε*=γ' έν. όρ. άόρ. α' τοῦ ὄλλυμι *κῆδεα*=αίτ. πληθ. τοῦ οὔσιαστ. κῆδος *πέσσω*=α' πληθ. προσ. τοῦ πέσσω *χόρτοισι*=δοτ. πληθ. τοῦ οὔσιαστ. ὁ χόρτος (λατιν. hortus) *κυλινδόμενος*=μετοχ. ένεστ. τοῦ κυλινδομαι *πασάμην*=α' πληθ. όρ. μέσ. άορ. τοῦ πατέομα (τὸ λατ. pascor=βόσκω ἀπὸ τὴν ίδίαν ρίζαν). *αἴθοπα*=αίτ. έν. τοῦ αἴθοψ, αἴθοπος (ἀπὸ τὸ αἴθω καὶ ὄψ). *λαυκανίης*=γεν. έν. τοῦ οὔσιαστ. λαυκανίη *καθέηκα*=α' έν. όριστ. άορ. β' τοῦ καθήμι *πάρος*=έπίρρ. *πεπάσμη*=α' έν. ύπερσυντ. τοῦ πατέομαι.

Στ. 621 — 642

Συντακτικά : *ἀναΐξας*=χρον. μετοχ. *ὀβελοῖσιν*=δοτ. τοπικῆ *ἐλῶν*=χρον. μετοχ. *τραπέζην*=δοτ. τοπικῆ *ἐπεὶ... ἔντο*=χρον. πρότασις *πόσιος—ἐδητύος*=γεν. άντικ. εἰς τὸ ἔρον *ῶσσος—οἶος*=κατηγορούμενα *θεοῖσι*=άντικ. τοῦ ἔωκει. *εἰσορόων—ἀκούων*=τροπ. μετοχαὶ *τόν*=άντικ. τοῦ προσέειπεν *πρότερος*=έπίρρ. κατηγορούμειον *με*=άντικ. τοῦ λέξον *ῶφρα... τερπόμεθα κοιμηθέντες*=τελικῆ πρότασις *ἐξ οὔ... ὶλεσε θυμὸν*=χρον. πρότασις *κυλινδόμενος*=τροπ. μετοχῆ *σίτου*=άντικ. τοῦ πασάμην.

Στ. 621 — 642

Αἰσθητικά : *ἔδερον καὶ ἄμφειπον πείραν τε ὠπιτησαν ἐρύσαντό τε*=σχῆμα πολυσύνδετον μέ τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ὁ ποιητῆς τὴν ταχύτητα μέ τὴν ὁποῖαν ἐτοίμαζαν τὰ φαγητά. *καλοῖς ἐν κανέοισιν*=ἀναστροφή τῆς προθέσεως άντί έν καλοῖς κανέοισιν. *ῶσσος ἔην οἶός τε*=Τὸ ῶσσος ἀναφέρεται εἰς τὸ μέγεθος ένῶ τὸ οἶος εἰς τὴν ὠραιότητα· ἄλλοῦ ὁ Ὅμηρος λέγει ἡὺς τε μέγας τε ἢ καλός τε μέγας τε *μῦθον ἀκούων*=ἡ φράσις αὐτῆ άντιφάσκει πρὸς τὰ ἀνωτέρω, διότι ὁ Πρίαμος ἀπεθαύμαζε τὸν Ἀχιλλέα χωρὶς νὰ λέγη τίποτε *ὑπνω ὑπο*=ἀναστροφή τῆς προθέσεως άντί ὑπὸ ὑπνω. *λαυκαίης καθέηκα*=περίφρασις άντί τοῦ ἔπιον.

Στ. 621 — 642

Πραγματικά : *Δαρδανίδην Πρίαμον*=Ὀνομάζεται ὁ Πρίαμος Δαρδανίδης διότι ἔθεωρεῖτο ἀπόγονος τοῦ Δαρδάνου, παλαιοῦ βασιλέως τῶν Τρώων.

Στ. 621 — 642

Νόημα : Ὁ Ἀχιλλεὺς ὄφοῦ εἶπεν αὐτὰ τὰ λόγια εἰς τὸν

Πριάμον ἔσφαξε λευκὸν πρόβατον οἱ δὲ σύντροφοί του τὸ ἔγδα-
ραν, τὸ ἔκοψαν σὲ μικρὰ κομμάτια καὶ τὸ ἐτοποθέτησαν εἰς τὶς
σοῦβλες καὶ μετὰ τὸ ψήσιμον παρετέθη εἰς δεῖπνον πρὸς τιμὴν
τοῦ Πριάμου. Μετὰ τὸ φαγητὸν καὶ τὸ ποτὸν ὁ μὲν Πριάμος ἐστέ-
κετο καὶ ἐθαύμαζε τὴν ὠραιότητα τοῦ Ἀχιλλέως, ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς
τὴν εὐγενικὴν μορφήν τοῦ Πριάμου. Ἀφοῦ ἐχόρτασαν ἀλληλο-
βλεπόμενοι καὶ ἀλληλοθαυμαζόμενοι ὁ Πριάμος ἔλαβε τὸν λόγον
καὶ εἶπε εἰς τὸν Ἀχιλλεῖα νὰ τὸν βάλῃ νὰ κοιμηθῇ, διότι ἀπὸ
τότε ποῦ ἐφονεύθη ὁ Ἔκτωρ οὔτε ἐκοιμήθη οὔτε ἔφαγε.

Στ. 643 — 658

Ἦ ρ' Ἀχιλλεὺς δ' ἐτάροισιν ἰδὲ δμῶϊ ἦσι κέλευσε	ΤΤ
δέμνι' ὑπ' αἰθούρῃ θέμεναι, καὶ ῥήγεα καλὰ	Ε
πορφύρε' ἐμβαλέειν, στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας,	Π
χλαίνας τ' ἐνθέμεναι οὐλας καθύπερθεν ἔσασθαι.	Ε
αἱ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάρος μετὰ χερσίν ἔχουσαι,	ΤΤ
αἴψα δ' ἄρα στόρεσαν δοιῶ λέχε' ἐγκονέουσαι.	Π
τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη πόδας ὠκύς Ἀχιλλεύς·	Π
«ἐκτός μὲν δὴ λέξο, γέρον φιλε, μὴ τις Ἀχαιῶν	ΤΤ
ἐνθάδ' ἐπέλθῃσιν βουληφόρος, οἵ τε μοι αἰεὶ	Β
βουλὰς βουλευούσι παρήμενοι, ἢ θέμις ἐστὶ	Β
τῶν εἶ τις σε ἴδοιτο θοῆν διὰ νύκτα μέλαιναν,	ΤΤ
αὐτίκ' ἄν ἐξεῖποι Ἀγαμέμνονι ποιμένι λαῶν,	Β
καὶ κεν ἀνάβλησις λύσιος νεκροῖο γένηται.	Π
ἀλλ' ἄγε μοι τόδε εἰπέ καὶ ἀτρεκέως κατάλεξον,	ΤΤ
ποσσῆμαρ μέμονας κτερεῖζέμεν Ἔκτορα δῖον,	Π
ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω».	Ε

Στ. 643 — 658

Ἑρμηνευτικά: ἦ=εἶπεν ἰδὲ=καὶ δμῶ=θεραπαινὶς δέμνια
=κλίνη κινητὴ ρῆγος=σκέπασμα κλίνης χρωματιστὸν στρωσίδι.

Στ. 621 — 642

Περίληψις : Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐτοιμάζει καὶ παραθέτει δείπνον πρὸς τιμὴν τοῦ Πριάμου. Ἀλληλοθαυμάζονται προσβλέποντες ὁ εἷς τὸν ἄλλον. Ὁ Πρίαμος παρακαλεῖ τὸν Ἀχιλλεὺς νὰ τὸν βάλῃ νὰ κοιμηθῇ.

Στ. 621 — 642

Ἐπιγραφή : Ἐτοιμασία καὶ παράθεσις δείπνου πρὸς τιμὴν τοῦ Πριάμου καὶ παράκλησις αὐτοῦ νὰ κοιμηθῇ.

Στ. 643 — 658

Ἔτσι εἶπε· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς τοὺς συντρόφους καὶ τὰς θεραπεινί-
 [δας διέταξεν
 κινητὴν κλίνην κάτω ἀπὸ τὴν στοᾶν τὴν εὐρισκομένην πρὸ τῆς
 [εἰσόδου τοῦ μεγάρου νὰ τοποθετήσουν καὶ στρωσίδια ὠραῖα
 κόκκινα νὰ βάλουν, νὰ στρώσουν δὲ ἀπὸ ἐπάνω σκεπάσματα
 καὶ νὰ βάλουν ἀπὸ πάνω παχειὲς μάλλινας κουβέρτες διὰ νὰ
 [σκεπασθῇ,
 ἐκεῖναι δὲ ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν σκηνὴν δάδα εἰς τὰς χεῖρας κρα-
 [τουσαι,
 ἀμέσως δὲ ὅπως ἦταν φυσικὸν ἔστρωσαν δύο κλίνας μετὰ σπου-
 [δῆς.
 Πρὸς αὐτὸν δὲ (τὸν Πρίαμον) ἀστειευόμενος εἶπεν ὁ ταχύπους
 [Ἀχιλλεὺς:
 «Ἐξω λοιπὸν πλάγιασε, ἀγαπητὲ γέροντα, μήπως κανεῖς ἐπίση-
 [μος ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς
 ἐδῶ ἔλθῃ, οἱ ὅποιοι πάντοτε μὲ ἐμὲ
 συσκέπονται συνεδριάζοντες, ὅπως εἶναι καθιερωμένον·
 ἀπὸ αὐτοὺς ἂν κανεῖς σὲ ἔβλεπε κατὰ τὴν ταχεῖαν μαύρην νύκτα
 ἀμέσως θὰ τὸ ἀνήγγειλε εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν ἀρχηγὸν τοῦ
 [στρατοῦ,
 καὶ ἀναβολὴ τῆς λυτρώσεως τοῦ νεκροῦ θὰ ἐγίνετο.
 Ἄλλ' ἔλα πὲς μου τὸ ἐξῆς καὶ μὲ ἀκρίβειαν διηγῆσου,
 ἐπὶ πόσας ἡμέρας ἐπιθυμεῖς νὰ ἀπονέμῃς τὰς τελευταίας τιμὰς
 [εἰς τὸν νεκρὸν θεῖον Ἔκτορα,
 ἵνα εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ καὶ ὁ ἴδιος νὰ ἀπέχω τῆς μάχης καὶ τὸν
 [στρατὸν νὰ συγκρατῶ».

στορέσαι τοῦ στορέννυμι=στρώνω ἐφύπερθε=ἀπὸ ἐπάνω τάπης
 =σκεπάσμα χλαῖναι=κουβέρτες οὖλος=παχὺς μάλλινος ἔσα-
 σθαι τοῦ ἔννυμαι=σκεπάζομαι αἰ=αὐταὶ ἴσαν τοῦ εἶμι=πορεύο-
 μαι τὸ δάος=ἡ δάδα ἔχω=κρατῶ αἶψα=ἀμέσως δοιῶ=δύο λέ-

χος=κλίνη *ἐγκονέω*=κάνω κάτι με σπουδήν *ἐπικερτομέω*=πειράζω, ἀστειεύομαι *λέξο* τοῦ *λέχομαι*=πλαγιάζω *βουλευφόρος*=ὁ δίδων γνώμην, ὁ συσκεπτόμενος, ὁ ἐπίσημος *βουλὰς βουλευύ*= συσκεπτομαι *πάρημαι*=συνεδριάζω ἢ *θέμις ἐστι*=ὅπως εἶναι καθιερωμένον *ἐξείποι* τοῦ *ἐξαγορεύω*=ἀναγγέλλω *ποιμὴν λαῶν*=ὄρχηγός στρατοῦ *ἀνάβλησις*=ἀναβολὴ *λύσις*=λύτρωσις *ἀτρεκέως*=μὲ ἀκριβειαν *ποσσῆμαρ*=ἐπὶ πόσας ἡμέρας *μέμονα*=ἐπιθυμῶ *κτερεῖζω*=ἀπονέμω τὸς τελευταίας τιμὰς εἰς νεκρὸν *τέως*=εἰς τὸ διάστημα αὐτό, ἕως τότε, εἰς αὐτὸ τὸ μεταξὺ *μένω*=μένω εἰς, παραμένω, ἀπέχω τῆς μάχης. *ἐρύκω*=ἐμποδίζω, συκρατῶ.

Στ. 643 — 658

Γραμματικά: ἦ=γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἡμί *ιδέ*=σύνδεσμος *δμωῆσι*=δοτ. πληθ. τοῦ ἡ δμωῆ *δέμνια*=οὔσιαστ. οὐδέτερ. τὸ δέμνιον (ἀπὸ τὸ θ. δεμ- τοῦ δέμω) *θέμεναι*=ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ τίθημι *ρήγεα*=οὔσιαστ. οὐδέτ. τὸ ρήγος (ἀπὸ τὸ θέμα τοῦ ρήματος *ρέζω*=βάφω) *πορφύρεα*=ἐπίθ. οὐδέτ. πορφύρεος, η, ον (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ πορφύρω) *ἐμβάλλειν*=ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἐμβάλλω ἄττ.=ἐμβαλεῖν *στορέσαι*=ἀπαρ. ἄορ. α' τοῦ στορέννυμι *ἐφύπερθε*=ἐπίρρ. *ἐνθέμεναι*=ἀπαρ. ἄορ. β' τοῦ ἐντίθημι *οὔλας*=ἐπίθ. οὔλος, η, ον (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα καὶ τὸ λατ. lana=μαλλι) *καθύπερθεν*=ἐπίρρ. *ἔσασθαι*=ἀπαρ. ἄορ. τοῦ ἐννυμαι (ἀπὸ τὸ ἔσνυμι θεμ. *Ἔσθ* (ἐσθής). *αἰ*=δεικτ. *ἴσαν*=γ' πληθ. παρατ. τοῦ εἶμι *δάος*=οὔσιαστ. οὐδέτ. τὸ δάος (ἀπὸ τὸ *δαΦος* ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ *δα(ω=κα(ω))*. *αἶψα*=ἐπίρρ. *στόρεσαν*=γ' πληθ. ὀριστ. ἄορ. (ἀναύξ) τοῦ στορέννυμι *δοιῶ λέχεε*=δυϊκὸς ἀριθ. *ἐγκονέουσαι*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἐγκονέω (ἀπὸ τὴν πρόθεσιν ἐν, καὶ τὸ θέμα κον- ἐξ οὗ διάκονος=ὕπηρέτης) *ἐπικερτομέων*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ἐπικερτομέω (ἀπὸ τὸ ἐπὶ καὶ κερτομέω τὸ ὁποῖον παράγεται ἀπὸ τὸ κέρτομος=χλευαστικὸς) *λέξο*=προστακτ. μέσ. ἄορ. τοῦ λέχω (ἀπὸ τὸ λέχος=κλίνη) ἐπέλθουσιν=γ' ἐν. ὑποτ. ἄορ. β' τοῦ ἐπέρχομαι *βουλευφόρος*=ἐπίθ. βουλευφόρος, ον (ἀπὸ τὸ βουλή καὶ φέρω) *παρήμενοι*=μετοχ. τοῦ πάρημαι *ἐξείποι*=γ' ἐν. εὐκτ. ἄορ. β' τοῦ ἐξαγορεύω *ἀνάβλησις*=οὔσιαστ. (ἀπὸ τὸ ἀναβάλλω) *ἀτρεκέως*=ἐπίρρ. *ποσσῆμαρ*=ἐπίρρ. *μέμονας*=β' ἐν. παρακ. μὲ σημασ. ἐνεστῶτος τοῦ μέμονα (ἀπὸ θέμα μεν- μένος λατ. mens) *κτερεῖζόμεν*=ἀπαρ. ἐνεστ. τοῦ κτερεῖζω (ἀπὸ τὰ κτέρεα). *ῥφρα*=συνδ. τελικὸς *τέως*=ἐπίρρ. *ἐρύκω*=ὑποτ. ἐνεστ. τοῦ ἐρύκω.

Στ. 643 — 658

Συντακτικά: *θέμεναι*— *ἐμβάλλειν*— *στορέσαι*— *ἐνθέμεναι*—

τελ. ἀπαρεμφ. ἀπὸ τὸ κέλευσε ὑποκ. τῶν ἀπαρεμφ. εἶναι *ἐτάρους*—*δμῶς ἔσασθαι*=ἵπαρ. τοῦ σκοποῦ, ὑποκειμ. τοῦ *ἔσασθαι* εἶναι *Πρίαμον ἔχουσαι*=τροπ. μετοχή *ἐγκονέουσαι*=τροπ. μετοχή *τὸν*=ἀντικ. τοῦ προσέφη *ἐπικερτομέων*=τροπικὴ μετοχή *πόδας*=αἰτ. τοῦ κατὰ τι. *μή τις Ἀχαιῶν... ἐπέλθῃσιν*=ἐνδοιαστικὴ πρότασις *Ἀχαιῶν*=γεν. διαιρετ. *βουλὰς*=σύστ. ἀντικ. τοῦ βουλευούσι. *ἢ θέμις ἔστι*=ἵναφορ. πρότασις. *τῶν*=γεν. διαιρετ. *εἰ τις σε ἴδοιτο—ἂν ἐξείποι*=ὑποθ. λόγος γ' εἴδους (ἀπλή σκέψις τοῦ λέγοντος) *ποιμένοι*=παράθεσις *λαῶν*=γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ποιμένοι *κεν γένηται*=ἐπιμένοναμεν ἂν γένοιτο ὡς δευτέραν ἀπόδοσιν τοῦ ὑποθ. λόγου *ποσσημαρ*=ἐπεξηγήσις τοῦ τότε *κτερεῖζέμεν*=τελ. ἀπαρ. ἀπὸ τὸ μέμονας *Ἔκτορα*=ἀντικ. τοῦ κτερεῖζέμεν *ῥφα... μένω καὶ ἐρύκω*=τελικαὶ προτάσεις.

Στ. 643 — 658

Αἰσθητικά: *ἐτάροισιν*=ὁ Ἀχιλλεὺς διέταξε τοὺς συντρόφους τοῦ καὶ αὐτοὶ ἐν συνεχεῖα τὰς θεραπαινίδας, αἱ ὅποια δὲν ἦσαν παρούσαι. *θέμεναι—ἐμβαλέειν—σιόρρσαι—ἐνθήμεναι*=πολυσύνδετον σχῆμα. *ἐκτός*=τὸ ἐπίρρημα αὐτὸ εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ στίχου δηλώνει ἔμφασιν. *γέρον φίλε*=μὲ τὰς λέξεις αὐτὰς φανερώνεται ὅτι κάθε πάθος ἔχει φύγει ἀπὸ τὴν ψυχὴν τοῦ Ἀχιλλέως, διὰ τοῦτο καὶ τὸν προσφωνεῖ φιλικώτατα. *μή τις Ἀχαιῶν ἐπέλθῃσιν*=τὸ ρῆμα φανερώνει αἰφνιδίαν ἐμφάνισιν τῶν Ἀχαιῶν. *κεν γένηται*=ἐτέθη ὑποτακτ. ἀντὶ δυνητ. εὐκτικὴ διὰ παραστῆ ὡσάν βέβαιον τὸ γεγονός.

Στ. 643 — 658

Πραγματικά: *δμῶσι*=αἱ δμῶαὶ δηλ. αἱ θεραπαινίδες αἱ ὅποια δὲν ἦσαν παρούσαι εἰδοποιήθησαν ἀπὸ τοὺς ἐτάρους. *ὕπ' αἰθούσῃ*=δηλ. εἰς τὴν ἑστεγασμένην στοάν πού εὐρίσκετο πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ μέγαρον. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ συνήθως ἐκοιμῶντο οἱ ξένοι. *δοῖα λέχεε*=διότι ἦσαν δύο, ὁ Πρίαμος καὶ ὁ Ἰδαῖος. *ἐκτός*=ἐννοεῖται ἐκτός τοῦ μεγάρου ἄρα εἰς τὴν αἴθουσαν, ὅπως ἐλέχη ἀνωτέρω. *ρῆγα*=στρωσίδια ἢ κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν προσκεφάλαια *χλαῖναι*=κουβέρτες.

Στ. 643 — 658

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *κτερεῖζέμεν*=ἐννοεῖ νὰ ἀπονεῖμη τὰς τελευταίας τιμὰς εἰς τὸν νεκρὸν. Τὰ κτέρεια ἦσαν τὰ προσφιλέστατα πράγματα ἀποθνήσκοντος ἥρωος πού συνώδευαν αὐτὸν εἰς τὸν τάφον. Αὐτὰ ἦσαν κυρίως ὄπλα.

Στ. 643 — 658

Νόημα: Ὁ Ἀχιλλεύς διὰ νὰ ἱκανοποιήσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ Πριάμου διέταξε τοὺς συντρόφους του καὶ διὰ μέσου αὐτῶν τὰς θεραπαινίδας νὰ ἐτοιμάσουν δύο κλῖνας μὲ πολλὰ καὶ βαρῖα σκεπάσματα διὰ τοὺς ξένους καὶ νὰ τὰς τοποθετήσουν εἰς τὴν στοάν τὴν εὐρισκομένην πρὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸ κυρίως μέγαρον. Ἀκολουθῶν ἀστεϊζόμενος κάπως εἶπεν εἰς τὸν Πρίαμον νὰ κοιμηθῆ ἐκεῖ ἔξω μήπως τὴν νύκτα ἔλθῃ κανένας ἐπίσημος ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς, τὸν ἴδῃ καὶ ἀνακοινώσῃ αὐτὸ εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα τὸν ἀρχιστράτηγον καὶ ἀνοβληθῆ ἢ λύτρωσις τοῦ νεκροῦ. Ἐν τέλει ἐζήτησε νὰ μάθῃ ἀπὸ τὸν Πρίαμον πόσας ἡμέρας θὰ ἐχρηάζετο διὰ νὰ ἀποδώσῃ τὰς τελευταίας τιμὰς εἰς τὸν νεκρόν, διὰ νὰ ἀπόσχη ἀπὸ τὴν μάχην.

Στ. 659—676

Τὸν δ' ἠ μειβετ' ἔ πειτα γέ ρων Πρί ομος θεο ειδής·	ΤΤ
«εἰ μὲν δὴ μ' ἑθέ λεις τελέ σαι τάφον Ἔκτορι δίω,	Π
ᾧδε κέ μοι ρέ ζων, Ἀχι λεῦ κε χα ρισμένα θείης.	Ε
οἶσθα γάρ, ὡς κατὰ ἄστῃ ἐ έλμεθα, τηλόθι δ' ὕλη	Β
ἀξέμεν ἐξ ὄρε ος· μάλα δὲ Τρῶ ες δεδι ασιν.	Π
ἐννῆ μαρ μὲν κ' αὐτόν ἐ νι μεγά ροις γοά οιμεν,	ΤΤ
τῆ δεκά τῃ δέ κε θάπτοι μεν, δαι νυτό τε λαός·	Ε
ἐνδεκά τῃ δὲ τε τύμβον ἐπ' αὐτῷ ποιή οιμεν,	ΤΤ
τῆ δὲ δυ ωδεκά τῃ πολε μίξομεν, εἴπερ ὀ νάγκη».	Β
Τὸν δ' οὔ τε προσέ ειπε πο ιδάρκης δῖος Ἀ χιλλεύς·	ΤΤ
«ἔσται τοι καὶ ταῦτα, γέ ρον Πριάμ', ὡς σὺ κε λεύεις·	ΤΤ
σχῆσω γὰρ πόλε μον τόσ σον χρόνον, ὅσσον εἴ νωγας».	Π
ᾠΩς ἄρα φωνή σας ἐπὶ καρπῷ χεῖρα γέ ροντο	Π
ἔλλαβε δεξιτε ρήν, μὴ πως δει σει' ἐνὶ θυμῷ.	Π
οἱ μὲν ἄρ' ἐν προδό μῳ δόμου αὐτόθι κοιμή σαντο,	Π
κῆρυξ καὶ Πρί ομος, πυκι νά φρεσὶ μῆδε' ἔ χοντες·	Π
αὐτὰρ Ἀ χιλλεύς εὔδε μυ χῶ κλισί ης ἐϋ πήκτου·	ΤΤ
τῷ δὲ Βριση ίς παρε λέξατο καλλιπάρ ηρος.	Β

Στ. 643 — 658

Περίληψις: Ὁ Ἀχιλλεὺς δίδει ἐντολὴν νὰ ἐτοιμάσουν κλίνας καὶ νὰ τοποθετήσουν αὐτὰς εἰς τὴν στοάν, διὰ νὰ κοιμηθοῦν οἱ ξένοι. Δικαιολογεῖται εἰς τὸν Πρίαμον διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν κλινῶν εἰς τὴν στοάν καὶ ἐρωτᾷ αὐτὸν πόσας ἡμέρας θὰ χρειασθῆ διὰ νὰ ἀποδώσῃ τὰς νεκρικὰς τιμὰς εἰς τὸν υἱὸν του, διὰ νὰ ἀπόσῃ κάθε πολεμικῆς δράσεως.

Στ. 643 — 658

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεὺς δίδει ἐντολὴν νὰ ἐτοιμασθοῦν αἱ κλῖναι διὰ τοὺς ξένους καὶ ἐρωτᾷ τὸν Πρίαμον ἐπὶ πόσον χρόνον θὰ ἀπονέμῃ τὰς νεκρικὰς τιμὰς εἰς τὸν Ἔκτορα.

Στ. 659 — 676

Πρὸς αὐτὸν δὲ ἀπήντησεν ἔπειτα ὁ θεόμορφος Πρίαμος :
 «ἔάν λοιπὸν πράγματι θέλῃς νὰ κάμω ἐγὼ τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ
 [θείου Ἔκτορος,
 ἔτσι πράττων, Ἀχιλλέα, θὰ μὲ εὐχαριστοῦσες
 γνωρίζεις δηλαδὴ, ὅτι ἔχομεν ἀποκλεισθῆ εἰς τὴν πόλιν, μακριὰ
 [δὲ τὰ ξύλα (εἶναι)
 διὰ νὰ τὰ μεταφέρωμεν ἀπὸ τὸ βουνό· πολὺ δὲ φοβοῦνται οἱ
 [Τρῶες.
 Ἐπὶ ἑννέα μὲν ἡμέρας θὰ μοιρολογοῦμεν αὐτὸν μέσα εἰς τὰ
 [ἀνάκτορα,
 τὴν δεκάτην δὲ θὰ τὸν ἐνταφιάσωμεν, καὶ ὁ λαὸς θὰ παρακα-
 [θήσῃ εἰς δεῖπνον·
 τὴν ἑνδεκάτην δὲ θὰ κάμωμεν τύμβον ἐπὶ τῆς τέφρας του
 τὴν δὲ δωδεκάτην θὰ πολεμήσωμεν, ἐάν βέβαια εἶναι ἀνάγκη».
 Πρὸς αὐτὸν δὲ πάλιν ἀπήντησεν ὁ ταχύπους θεὸς Ἀχιλλεὺς :
 «θὰ γίνουσι καὶ αὐτὰ γιὰ σένα, γέροντα Πρίαμε, ὅπως παρα-
 [καλεῖς·
 θὰ σταματήσω δηλ. τὸν πόλεμον τόσον χρόνον, ὅσον προτείνεις».
 Ἔτσι λοιπὸν ἀφοῦ εἶπε τὸ δεξιὸν χεῖρ τοῦ γέροντος
 ἔπιασε ἀπὸ τὸν καρπὸν, διὰ νὰ μὴ φοβηθῆ καθόλου εἰς τὴν
 [ψυχὴν του.
 Κατόπιν ἐκεῖνοι μὲν εἰς τὸν πρόδομον τῆς σκηνῆς ἐκεῖ ἐκοιμή-
 [θησαν
 δηλ. ὁ κῆρυξ καὶ ὁ Πρίαμος συνετὰς σκέψεις ἔχοντες εἰς τὸν
 [νοῦν τους,
 ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἐκοιμάτο εἰς τὸ βάθος τῆς καλοκαμωμένης σκη-
 [νῆς του
 κοντὰ του δὲ ἡ Βρισηὶς μὲ τὰς ὥρας παρεΐας ἐπλάγιασεν.

Στ. 659 — 676

Ἑρμηνευτικά: *τελῶ* = κάνω *ρέζω* = πράττω *κεχαρισμένα τίθημι* *τινὶ* = χαρίζομαι *τινὶ* = εὐχαριστῶ κάποιον *ἐέλεμθα* τοῦ *εἶλομαι* = ἀποκλείομαι, πολιορκοῦμαι *τηλόθι* = μακρὰν ὕλη = ξύλα *δέδια* = φοβοῦμαι *γοάοιμεν* τοῦ *γοάω* = μοιρολογῶ *δαινῦτο* τοῦ *δαίνυμαι* = παρακάθημαι εἰς δεῖπνον *ποδάρκης* = ταχύπους *κελεύω* = παρακαλῶ *σχῆσω* τοῦ *ἔχω* = σταματῶ *ἄνωγα* = κελεύω, προτείνω *δεξιτερὸς* = δεξιὸς *δεισεῖε* τοῦ *δειδῶ* = φοβοῦμαι *πυκινὸς* = φρόνιμος, συνετὸς *μῆδεα* = ἰκέψεις *εὔδω* = κοιμῶμαι *εὐπηκτος* = καλοκαμωμένη *παρέξατο* τοῦ *παρέχομαι* = πλαγιαζῶ πλησίον, κοντὰ *καλλιπάρης* = ἡ ἔχουσα ὠραίας παρειάς.

Στ. 659 — 676

Γραμματικά: *τελέσαι* = ἀπαρ. ἀορ. τοῦ τελέω (ἀπὸ τὸ τέλος) *κε* = δυνητ. ἂν *ρέζων* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ρέζω *θείης* = εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ τίθημι *ἐέλεμθα* = παρακ. τοῦ εἶλομαι *τηλόθι* = ἐπίρρ. ὕλη = οὐσιαστ. (ἐξ οὗ ὕλοτόμος) (ὀμόγηχα ὕλη, ἴλη = τμήμα ἱππικοῦ ἰλὺς = λάσπη) *ἀξέμεν* = ἀπαρεμφ. ἀορ. τοῦ ἄγω *δεδίασιν* = γ' πληθ. παρακ. τοῦ δέδια *ἐννήμαρ* = ἐπίρρ. *ἐνὶ* = πρόθ. ἀττ. = ἐν *γοάοιμεν* = εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ γοάω *δαινῦτο* = γ' ἐν. εὐκτ. ἐνεστ. τοῦ δαίνυμαι (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα μὲ τὸ δαίομαι) *πολεμιζομεν* = μέλλ. τοῦ πολεμιζῶ *αὐτε* = ἐπίρρ. *ποδάρκης* = ἐπίθ. (ἀπὸ τὸ πούς καὶ ἀρκέω) *σχῆσω* = μέλλ. τοῦ ἔχω *ἄνωγας* = β' ἐν. παρακ. τοῦ ἄνωγα *ὡς* = ἐπίρρ. *ἔλλαβε* = γ' ἐν. ὀριστ. ἀορ. β' τοῦ λαμβάνω (δύο λ διὰ τὸ μέτρον) *δεξιτερὴν* = ἐπίθ. δεξιτερὸς, ἡ, ὃν *δεισεῖε* = γ' ἐν. εὐκτ. ἀορ. τοῦ δειδῶ *κοιμήσαντο* = γ' πληθ. ὀριστ. ἀορ. μέσ. (ἀναύξητος) τοῦ κοιμάομαι. *πυκινὰ* = ἐπίθ. οὐδεν. πυκινός, ἡ, ὃν *εὔδε* = γ' ἐν. παρατ. τοῦ εὔδω *εὐπηκτον* = ἐπίθ. εὐπηκτος, ὃν (ἀπὸ τὸ εὐ καὶ πήγνυμι) *παρελέξατο* = γ' ἐν. ὀρ. μέσ. ἀορ. τοῦ παραλέχομαι. *καλλιπάρης* = ἐπίθ.

659 — 676

Συντακτικά: *τὸν* = ἀντικ. τοῦ ἡμεῖβετο *εἰ μὲν... ἐθέλεις...* *δίω* = ὑποθ. πρότασις *ὧδε κε...* *κεχαρισμένα θείης* = κυρία πρότασις ἀπόδοσις (α' εἶδος, πραγματικὸν) *τελέσαι* = τελ. ἀπαρέμφ. ἀπὸ τὸ ἐθέλεις *με* = ὑποκ. τοῦ τελέσαι *μοι* = ἀντικ. τοῦ κεχαρισμένα *θείης* *ρέζων* = ὑποθετ. μετοχή *εἰ ρέζοις ὧδε* — *κεκεχαρισμένα θείης* = γ' εἶδος (ἀπλῆ σκέψις) *ὡς...* *ἐέλεμθα* = εἰδ. πρότασις *ἀξέμεν* = ἀπαρ. τοῦ σκοποῦ *ἐννήμαρ* = ἐπίρρ. προσδ. χρόνου *αὐτὸν* = ἀντικ. τοῦ γοάοιμεν *εἶπερ ἀνάγκη (ἔστι)* = ὑποθ. πρότασις *πολεμιζομεν* = ἀπόδοσις (α' εἶδος) αἱ δυνητικαὶ εὐκτικαὶ *κεγοάοιμεν* — *θάπτοιμεν* — *δαινῦτο* — *ποιήσαιμεν* ἰσοδυναμοῦν μὲ

δριστικὴν μέλλοντος τὸν=άντικ. τοῦ προσέειπε τοῖ=δοτ. ἡθικὴ ταῦτα=ὑποκ. τοῦ ἔσται μὴ πως δεισείει ἐνὶ θυμῷ=τελικὴ πρότασις κῆρυξ—Πρίαμος=ἐπεξήγησις τοῦ οἱ μὲν ἔχοντες=τροπ. μετοχὴ μυχῶ=δοτ. τοπικὴ τῶ=άντικ. τοῦ παρελέξατο.

Στ. 659 — 676

Αἰσθητικά: *κεχαρισμένα θείης*=ἔδω ἔχομεν περιφρασίαν ἀντὶ τοῦ χαρίσαιο. *εἶπερ ἀνάγκη (ἔστι)*=ἡ φράσις αὐτῆ φανερώνει ὅτι ὁ Πρίαμος ἔχει κουρασθῆ πλέον μὲ τὰς ἀλλεπαλλήλους δυστυχίας του καὶ ἐπομένως μόνον ἐάν τοῦ ἐπιβληθῆ ὁ πόλεμος, θὰ τὸν ἀναλάβῃ. *ἔσται τοι*=ὁ Ἀχιλλεὺς καὶ ἔδω δεικνύει μεγαλόψυχον διάθεσιν ἀπέναντι τοῦ Πριάμου. *ἐπὶ καρπῷ*=ὁ Ἀχιλλεὺς ἐγκαρδίως λαμβάνει τὸ δεξι χέρι τοῦ Πριάμου διὰ νὰ ἐπιβεβαιώσῃ ὅτι θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν ὑπόσχεσίν του. *μὴ πως δεισείει*=ὁ Ἀχιλλεὺς φροντίζει ὥστε νὰ ἔχη πλήρη ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτὸν ὁ Πρίαμος.

Στ. 659 — 676

Πραγματικά: *τελέσαι τάφον*=μὲ τὴν λέξιν τάφον ἐννοεῖται κάθε φροντίς γύρω ἀπὸ τὸν νεκρὸν *τηλόθει*=ἐννοεῖται μακρὰν εἰς τὸ ὄρος Ἴδην. *μάλα Τρῶες δεδίασι*=ἐφοβοῦντο οἱ Τρῶες, διότι ἂν ἀπεμακρύνοντο ἀπὸ τὴν πόλιν των, ἴσως ἐπετίθεντο αἰφνιδίως οἱ Ἀχαιοὶ καὶ ἐκυρίευσαν αὐτήν. *ἐννήμαρ*=Πράγματι ὅπως θὰ ἴδωμεν εἰς τὸν στίχον 784 ἐπὶ ἐννέα ἡμέρας διαρκεῖ τὸ μάζευμα τῶν ξύλων. *ἐπ' αὐτῷ*=ἐννοεῖται ἐπάνω ἀπὸ τὴν τέφραν του. *σχήσω πόλεμον*=Ὁ Ἀχιλλεὺς μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἔκτορος, φαίνεται ὅτι εἶχε εἰς τὰς χεῖρας του ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἐπὶ τῆς διεξαγωγῆς τοῦ πολέμου. Δι' αὐτὸ δίδει ὑπόσχεσιν εἰς τὸν Πρίαμον δι' ἀνακωχὴν χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν τῶν ἄλλων ἀρχηγῶν τῶν Ἀχαιῶν. *αὐτόθει*=ἐννοεῖται εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ Ἀχιλλέως. *Βρισηῖς*=ἦτο κόρη τοῦ ἱερέως Βρισέως, περιέπεσε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν κατὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως Λυρνησοῦ. Αὐτῆ, ὅπως γνωρίζομεν, ἀφηρέθη πρὸς στιγμὴν ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος ἀλλὰ τελικὰ μετὰ τὸν φόνον τοῦ Ἔκτορος ἐπεστράφη εἰς τὸν Ἀχιλλέα.

Στ. 659 — 676

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *ἐννήμαρ γοάοιμεν αὐτὸν*=Φαίνεται ὅτι ἦτο συνήθεια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης νὰ κλαίουσιν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας τὸν νεκρὸν ἰδίως εἰς τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς. Κατ' ἄλλους ἴσως ὁ Πρίαμος κάτω ἀπὸ τὴν πρόφασιν τῆς κηδείας νὰ θέλῃ νὰ ἐξασφαλίσῃ διὰ τὸ Ἴλιον ὀλίγων ἡμερῶν ἡσυχίαν. *δαινυτό τε λαὸς*

=*Ἦτο ἔθιμον ἀρχαῖον νὰ παραθέτουν μετὰ τὴν κηδεῖαν δεῖπνον τὸ καλούμενον περίδειπνον ἢ νεκρόδειπνον εἰς τοὺς συγγενεῖς καὶ τοὺς φίλους τοῦ νεκροῦ. Τὸ ἔθιμον αὐτὸ διατηρεῖται καὶ σήμερον, ὅπου προσφέρουν καφέ μετὰ τὴν κηδεῖαν κατὰ δὲ τὸ μνημόσυνον εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος παραθέτουσιν καὶ φαγητόν. **τύμβον ἐπ' αὐτῷ** = Κατὰ τὴν ἡρωϊκὴν ἐποχὴν ὁ τῆρχε συνήθεια νὰ καίουν τοὺς νεκροὺς ἐπάνω δὲ εἰς τὴν τέφραν νὰ ἰδρῶουν τύμβον δηλ. σωρόν ἀπὸ χῶμα καὶ λίθους.

Στ. 659 — 676

Νόημα : Μετὰ τοὺς λόγους τοῦ Ἀχιλλέως ὁ Πρίαμος ἐζήτησεν ἀνακωχὴν ἐπὶ ἔνδεκα ἡμέρας δηλ. ἑννέα ἡμέρες διὰ νὰ μοιρολογήσουν τὸν νεκρὸν μίαν ἡμέραν διὰ νὰ τὸν ἐνταφιάσουν καὶ νὰ παραθέσουν εἰς τὸν λαὸν δεῖπνον καὶ μίαν ἡμέραν διὰ νὰ κατασκευάσουν ἐπὶ τῆς τέφρας τοῦ τύμβου. Ὁ Ἀχιλλεὺς ἐδέ-

Στ. 677 — 692

*Ἄλλοι μὲν ῥα θεῖσι τε καὶ ἄνδρες ἵπτοκοῦρυσται	ΤΤ
εὔδον παννύχιον, μαλακῶ δεῖδμημένοι ὕπνω·	Π
ἀλλ' οὐχ Ἑρμεῖν ἐριούλιον ὕπνος ἔμαρπτεν,	Β
ὄρμαινοντ' ἀνά θυμόν, δῖτως Πρίαμον βασιλῆα	ΤΤ
νηῶν ἐκπέμμειε λαθῶν ἱεραοὺς πυλαωροῦς.	ΤΤ
στή δ' ἄρ' ὕπερ κεφαλῆς καὶ μιν πρὸς μῦθον εἴειπεν·	Π
«ὦ γέρον, οὐ νύ τι σοί γε μέλει κακόν, οἶον ἔθ' εὔδεις	ΤΤ
ἀνδράσιν ἐν δηλοῖσιν, εἴπει σ' εἶχσεν Ἀχιλλεὺς.	ΤΤ
καὶ νῦν μὲν φίλον υἱὸν ἐλύσσαο, πολλὰ δ' εἶδωκας·	Β
σεῖο δέ κε ζωοῦ καὶ τρίς τόσσα δοῖεν ἄποινα	Π
παῖδες τοὶ μετόπισθε λειλειμμένοι, αἶ κ' Ἀγαμέμνων	Β
γνώη σ' Ἀτρεΐδης, γνώωσι δὲ πάντες Ἀχαιοί».	Π
Ὡς ἔφατ'· ἔδειπεν δ' ὁ γέρον, κήρυκα δ' ἀνίστη.	Ε
τοῖσιν δ' Ἑρμείης ζεῦξ' ἵππους ἡμίονους τε,	Π
ρίμφα δ' ἄρ' αὐτὸς εἶλαυε κατὰ στρατόν, οὐδέ τις ἔγνω. Β	

χθη μὲ προθυμίαν τὴν παράκλησιν τοῦ Πριάμου καὶ διὰ τὴν ἐμβάλη μεγαλυτέραν ἐμπιστοσύνην ἔπιασεν αὐτὸν ἀπὸ τὸ δεξιὸν χεῖρ. Ἀκολουθῶς μετέβησαν δι' ὕπνον ὁ κῆρυξ καὶ ὁ Πρίαμος εἰς τὸν πρόδομον τῆς σκηνῆς ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ἔχων δίπλα τοῦ τὴν Βρισηίδα εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς.

Στ. 659 — 676

Περίληψις: Ὁ Πρίαμος ζητεῖ ἀπὸ τὸν Ἀχιλλεὺς ἀνακωχὴν ἔνδεκα ἡμερῶν διὰ τὴν θάψην τὸν Ἔκτορα. Ὁ Ἀχιλλεὺς δέχεται τὴν παράκλησιν αὐτὴν τοῦ Πριάμου καὶ ἀκολουθῶς ὄλοι μεταβαίνουσι διὰ τὴν κοιμηθῶσιν.

Στ. 659 — 676

Ἐπιγραφή: Ὁ Ἀχιλλεὺς κατὰ παράκλησιν τοῦ Πριάμου δέχεται ἀνακωχὴν ἔνδεκα ἡμερῶν διὰ τὴν ταφὴν τοῦ Ἔκτορος.

Στ. 677 — 692

Οἱ μὲν ἄλλοι λοιπὸν θεοὶ καὶ οἱ ἄρματομάχοι ἄνδρες
ἐκοιμῶντο καθ' ὅλην τὴν νύκτα, καταβεβλημένοι ἀπὸ τὸν γλυ-
κὸν ὕπνον·

ἀλλὰ τὸν εὐεργετικὸν Ἑρμῆν δὲν ἔπιανε ὕπνος,
ἐπειδὴ ἀνεκίνοι εἰς τὸν νοῦν του, πῶς τὸν βασιλέα Πριάμον
θὰ συνώδευε ἔξω ἀπὸ τὰ πλοῖα ἀφοῦ διαφύγει τὴν προσοχὴν
τῶν ἰσχυρῶν φρουρῶν τῶν πυλῶν.

Ἐστάθη λοιπὸν ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του καὶ τοῦ εἶπε:
«γέροντα, λοιπὸν δὲν βάζεις καθόλου τὸ κακὸν εἰς τὸν νοῦν σου,
[ἔτσι ποῦ κοιμᾶσαι ἀκόμα

ἀνάμεσα σὲ ἐχθροὺς ἄνδρας, ἐπειδὴ σὲ ἄφησεν ὁ Ἀχιλλεὺς·
καὶ τώρα μὲν τὸν ἀγαπητὸν σου υἱὸν ἐλύτρωσες, ἀφοῦ πολλὰ
[ἔδωσες·

διὰ σένα ὁμοῦ ζωντανὸν θὰ ἔδιδον καὶ τριπλάσια λύτρα μάλιστα
οἱ υἱοὶ σου ὅσοι ἔχουν μείνει πίσω, ἐάν ὁ Ἀγαμέμνων ὁ υἱὸς
[τοῦ Ἀτρέως

μάθη τὴν ἔδω παρουσίαν σου, καὶ σὲ ἀντιληφῶσιν ὄλοι οἱ Ἀχαιοί·»
Ἔτσι εἶπεν· ἐφοβήθη δὲ ὁ γέροντα καὶ ἐσήκωσε τὸν κήρυκα
ὁ δὲ Ἑρμῆς τοὺς ἔξευξε τὰ ἄλογα καὶ τὰς ἡμιόνους
ταχέως δὲ ὅπως ἦταν φυσικὸν αὐτὸς ὁ ἴδιος ὠδήγει διὰ μέσου
[τοῦ στρατοπέδου καὶ κανεὶς δὲν τοὺς ἀντελήφθη.

Στ. 677 — 692

Ἑρμηνευτικά: *ἵπποκορυστής* = ἄρματομάχος, πολεμιστής. *εὐδω* = κοιμᾶμαι *παννύχιοι* = καθ' ὄλην τὴν νύκτα *δεδημημένος* τοῦ *δάμνημαι* = καταβάλλομαι *ἐριούνιος* = εὐεργετικός *ἔμαρπτεν* τοῦ *μάρπτω* = πιάνω *ὄρμαινω* = ἀνακινῶ *ἐκπέμπω* = συνοδεύω ἔξω *λανθάνω* = διαφεύγω τὴν προσοχὴν *ἰερὸς* = ἰσχυρὸς *πυλαωρὸς* = ὄφρουρός τῆς πύλης *μέλει μοι κακὸν* = βάζω τὸ κακὸν εἰς τὸν νοῦν μου *δήιος* = ἐχθρικός, ἐχθρὸς *ἔαω* = ἀφήνω *ζωὸς* = ζωντανὸς *ἀνίστημι* = σηκῶνω *ρίμφα* = ταχέως *ἐλαύνω* = ὀδηγῶ.

Στ. 677 — 692

Γραμματικά: *ἵπποκορυσταί* = οὐσιαστ. ἀπὸ τὸ ἵππος καὶ κορύσσω = ὀπλιζῶ. *εὐδον* = γ' πληθ. παρατ. τοῦ εὐδω *παννύχιοι* = ἐπίθ. παννύχιος, η, ον (πᾶν καὶ νύξ) *δεδημημένος* = μετοχ. παρακ. τοῦ δάμνημαι καὶ δάμναμαι *ἐριούνιον* = ἐπίθ. ἐριούνιος (ἀπὸ τὸ ἐπιτατ. ἔρι καὶ ρίζαν ον — τοῦ ὀνίνημι) *ἔμαρπτεν* = γ' ἐν. παρατ τοῦ μάρπτω *ὄρμαινοντα* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ ὄρμαινω *λανθάνων* = μετοχ. ἄορ. β' τοῦ λανθάνω *πυλαωροὺς* = οὐσιαστ. (ἀπὸ τὸ πύλα (ἄττ. πύλη) καὶ ὠρη = φροντίς) *σιῆ* = γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. β' τοῦ ἴστημι ἀναύξ. ἄττ. = ἔστη *δηίοισιν* = δοτ. πληθ. τοῦ ἐπιθ. δήιος (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα καὶ τὸ δαῖφρων) *σεῖο* = σοῦ *ζωοῦ* = ἐπίθ. ζωός, ἢ *τοί* = ἄρθρον *γνώη* καὶ *γνώωσι* = ὑποτακτ. ἄορ. β' τοῦ γιγνώσκω (ἄττ. γνῶ, γνῶσι) *ἔδεισεν* = γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. τοῦ δεῖδω *ἀνίστη* = γ' ἐν. παρατ. τοῦ ἀνίστημι *ζεῦξε* = γ' ἐν. ὄρ. ἄορ. (ἀναύξητος) τοῦ ζεύγνυμι ἄττ. = ἔξευξε *ρίμφα* = ἐπίρρ.

Στ. 677 — 692

Συντακτικά: *παννύχιοι* = κατηγορούμενον ὑπὸν = ποιητ. αἴτιον *δεδημημένος* = τροπ. μετοχὴ *ὄρμαινοντα* = αἰτιολογ. μετοχ. *δπως... ἐκπέμπειε... πυλαωροὺς* = πλαγ. ἐρωτημ. πρότασις *λανθάνων* = χρον. μετοχὴ *τοῖσιν* = δοτ. χαριστική.

Στ. 677 — 692

Αἰσθητικά: *ἀλλ' οὐχ Ἑρμείαν ἐριούνιον* = ἐδῶ ἔχομεν ζωηράν ἀντίθεσιν μὲ τὸν στίχον 677—78 *ἄλλοι μὲν εὐδον παννύχιοι οὐ νύ τί σοί γε μέλει κακὸν* = Τοὺς λόγους αὐτοὺς ὁ Ἑρμῆς λέγει ὑπὸ μορφήν ἐπιπλήξεως *ἀνδράσιν ἐν* = ἀναστροφή προθέσεως ἀντὶ ἐν ἀνδράσιν *σεῖο ζωοῦ* = ἐδῶ ἔχομεν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν νεκρὸν υἱὸν του, *γνώη — γνώωσι* = ἡ εἶδησις ἀπὸ τὸν Ἀτρέα θὰ μετεδίδετο εἰς ὄλους τοὺς Ἀχαιοὺς.

Στ. 677 — 692

Πραγματικά : *στίη δ' ἄρα* = Ὁ Ἑρμῆς ξανάρχεται εἰς τὴν Τροίαν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον, ὅπου εἶχε μεταβῆ ὅπως εἶδομεν εἰς τὸν στίχον 468.

Στ. 677 — 692

Νόημα : Ἐνῶ θεοὶ καὶ ἄνθρωποι ἦσαν βυθισμένοι εἰς γλυκὸν ὕπνον, ὁ Ἑρμῆς δὲν ἤμποροῦσε καθόλου νὰ κοιμηθῆ ἐπειδὴ ἐσκέπτετο πῶς θὰ ὠδήγει τὸν Πρίαμον ἔξω ἀπὸ τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀχαιῶν ἀφοῦ διαφύγει τὴν προσοχὴν τῶν πυλωρῶν. Ἦλθε λοιπὸν ἀπὸ τὸν Ὀλυμπον ἐστάθη πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ Πριάμου καὶ τὸν συνεβούλευσε νὰ ἐπιστεύσῃ τὴν ἀναχώρησιν του, διότι ὑπῆρχεν κίνδυνος, ἐάν ἐγένετο ἀντιληπτὸς ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς, νὰ πληρώσουν πολλαπλάσια λύτρα διὰ τὴν ἐξαγορὰν του, ἀπὸ ὅσα ἐπλήρωσεν αὐτὸς διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ νεκροῦ τοῦ Ἑκτορος. Ἐπειτα ἀπὸ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ Ἑρμοῦ ὁ Πρίαμος ἐφοβήθη καὶ ἐξύπνησε τὸν κήρυκα, ὁ Ἑρμῆς δὲ ἀφοῦ ἐζευξε τὰ ἄλογα καὶ τὰς ἡμιόνους, ὠδήγησε τοὺς δύο Τρῶας διὰ μέτοῦ στρατοπέδου τῶν Ἀχαιῶν χωρὶς νὰ γίνῃ ἀντιληπτὸς ἀπὸ κανένα.

Στ. 677 — 692

Περίληψις : Ὁ Ἑρμῆς κάμνει σύστασιν εἰς τὸν Πρίαμον νὰ ἐπιστεύσῃ τὴν ἀναχώρησιν του μήπως γίνῃ ἀντιληπτὸς ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς. Ἀκολουθῶς δὲ ὀδηγεῖ τὰ ζῶα διὰ μέσου τοῦ στρατοπέδου ἀθέατος.

Στ. 677 — 692

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς κάμνει σύστασιν εἰς τὸν Πρίαμον νὰ ἐπιταχύνη τὴν ἀναχώρησιν του ὀδηγεῖ δὲ ὁ ἴδιος τὰ ζῶα διὰ τοῦ στρατοπέδου.

Στ. 692 — 706

Ἄλλ' ὅτε δὴ πόρον Ἴξον ἐ ύρρει ος ποτο μοῖο,	ΤΤ
Ξάνθου δινή εντος, οὔ θά ναο τος τέκε το Ζεός,	ΤΤ
Ἑρμεί ας μὲν ἔ πειτ' ἀπέ βη πρὸς μακρὸν Ὀ λυμπον,	Π
ἠώς δὲ κροκ πέπλος ἐ κίδνατο πᾶσαν ἐπ' αἶαν.	ΤΤ
οἱ δ' εἰς ὄστυ ἔ λων οἰ μωγῇ τε στονο χῆ τε	Π
ἵππους, ἡμί νοι δὲ νέ κυν φέρων. εὐδέ τις ἄλλος	Β
ἔγνω πρόθ' ἀν δρῶν καλ λιζά νων τε γυ ναικῶν,	Π
ἄλλ' ὄρα Κασοά δρη, κέ λη χρυσέ η Ἄφρο δίτη,	Π
Πέργαμον εἰσανα βᾶσα φί λον πατέρ' εἰσενό ησεν	ΤΤ
ἑσταότ' ἐν δι φρω, κή ρυκά τε ὄστυβ ώτην·	Π
τὸν δ' ὄρ' ἐφ' ἡμί νων ἴδε κείμενον ἐν λεχέ εσσι·	Π
κώκυ σέν τ' ὄρ' ἔ πειτα γέ γωνέ τε πᾶν κατὰ ὄστυ·	ΤΤ
«ὄψει θε, Τρωέ ς καὶ Τρωό δες, Ἐκτορ' ἰ όντες,	Π
εἴ ποτε καὶ ζώ οντι μό χης ἐκ νοστή σαντι	ΤΤ
χαίρετ', ἐ πεί μέγα χόρμα πό λει ἦν ποντί τε δήμω».	ΤΤ

Στ. 692 — 706

Ἑρμηνευτικά: πόρος=τὸ πέρασμα Ἴξον τοῦ Ἰκα=φθάνω ἐυρρεής=ὁ ὀρμητικὸς δινήεις=ποῦ κάνει δινας μοκρός=ὕψηλός ἠώς=αὐγὴ κροκόπεπλος=χρυσίζων κίδναμαι=σκορπίζομαι, ἀπλώνομαι. αἶα=γῆ ἔλων τοῦ ἐλάω=ὄδηγῶ οἰμωγῆ=θρήνος στοναχῆ=στεναγμός καλλίζωνος=ὁ ἔχων καλὴν ζώνην Ἰκελος=ὄμοιος ὄστυβοώτης=ὁ καλῶν τὴν λαοὺς εἰς ἀγορὰν κωκύω=ἐκβάλλω θρήνους γέγωνε=ἐφώνοξε δυνατὰ, μεγαλοφώνοξε νοστέω=ἐπιστρέφω χόρμα=χορὰ δῆμος=λαός.

Στ. 692 — 706

Γραμματικά: πόρον=οὐσιαστ. ὁ πόρος (ἀπὸ τὸ ἴδιον θέμα

Στ. 692 — 706

'Αλλ' ὅταν πλέον ἔφθασαν εἰς τὸ πέρασμα τοῦ ὀρμητικοῦ πο-
 [ταμοῦ,
 δηλ. τοῦ Ἐάνθου περὶ κόμνει δίνος, τὸν ὅποιον ὁ ὀθάνατος ἐγέν-
 [νησε Ζεὺς'
 ὁ μὲν Ἑρμῆς κατόπιν ἀνεγάρησε πρὸς τὸν ὑψηλὸν Ὀλυμπον,
 ἢ χρυσιζουσα δὲ οὐγὴ ἀπλώνετο εἰς ὄλην τὴν γῆν
 Ἐκεῖνοι δὲ (ἐτλ. ὁ κῆρυξ καὶ ὁ Πρίμομος) εἰς τὴν πόλιν ὠδήγουν
 [μὲ θρήνευς καὶ στεναγμοὺς
 τὰ ὄλογα, οἱ δὲ ἡμίονοι ἔφερον τὸν νεκρὸν. Καὶ κανένας ἄλλος
 ἀπὸ τοῦς θιδρος πρωτύτερα καὶ τὸς καλλιζώνους γυναῖκας δὲν
 [ἀντελήφθη
 ὄλλα μόνον φυσικὰ ἢ Κασσάνδρα, ὁμοια μὲ τὴν χρυσην Ἄ-
 [φροδίτην,
 ἀφ' οὗ ἐμπῆκε καὶ ἀνέβηκε εἰς τὸ Πέργομον τὸν ἀγαπητὸν πα-
 [τέρα τῆς ἀντελήφθη
 νὰ στέκεται ἐπάνω εἰς τὸν δίφρον, καὶ τὸν κήρυκα περὶ ἐκάλει
 [τὸν λαὸν εἰς ἀγοράν.
 Ἐκεῖνον (τὸν Ἑκτορα) φυσικὰ εἶδε νὰ κεῖται εἰς νεκρικὴν
 [κλίνην ἐπάνω εἰς τὴν ἡμιονικὴν ἄμαξαν
 ἐξέσπασε σὲ θρήνευς ὅπως ἦτο φυσικὸν καὶ ἐμεγαλόφωναξε εἰς
 [ὀλόκληρον τὴν πόλιν·
 «ἐλάτε νὰ δῆτε Τρῶες καὶ Τρωάδες τὸν Ἑκτορα,
 ἐάν κάποτε ὅταν ἦτο ζωντανὸς κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἀπὸ
 τὴν μάχην
 εἶχατε χοράν, διότι ἦτο μεγάλη χορὰ διὰ τὴν πόλιν καὶ δι'
 [ὄλον τὸν λαόν»·

μὲ τὸ πορθμὸς) ἴξον=γ' πληθ. ὄρο. τοῦ ἴκω *εὐρρεῖος*=ἐπιθ. γεν-
 ἐν. τσθ ἐπιθ. εὐρρεῆς, ἐς (ἀπὸ τὸ ἐϋ καὶ θέμα σρεF τοῦ ρέω)
δινήεντος=γεν. ἐν. τσθ ἐπιθ. δινήεις, εἶσα, δινήεν (ἀπὸ τὸ δινη)
τέκετο=γ' ἐν. ὄριστ. μέσ. ἄερ. τοῦ τίκτω *κροκόπεπλος*=ἐπιθ.
 κροκόπεπλος, ὄν (ἀπὸ τὸ κρόκος καὶ πέπλος) *ἐκιδνατο*=γ' ἐν-
 παρατ. τοῦ κιδναμαι *ἔλων*=γ' πληθ. παρατ. τοῦ ἐλάω *καλλιζῶν*
ων=ἐπιθ. καλλιζωνος, ὄν *ἰκέλη*=ἐπιθ. ἴκελος, η, ὄν (ἀπὸ τ-
 θέμα Fικ καὶ Fεικ— (εἴκε—εἰκών) *ἀσιυβαῶτην*=οὐοισστ. ἀσιυ.
 βοῶτης (ἀ' σιυθ. ἄσιυ καὶ β' τὸ θέμα τοῦ βσῶω) *ἴδε*=γ' ἐν-
 ὄριστ. ἄερ. β' τσθ ὄρῶω (ὀνοῦξητς) ὄτι.=εἶδε *λεχέεσσιν*=οὐ-
 οισστ. δσθ. πληθ. τὸ λέχος, σὺς *κῶκυσει*=γ' ἐν. ὄριστ. ὄρο. το.
 κωκῶ *γέγωνε*=γ' ἐν. πορακειμ. μὲ σημοσ. ἐνεστ ἢ ὄρο. (συγ-
 γειές μὲ τὸ γιγνώσκω) *ὄψεσθε*=μέλλ. τσθ ὄρῶω *ζῶοντι*=μετοχ
 ἐνεστ. τοῦ ζῶω, ζῶ *ισσιήσαντι*=μετοχ. ὄρο. τσθ νοστέω (ἀπὸ

τὸ νόστος) *χαίρετε*=β' πληθ. παρατατ. (ἀναύξητος) ἀττ. ἐχαίρετε *χάρμα*=οὐσιαστ. τὸ χάρμα (ἀπὸ τὸ χαίρω).

Στ. 692 — 706

Συντακτικά : *ὅτε δὴ πόρον ἴξον... ποταμοῖο*=χρον. πρότασις *Ἐάνθου*=ἐπεξηγήσις τοῦ ποταμοῖο *οἰμωγῆ· σιوناχῆ*=δοτικαὶ τοῦ τρόπου *ἔσταότα*=κατηγορημ. μετοχὴ ἀπὸ τὸ εἰσενόησεν *κείμενον*=κατηγορημ. μετοχὴ ἀπὸ τὸ ἴδεν.

Στ. 692 — 706

Αἰσθητικά : *ἠὼς κροκόπεπλος ἐκίδνατο· οἱ δ' εἰς ἄσιν ἔλων*=ἡ πρώτη πρότασις κανονικὰ εἶναι χρονικὸς προσδιορισμὸς τῆς δευτέρας. *πᾶσαν ἐπ' αἶαν*=ἀναστροφή τῆς προθέσεως ἀντὶ ἐπὶ πᾶσαν αἶαν· *οἱ δὲ ἔλων... ἵππους, ἡμίονοι δὲ νέκυν φέρον*=ὅπως εἶναι αἱ προτάσεις οἰκνύουν ὅτι ὁ Πρίαμος καὶ ὁ κῆρυξ ὠδήγουν τὰ ἄλογα δηλ. τὸν δίφρον πού ἔσυρον ἄλογα, ἡ δὲ ἡμιονικὴ ἄμαξα ἦτο χωρὶς ὀδηγόν.

Στ. 692 — 706

Πραγματικά : *πόρον ἔυρρεῖος ποταμοῖο*=ἀφοῦ διέβη τὸν ποταμὸν ὁ Πρίαμος ἦτο πλέον ἀσφαλῆς· *Ἐάνθου δινήεντος*=ἦτο μικρὸς ποταμὸς εἰς τὴν Τροίαν πού ἔκαλειτο καὶ Σκάμανδρος. *Ἑρμείας ἀπέβη*=Ὁ Ἑρμῆς φεύγει διὰ τὸν Ὀλυμπον ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ σημεῖον ἐκεῖνο πού εἶχε ὀδηγήσει τὸν Πρίαμον, ὅπως εἶδομεν εἰς τὸν στίχον 351. *Κασσάνδρη*=Ἡ Κασσάνδρα ἦτο μία ἀπὸ τὰς θυγατέρας τοῦ Πριάμου, ἡ ὠραιότερα ὄλων, εἶχε δὲ μαντικὴν δύναμιν, ὅπως καὶ ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἑλένης. Αὐτὴ μετὰ

Στ. 707 — 717

Ὡς ἔφατ' οὐδέ τις αὐτόθ' ἐ νὶ πτό λει εἰ λ ίπετ' ἀ νήρ,	ΤΤ
οὐδέ γυ νή· πάν τας γόρ ὀ σχετον ἴ κετο πέν θος·	ΤΤ
ἀγχοῦ δὲ ξύμ βληντο πυ λῶων νεκρὸν εἴ γοντι.	ΤΤ
πρῶται τὸν γ' ἄλσ χός τε φί λη καὶ πότνια μήτηρ	ΤΤ
τιλλέ σθην, ἐπ' ὀ μαξαν ἐ ὔτροχον ἀ ίξασαι,	ΤΤ
ἀπτόμει ναι κεφα λήσ· κλα ίων δ' ἀμ φισταθ' ὀ μιλος.	Π
καὶ νύκε δὴ πρόπαν ἦμαρ ἐς ἡέλι ον κατα δύντα	ΤΤ

τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἰλίου ὠδηγήθη αἰχμάλωτος ὑπὸ τοῦ Ἀγαμέμνονος εἰς τὴν Ἑλλάδα. **Πέργαμον** = τὸ Πέργαμον ἦτο ἡ ἀκρόπολις τοῦ Ἰλίου, ὅπου εὕρισκετο ἡ κατοικία τοῦ Πριάμου, καὶ ἐπὶ τῆς ὑποίας ὑπῆρχε ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος.

Στ. 692 — 706

Νόημα : Ὄταν ὁ Ἑρμῆς ὁ Πρίαμος καὶ ὁ Ἰδαῖος ἔφθασαν εἰς τὸ πέρασμα τοῦ ποταμοῦ Ξάνθου, ὁ μὲν Ἑρμῆς ἀνεχώρησε διὰ τὸν Ὀλυμπον οἱ δὲ δύο γέροι κατηθύνοντο πρὸς πόλιν μὲ θρήνους καὶ στεναγμούς ἐνῶ ἦτο αὐγὴ πλέον. Κανεὶς δὲν ἀντελήφθη τὴν ἔλευσιν τῶν γερόντων ἐκτός τῆς Κασσάνδρας, ἡ ὁποία μόλις εἶδε τὴν νεκρικὴν πομπὴν ἐξέσπασεν εἰς λυγμούς καὶ ἐφώναζε δυνατὰ εἰς τὸν λαὸν νὰ ἔλθῃ νὰ ἴδῃ τὸν νεκρὸν τοῦ Ἐκτορος πού ὅταν ζοῦσε ἦτο τὸ καμάρι τῆς πόλεως καὶ τοῦ λαοῦ

Στ. 692 — 706

Περὶληψις : Μετὰ τὴν ἀφίξιν των εἰς τὸ πέρασμα τοῦ Ξάνθου ὁ Ἑρμῆς ἐγκαταλείπει τοὺς γέροντας καὶ ἀναχωρεῖ διὰ τὸν Ὀλυμπον. Ἡ Κασσάνδρα ἀντιλαμβάνεται πρώτη τὴν πομπὴν καὶ φωνάζει εἰς τὸν λαὸν νὰ ἔλθῃ νὰ ἴδῃ τὸν νεκρὸν Ἐκτορα.

Στ. 692 — 706

Ἐπιγραφή : Ὁ Ἑρμῆς ἀναχωρεῖ καὶ οἱ γέροντες φθάνουν εἰς τὴν πόλιν καὶ ἡ Κασσάνδρα καλεῖ τὸν λαὸν νὰ ἴδῃ τὸν νεκρὸν.

Στ. 707 — 717

Ἔτσι εἶπε· καὶ κανένας ἄνδρας δὲν ἔμεινε ἐκεῖ εἰς τὴν [πόλιν,
οὔτε γυναῖκα· διότι ὄλους ἀσυγκράτητος λύπη κατέλαβε·
κοντὰ δὲ εἰς τὰς πύλας συνήντησαν (τὸν Πρίαμον) πού ὠδη-
[γοῦσε τὸν νεκρὸν.
πρῶται ἡ ἀγαπητὴ του σύζυγος καὶ ἡ σεβαστὴ του μητέρα
ἀπέσπων τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, ἀφοῦ ἐπήδησαν εἰς τὴν καλ-
[λίτροχον ἄμαξαν
ἐγγιζοῦσαι τὴν κεφαλὴν του· κλαίων δὲ ἐστέκετο γύρω ὁ λαὸς
καὶ ἐξάπαντος βέβαια ὀλόκληρον τὴν ἡμέραν μέχρι τὴν δύσιν
[τοῦ ἡλίου

Ἔκτορα | δάκρυ χέ|οντες || δ|ιδύρον|το πρὸ πυ|λάων, ΤΤ
 εἰ μὴ ἄρ' | ἐκ δι|φροιο || γέ|ρων λα|οῖσι με|τηύδα· ΤΤ
 «εἶξατέ | μοι οὐ|ρεῦσι δι|ελθέμεν· || αὐτὰρ ἐ|πειτα Β
 ἄρε|σθε κλαυ|θοιο, || ἐ|πὴν ἀγά|γωμι δό|μονδε». ΤΤ

Στ. 707 — 717

Ἑρμηνευτικά: αὐτόθι=ἐκεῖ *λίπειο* τοῦ *λείπομαι*=μένω *δάσχετος*=ἰσυγκράτητος *πένθος*=λύπη *ἀγχοῦ*=κοντὰ *ξύμβληντο* τοῦ *ξυμβάλλομαι*=συναντῶ *ἀλοχος*=σύζυγος *πότνια*=σεβαστὴ *τιλλέσθην* τοῦ *τίλλομαι*=ἵπποισιν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς *ἐὺτροχος*=καλλίτροχος *δίξασαι* τοῦ *δίσσω*=τηδῶ *ἄπτομαι*=ἐγγίζω *ἀμφίσταμαι*=πέτομαι γύρω *πρόπαν*=ὀλόκληρον *καταδύων*=δύνω *μεινύδα* τοῦ *μεταυδάω*=λέγω *εἶξατε* τοῦ *εἶκω*=ὑποχωρῶ, κάμνω τόπον *οὔρευς*=ἡμίονος, τὸ ζῶον *ἄσεσθε* τοῦ *ἄω*=χορταίνω.

Στ. 707 — 717

Γραμματικά: αὐτόθι=ἐπίρρ. ἐνὶ=τῶθ. ἄττ.=ἐν *πίτλει*=δοτ. ἐν. τοῦ *πίτλις* (ἄττ. *πίτλει*) *λίπειο*=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. β' (ἀναύξητος) τοῦ *λείπομαι* *δάσχετον*=ἐπίθετον ἄσχετος, ον (ἀπὸ τὸ α στερητ. καὶ τὸ ἀσχετός (ἀπὸ τὸ ἀσχεῖν) τὸ ν πρὸ τοῦ σ ἀπεβλήθη) *ἔκειο*=γ' ἐν. ὄριστ. ἄορ. β' τοῦ *ἰκνέομαι* *ἀγχοῦ*=ἐπίρρ. *ξύμβληντο*=γ' πληθ. μέσ. ἄορ. τοῦ *ξυμβάλλομαι* *τιλλέσθην*=δυϊκὸς ἀριθ. παρατατ. μέσ. φωνῆς τοῦ *τίλλω* *δίξασαι*=μετοχὴ ἄορ. τοῦ *δίσσω* *ἄπτόμεναι*=μετοχ. ἐνεστ. τοῦ *ἄπτομαι* *ἀμφίστατο*=γ' ἐν. πικρατ. τοῦ *ἀμφίσταμαι* *πρόπαν*=ἐπιθ. οὐδεν. γένους πρόπας. πρόπασα, πρόπαν *καταδύοντα*=μετοχ. ἄορ. β' τοῦ *καταδύω* *μεινύδα*=γ' ἐν. παρατ. τοῦ *μεταυδάω* *εἶξατε*=προστ. ἄορ. τοῦ *εἶκω* *οὔρευσι*=οὐσιαστ. δοτ. πληθ. ὁ οὔρευς (ἀτὸ τὸ ορφεύς, ἀπὸ τὸ ὄρφος=ἕρος=ἴονον, οὔρεις=ὁ χάρασσων τοὺς οὔρους=τὰ αὐλάκια ἡμίονος) *διελθέμεν*=ἵπκρ. ἄορ. β'. τοῦ *διέρχομαι* ἄττ.=διελθεῖν *ἄσεσθε*=μελ. μέλλ. τοῦ *ἄω* *ἀγάγωμι*=ὑποτακ. ἄορ. β' τοῦ *ἄγω* *δόμονδε*=ἐπίρρ.

Στ. 707 — 717

Συντακτικά: *ξύμβληντο*=ῥῆμα (*Πριάμω*)=ἄντικ. *ἀγχοῦ*=ἐπίρρ. τοπικὸς προσδιορ. *πυλάων*=γεν. συντακτ. ἐκ τοῦ *ἀγχοῦ* *ἄγοντι*=ἐπιθ. μετοχὴ *πρῶται*=ἐπίρρ. κατηγορούμ. *τόν γε*=ἄντ. τοῦ *τιλλέσθην* *δίξασαι*=χρον. μετοχὴ *ἄπτόμεναι*=τροπ. μετοχὴ *κεφαλῆς*=ἄντικ. τοῦ *ἄπτόμεναι* *κλαίων*=τροπ. μετοχὴ *εἰ μὴ μετ-*

θά ἔκλαιαν τὸν Ἔκτορα χύνοντες δάκρυα πρὸ τῶν πυλῶν,
 ἐὰν βέβαια ἀπὸ τὸν δίφρον δὲν ἔλεγε ὁ γέρων (Πρίαμος) εἰς
 τὸν λαόν:
 «κάμετε τόπον παρκαλῶ, διὰ νὰ περάσῃ τὰ ζῶα ἔπειτα δὲ
 θὰ χορτάσῃτε ἀπὸ κλάματα, ὅταν τὸν φέρω εἰς τὸ σπῆτι».

ἠύδα=ὑποθ. πρότασις **κε δδύροντο**=κυρία, ἀπόδοσις (β' εἶδος, ἀπραγματοποίητον) **μοι**=δοτ. ἠθικὴ **διελθέμεν**=ἰπαρέμφ. σκο. ποῦ **κλαυθμοῖο**=ἰντικ. τοῦ ἄσεσθε **ἐπὴν ἀγάγωμι δόμονδε**=χρον. πρότασις ἐπεξήγησις τοῦ ἔπειτα.

Στ. 707 — 717

Λισθητικά: **τιλλέσθην**=τὸ ρῆμα κεῖται βραχυλογικῶς ἀντιτιλλόμεναι ἔκλαιον· γιὰ τοῦτο ἔλαβε καὶ τὸ ἀντικείμενον εἰς αἰτιατικὴν: τὸν γε. **ἐπ' ἄμαξαν ἀΐξασαι**=ἰπήδησαν ἐπάνω εἰς τὴν ἄμαξαν διότι ἀνυπομονοῦσαν νὰ ἴδουν τὸν νεκρὸν τοῦ Ἔκτορος ποῦ τόσον ἠγάπων.

Στ. 707 — 717

Πραγματικά: **ἀγχοῦ πυλάων**=κοντὰ εἰς τὰς πύλας ἀλλὰ ἔξω ἀπὸ τὴν πόλιν **ἄλοχος**=πρόκειται διὰ τὴν σύζυγον τοῦ Ἔκτορος, τὴν Ἀνδρομάχην.=**μητέρα** Ἐκάβῃ. **ἐκ δίφροιο**=ὁ Πρίαμος εὐρίσκετο ἐπὶ τοῦ δίφρου, δὲν εἶχε δηλ. κατέβῃ ἀπ' αὐτόν.

Στ. 707 — 717

Νόημα: Μετὰ τὰ λόγια τῆς Κασσάνδρας δὲν ἔμεινε κανεὶς μέσα εἰς τὴν πόλιν οὔτε ἄνδρας οὔτε γυναῖκα, ἀλλὰ μὲ ἄσυγκράτητον λύπην ἔτρεξαν κοντὰ εἰς τὰς πύλας ὅπου συνήντησαν τὸν Πρίαμον νὰ ὀδηγῇ τὸν νεκρὸν. Πρῶται ἡ Ἀνδρομάχη, ἡ σύζυγος τοῦ Ἔκτορος, καὶ ἡ μητέρα του Ἐκάβῃ ἐπήδησαν ἐπάνω εἰς τὴν ἄμαξαν καὶ ἔκλαιον τὸν νεκρὸν ἀποσπῶσαι τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς των, ἐνῶ γύρω ὅλος ὁ λαὸς ἐθρήνει. Καὶ θὰ ἐθρήνουν μέχρι τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου, ἐὰν ὁ Πρίαμος δὲν τοὺς συνιστοῦσε νὰ παραμερίσουν διὰ νὰ περάσουν τὰ ζῶα καὶ φέρουν τὸν νεκρὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Στ. 707 — 717

Περίληψις: Μὲ τοὺς λόγους τῆς Κασσάνδρας σπεύδουν ἄνδρες καὶ γυναῖκες πρὸς προὔπαντησιν τοῦ νεκροῦ. Ἡ σύζυγος καὶ ἡ μητέρα του θρηνοῦν γοερῶς ἐπὶ τοῦ πτώματος τοῦ Ἔκτορος. Ὁ Πρίαμος κάμνει σύστασιν εἰς τὸν λαὸν νὰ κάμῃ τόπον νὰ περάσουν τὰ ζῶα καὶ νὰ φέρουν τὸν νεκρὸν εἰς τὰ ἀνάκτορα.

Στ. 707 — 717

Ἐπιγραφή: Ὁ λαὸς τῆς Τροίας μὲ ἐπικεφαλῆς τὴν Ἀνδρομάχην καὶ τὴν Ἐκάβην μὲ θρήνους καὶ κοπετοὺς ὑποδέχεται τὸν νεκρὸν τοῦ Ἔκτορος.

Στ. 718 — 745

“Ὡς ἔφαθ’· οἱ δὲ δι έστη σαν καὶ εἶξαν ἀ πήνη.	E
οἱ δ’ ἐπεὶ εἰσάγα γον κλυτὰ δῶματα, τὸν μὲν ἔ πειτα	B
τρητοῖς ἐν λεχέ εσσι θέ σαν, παρὰ δ’ εἶσαν ἀ οιδούς	E
θρήνων ἐξάρ χους, οἷ τε στονό εσσαν ἀ οιδὴν	Π
οἱ μὲν δὴ θρή νεον, ἐπὶ δὲ στενά χοντο γυναῖκες.	Π
τῆσιν δ’ Ἄνδρομύ χη λευ κῶλενος ἦρχε γό ιοιο,	Π
“Ἐκτορος ἀνδροφύ νοιο κά ρη μετὰ χερσὶν ἔ χουσα·	ΤΤ
«ἄνερ, ἀπ’ αἰῶ νος νέος ὤλεο, κάδ δέ με χήρη	B
λείπεις ἐν μεγά ροισι· πά ϊς δ’ ἔτι νήπιος αὐτως,	ΤΤ
δὸν τέκοιμεν σὺ τ’ ἐ γώ τε δυσά μμοροι· οὐδέ μιν δῖω	ΤΤ
ἦβην ἴξε οθαί· πρὶν γὰρ πόλις ἦδε κατ’ ἄκρης	Π
πέρσεται· ἦ γὰρ ὀ λωλας ἐ πίσκοπος, δς τε μιν αὐτὴν	B
ρύσκει, ἔ χες δ’ ἀλό χους κε δνάς καὶ νήπια τέκνα·	Π
αἷ δὴ τοι τάχα νηυσὶν δὶ χήσονται γλαφυ ρῆσι,	ΤΤ
καὶ μὲν ἐ γώ μετὰ τῆσι· σὺ δ’ αὖ, τέκος, ἦ ἔμοι αὐτῆ	ΤΤ
ἔψαι, ἔνθα κεν ἔργα ἀ εικέα ἐργά ζοιο	ΤΤ
ἀθλεύ ων πρὸ ἄ νακτος ἀ μειλίχου· ἦ τις Ἄ χαιῶν	B
ρίψει χειρὸς ἐ λῶν ἀπὸ πύργου, λυγρὸν δὶ λεθρον,	B
χωόμε νος, ᾧ δήπου ἀ δελφείον ἔκτανεν “Ἐκτωρ	ΤΤ
ἦ πατέρ’ ἠὲ καὶ οἶόν, ἐ πεὶ μάλα πολλοὶ Ἄ χαιῶν	ΤΤ
“Ἐκτορος ἐν παλά μῃσιν δὶ δάξ ἔλον ἄσπετον οὐδας.	ΤΤ
οὐ γὰρ μελίχος ἔσκε πο ιτῆρ τεός ἐν δαῖ λυγρῆ	ΤΤ
τῷ καὶ μιν λα οὶ μὲν δὶ δύρον ται κατὰ ἄστῳ.	ΤΤ
ὄρη τόν δὲ το κεῦσι γόνον καὶ πένθος ἐ θηκας,	ΤΤ
“Ἐκτορ· ἐ μοὶ δὲ μά λιστα λε λείψεται ἄλγεα λυγρά.	ΤΤ

Στ. 718 — 745

Ἔτσι εἶπεν (ὁ Πρίαμος)· αὐτοὶ δὲ διεχωρίσθησαν καὶ ὑπεχώρη-
 [σαν εἰς τὴν ἄμαξαν.
 Ἐκεῖνος δὲ ἀφοῦ εἰσήγαγον εἰς τὰ λαμπρὰ ἀνάκτορα, αὐτὸν
 [μὲν ἔπειτα
 εἰς τρυπητὴν κλίνην ἐτοποθέτησαν, ἔφεραν δὲ κοντὰ εἰς τὸν νε-
 [κρὸν μοιρολογιστὰς
 διὰ νὰ ἀρχίσουν τὸν θρῆνον, καὶ οἱ ὅποιοι θὰ ἔψαλλαν τὸ πο-
 [λυστένακτο τραγοῦδι
 ἐκεῖνοι βέβαια ἐθρῆνον, συνώδευον δὲ μὲ στεναγμὸν τὸ θρηνη-
 [τικὸν ἄσμα αἱ γυναῖκες.
 Μεταξὺ δὲ αὐτῶν ἡ Ἀνθρομάχη μὲ τοὺς λευκοὺς βραχίονας ἔ-
 [καμεν ἀρχὴν τοῦ θρήνου
 τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀνδροφόνου Ἐκτορος κρατοῦσα εἰς τὰ χέρια τῆς·
 «Ἄνδρα μου, ἀπὸ τὴν ζωὴν νέος ἐχάθης, καὶ ἐμὲ χήραν
 ἀφήνεις εἰς τὰ ἀνάκτορα· καὶ τὸ παιδί ἀκόμη (εἶναι) ἐντελῶς μωρὸ
 ποῦ ἐγεννήσαμε οὐ καὶ ἐγὼ οἱ δυστυχισμένοι· οὔτε νομίζω
 [ὅτι αὐτὸς
 θὰ φθάσῃ εἰς τὴν ἐφηβικὴν ἡλικία· διότι πρωτότερα αὐτὴ ἐδῶ ἢ
 [πόλις ὄλωσ διόλου
 θὰ καταστραφῇ· διότι ἀλήθεια ἐχάθηκες οὐ ὁ προστάτης, ποῦ
 [αὐτὴν τὴν ἴδιαν
 συχνὰ ἔσωζες, ὑπερήσιζες δὲ τὸς σεβαστὰς συζύγους καὶ τὰ
 μωρὰ παιδιὰ·
 αὐταὶ βέβαια τώρα ἔπειτα ἀπὸ λίγο θὰ μεταφερθοῦν εἰς τὰ κοῖ-
 [λα πλοῖα
 καὶ ἐγὼ βέβαια μαζί μὲ αὐτάς· οὐ δὲ πάλιν, παιδί μου, ἢ ἐμὲ
 [τὴν ἴδια
 θὰ ἀκολουθήσῃς, ὅπου θὰ κάνῃς ἐξειτελιστικὰς ἐργασίας
 ἐργαζόμενος ὡσάν δοῦλος χάριν ἑνὸς σκληροῦ κυρίου· ἢ κά-
 [ποιος ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς
 θὰ σὲ ρίξῃ, ἀφοῦ σὲ πιάσῃ ἀπὸ τὸ χέρι, κάτω ἀπὸ τὸν πύργον,
 [ἐλεεινὸν θάνατον,
 ὠργισμένος, τοῦ ὁποῦ πολὺ πιθανὸν τὸν ἀδελφὸν ἐφόνευσεν
 [ὁ Ἐκτωρ
 ἢ τὸν πατέρα ἢ τὸν υἱόν, διότι πάρα πολλοὶ ἀπὸ τοὺς Ἀχαιοὺς
 μὲ τὰ χέρια τοῦ Ἐκτορος μὲ τὰ δόντια ἔπιασαν τὸ ἀπέραντον
 [ἔδαφος.
 Διότι δὲν ἦτο μαλακὸς ὁ πατέρας σου εἰς τὴν ὀλεθρίαν μάχην·
 δι' αὐτὸ καὶ ὁ λαὸς αὐτὸν θρηνεῖ εἰς τὴν πόλιν·
 σὲ φοβερὸν δὲ θρῆνον καὶ πένθος ἔβαλες τοὺς γονεῖς σου
 Ἐκτορα· εἰς ἐμένα δὲ κατ' ἐξοχὴν θὰ ἔχουν ἀπομείνει θλιβε-
 [ραὶ λυπαι

διότι ἀποθνήσκων δὲν μοῦ ἄπλωσες τὰ χέρις ἀπὸ τὴν κλίνην, οὔτε μοῦ εἶπες κάποιον φρόνιμον λόγον, τὸν ὅποιον πάντοτε θὰ εἶχα εἰς τὴν μνήμην μου κλαίαισα ἰούκτος καὶ ἡμέρος».

γλυκαίνω) *ἐλών* = μετοχ. ἄορ. β' τοῦ οἰρέω *λυγροῖ* = ἐπίθ. λυγρός, ἢ, ὄν *χωόμενος* = μετοχ. ἐνεστ. τοῦ χάομαι *ἠέ* = οὐνδεσμος *δὸδᾶξ* = ἐπίρρ. (ἀπὸ τὸ δὸξ τοῦ δάκνω τὸ δὲ ο ἀπὸ τὸ δδῶν = δόντι) *ἔλον* = γ' πληθ. ἄορ. β' τοῦ οἰρέω ἄττ. = εἶλον. *ἄσπετον* = ἐπίθ. ἄσπετος, ὄν (α στερητ. καὶ τὸ θέμα σπε - σπε τοῦ εἰπεῖν). *οὔδας* = οὔσιαστ. οὐδέτερον. *ἔσκε* = γ' ἐν. πορατ. (βομιστικὸς τύπος) τοῦ εἰμί ἄττ. = ἦν *τεδς* = κτητικὴ ἀντωνυμ. (λατιν. tuus) *δαῖ* = δοτ. τοπ. ὀνόματος πὺ ἔχει κοινὸν θέμα μὲ τὸ δήεις = κατοστρεπτικὸς *ἀρητὸν* = ρηματ. ἐπίθ. ἀπὸ τὸ ὄρσμοι ἀντί ὁροτὸς *λελείψεται* = γ' ἐν. τετελ. μέλλ. τοῦ λείπεμαι *δρεξας* = β' ἐν. ὄριστ. ἄορ. α' τοῦ ὄρέγω (ἀναούζητος) *πυκιδὸν* = ἐπίθ. πυκινός, ἢ, ὄν (ἀπὸ τὸ πύκο = σφικτὸ) *μεμνήμην* = εὐκτ. πορακ. τοῦ μέμνημαι.

Στ. 718 — 745

Συντακτικά : *θρήνω* = γεν. ἀντικ. εἰς τὸ ἐξόργους *ἐξόργους* = κατηγορημ. *οἱ τε σιονόεσαν ἀοιδὴν* (θεῖσαι) = ἀνοφερ. πρότ. ἐπιξηγ. *τῆσιν* = δοτ. τοπικὴ *γόοιο* = ἀντικ. τοῦ ἦρχε *νήπιος* = κατηγοροῦμ. *ἴξεσθαι* = εἶδ. ἀπορεμ. *μιν* = ὑποκ. τοῦ ἴξεσθαι *ἐπίσκοπος* = παράθεσις εἰς τὸ (οὐ) *ἀθλεύων* = τροπ. μετοχὴ *χωόμενος* = αἰτιολ. μετοχὴ *ἐν παλάμῃσι* = ὄργανον *ἐν δαῖ* = τοπικὴ. *τῷ* = δοτ. τῆς οἰτίας. *οὔ* ἀντικ. τοῦ μεμνήμην

Στ. 718 — 745

Αἰσθητικά : *καθ - λείπεις* = τμήσις. *ἔχεις* = ἡ λέξις αὐτὴ κάμνει ὑπαινιγμὸν εἰς τὴν ἔτυμολογίαν τοῦ διόματος τοῦ "Ἐκτορος, τὸ ὅποιον πρέργεται ἀπὸ τὸ ἔχα = προστατεῖω *λεχέων ἐν* = ἀναστροφή τῆς προθέσεως ἀντί ἐκ λεχέων *πυκιδὸν ἔπος* = θὰ ἦταν ἡ τελευταία θέλησις τοῦ νεκροῦ ἢ ὅποια θὰ τῆς ἔδιδε παρηγορίαν.

Στ. 718 — 745

Πραγματικά : *οἱ δὲ* = ἐννοοῦνται οἱ Πρίαμοι καὶ Ἰδοῖος, *τορητοῖς ἐν λεχέεσσιν* = ἡ νεκρικὴ αὐτὴ κλίνη ἦτο τρυπημένη διὰ νὰ περνοῦν οἱ ἱμάντες πὺ ἐβάστοζαν τὸ στῆθος. Εἰς τὴν νεκρικὴν αὐτὴν κλίνην ἐμεινεν ὁ νεκρὸς τοῦ "Ἐκτορος, μέχρι τῆς ταφῆς του. *γυναῖκες* = πρέκειται διὰ τὸς γυναικὸς τῆς εἰκοσιεταῖας τοῦ Πριάμου καὶ ὄχι διὰ μοιρολογίστρας. *καί μεν ἐγὼ μετὰ*

εἴσι = Σύμφωνα με μεταγενέστερον μῦθον τὴν Ἀνδρομάχην ὠδήγησεν ὡς δούλην εἰς τὴν Ἑλλάδα ὁ Νεοπτόλεμος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως. *σὺ δ' αὖ τέκος* = τὸ παιδί της, τὸν Ἀστυάνακτα ἐκράτει ἢ τροφὸς καὶ ὄχι ἡ ἴδια. *ἢ εἰς Ἀχαιῶν εἴψει* = Κατὰ μεταγενέστερον μῦθον πράγματι ἔτσι ἀπέθανεν ὁ Ἀστυάναξ, ἐρρίφθη δηλ. ὑπὸ τοῦ Νεοπτολέμου τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀχιλλέως ἀπὸ τὰ τεῖχη.

Στ. 718 — 745

Στοιχεῖα πολιτισμοῦ: *αἰδοὺς θρηῶν ἐξάρχους* = πρόκειται περὶ μοιρολογιστῶν ἐξ ἐπαγγέλματος ὅπως καὶ σήμερον εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος οἱ μοιρολογίστρες κλαίουσιν ἐπὶ μισθῶ τὸν νεκρὸν.

Στ. 718 — 745

Νόημα: Μετὰ τὴν παράκλησιν τοῦ Πριάμου νὰ μὴ συνωστίζονται γύρω ἀπὸ τὸν νεκρὸν εἰσήγαγον αὐτὸν (τὸν νεκρὸν) εἰς τὰ ἀνάκτορα, ὅπου τὸν ἐτοποθέτησαν ἐπὶ κλίνης. Οἱ δὲ μοιρολογισταὶ ἤρχισαν τὸν θρηῶν, ἐνῶ αἱ γυναῖκες αἱ παριστάμεναι ἐστέναζον. Πρῶτη φυσικὰ ἡ γυναῖκα του, ἡ Ἀνδρομάχη κρατοῦσα τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ εἰς τὰ χέρια της τὸν ἐθρῆνει λέγουσα ὅτι ἐγκαταλείπει τὴν ζωὴν πολὺ νέος, ἀφήνει δὲ αὐτὴν χήραν μὲ μωρὸ τοῦς δὲ συμπολίτας του χωρὶς προστασίαν. Ἀκολούθως ἔκαμνε προβλέψεις ὅτι ἡ πόλις θὰ κυριευθῆ, αἱ γυναῖκες τῶν Τρώων καὶ ἡ ἴδια βεβαίως θὰ ὀδηγηθοῦν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ Ἀστυάναξ ἢ θὰ ὀδηγηθῆ καὶ αὐτὸς εἰς τὴν δουλείαν ἢ θὰ τὸν πετάξῃ ἀπὸ τὰ τεῖχη κάποιος Ἀχαιὸς ὠργισμένους γιατί ὁ Ἔκτωρ τοῦ ἐφόνευσε κάποιον συγγενῆ. Τὸ πένθος κατέληξεν καὶ ἡ θλίψις τῶν Τρώων εἶναι μεγάλη διὰ τὸν χαμὸ του καὶ ἰδιαιτέρως δι' αὐτὴν ποὺ κατὰ τὰς τελευταίας στιγμὰς τοῦ θανάτου του δὲν ἤκουσε ἀπὸ τὸ στόμα του καμμιάν συμβουλὴν.

Στ. 718 — 745

Περίληψις: Ὁ νεκρὸς τοῦ Ἐκτορος εἰσάγεται εἰς τὰ ἀνάκτορα, τοποθετεῖται ἐπὶ κλίνης καὶ ἀρχίζουσιν νὰ τὸν θρηνοῦν οἱ μοιρολογισταί. Ἡ Ἀνδρομάχη θρηνεῖ τὴν ἀπώλειάν του καὶ κάμνει προβλέψεις δι' αὐτὴν, τὸ τέκνον της καὶ τοὺς Τρώας.

Στ. 718 — 745

Ἐπιγραφή: Οἱ μοιρολογισταὶ καὶ ἡ Ἀνδρομάχη θρηνοῦσιν τὸν Ἐκτορα.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ
ΕΨ. Δ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ 76 - ΤΗΛΕΦ 632 894 - ΑΘΗΝΑΙ

- 1) Γ. Βασδέκη: 80 ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΜΕ ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ
γιά τήν Ε' και τήν ΣΤ' τάξη τοῦ Δημοτικοῦ Σχολείου.
- 2) Α. Βασδέκη: ΑΠΑΝΤΩ ΣΩΣΤΑ ΚΑΙ ΜΠΑΙΝΩ ΣΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ,
πλήρης μεθοδικός ὁδηγός γιά τίς εἰσιτήριες ἐξετάσεις στό Γυμνάσιο καί
στά Σχολεία Μέσης Παιδείας ὄλων τῶν τύπων.
- 3) Γ. Παπανδρεοπούλου: 51 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ διά τήν Α' καί
Β' τάξιν τῶν ἐξαταξίων Γυμνασίων.
- 4) Κ. Σφεῆλλου: 99 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ διά τήν Γ' Δ' καί Ε' τάξιν
τῶν ἐξαταξίων γυμνασίων.
- 5) Κ. Καμαρινοῦ: 222 ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ 1000 ΘΕΜΑΤΩΝ διά τοὺς τελειοφοί-
τους τῶν Γυμνασίων καί τοὺς ὑποψηφίους μαθητάς τῶν Ἀνωτέρων καί
Ἀνωτάτων Σχολῶν ὄλων τῶν τύπων.
- 6) Νίντα Χ.—Παπαγεωργίου Ἀλεξ.—Παπανδρεοπούλου Γ.—Καμαρινοῦ Κ.
Βασιλειάδου Εἰρ.—Σφαῆλλου Κ. «333 ΝΕΑ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΧΕ-
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΑ ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΜΕΤΑ 1200 ΘΕΜΑΤΩΝ διά Ε' καί ΣΤ'
τάξιν τῶν ἐξαταξίων Γυμνασίων καί Ἀνωτάτων Σχολῶν, ἔκδ. 15η Ε-
ΠΗΥΞΗΜΕΝΗ καί ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ.
- 7) Κ. Σφαῆλλου: 119 ΑΝΕΠΤΥΓΜΕΝΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΝΩΜΙΚΩΝ — ΡΗΤΩΝ—
ΠΑΡΟΙΜΙΩΝ, μετά συλλογῆς καί περιλήψεως 1000 γνωμικῶν καί παροιμιῶν
- 8) Γ. Α. Βασδέκη: ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΝ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ
ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ (Κοινῆς Δημοτικῆς) Δεμ.
- 9) Χ. Καζαντζῆ: ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ ΟΡΘΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΣΤΙΞΕΩΣ ΚΑΙ
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ.
- 10) Β. Ἀναγνωστοπούλου—Ν. Ἀσωνίτη: ΤΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΟ ΣΕ 55 ΑΠΛΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ.
- 11) Ν. Ἀσωνίτη—Β. Ἀναγνωστοπούλου—ΛΕΞΙΚΟΝ ΑΝΩΜΑΛΩΝ ΡΗΜΑΤΩΝ
ΚΑΙ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ.
- 12) Γ. Παπανδρεοπούλου: ΜΕΘΟΔΟΣ ΕΚΜΑΘΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΛΑΤΙΝΙΚΗΣ
ΓΛΩΣΣΗΣ ΑΝΕΥ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.
- 13) Κ. Παπαγεωργίου: ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΩΝ
ΚΕΙΜΕΝΩΝ.
- 14) Δ. Σίδηρη: ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ.
- 15) ΝΕΩΤΑΤΑΙ ΣΧΟΛΙΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ ὑπὸ Εὐθ. Χριστοπούλου. Ἀρχαί-
ων καί Λατίνων Συγγραφέων (πλήρης σειρά ἐπὶ τῶν διδασκομένων κει-
μένων).